Protokol fra bestyrelsesmøde den 1. marts 2024 kl. 12.00 i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Vejbelysning A/S, Svendborg VE A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S, Ryttermarken 21, 5700 Svendborg.

Deltagere:	Bestyrelsesformand:	Karl Magnus Bidstrup
	Bestyrelsesnæstformand:	Arne Knudsen (afbud)
	Bestyrelsesmedlem:	Torben Frost
	Bestyrelsesmedlem:	Birger Jensen
	Bestyrelsesmedlem:	Henrik Nielsen
	Bestyrelsesmedlem:	Jesper Kiel
	Bestyrelsesmedlem:	Johan Weltzin Kristensen
	Bestyrelsesmedlem:	Åsa Roth
	Bestyrelsesmedlem:	Hans Jordan Kroman
	Direktion:	Ole Steensberg Øgelund
	Økonomichef:	Michael Jørgensen (punkt 5- 8)
	Anlægschef:	Gry Tully Robsahm (punkt 8)
	Projektleder fra Rambøll:	Anna-Karina Thomsen (punkt 8)
	Projektchef fra Arkil:	Teit Honoré (punkt 8)
	Projektleder VA:	Linne Marie Lausen (punkt 8)

Dagsorden:

1) Godkendelse af dagsorden
2) Meddelelser fra formanden
3) Forelæggelse og stillingtagen til revisionsprotokollen
4) Beretning fra direktionen om selskabets virksomhed i den forløbne periode
5) Budgetopfølgning
6) Finansiel strategi 2024
7) Varmepumper
8)
9) Status på formidlingscenter
10) Masterplan for affald
11) Status på vedvarende energiaktiviteter
12) Strategiplan 2030
13) Forsikringsoversigt
14) Brancheudvikling
15) Eventuel

1) Godkendelse af dagsorden
Det indstilles at:
Dagsordenen godkendes.

Beslutning:
Dagsordenen blev godkendt.

2) Meddelelser fra formanden

Har den 9. februar sammen med direktionen været til møde med borgmester, kommunaldirektør og udvalgsformand for Teknik og Miljø til drøftelse omkring vand, bl.a. havmiljø, kvælstof, overløb, renseanlæg, klimatilpasning mv.

Åsa og Karl Magnus blev i går interviewet om tekstil og genanvendelse til Fyns Amts Avis.

3) Forelæggelse og stillingtagen til revisionsprotokollen
PWC har ikke konstateret forhold i forbindelse med den løbende revision den 9. november 2023, som gav anledning til udarbejdelse af et løbende revisionsprotokollat.
PWC omtaler den udførte løbende revision i revisionsprotokollatet til årsrapporten 2023.

Det indstilles at:
Ovenstående tages til efterretning.

Beslutning:
Ovenstående blev taget til efterretning.

4) Beretning fra direktionen om selskabets virksomhed i den forløbne periode
Beretning fra direktionen er vedlagt som bilag.

Det indstilles at:
Beretningen tages til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelserne i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tog direktionens beretning til efterretning.

5) Budgetopfølgning
Budgetopfølgning for 4. kvartal 2023 for Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S er vedlagt. Økonomichef Michael Jørgensen gennemgår budgetopfølgning på mødet.

Det indstilles at:

Budgetopfølgningen for 4. kvartal 2023 tages til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelserne i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tog budgetopfølgning for 4. kvartal 2024 til efterretning.

6) Finansiel strategi 2024
I den finansielle strategi 2023 står der følgende: Den finansielle strategi vil løbende blive revideret i takt med udviklingen i de finansielle markeder og selskabets vurderinger af finansiel risiko, dog minimum en gang om året i forbindelse med selskabets regnskabsaflæggelse eller låneoptagelse. I forhold til den finansielle strategi 2023 er det kun dateringen, der er ændret. Endvidere er låneoversigt vedhæftet.

Det indstilles at:
Den finansielle strategi 2024, revision 1. marts 2024 for Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Affald A/S godkendes.

Beslutning:
Den finansielle strategi 2024, revision 01.03.2024 for Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Affald A/S blev godkendt.

7) Varmepumper
Projektet med at få overflyttet drift og administration af 77 mindre varmepumper har været forsinket fra Svendborg Kommunes side, der nu har sørget for at ca. 30 varmepumper har fået monteret de nødvendige målere. Det forventes, at Svendborg VE A/S i en kortere overgangsperiode i 2024 kommer til at købe driftsydelser hos CETS. Aftalegrundlaget er nu sammenskrevet og vedhæftet.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg VE A/S godkender aftalegrundlaget for drift og administration af kommunale varmepumper.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg VE A/S godkendte aftalegrundlaget for drift og administration af kommunale varmepumper.

8)

9) Status på formidlingscenter
Forprojekt er igangsat med det formål at kunne udarbejde et materiale, der skal bruges til fondsansøgninger. Notat er udarbejdet og vedhæftet.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Bestyrelsen i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tager status til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelsen i Bestyrelsen i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S tog status til efterretning.

10) Masterplan for affald
Gennem de seneste år er der sket en stor udvikling på affaldsområder med mange nye ordninger og ændringer. I virksomhedsplanen 2021 -2023 er fire projekter igangværende, kombineret med lukning af Svendborg Kraftvarme og kommende indførsel af producentansvar for emballageaffald mv. Samlet kalder området på, at der udarbejdes en masterplan. Notat om baggrund for dette er beskrevet i vedhæftede notat.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg godkender at udarbejdelse af masterplan for affaldsområdet igangsættes.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Affald A/S godkendte at udarbejdelse af masterplan for affaldsområdet igangsættes.

11) Status på vedvarende energiaktiviteter

Status på de vedvarende energiaktiviteter er udarbejdet og vedhæftet. Kommunalbestyrelsen godkendte den 19. december 2023 at imødekomme anmodning om øget kapitalindskud, se vedhæftet.

Det indstilles at:
Bestyrelsen i Svendborg VE A/S tager status til efterretning.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg VE A/S tog status til efterretning.

12) Strategiplan 2030
Jævnfør forretningsordenen skal bestyrelsen årligt evaluere virksomhedens strategier. Gældende strategiplan 2030 er vedhæftet med de tilføjede justeringer i 2023. Forslag til ny virksomhedsplan 2024-2026 vil blive fremlagt på bestyrelsesmøde i april 2024.

Det indstilles at:
Bestyrelsen fastholder gældende strategiplan.

Beslutning:
Bestyrelsen i Bestyrelsen i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S, Svendborg Affald A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S fandt strategiplan 2030 dækkende.

13) Forsikringsoversigt
Jævnfør forretningsordenerne skal bestyrelsen vurdere, om selskabet er tilstrækkeligt forsikret. Til brug for dette, er oversigt over forsikringsforholdene i selskaberne vedlagt. Endvidere har Forsikringsmægler RTM udarbejdet den vedhæftede erklæring om forsikringerne i VA-selskaberne, og en oversigt over forsikringspolitik. RTM's konklusion er;

RTM vurderer, at Svendborg Forsyningsservice har en forsikringsdækning på markedskonforme vilkår og til konkurrencedygtige præmier. Der er i vid udstrækning tegnet forsikring for de forsikringsbare risici, trusler og krav, der ville kunne true virksomhedens fortsatte eksistens.

Der er ikke ændringer i police på bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring i forhold til tidligere.

Det indstilles at:
Bestyrelsen vurderer om selskaberne vurderes tilstrækkeligt forsikrede.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S vurderede at selskaberne er tilstrækkelig forsikret.

14) Brancheudvikling

Jfr. forretningsordenen skal bestyrelsen årligt evaluere brancheudviklingen mv. Brancheudviklingen følges løbende gennem året med bl.a. udsendelse af diverse nyheder, rapporter og emner. Der er vedhæftet en række nyhedsbreve, artikler og rapporter til yderligere belysning af brancheudviklingen

Det indstilles at:
Bestyrelsen drøfter brancheudviklingen, og om der på denne baggrund er behov for igangsætning af særlige initiativer eller justeringer af gældende strategier og planer.

Beslutning:
Bestyrelsen i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S drøftede brancheudvikling og fandt på den baggrund ikke behov for justeringer af gældende strategier og planer.

15) Eventuelt
Bestyrelsen vurderer offentliggørelse af protokol fra dagens møde.

Alle punkter på dagsordenen på nær punkt 8 med tilhørende bilag offentliggøres på www.vandogaffald.dk

Ovenstående vedtaget på bestyrelsesmøde i Svendborg Forsyning A/S, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyningsservice A/S den 1.marts 2024.

Karl Magnus Bidstrup *Arne Knudsen* *Henrik Nielsen*

Birger Jensen *Torben Frost* *Jesper Kiel*

Johan Weltzin Kristensen *Hans Jordan Kroman* *Åsa Roth*

Beretning fra direktionen, Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S og Svendborg Forsyning A/S, den 1. marts 2024

Tværgående udviklingsaktiviteter i den forløbne periode

Der er fortsat en positiv dialog med Geopark Det Sydfynske Øhav og Svendborg Kommune om et fælles projekt "Center for Naur og Bæredygtighed". Projektet er opløftet til signaturprojekt i Svendborg Kommunes udviklingsstrategi, men er ikke politisk prioriteret som et af de projekter , der skal arbejdes med først. VA er dog nødsaget til at igangsætte et forprojekt om de formidlingsaktiviteter, der som minimum skal etableres ved Skovmølleværket, se særskilt sag på dagsordenen.

VA's tværgående miljø/bæredygtighedsgruppe har i 2023 opbygget en struktur til en Masterplan mod et bæredygtigt VA, som bl.a. omfatter elementer fra strukturen i EU's nye CSRD-direktiv for bæredygtighedsrapportering. På trods af at rapporteringskravet kun gælder større virksomheder i de førstkommende år, forventes alle virksomhedsstørrelser før eller siden at blive underlagt.

Vand og Affald ønsker derfor at implementere Masterplan mod et bæredygtigt VA, som både vil bidrage til at styrke ISO14001 standarden, klargøre til kravene i EU's CSRD-direktiv samt imødekomme krav fra interessenter og skabe overblik over væsentlige områder af bæredygtighedsarbejdet.

Masterplan mod et mere bæredygtigt VA er, ligesom CSRD/ESRS bygget op over en ESG-struktur: Environment, Social and Governance, hvor man inkluderer både miljømæssige, sociale og styringsmæssige fokusområder i bæredygtighedsarbejdet. Vedhæftede bilag viser strukturen i VA's masterplan mod et bæredygtigt VA. Masterplanen er en dynamisk plan, og første version forventes klar ultimo 2024.

Det udarbejdede klimaregnskab indgår som et element i masterplanen. Der arbejdes i 2024 bl.a. på at forbedre datagrundlaget samt på at skærpe miljøkrav ved udbud og kontrakter. Det forventes at der vil blive udarbejdet et nyt klimaregnskab i 2026 for 2025-tal. Ansvarlighedsrapporten forventes i øvrigt i 2026 at blive erstattet af en ESG-rapport jf. retningslinjerne i EU's CSRD/ESRS.

Arbejdet med at opgradere nuværende ledelsessystem til en mere risikobaseret tilgang mv. er igangværende. Der vil også fortsat blive afrapporteret på driftspræstationer i lighed med nuværende KPI-ark. Der er udarbejdet mål 2024 i forhold til ledelsessystemet og områder, mål 2024 er vedhæftet.

Auditering af nuværende ledelsessystem blev foretaget af Bureau Veritas Certification den 4. og 5. september. Vi er fortsat i dialog om hvorledes Bureau Veritias Certification fremover vil sikre værdiskabende audits, da såvel audit som efterfølgende håndtering af afvigelser har været mangelfuld.

Håndtering af sociale klausuler og opfølgning på samme har været drøftet i SamAqua's bestyrelsen, og SamAqua er nu godt i gang med at få etableret en ordning for alle ejere. Erfaringer fra kontrolenheden i Odense Kommune indbygges. Det er ikke muligt for forsyningerne at anvende kontrolenheden i Odense Kommune.

VA er ligeliges í samarbejde med SamAqua og øvrige ejerforsyninger i gang med implementering af NIS2 (Network and Information Systems Directive 2). Som kritisk infrastruktur skal vi på baggrund af NIS2 direktiv arbejde struktureret med at forbedre cybersikkerheden. Det sker gennem en proces med bl.a. identifikation af sårbarheder og risikohåndtering af vores kritiske systemer. Processen vil være igangværende i 2024.

Svendborg Kommune har haft forslag til ny indkøbspolitik i høring frem til den 29. januar 2024. Når den er vedtaget i endelig form vil vores indkøbspolitik få et servicetjek og fremsat på et kommende bestyrelsesmøde.

På bestyrelsesmødet i april vil forslag til virksomhedsplan 2024–2026 blive fremlagt til drøftelse.

Kundetilfredshedsanalyse udsendes til 4500 respondenter i uge 8. Resultater vil blive fremlagt på et kommende bestyrelsesmøde.

Uddrag af artikler og annoncer i perioden er vedhæftet.

Driftsspecifikke aktiviteter i den forløbne periode

Vand

Partnerskab om skovrejsning i oplandet til Skovmølleværket

I forbindelse med jordfordelingen er der samlet set erhvervet 114 hektar jord til skovrejsning. Skovrejsningen vil blive faseopdelt og gennemføres i henholdsvis 2026 og 2029. Næste styregruppemøde afholdes 3. april 2024, hvor der vil blive fremlagt et forslag til plan for borgerinddragelse i forbindelse med planlægning af den første etablering af skov.

Nye indvindingsboringer på Holmdrup Kildeplads

I efteråret 2023 blev der udført 2 undersøgelsesboringer på arealet, som Naturstyrelsen har erhvervet i forbindelse med skovrejsningsprojektet i oplandet til Skovmølleværket. I løbet af vinteren er der blevet gennemført prøvepumpning af undersøgelsesboringerne, og der er taget vandprøver med henblik på at teste vandkvaliteten. De foreløbige resultater tyder på, at der vil være mulighed for at tage undersøgelsesboringerne i brug som indvindingsboringer, men ydelserne er dog ikke på niveau med de øvrige indvindingsboringer på Holmdrup Kildeplads. Til gengæld er der noget, der kunne tyde på at vandkvaliteten er lidt bedre, da der kun er påvist DMS i lave koncentrationer.

Fornyelse af vandindvindingstilladelser

Der er i en periode i fællesskab mellem Svendborg Kommune og Vand og Affald, med bistand fra Niras, blevet arbejdet på at finde frem til hvilke kompenserende foranstaltninger, der vil kunne neutralisere påvirkningen af Hvidkilde Sø ved en indvinding på 700.000 m3/år på Hvidkilde Kildeplads. Umiddelbart ser det ikke ud til, at kompensationsudpumpning er en farbar vej at gå. Opmærksomheden retter sig i stedet mod mulighederne for fosforfældning. Der er blevet regnet på, hvor meget der i givet fald skal til og hvilke omkostninger, der vil være forbundet med det.

Arbejdet med at vurderer kompenserende tiltag i Hvidkilde Sø og Svendborg Vand og Affalds arbejde med at tilrettelægge indvindingen, så uønskede stoffer i drikkevandet undgås, har nu rejst det principielle spørgsmål om drikkevandsforsyningen muliggør en fravigelse fra

Vandrammedirektivets krav om at påvirkninger ikke må medføre tilstandsændringer eller risiko for, at vandområderne ikke kan opnå målopfyldelse.

Der er derfor enighed om, at der er behov for en principiel stillingtagen fra Miljøstyrelsens side omkring hvilke forhold, der kan betinge, at der kan opnås en fravigelse fra Vandrammedirektivets krav. Der arbejdes nu på at formulere et brev til Miljøstyrelsen, som Svendborg Kommune vil fremsende.

BNBO

Forhandlingerne har nu stået på i godt 1½ år og er ved at blive afsluttet. Ud af det samlede areal på godt 80 ha er der indgået frivillige aftaler om beskyttelse af grundvandet indenfor BNBO på ca. 60 ha. Det svarer til en succesrate på ca. 75%.

PFAS

Der blev holdt møde med Svendborg Kommune og Region Syddanmark den 6. september 2023 om udfordringerne med PFAS på Hovedværket. Svendborg Kommune vil på baggrund af drøftelserne på mødet lave et udkast til en partnerskabsaftale. Udkast til aftale samt igangsætning af partnerskabet afventer Svendborg Kommune. I forbindelse med høringsperioden til Svendborg Kommunes nye Vandforsyningsplan, har regionen fremsendt et høringssvar vedr. fremtidsperspektivet for indvindingen i Svendborg By. Dette høringssvar understreger behovet for et godt partnerskabssamarbejde vedr. PFAS.

Fremtidig vandforsyning på Tåsinge

Der er i december 2023 indgået overdragelsesaftaler med Bjerreby Vandværk og med Vindeby Vand. Overdragelsen er sket pr. 1. januar 2024, men med mulighed for tilbagerulning i tilfælde af at den nye Vandforsyningsplan ikke godkendes. Vandforsyningsplanen er godkendt i udvalget, og afventer nu endelig godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Spildevand

Der arbejdes i tæt tværgående samarbejde mellem VA og Svendborg Kommune om at implementere Masterplan for regn- og spildevand samt Svendborg Kommunes Klimahandleplan. Vinteren har budt på flere koblede hændelser med ekstrem regn, højtstående terrænnært grundvand samt højvande.

Status for RBU'er samt udførte klimatilpasningsprojekter m.v. kan ses i vedhæftede notat "Status for regnvandsbetingede overløb fra fælleskloakker primo 2024"

Der arbejdes i fællesskab på en plan for de langsigtede klimarobuste løsninger, Vanddispositionsplan, samt på at styrke samarbejdet om vandhåndtering i alle relevante afdelinger i Svendborg Kommune, både planlægningsmæssigt samt når der er brug for beredskabsindsatser. Der arbejdes p.t. på et statusnotat for arbejdet med vanddispositionsplanen, som vil blive præsenteret ved bestyrelsesmødet i april 2024 samt ved udvalgsmødet i maj 2024.

Hændelsen den 3. januar var en af de koblede hændelser, hvor flere af VA's pumpestationer blev sat ud af drift som følge af højtstående grundvand samt et overfyldt kloaksystem, og hvor flere

renseanlæg var overbelastede og ikke kunne afvande til recipienter fordi vandet stod højt. Ved Vindeby Havn blev kloaksystemet fyldt op af havvand bl.a. pga. oversvømmede lavtliggende vejriste, som afvander til kloaksystemet. Der har været afholdt et fælles evalueringsmøde mellem Svendborg Kommune og VA efter hændelsen den 3. januar, og der arbejdes på at koordinere indsatser, hvor det er muligt.

Anlægsarbejdet i forbindelse med etablering af den nye hovedpumpestation i Havneparken på Svendborg Havn forløber som planlagt. Den ene halvdel af ydervæggene i stueplan er støbt, og der bindes armering til den sidste halvdel. Der gøres klar til støbning af de gulve som skal op i kote 3.0. De store PE-ledninger i byggegruben er lagt, og alt det maritime sand er indbygget igen. Der gøres klar til trækning af spuns, som trækkes i uge 9.

Udnyttelse af varme fra spildevand ved den ny hovedpumpestation er i fortsat drøftelse med Svendborg Fjernvarme såvel i det tekniske som juridiske spor. Politisk udmelding om af fjerne blokering på udnyttelse af varme for spildevand blev udmeldt ultimo 2023, hvorved projektet alt andet lige skulle få forbedrede vilkår.

I første del af 2024 kommer vi til at medvirke til at udfolde varmepotentialet fra Egsmade Renseanlæg, såfremt der etableres varmepumper på den rensede spildevand og afsætning til fjernvarme.

Dialog om PFAS-koncentrationerne i slamminerialiseringsanlægget ved Strandgården Renseanlæg er fortsat igangværende med myndighed i Svendborg Kommune.

Projekt på Egsmade Renseanlæg med udskiftning til bundbeluftere i den ene tank er afsluttet og idriftsat. Konkrete bud på årlig besparelse er påvirket af de store regnmængder i starten af 2024. En energibesparelse på op mod 800.000 kWh forventes stadig. Der etableres bundbeluftere i andet tanksæt i 1. halvår af 2024.

VA er medansøger på et EUDP-projekt om udvikling af ny nanoboble-teknologi til energioptimering på renseanlæg. Øvrige partnere i projektet er to lokale Svendborg Motorværksted og Lakeaid samt Aalborg universitet. EUDP-Projektet er godkendt og opstartsmøde blev afholdt den 9. februar.

Affald

Forbrændingsegnet affald

I forbindelse med at Svendborg Kraftvarmeværk lukkede med udgangen af november 2023, er det forbrændingsegnet affald fra 27. november kørt til Fjernvarme Fyn.
Kontrakten med Fjernvarme Fyn er en fælles fynsk kontrakt med deltagelse af 8 kommuner.

Der er etableret omlæsning af husstandsindsamlet restaffald på Svalbardvej, hvor madaffaldet allerede omlæsses. Efter noget indkøring fungerer det nu fint, om end pladsen er ved at være trang på Svalbardvej.

Der er etableret omlæsning og komprimering af det forbrændingsegnede affald fra Genbrugsstationer og genbrugsbil på den gamle plads ved Odensevej. Her bliver desuden også neddelt polstrede møbler, da Fjernvarme Fyn ikke modtager affald over 1 meter.

Haveaffald

Der har været en del usikkerhed om, hvor vidt vi kunne fortsætte med at kompostere

haveaffaldet på Miljøvej som hidtil. Usikkerheden skyldtes at Affaldsaktørbekendtgørelsen bestemte, at kommunalt ejede forsyningsselskaber ikke længere måtte foretage nogen form for behandling af genanvendelige affaldsfraktioner.

Der er nu fra Miljøstyrelsen meldt en permanent undtagelse for kompostering af haveaffald på genbrugspladser. Det betyder, at vi kan fortsætte uændret med komposteringen med ekstern hjælp til neddeling og sortering af affaldet, og ikke længere er tvunget til at etablere et særskilt Kompost A/S.

Tekstilaffald

Fra 1. juli 2023 har vi ind indsamlet tekstilaffald både med Genbrugsbilen og på genbrugspladserne. Vi udleverer sække til fraktionen på samme måde som til plast.

Aftalen med New Retex om behandling af affaldet har fungeret fint, og der er indsamlet 39 tons tekstiler i 2023.

Den seneste rapport om genanvendelse angiver en reel genanvendelse af tekstilerne på 59%. Heraf går 45% til mekanisk genanvendelse, 37% til kemisk genanvendelse og 18% til downcykling (isolering eller lign.)

Tekstilaffaldet skal udbydes i foråret 2024, og her vil blive lagt vægt på at opnå en reel genanvendelse på niveau med New Retex.

Fokus på reel genanvendelse

Tidligere har vi målt på, hvor meget affald, vi indsamlede til genanvendelse. Ny lovgivning kræver at vi måler på og kan dokumentere den reelle genanvendelse af affaldet, når ikke genanvendeligt materiale og procestab er regnet fra.

Derfor er der i alle nye kontrakter med behandlingsanlæg stillet krav om denne dokumentation. Det er en udfordring for behandlingsbranchen, som ikke har været vant til denne rapportering, men vi får løbende flere gode rapporter ind.

Vi arbejder på en samlet opgørelse, og pt. har vi følgende data for 2023:

Reel genanvendelse samlet 2023

Fraktion	Indleveret ton	Reel genanvendelse
KOD (Kildesortering Organisk Dagrenovation)	3.370	88,40%
Emballageplast	666	70,62%
EPS (flamingo)	3	100,00%
Tekstil	39	58,21%
Glas & metal	1.639	97,40%
Samlet		88,87%

Øget fokus på direkte genbrug

De nye lokaler til direkte genbrug i Hesselager er taget i brug og fungerer rigtig godt. Der er indgået en samarbejdsaftale med Hesselager Forenede Sportsklubber, som har startet en genbrugsbutik i byen baseret på frivillig arbejdskraft fra klubbens mange medlemmer.

Udvidet producentansvar

Den nye lovgivning om udvidet producentansvar for emballager træder, efter den seneste udsættelse, i kraft 1. juli 2025.

Det udvidede producentansvar betyder, at producenterne får såvel det praktiske som det økonomiske ansvar for at behandle og sikre genanvendelse af alle emballager. Det vil forhåbentlig skabe incitamenter til at udvikle mere bæredygtige emballager, som forbruger mindre materiale, og benytter materialer og konstruktion, som sikrer en høj genanvendelighed.

Det ligger fast, at VA fortsat skal indsamle alle emballagefraktioner som hidtil.
Den første etape af implementeringen vedrører plast, metal, mad-og drikkekartoner, glas, pap og papir, som kommer fra husstandsindsamling.

Vi forventer, at VA lever op til serviceniveauet med den nuværende indsamling. Det er stadig uklart hvilke ændringer, der kommer med hensyn til omlastning og transport af affaldet til behandlingssted.

Eftersorteringsanlæg

Der er kommet svar fra Miljøstyrelsen her snart 2½ år efter den indsendte ansøgning om undtagelse for kildesortering. Anmodningen blev afvist den 19. december 2023, se vedhæftede brev fra Miljøminister.

Den 24. oktober gav Energistyrelsen dispensation til at de fynske kommuner godt må eje et sorteringsanlæg til restaffald med henblik på at sikre materialenyttiggørelse af produkter i restaffaldet før forbrænding. Det vurderes ikke muligt at nå målene i Fyn 2030 eller EU-målene om reel genanvendelse uden en forsortering af restaffaldet før forbrænding.

Borgmester Forum Fyn behandler sagen i februar, og såfremt de ønsker, at der skal arbejdes videre, vil den tekniske arbejdsgruppe på Fyn kigge ind i hvilke mulige udfald, der kan etableres i relation til Energistyrelsens dispensation, herunder offentlig/privat samarbejde og innovation.

Vedvarende Energi (VE)

Status på vedvarende energiaktiviteter er udarbejdet som særskilt punkt på dagsordenen.

Vejbelysning

Bestyrelsen blev sidste år anmodet om at justere tænd/sluk-tiderne, så også vejbelysningen bidrog til energibesparelse. Bestyrelsen godkendte den 18. november 2022 at justere tænd/sluk-tider den 1. december 2022 og frem.

Der har pt. været flere henvendelser om tænd/sluk-tider til det politiske niveau og TMU har den 8. februar 2024 valgt at holde fast ændringen fra 1. december 2023, se vedhæftede.

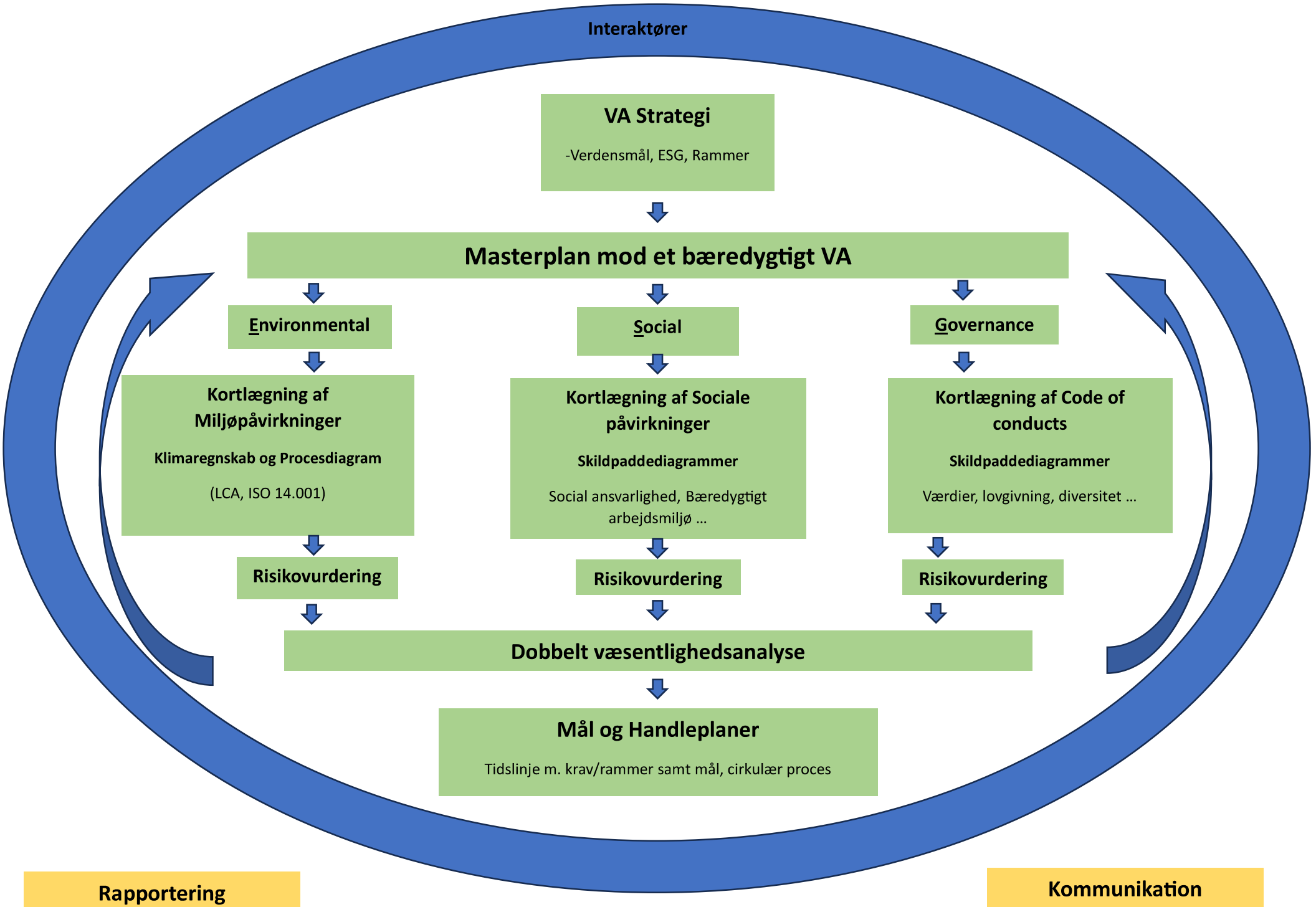
Realiserede mål pr. 31. december 2023

I forbindelse med det integrerede ledelsessystem er de realiserede præstationer for 4. kvartal opgjort i relation til mål og målsætninger. Grafisk oversigt over KPI'er med bemærkninger er vedhæftet som bilag.

Kvalitet, Miljø, Arbejdsmiljø- og energimålsætninger og mål for Vand og Affald - 2023

Opgjort ultimo: december

Fokus	Nr.	Påvirkninger	Afdeling	Sidste år (Samme periode)	Periode	Målsætninger	Mål	Realiseret	
	1	Rensekvalitet	Spildevand	-	december	Vi vil maksimalt belaste vores renseanlæg med 90% af udløbskrav.	Rensekvalitet		
	2	AKK. analyse-overskridelse [stk]	Vand	0	december	Ingen verificerede akkrediterede analyser må overskride grænseværdier.	0	0	✓
	3	CO_2 [ton]	Alle	158	2022	I 2025 skal 75% af energiforbrug være CO_2-neutal. Resultat opgøres i Q2	110	114	!
	4	Elforbrug [MWh]	Alle	6.964	december	I 2025 vil vi have reduceret elforbruget med 10% i forhold til 2019. Reduktionen på 10% vil gælde for alle selskaber. Elforbrug opgøres som absolut forbrug.	6.407	7.989	✗
	6	Genanvendelses %	Affald	71,9%	december	I takt med at fokusfraktionerne i højere grad sendes til genanvendelse vil den generelle genanvendelsesprocent øges tilsvarende.	70,0%	71,2%	✓
	7	Genanvendelses % efter Bilag 5	Affald	60,3%	december	Min. 55 % af det samlede husholdningsaffald genanvendes i 2022.	55,0%	61,5%	✓
	8	Vandtabs %	Vand	3,5%	2022	Vi vil reducere spildet af vand. Resultat opgøres i Q2	4,0%	2,7%	✓
	9	Driftsstop [stk]	Spildevand	4,0	december	Vi vil opretholde en høj aftagesikkerhed målt som driftsstop i hoved- og stikledning pr. år, oplevet hos kunden.	12	8	✓
	10	Ledningsbrud [brud pr. 100 km.]	Vand	4,3	december	Vi vil opretholde en høj forsyningssikkerhed. Ledningsbrud ÅTD skal være færre end gennemsnit for forgangne 5 år. Mål revideres årligt.	3,4	3,2	✓
	11	Driftsfejl [stk]	Vejbelysning	281	december	Vi vil opretholde en høj driftssikkerhed. Antal driftsfejl må ikke overstige forgående år.	303	468	✗
	12	Husstandsindsamling [$^0/_{00}$]	Affald	4,29	december	Vi vil reducere mængden af afvigelser. Andelen af afvigelser må maksimalt udgøre 4,0 $^0/_{00}$. Målopfyldelse anses for indikator for kundetilfredshed i Affald.	4,00	5,75	✗
	13	Kundetilfredshed [%]	Vand	100%	2023	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%		
	14	Kundetilfredshed [%]	Spildevand	100%	2023	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%		
	15	Elever [stk]	Alle	6	2022	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Vi vil kontinuerligt uddanne min. 3 elever.	4	6	✓
	16	Antal praktikanter og arbejdsprøvning [stk]	Alle	4	2022	Antal praktikanter og arbejdsprøvninger skal svare til min. 10% af antal heltidsansatte. Mål fastsættes årligt.	10	11	✓
	17	Sygefravær [%]	Alle	2,64%	Q4	Sygefraværet måles uden langtidssygemeldinger.	3,00%	2,24%	✓
	18	Arbejdsulykker [stk]	Alle	0,0	Q4	Arbejdsulykker opgøres kvartalsvis. Antal arbejdsulykker må ikke overstige antal forgående år opgjort kvartalsvis.	5,0	0,0	✓

Interaktører
VA Strategi
-Verdensmål, ESG, Rammer
Masterplan mod et bæredygtigt VA
Environmental
Social
Governance
Kortlægning af Miljøpåvirkninger
Klimaregnskab og Procesdiagram
(LCA, ISO 14.001)
Kortlægning af Sociale påvirkninger
Skildpaddediagrammer
Social ansvarlighed, Bæredygtigt arbejdsmiljø …
Kortlægning af Code of conducts
Skildpaddediagrammer
Værdier, lovgivning, diversitet …
Risikovurdering
Risikovurdering
Risikovurdering
Dobbelt væsentlighedsanalyse
Mål og Handleplaner
Tidslinje m. krav/rammer samt mål, cirkulær proces
Rapportering
Kommunikation

Handleplan	Målsætninger 2024	Virksomhedsplan
Miljø:		
00093	Masterplan mod et mere bæredygtigt VA	Pkt. 7
Arbejdsmiljø:		
00090	Sundhed og trivsel	Pkt. 15
00089	Forebygge arbejdsulykker	Pkt. 15
Fødevaresikkerhed:		
00094	Ingen verificerede akkrediterede analyser må overskride grænseværdier	Pkt. 2
00095	Gennemføre tiltag jf. Handleplan for forsyningssikkerhed mht. PFAS og DMS	Pkt. 1
Kvalitet:		
00040	Servicetjek af vores ledelsessystem herunder forretningsprocesser, målsætninger og ledelsesevaluering	Pkt. 19
00041	Kompetenceløft, til interne auditører, i forhold til nye standarder	Pkt. 15
00042	Øge effekt og kvalitet af vores afvigelseshåndtering	Pkt. 19
00043	Øge interaktion med vores kunder med særlig fokus på kundernes behov	Pkt. 10

Affaldsforbrændingen lukker og slukker: - Det bliver som at sige farvel til sin nærmeste familie

Majbrit Hoppe, Benjamin Kjærulf og Poul Erik Jacobsen er kede af, at deres arbejdsplads lukker, og de er usikre på, om det er det rigtige tidspunkt at gøre det. Foto: Andrea Bisgaard

Svendborg Kraftvarmes 20 medarbejdere skal om kort tid sige farvel til deres arbejdsplads. Værket lukker på grund af et nationalt ønske om mindre udledning af CO2, men vejen dertil har været både lang og kringlet.

12 nov. 2023 kl. 15:00

Andrea Bisgaard Hansen anbi@fynsamtsavis.dk

Svendborg: Det er jo bare en lille arbejdsplads, vil nogle nok sige - og endda en arbejdsplads, der sviner mere, end hvad godt er.

Men for Poul Erik Jacobsen, Majbrit Hoppe og Benjamin Kjærulf er Svendborg Kraftvarme meget mere. Det er et sted, der i årtier har leveret stabil fjernvarme til tusindvis af svendborgensere, og

så er det også et sted, hvor medarbejderne har fået det så godt med hinanden, at de nærmest føler, de er i familie.

Derfor gør det også ekstra ondt på stedets 20 ansatte, at de søndag 26. november skal lukke og slukke værket.

Lukningen sker, fordi værket - ligesom en række andre kraftvarmeværker rundt om i landet - udleder for meget CO2, og derfor skal det erstattes af mere grønne energikilder. Men vejen hen mod lukningen har været hård, fortæller driftschef Majbrit Hoppe, fordi lukningsdatoen flere gange er blevet rykket - blandt andet på grund af krigen i Ukraine og den deraf afledte energikrise.

- Det har været barskt, og jeg har flere gange spurgt mig selv om, hvordan vi har kunnet fastholde motivationen. Men det har vi - måske på grund af vores gode sammenhold, siger hun.

Hun har selv valgt at blive på værket til sidste dag, selvom hun har fået nyt job hos Fjernvarme Fyn.

Majbrit Hoppe, driftschef i Svendborg Kraftvarme, fortæller, at de skiftende lukningsdatoer har tæret på arbejdsmiljøet. Her ses hun sammen med Poul Erik Jacobsen, der har været i branchen i 46 år. Han var med, da kraftvarmen åbnede i 1999. Foto: Andrea Bisgaard

- Jeg skulle egentlig være startet som produktionschef på Fynsværket 1. november, men jeg har fået lov til at blive i Svendborg til 1. december, da jeg gerne vil være med til at lukke og slukke værket. Det betyder meget for mig, at jeg kan være med til at tage ordentlig afsked med stedet. Det er den bedste arbejdsplads, jeg nogensinde har været på, så jeg føler næsten, at jeg skal sige farvel til noget familie, siger hun.

Misforståelser og usandheder

Den 71-årige operatør Poul Erik Jacobsen har også svært ved at sige farvel.

Han har arbejdet med affaldsforbrænding i 46 år, og selvom han for længst er gået på pension, har han ladet døren til kraftvarmen stå på klem, og derfor hjælper han jævnligt på værket, når der er brug for det.

- Jeg var med, da værket her åbnede i 1999, så jeg kender det som min egen bukselomme, og det er nok også en af grundene til, at jeg ikke helt kan slippe det. Det er en god arbejdsplads med gode kolleger, siger han.

Men det sidste par år har været barske, fortæller han, for ikke nok med, at de skiftende lukningsdatoer har påvirket arbejdsmiljøet, det har de mange påstande, der har svirret om værket, også.

- Der er blevet fremført en masse usandheder, og det har selvfølgelig præget os. Det er for eksempel blevet sagt, at værket sviner, men sandheden er jo, at anlægget er miljøgodkendt, og at alle miljøkrav bliver overholdt. Det er også blevet påstået, at værket er nedslidt, men en nyere rapport slår fast, at det stadig har en levetid på cirka 15 år. Så det står slet ikke så slemt til, som folk gerne vil gøre det til, siger han.

At værket på et tidspunkt skal udfases, er han dog enig i.

- Spørgsmålet er bare, om tidspunktet er det rigtige. Når vi lukker 26. november, vil alt affald fra Svendborg blive kørt til Odense, og så er vi jo lige vidt. Udledningen bliver den samme og måske endda lidt større, da affaldet nu skal transporteres på lastbiler til Odense, siger han.

Verden er stadig usikker

Stedets direktør, Kjeld Bussborg Johansen, er også i tvivl, om lukningen af kraftvarmen sker på det rigtige tidspunkt.

- Lige nu går det nogenlunde på energimarkedet, men der er ingen garantier for, at vi ikke ryger ind i en ny ustabil periode. Meget kan påvirke energipriserne - det så vi blandt andet, da krigen i Ukraine brød ud. Så jeg vil ikke blive forbavset, hvis fjernvarmepriserne stiger. Selvfølgelig skal vi

tænke grønt, men selv med sol- og vindenergi vil vi opleve, at der vil komme større udsving i priserne, end vi er vant til, siger han.

Kjeld Bussborg Johansen, der er uddannet ingeniør, har tidligere været teknisk direktør i Svendborg. I 1999 blev han indsat som direktør for Svendborg Kraftvarme. Når kraftvarmen er helt afviklet, går han på pension. Foto: Andrea Bisgaard

Når kraftvarmen lukker 26. november, skal hele anlægget pilles ned. Det arbejde skal nedbrydningsfirmaet P. Olesen stå for, og det forventes at tage cirka et halvt år. Når alle bygninger er tømt for rør og møtrikker, bliver stedet overdraget til Svendborg Fjernvarme.

Hvad Svendborg Fjernvarme skal bruge bygningerne til, er der ikke nogen endelig plan for endnu, men fjernvarmeselskabets formand, Niels Haastrup, har flere gange luftet tanken om, at der skal investeres i endnu en varmepumpe, som formentlig skal placeres på kraftvarmens matrikel.

Affald køres til Odense

Og hvad så med de cirka 1500 tons affald, som svendborgenserne laver i løbet af et år, og som indtil nu er blevet brændt af hos Svendborg Kraftvarme?

Det skal køres til Odense, forklarer Ole Steensberg Ølund, administrerende direktør i Svendborg Vand og Affald.

Frem over vil alle fyldte skraldebiler køre til Vand og Affalds station på Svalbardvej, hvor affaldet vil blive læsset af og komprimeret i nogle nyindkøbte containere. Husholdningsaffaldet (ikke madaffald) vil derefter blive kørt til Fynsværket i Odense, og Vand og Affald forventer, at det vil ske cirka fem gange om ugen. Derudover vil det affald, der bliver afleveret som "småt brændbart" på genbrugsstationen på Miljøvej, også blive kørt til Odense.

- Så vi forventer, at vi får syv-otte ugentlige transporter til Odense. Første gang, vi kører afsted, bliver mandag den 27. november, siger Ole Steensberg Ølund.

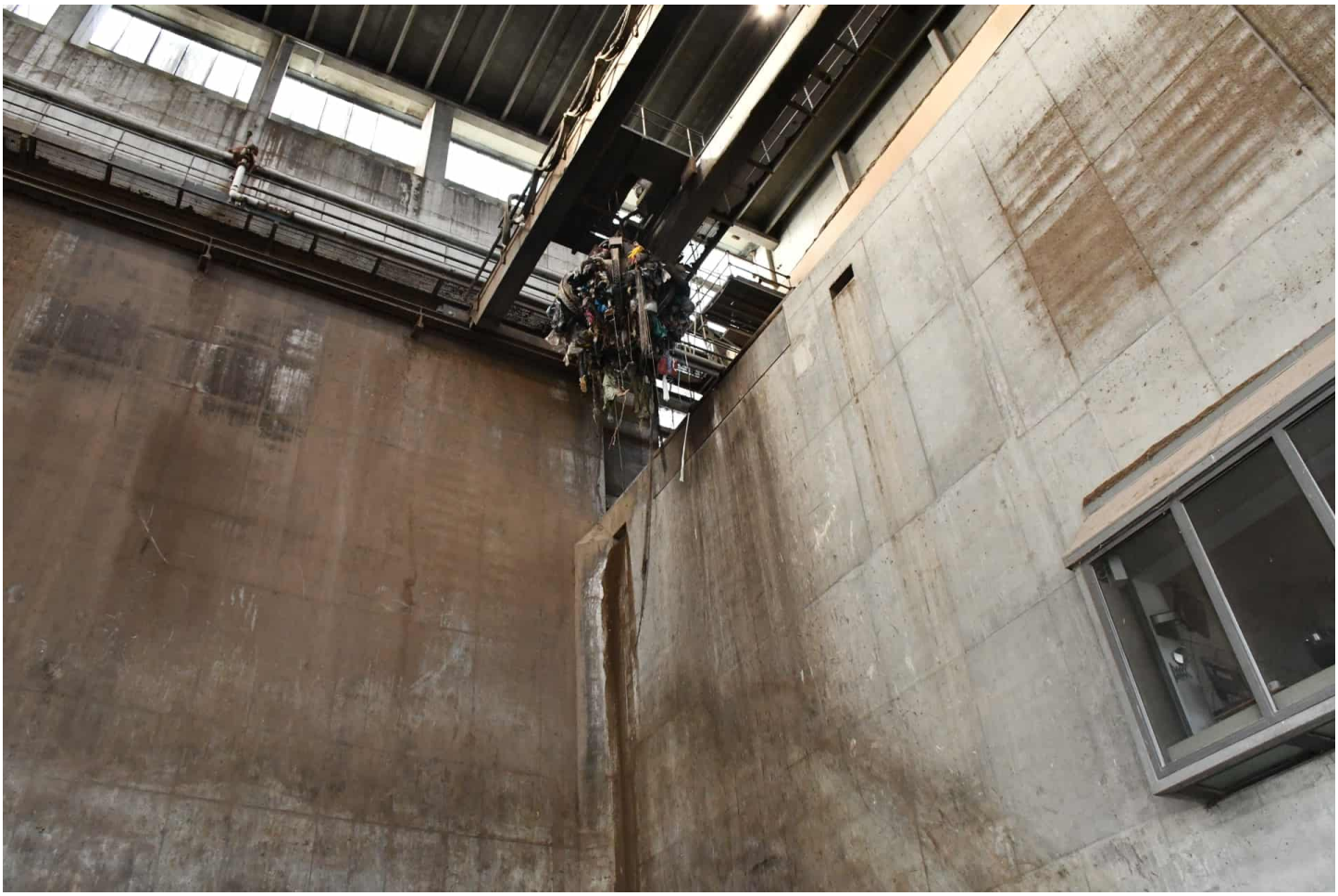
Lukningen af Svendborg Kraftvarme vil blive markeret med en lille reception for indbudte gæster. Medarbejderne har arrangeret en privat fest.

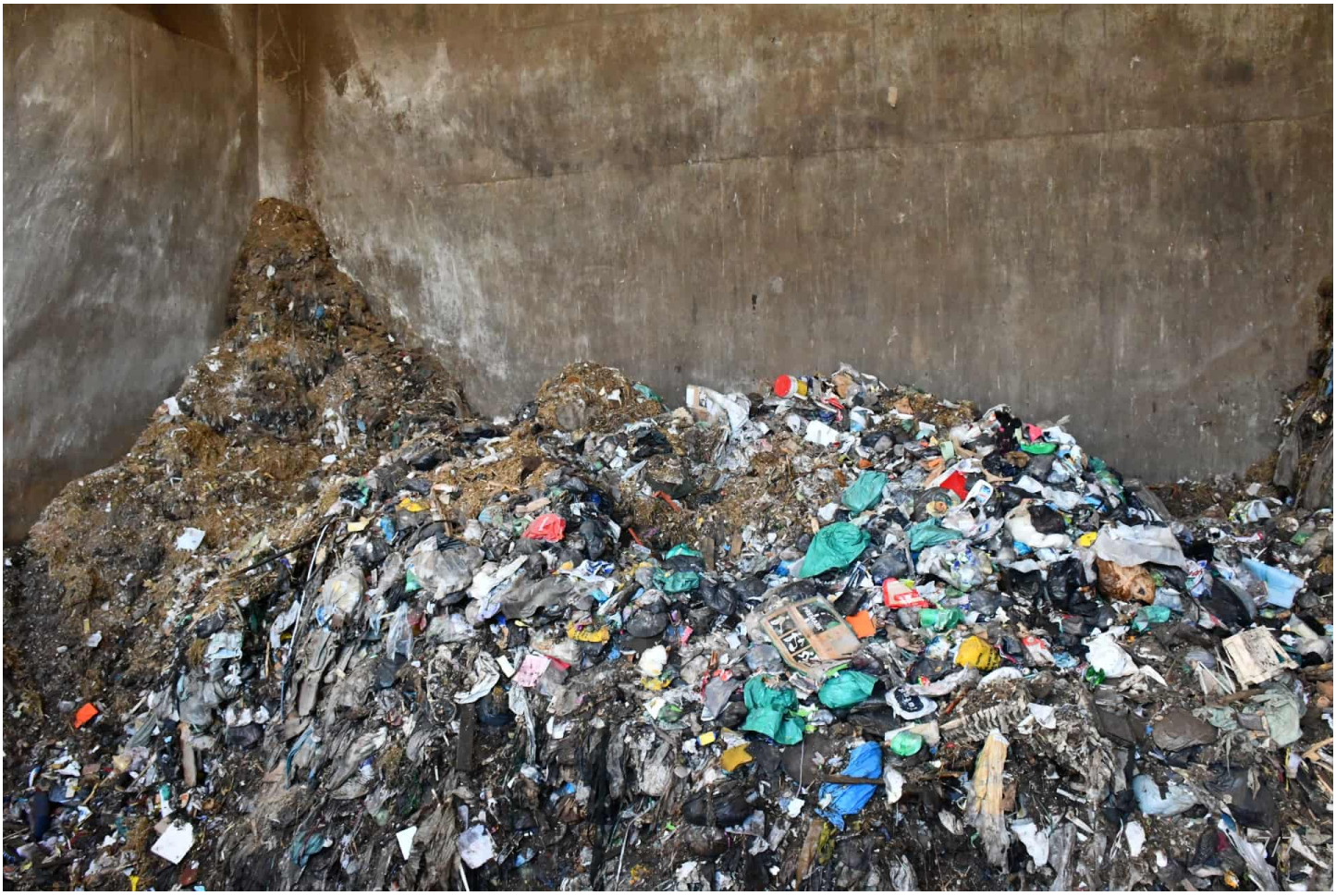
Svendborg Kraftvarmes karakteristiske bygning ligger på Bodøvej i udkanten af byen. Bygningerne skal overdrages til Svendborg Fjernvarme. Arkivfoto: Kim Rune

Svendborg Kraftvarme lukker 26. november. Foto: Andrea Bisgaard

Svendborg Kraftvarme brænder 150 tons affald af i døgnet. Svendborg er ikke stor nok til at dække behovet, og derfor køber Svendborg Kraftvarme affald fra andre kommuner og i udlandet. I øjeblikket kommer den udenlandske affald fra Italien. Foto: Andrea Bisgaard

Svendborgenserne producerer cirka 15.000 tons affald om året, som bliver afbrændt hos Svendborg Kraftvarme (9000 tons husholdningsaffald og 6000 tons erhvervsaffald). Når kraftvarmen lukker den 26. november, vil affaldet blive kørt til Fynsværket i Odense. Foto: Andrea Bisgaard

LÆS OGSÅ

SYDFYN

700 meldinger til vagthavende hos Vand og Affald efter nedbørsrekord: - Vores kapacitet modsvarer ikke mængderne

Beboerne på Nyborgvej i Skårup var onsdag aften nødt til selv at pumpe vand væk fra deres ejendomme. De store vandmængder og den regnmættede jord førte til, at systemet til afledning af regn- og spildevand var overbelastet, og derfor kunne vandet ikke føres væk på normal vis. Foto: Kristian Bæk Nielsen

Vand og Affald i Svendborg har onsdag aften og natten til torsdag kæmpet med de store vandmængder. Produktionschef hos Vand og Affald Morten Schytte slår fast, at pumpestationerne og rørledningerne har svært ved at kapere de store vandmængder oven på nogle meget våde måneder.

04 jan. 2024 kl. 11:49

David Bernicken dabe@faa.dk

Listen to this article
2 min

Svendborg: Telefonerne har kimet næsten uafbrudt hos Vand og Affald i Svendborg, efter onsdagens regnvejr har sendt pumpestationer på overarbejde og vand op i mange kældre.

700 meldinger er der kommet ind til vagthavende, oplyser Morten Schytte, der som produktionschef hos Vand og Affald har ansvaret for den daglige drift.

I tallet ligger dog også alle alarmerne fra de mange pumpestationer rundt omkring i kommunen, så det er ikke kun bekymrede borgere, de har været nødt til at hjælpe på vej.

- Vi har haft rigtig travlt. Dem, der har ringet ind, har selvfølgelig været bekymrede, men de har også været søde og forstående overfor den situation, vi stod med. Vi har haft folk på arbejde hele aftenen og natten. Nogle af dem har vi her til formiddag heldigvis kunnet sende hjem for at sove, siger produktionschefen.

Betaler prisen for et vådt efterår

Morten Schytte slår fast, at onsdagens regn under normale omstændigheder ikke burde give problemer. Sagen er bare den, at jorden er blevet mættet af de seneste måneders mange millimeter regn.

- Når jorden ikke kan absorbere vandet, lægger det sig på overfladen, og så skal vores system lede det væk. Vores kapacitet modsvarer bare ikke mængderne. Det er udfordring, vi er nødt til at få løst. Det er et kapløb med tiden, fordi vi må konstatere, at de her vejrhændelser dukker op oftere end tidligere, siger Morten Schytte.

Et sted, hvor der ifølge Morten Schytte er helt styr på tingene er på lossepladsen Klintholm, hvor det onsdag aften så kritisk ud, fordi regnvand, der siver ned gennem lossepladsen, var på vej til at flyde ud over et Natura2000-område, der blandt andet er hjemsted for de fredede klokkefrøer. Her arbejdede først Beredskab Fyn, inden Vand og Affald overtog, med at pumpe vandet væk.

- Vi har en mobil pumpe i gang derude, så der ikke løber vand ud i den nærliggende sø. Det er der styr på, understreger Morten Schytte, der ikke desto mindre udtrykker bekymring for vejrsituationen.

- Heldigvis er vi godt i gang med at få tømt vores systemer for vand igen, og det er fint, at vi får sne i stedet for regn nu. Det giver lidt luft. Men skulle der komme et tilsvarende regnvejr, så står vi med nogle alvorlige udfordringer, pointerer han.

LÆS OGSÅ

SVENDBORG

Regn giver kloakproblemer: Flere steder kan toiletterne ikke skylle ud

Onsdagens voldsomme mængder regn giver kloakproblemer flere steder i kommunen. Foto: Andrea Bisgaard

Det seneste døgns store mængder regn udfordrer kloaksystemet i Svendborg.

04 jan. 2024 kl. 08:27

Andrea Bisgaard Hansen anbi@fynsamtsavis.dk

Listen to this article
1 min

Svendborg/Tåsinge: Kan toilettet ikke skylle ud og bliver vandet liggende i bunden af brusekabinen, så skyldes det nok, at Svendborg Vand og Affald i øjeblikket bøvler med kloakproblemer.

Flere husstande - især på det sydlige Tåsinge - har i øjeblikket svært ved at komme af med vandet, skriver vandselskabet på sin hjemmeside.

Årsagen er, at jorden i øjeblikket er så mættet med regn, at alle regnvandsbassiner, kloakker og renseanlæg er fyldt op med vand, og selvom Vand og Affald åbner for overløb, er det ikke nok til at lede vandet hurtigt nok væk.

Derfor oplever flere husstande, at de ikke kan komme af med vandet, og der er desuden også risiko for, at vand kan komme op gennem kloakdæksler, eller at kældre i lavtliggende områder oversvømmes.

Er du i tvivl om, hvad du skal gøre for at få vandet væk, kan du få tip på Vand og Affalds hjemmeside.

LÆS OGSÅ

Svendborg-redaktionen
Sankt Nicolai Gade 3,
5700 Svendborg.
svendborg@faa.dk

Lokalredaktør:
Andreas Wraae Nielsen,
6345 2150, anwni@faa.dk

Souschef
Henrik Nguyen
6345 2136, heng@faa.dk

Kloakvandet siver stille og roligt ud af brønden og havner i den nærliggende Lillebæk ved Oure. Foto: Andrea Bisgaard

Lillebækken i Bjarne Petersens baghave er gået over sine bredder. Foto: Andrea Bisgaard

De store vandmasser har sat kloaksystemet på prøve, og nu siver kloakvandet ud i Lillebækken, der løber tæt ved Bjarne Petersens hus. Foto: Andrea Bisgaard

Kloakvand siver ud i Bjarnes have

Der er i øjeblikket så meget tryk på kloakkerne, at spildevandet er begyndt at sive ud i bække og åer. Hos Bjarne Petersen er problemet så stort, at der nu ligger kloakvand i hans baghave.

Bjarne Petersen bor på Fredskovvej 14, der ligger mellem Oure og Lundeborg. I hans baghaven strømmer Lillebækken, der nu er forurenet med kloakvand. Foto: Andrea Bisgaard

Andrea Bisgaard Hansen
anbi@fynsamtsavis.dk

SVENDBORG/OURE: Da Bjarne Petersen onsdag eftermiddag kiggede ud af sit sprossede vindue, opdagede han, at der var noget helt galt. Lillebækken, der løber i bagenden af haven, var løbet over sine bredder, og en næsten en meter høj stråle af kloakvand stod op af hans brønd.

Det beskidte vand har nu i mere end et døgn sivet ud i hans have, og Bjarne Petersen ved godt hvorfor. For på den anden side af Fredskovvej, hvor han bor, har kommunen en stor brønd, som har det med at skvulpe over, når der kommer meget vand. Og det gjorde der som bekendt i onsdags.

- I brønden er der et pumpesystem, som skal sikre, at spildevandet bliver ledt væk, men det virker som om, at systemet ikke kan følge med eller er stået helt af. Så nu løber kloakvandet ud i åen og op i brønden i min have. Og det er ikke første gang, at det sker, siger Bjarne Petersen.

At pumpen er kommet på overarbejde, kan Per Rygaard, afdelingsleder i klima-, natur- og miljøafdelingen i Svendborg Kommune, godt bekræfte. Og hvor det andre steder er acceptabelt med såkaldte overløb, så skal det helst ikke ske ved Lillebækken, siger han.

- Pumpen kan simpelthen ikke følge med, og derfor løber der spildevand ud i Lillebækken. Der er tale om et såkaldt "ikke-reglementeret regnbetinget udløb", hvilket betyder, at det normalt ikke er et sted, hvor det skal ske, forklarer han.

Men lige nu kan myndighederne ikke gøre meget for at stoppe udslippet af spildevand.

- Hvis vi begynder at presse pumpen yderligere, risikerer vi, at den eksploderer, så lige nu må vi bare se til. Når presset er aftaget, skal vi have kigget på om brønden og pumpen kan dimensioneres anderledes, siger Per Rygaard og tilføjer, at når skaden nu er sket, så er det i det mindste positivt, at spildevandet er fortyndet på grund af de store mængder regn, der er faldet det seneste døgn.

De store vandmasser har sat kloaksystemet på prøver, og nu siver der kloakvand ud i Lillebækken, der løber ved Oure og Lundeborg. Foto: Andrea Bisgaard

- Spildevandet er meget fortyndet, og det betyder, at kvælstofkoncentrationen heldigvis ikke er så voldsom, siger han.

Spildevand er i øvrigt ikke det eneste, Svendborg Kommune kæmper med i øjeblikket, tilføjer han.

- Mange steder er vi ude at rense rør og dræn for grene og blade. Flere steder hober vandet sig op, fordi de er stoppet til, så vi bruger en del kræfter på at få lavet fri passage, så vandet kan blive ledt væk, fortæller Per Rygaard.

Han forventer, at oprydningsarbejdet kommer til at tage flere dage.

Hos Bjarne Petersen er stemningen nærmest opgivende.

- Der ligger lort i min baghave, og jeg kan ikke trække ud i toilettet, så nu flytter jeg hjem til min kæreste. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg efterhånden er godt træt af kommunen. De har tidligere lovet, at de ville gøre noget ved problemet, men når krisen er overstået, ser man ikke skyggen af dem, siger han.

Udledningen af spildevandet går også over livet i bækken, påpeger han.

- Der er brugt formuer på at sætte yngel ud og lave ynglebanker, men fiskene kan ikke overleve under de her forhold, siger han.

Lillebækken er en såkaldt referencebæk, hvilket betyder, at Miljøstyrelsen jævnligt måler kvælstofudledningen fra landbruget i den.

Store mængder regn gav onsdag problemer fra trafikken i Svendborg. Nu vil flere politikere i kommunes Miljø- og Teknikudvalg have fremskyndet investeringer, der kan få vandet væk fra veje og huse. Foto: Andrea Bisgaard

Politikere kræver handling, så vi kan modstå regn

Onsdagens regnvejr har givet politikerne i Svendborg Kommunes teknik- og miljøudvalg dybe panderynker, og de er klar til at sætte handling bag kommunens klimaplan. Men det kommer til at koste, og det bliver forbrugerne, der skal betale.

David Bernicken
dabe@faa.dk

SVENDBORG: Oversvømmede kældre og kloakvand, der pumpes ud i naturen. Det er nogle af konsekvenserne af onsdagens nedbørsrekord i det sydfynske, hvor der i løbet af hele døgnet faldt 59 millimeter regn.

Problemerne er ikke gået politikernes næser forbi, og i Svendborg Kommunes teknik- og miljøudvalg tegner der sig et klart billede af, hvad der skal ske.

Udvalgsformand Jesper Kiel (EL) siger det ganske utvetydigt.

- Vi er nødt til at speede nogle ting op. Regnvand og kloakvand skal skilles fra hinanden. Vi skal have bygget nogle byrum om, og vi skal stramme de politiske krav, så vi får sat handling bag ordene. Vi kan se, at det skal gå meget stærkere, end det gør i dag, siger Jesper Kiel, der ikke tøver med at pege på, hvem der skal betale.

- Det skal forbrugerne. Vi kan ikke opkræve det som en skat, men vi kan øge afledningsafgiften, understreger han.

Dermed peger han i retning af, at det bliver virksomheder og boligejere, der skal til lommerne.

- Det er sådan lovgivningen er skruet sammen, og vi kommer ikke til at spare på for eksempel ældreområdet, pointerer han.

Krav om reaktion

Venstres Birger Jensen, der ligeledes sidder i teknik- og miljøudvalget, er enig med Jesper Kiel. Kravet om hurtig handling er ifølge Venstremanden nødvendig.

- Der er gjort alt for lidt de seneste fem-seks år. Vi har en masse flotte planer, men der mangler handling. Der er ikke sket nok, siger han.

Birger Jensen peger på, at der skal mere til end en separering af kloak- og regnvand.

- Vores vandløb er ikke gearet til de store mængder vand, og så er der det med overløbet fra vores pumpestationer. Kloakvandet, der bliver pumpet ud i naturen, er fortyndet af regnvand, men det er ikke nok. Vi kan ikke stå og pege fingre af landbruget, samtidig med at vi lader kloakvand løbe ud i naturen, siger Birger Jensen, der ligesom Jesper Kiel slår fast, at forbrugerne kommer til at skulle betale for de øgede udgifter.

Det er formanden for Vand og Affald, Karl Magnus Bidstrup (S), enig i. Han sidder også i teknik- og miljøudvalget, og han er ligesom sine to kollegaer klar til at lægge et politisk pres, så en omlægning af blandt andet kloaksystemet fremskyndes. Han maner dog også til besindighed.

- Det er en stor opgave, og det kræver, vi kan få arbejdskraften til det. Det er svært i øjeblikket. Men jeg er enig i, at vi er nødt til at reagere på den seneste tids hændelser med store mængder regn og højvande, understreger han.

> Det kommer til at koste, og regningen kan kun lande ét sted: hos forbrugerne
>
> **KARL MAGNUS BIDSTRUP (S), FORMAND, VAND OG AFFALD**

Derfor mener han også, at der skal kigges på kloakeringen.

- Vi skal have adskilt kloak- og regnvand. Men det kommer til at koste, og regningen kan kun lande ét sted: hos forbrugerne, siger Karl Magnus Bidstrup, der hverken som politiker eller som formand for Vand og Affald vil sætte et tidsperspektiv på.

- Det er virkelig svært. Vi skal skynde os, men jeg kan ikke sætte dato på noget.

Vand og Affald kæmper med de store vandmængder

Vand og Affald i Svendborg har onsdag aften og natten til torsdag kæmpet med de store vandmængder. Produktionschef hos Vand og Affald Morten Schytte slår fast, at pumpestationerne og rørledningerne har svært ved at kapere de store vandmængder oven på nogle meget våde måneder.

David Bernicken
dabe@faa.dk

SVENDBORG: Telefonerne har kimet næsten uafbrudt hos Vand og Affald i Svendborg, efter onsdagens regnvejr har sendt pumpestationer på overarbejde og vand op i mange kældre.

700 meldinger er der kommet ind til vagthavende, oplyser Morten Schytte, der som produktionschef hos Vand og Affald har ansvaret for den daglige drift.

I tallet ligger dog også alle alarmerne fra de mange pumpestationer rundt omkring i kommunen, så det er ikke kun bekymrede borgere, de har været nødt til at hjælpe på vej.

- Vi har haft rigtig travlt. Dem, der har ringet ind, har selvfølgelig været bekymrede, men de har også været søde og forstående overfor den situation, vi stod med. Vi har haft folk på arbejde hele aftenen og natten. Nogle af dem har vi her til formiddag heldigvis kunnet sende hjem for at sove, siger produktionschefen.

Betaler prisen for et vådt efterår

Morten Schytte slår fast, at onsdagens regn under normale omstændigheder ikke burde give problemer. Sagen er bare den, at jorden er blevet mættet af de seneste måneders mange millimeter regn.

- Når jorden ikke kan absorbere vandet, lægger det sig på overfladen, og så skal vores system lede det væk. Vores kapacitet modsvarer bare ikke mængderne. Det er udfordring, vi er nødt til at få løst. Det er et kapløb med tiden, fordi vi må konstatere, at de her vejrhændelser dukker op oftere end tidligere, siger Morten Schytte.

Et sted, hvor der ifølge Morten Schytte er helt styr på tingene er på lossepladsen Klintholm, hvor det onsdag aften så kritisk ud, fordi regnvand, der siver ned gennem lossepladsen, var på vej til at flyde ud over et Natura2000-område, der blandt andet er hjemsted for de fredede klokkefrøer. Her arbejdede først Beredskab Fyn, inden Vand og Affald overtog, med at pumpe vandet væk.

- Vi har en mobil pumpe i gang derude, så der ikke løber vand ud i den nærliggende sø. Det er der styr på, understreger Morten Schytte, der ikke desto mindre udtrykker bekymring for vejrsituationen.

- Heldigvis er vi godt i gang med at få tømt vores systemer for vand igen, og det er fint, at vi får sne i stedet for regn nu. Det giver lidt luft. Men skulle der komme et tilsvarende regnvejr, så står vi med nogle alvorlige udfordringer, pointerer han.

Beboerne på Nyborgvej i Skårup var onsdag aften nødt til selv at pumpe vand væk fra deres ejendomme. De store vandmængder og den regnmættede jord førte til, at systemet til afledning af regn- og spildevand var overbelastet, og derfor kunne vandet ikke føres væk på normal vis. Foto: Kristian Bæk Nielsen

Anlægschef slår fast: Det venter en enorm millionregning, hvis vi skal sikre Sydfyn mod regnen

Anlægschef hos Vand og Affald, Gry Tully Robsahm, forklarer, hvad vi selv kan stille op, når vandet kommer væltende, hvad Vand og Affald kan gøre, hvordan vi får styr på vandmængder, og hvad det kommer til at koste.

Anlægschef ved Vand og Affald i Svendborg, Gry Tully Robsahm, slår fast, at der venter sydfynboerne en enorm millionregning, når vi skal sikre området mod oversvømmelser efter regnvejr, men vi kan som forbrugere også selv gøre noget. Arkivfoto: Katrine Becher Damkjær

David Bernicken
dabe@faa.dk

SVENDBORG: Vandet væltede ned over Sydfyn onsdag 3. januar. Det gav store udfordringer i mange hjem med oversvømmede haver og kældre. 59 millimeter regn faldt der i løbet af det døgn, og det er ifølge DMI ny danmarksrekord.

Beredskabets folk havde mere end travlt og diverse skadesservice-virksomheder sendte deres folk på overarbejde. Telefonen hos Vand og Affald i Svendborgs vagt kimede uafladeligt. 700 meldinger blev det til.

Efterfølgende har flere politikere i Svendborg Kommunes miljø- og teknikudvalg slået fast, at kommunen er for langt bagud med klimasikringen, og det skal der gøres noget ved i en fart.

Fra Vand og Affald lyder det, at de er klar til at rykke, men der er nogle omstændigheder, der gør, at vi bliver nødt til at væbne os med tålmodighed.

Vi har spurgt anlægschef hos Vand og Affald i Svendborg, Gry Tully Robsahm, hvor lang tid vil det tage at komme på omgangshøjde med vejrliget, hvad det koster, hvem skal betale, hvilke løsninger findes der, hvem bestemmer, hvordan det hele skal skrues sammen, og kan vi som borgere selv gøre noget.

1 HVOR MEGET SKAL DER LAVES OM, OG HVOR LANGT ER VI ALLEREDE NU?

Ifølge Gry Tully Robsahm er det omtrent en tredjedel af det samlede kloakerede areal i Svendborg Kommune som er fælleskloakeret - altså kloakeret således at regn- og kloakvand sendes gennem de samme rør. Målt op i kilometer er der tale om cirka 204 kilometer.

Det er de ledninger, Vand og Affald især har kig på, men det er ikke ensbetydende med, at der skal lægges nye rør på samtlige 204 kilometer, understreger hun.

- Vores opgave er at finde de bedste løsninger til den bedste pris. Det kan betyde, at det ikke er alle steder, vi skal grave et nyt ledningssystem ned. Det kan også være andre løsninger, vi skal kigge på, forklarer hun.

Når der etableres nye boligområder, er det hovedreglen, at regn- og kloakvand holdes adskilt.

2 HVILKE LØSNINGER FINDES DER?

Der findes flere løsninger på at få vandet væk fra veje, huse, marker med mere. Gry Tully Robsahm fortæller, at den mest oplagte er at skille regnvand fra kloaknettet. Det vil mindske presset på kloaknettet markant. Det er dog også en dyr løsning, hvis der skal lægges mere end 200 kilometer nye rør ned i jorden.

Det kan nemlig også fikses på andre måder. I hvert fald nogle steder. En såkaldt LAR-løsning (lokal afledning af regnvand) bliver allerede anvendt flere steder, hvor der etableres nogle grøfter, som leder vand fra huse og veje direkte ud i Svendborgsund, er en måde at gøre det på.

En anden måde er at etablere bassiner eller søer, som kan rumme de store vandmængder.

- Overfladebassiner er en rigtig god løsning, når det kan lade sig gøre. De kan også være rigtig fine for dyrelivet, men der selvfølgelig ikke alle steder, der lige kan laves en sø, siger hun.

3 HVAD KOMMER DET TIL AT KOSTE?

Det med prisen er en svær størrelse. Gry Tully Robsahm slår fast, at der ikke ligger en samlet beregning på, hvad det vil koste at opgradere hele kloaknettet i Svendborg Kommune og finde alle de rigtige løsninger, så vi på fornuftig vis kommer af med de store vandmængder.

Hun kan dog med sikkerhed slå fast, at der er tale om mange penge, og et mindre tocifret millionbeløb vil for eksempel række som en skrædder i helvede.

- Det bliver dyrt. Vi er oppe i rigtig, rigtig mange millioner kroner. Det bliver et enormt beløb. Men hvor stort det bliver, vil jeg ikke vove mig ud i at sige, konstaterer hun.

Lidt mere konkret er hun, når det handler om en tilslutning til et adskilt kloaksystem. Bliver det etableret, og skal man som forbruger knyttes til det, koster det i omegnen af 50.000 kroner - det kan dog variere afhængig af de fysiske omstændigheder.

4 HVEM SKAL BETALE?

Adspurgt har Enhedslisten, Venstre og Socialdemokratiet i Svendborg peget på, at det bliver forbrugerne, der skal til lommerne, hvis vi skal undgå vand i kældrene og alle mulige andre ubehageligheder som følge af de store vandmængder. Og pengene bliver opkrævet via afledningsafgiften, som er en afgift, husejere og virksomheder betaler til Vand og Affald. Den afgift skal der formentlig lægges nogle ekstra procenter oveni, men hvor meget, vil Gry Tully Robsahm meget nødigt byde på.

- Det afhænger meget af, hvilke løsninger vi kommer til tage i brug. Der er jo stor forskel på prisen, siger hun.

Hun er dog ret sikker på, at det bliver afgiften og ikke for eksempel en stigning af kommuneskatten, der kommer på tale.

- Det er en udgift, som er forbundet med vores arbejde, og derfor er det også udgifter og indtægter i vores regi, der skal stemme overens. Det er bundet op på en rimelig stram lovgivning, pointerer hun.

5 HVAD KAN VI SELV GØRE?

Det er ikke kun Vand og Affald, der sidder med alle handlemuligheder. Private forbrugere og virksomheder kan også gøre noget selv.

Har man for eksempel en stor grund, foreslår Gry Tully Robsahm, at man etablerer nogle lavninger, hvor vandet kan blive opsamlet. En faskine, der opsamler regnvandet, eller et omfangsdræn rundt om en bygning, kan også hjælpe på tingene. Og påtænker man at etablere i bålplads i haven, kan det være en fin idé at lave en fordybning, hvor der er plads til regnvand.

- Det hjælper mestendels, hvis vi bliver ramt af skybrud. Onsdagens regnvejr er noget lidt andet, for her blev vandet bare ved med at komme, samtidig med at jorden er helt mættet af vand. Så er det svært at dæmme op for vandet, konstaterer hun.

Et tip, hun har, er, at har man en kældertrappe, er det en god idé at etablere en høj kant hele vejen rundt, så vandet får lidt sværere ved at vælte ned ad trappen. Et andet tip er at tænke sig grundigt om, inden man lægger fliser på en terrasse. Vandet må ikke samle sig ved husmuren, og bedre er det slet ikke at lægge fliser, for så er der et større areal, vandet kan trænge ned i.

6 HVEM SKAL TRÆFFE BESLUTNINGERNE?

Hvis der skal sættes fart på separeringen af kloaknettet, så selve kloakvandet skilles fra regnvandet eller der skal etableres nye regnvandsbassiner, kræver det politisk beslutningskraft og en plan fra Vand og Affald, fortæller Gry Tully Robsahm.

- Det er os i Vand og Affald, der står for at udføre arbejdet, men især de store projekter kræver, at kommunens spildevandsplan konsulteres. Og så skal politikerne ind over. Det er dem, der skal godkende eventuelle ændringer, siger Gry Tully Robsahm.

7 HVOR HURTIGT KAN VANDPROBLEMERNE LØSES?

Her når vi til en mindre behagelig del. At få opdateret kloaker med meget mere, så vi kan følge med vejrliget, kræver tid. Meget tid.

De bedst mulige løsninger skal skrues sammen til en den bedst mulige pris. Arbejdskraft skal der være nok af, og finansieringen skal på plads. Den slags tager tid.

- Det kommer til at tage tid. Lang tid. Også selv om vi har en klar ambition om, at vi skal op i tempo. Det kan tage årtier, inden vi er helt i mål, siger Gry Tully Robsahm.

KORT NYT | I DAG KL. 06:34

Frostvejret hjælper overfyldte kloakker

LÆS OP ORDBOG TEKST

AF
Charlotte Freisleben

Frostvejret er en gave for forsyningsselskaberne, der i den seneste tid har kæmpet med overfyldte kloakker.

For efter at der skyllede en massiv omgang nedbør ned over landet, har mange kloak- og spildevandsanlæg haft svært ved at følge med.

Men det har frosten sat en prop i for nu, og hos et vandforsyningsselskab i Svendborg er de lettede:

- Nu har vi fået lidt arbejdsro til at få afviklet noget af det vand, som er i vores systemer, lyder det fra produktionschef ved Vand og Affald i Svendborg Kommune Morten Schytte

FACEBOOK X (TWITTER) KOPIER LINK

SVENDBORG

Mandagscafé om Svendborgs drikke- og spildevand

08 jan. 2024 kl. 21:46

JFM ar@jfmedier.dk

Listen to this article
1 min

Svendborg: Lene Ribens og Rikke Maria Kikkenborg kommer fra Vand og Affalds-formidlingstjeneste. Vi skal høre om grundvandsdannelsen og de forhold, der har betydning for grundvandets kvalitet, samt om den vandbehandling, grundvandet skal igennem, inden det sendes ud til os forbrugere.

Efter kaffepausen er der fokus på spildevandet, og vi vil få et kig ind i de udfordringer, der møder spildevandsmedarbejderne i dagligdagen. Fordyb dig i nogle af byens vitale funktioner og deltag i en eftermiddag, hvor vand er i centrum.

Tid og sted er den 22. januar klokken 14:30, i Vor Frue Kirke huset på Frue Kirkestræde 4. Mød op, og bliv klogere på dit vand! /jfm

CYKLENS MAGI

32-ÅRIGE ZACHARIAS BADEN (TH) ELSKER AT RODE MED CYKLER. HAN HAR FUNDET SIT PARADIS I CYKELTUTTEN I SVENDBORG, HVOR ALLE KAN KOMME IND FRA GADEN OG FÅ SIG EN CYKEL — HVIS DE ALTSÅ SELV SÆTTER DEN I STAND. HAR MAN IKKE HÆNDERNE SKRUET RIGTIGT PÅ, HJÆLPER VÆRKSTEDETS ILDSJÆL GERNE TIL.

Et par brugte cykler hænger ned fra loftet foran vinduespartiet ud mod havnen, så man kan få et indtryk af, hvad der er på spil indenfor. Potteplanter sender et signal om, at her er hyggeligt, og det er bevidst, for alle er velkomne i den rå bygning, som er fra dengang, Svendborg havde et skibsværft.

Cykeltutten blev i 2015 etableret som et integrationsprojekt på Frederiksø midt i havnen. Målet er at give folk en indgang til byen ved at mødes om cykelreparation. Det havde 32-årige Zacharias Baden gavn af, da han i 2016 flyttede til Svendborg, hvor han havde fået job som byplanlægger.

"Jeg elsker at reparere cykler. Da jeg gik på universitetet i København, satte jeg cykler i stand på et gammelt tørloft på 7. sal og solgte dem. Men da jeg flyttede hertil, savnede jeg et fællesskab, for jeg kendte ikke nogen i Svendborg."

Zacharias Baden mødte nogle gutter omkring de 60 år, da han opsøgte Cykeltutten.

"De blev mine første venner i byen. De tog godt imod mig, og det er den ånd, vi fører videre, når direktøren på en carboncykel og Daniel fra Rwanda, som endnu ikke har lært at cykle, kommer ind ad døren," fortæller Zacharias Baden, som i dag er foreningens kasserer og en af de mange stabile drivkræfter i Cykeltutten. Han kalder Cykeltutten for et 'cykelkulturhus'.

Værkstedet holder åbent hver onsdag eftermiddag, og flere er i gang med at skrue og justere på cykler, som kommer fra genbrugsstationen.

"Vi har primært været et integrationsprojekt, men med tiden er vi blevet for alle. Man skal bare have lyst til at rode med cykler. Vores yngste medlem er 12 år, og den ældste er 80."

Alle kan fikse en cykel

Cyklen er et genialt køretøj at samles om, mener Zacharias Baden, der også er medlem af Cyklistforbundet. For teknologien er så simpel, at alle kan lære at fikse en cykel.

"Vi laver 300 cykler om året, men man får ikke bare en cykel. Man skal selv lave den. Vi har værktøj og

brugte reservedele på lager, og hvis krankboksen eller navet i baghjulet driller, hjælper vi til."

Mange får en ahaoplevelse, når han viser, at et kabel går herfra og dertil, og at det bare er det, de skal skifte.

"Efter et par uger går de i gang af sig selv, fordi de har mod til at kaste sig ud i det. Vi har lige haft en gruppe unge ukrainere, som satte mountainbikes i stand. De var drevet af, at de havde knækket koden til, hvordan man reparerer en cykel."

Selv er Zacharias Baden drevet af den glæde, han møder, når det lykkes for en 12-årig at lappe en cykel, og han kører glad afsted.

"Vores fællesnævner er cykler, men i princippet er det kærligheden til at få noget skrammel til at virke igen. At man tager noget skrald, som andre har smidt ud, og giver det nyt liv; at folk knækker koden og finder ud af, hvor stor en glæde det er at lave og reparere sin egen ting: Det er det, jeg synes, virkelig gør cyklen til noget helt magisk."

Han når ikke selv at fikse cykler om onsdagen. Her går hans tid med at dele gode råd ud og anvise det rette værktøj.

> **Vores fællesnævner er cykler, men i princippet er det kærligheden til at få noget skrammel til at virke igen.**

"Som jeg siger, så går jeg til cykelværksted hver onsdag. Det har jeg gjort siden 2016. Det kan være hektisk, men det er aldrig kedeligt, for selv om vi laver det samme hver onsdag, kommer der nye mennesker ind, som har en historie. Det udvikler sig hele tiden, for har én en ide, som der er opbakning til, så gennemfører vi den," siger Zacharias Baden.

Flugt fra Thatcher

Louis Andersen svinger svensknøglen. Han har kastet sin kærlighed på en lys damecykel, men den er kun en i rækken af cykler, han gør køreklar. "Jeg har været i døgnbehandling for misbrug, og vi havde kun fire cykler til omkring 20 mennesker. Nu sætter jeg ti cykler i stand, for jeg vil gerne give behandlingsstedet noget igen," siger han.

Cykeltutten medvirker sammen med en praktikplads på genbrugspladsen til, at han er ved at finde ind på en holdbar kurs efter sit misbrug med afledt kriminalitet.

"Værkstedet giver mig ro, for her kan jeg være mig selv, så jeg kan bygge et nyt netværk op i stedet for den rådne omgangskreds, jeg hav-

›

de," siger Louis Andersen, som arbejder på værkstedet tre-fire gange om ugen. Indtil nu har han gjort otte cykler klar.

David Cave har også indfundet sig. Den 75-årige englænder var med til at stifte Cykeltutten, som giver ham et kammeratskab.

"Jeg har været ramt af sygdom, så jeg forærede min cykel væk, men nu har jeg lyst til at cykle igen, så jeg skal have sat en i stand. Det er utroligt, at et land kan være så rigt, at vi kan få fat i så mange brugte cykler," konstaterer han.

Der er ofte en kvinde på spil, når en udlænding slår sig ned i Danmark. Det var der også, da David Cave cyklede Europa rundt i 1980.

"Jeg var på flugt fra Margaret Thatcher og hendes politik. Hun gav mig ganske vist en skatterabat, og de penge købte jeg cyklen for. Jeg kunne godt lide stemningen i Danmark, så her blev jeg," fortæller han.

Reparationer avler relationer

Peter Bull braser kartofler på et blus på cafeens disk. Han har slukket for kaffemaskinen, for ellers springer sikringerne. Udover engagement koster det ikke noget at være medlem af Cykeltutten, så han ved ikke, om han er med i foreningen eller blot bruger.

"De andre tror nok, at jeg er medlem, for jeg kommer her ofte for at opleve den ro, som fællesskabet giver. Jeg kunne godt tænke mig, at Cykeltutten udvikler sig til et folkekøkken, for hvad skal vi lave, når alle har fået en cykel," spørger han.

I hjørnet står Mikael og spiller kontrabas. Han understreger uopfordret og med et målrettet blik, at hans navn staves med k. Det er tydeligt, at Cykeltutten tiltrækker mennesker med et tvist. Det sætter Zacharias Baden pris på.

"I mit arbejdsliv sidder jeg meget foran en computer og er omgivet af andre professionelle, som ved præcist, hvad de skal. En stor del af Cykeltutten er at gøre plads til sjove og skæve typer, og det lærer jeg af. For eksempel at det er lige meget, om værktøjet hænger perfekt."

Det afgørende er fællesskabet.

"Jeg kan godt lide at reparere cykler derhjemme, men jeg finder også en glæde i at hjælpe andre med at skabe noget, som gør deres hverdag lettere. Jeg har måske ikke så meget til fælles med en bonde fra Eritrea eller en maskinarbejder fra Syrien, men når vi bygger cykler og hjælper hinanden, opbygger vi en relation," siger Zacharias Baden.

Fakta om Cykeltutten

Cykeltutten blev etableret i 2015 som et integrationsprojekt på det tidligere skibsværft på Frederiksø i havnen i Svendborg. Foreningens formål er at mødes om cykelreparation og på den måde få en indgang til byen. Derudover arrangerer Cykeltutten cykelture og har blandt andet mountainbikehold.

Cykeltutten er en forening og skabes af alle, der vil være med. En bestyrelse sørger for den årlige generalforsamling og har styr på økonomien, men den højeste myndighed er medlemsmødet den første onsdag i hver måned. Det koster ikke noget at være medlem, men man skal tage ansvar for, at stedet og fællesskabet fungerer.

En time inden mødet kan man få en intro til cykelkulturhuset. Man kan også bare kigge forbi, når der er åbent.

Cykeltutten har vundet kommunens klimapris og en pris for socialt arbejde.

Hvor kommer cyklerne fra?

Cykeltutten henter cykler på Svendborg Genbrugsstation. Nogle er næsten køreklar, andre skal have en stor reparation, og andre igen har måske en reservedel eller to, som kan bruges.

Hvordan får man en cykel?

Man laver selv en cykel. Først vælger man en cykel, hvorefter frivillige vurderer, om den kan laves. De hjælper også til. Cyklen er gratis. Det samme er genbrugsreservedele, lån af værksted og værktøj og hjælp fra de frivillige, men cykelolie, WD-40, el, værktøj, kaffe og toiletpapir koster penge. Derfor sætter Cykeltutten pris på donationer.

Derudover driver Cykeltutten Svendborg Cykeludlejning, hvis overskud går til aktiviteter i cykelkulturhuset.

SE VIDEO MED ZACHARIAS OG CYKELTUTTEN HER: BAGHAVENFILM.DK

Nanobobler mere end halverer energiforbruget

Vandmiljø Randers og Svendborg Vand deltager i projekt, der fokuserer på udviklingen af danskproduceret nanoboble-teknologi til optimering af renseanlægsdrift. Projektet, der er støttet af EUDP, har som sit primære mål at revolutionere beluftningsprocessen på renseanlæg, der aktuelt er ansvarlig for mellem 0,5 til 1 procent af Danmarks samlede energiforbrug. Ved at introducere nanobobler, som har evnen til at fordele sig jævnt i en vandsøjle uden at stige til overfladen, kan dette projekt bidrage til at forbedre iltningen af vand markant mere effektivt end eksisterende teknikker. Miljømæssigt står teknologien til at reducere energiforbruget markant – med mål om en reduktion på 50-75 procent. Det er også forventet, at teknologien vil halvere lattergasemissionerne fra renseanlæggene.

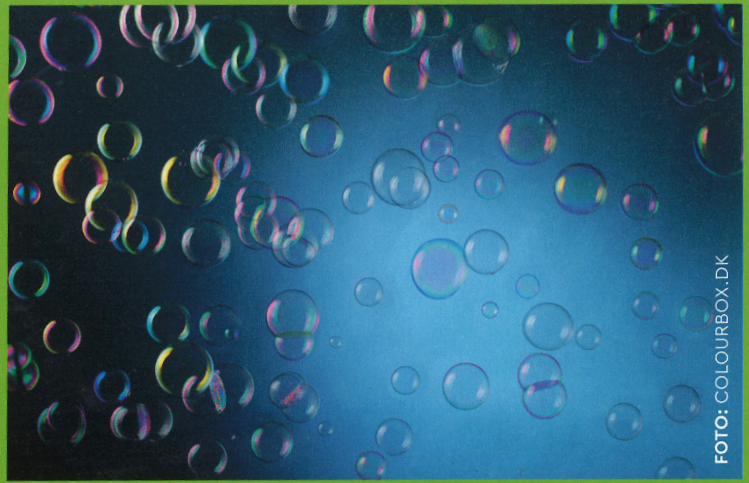
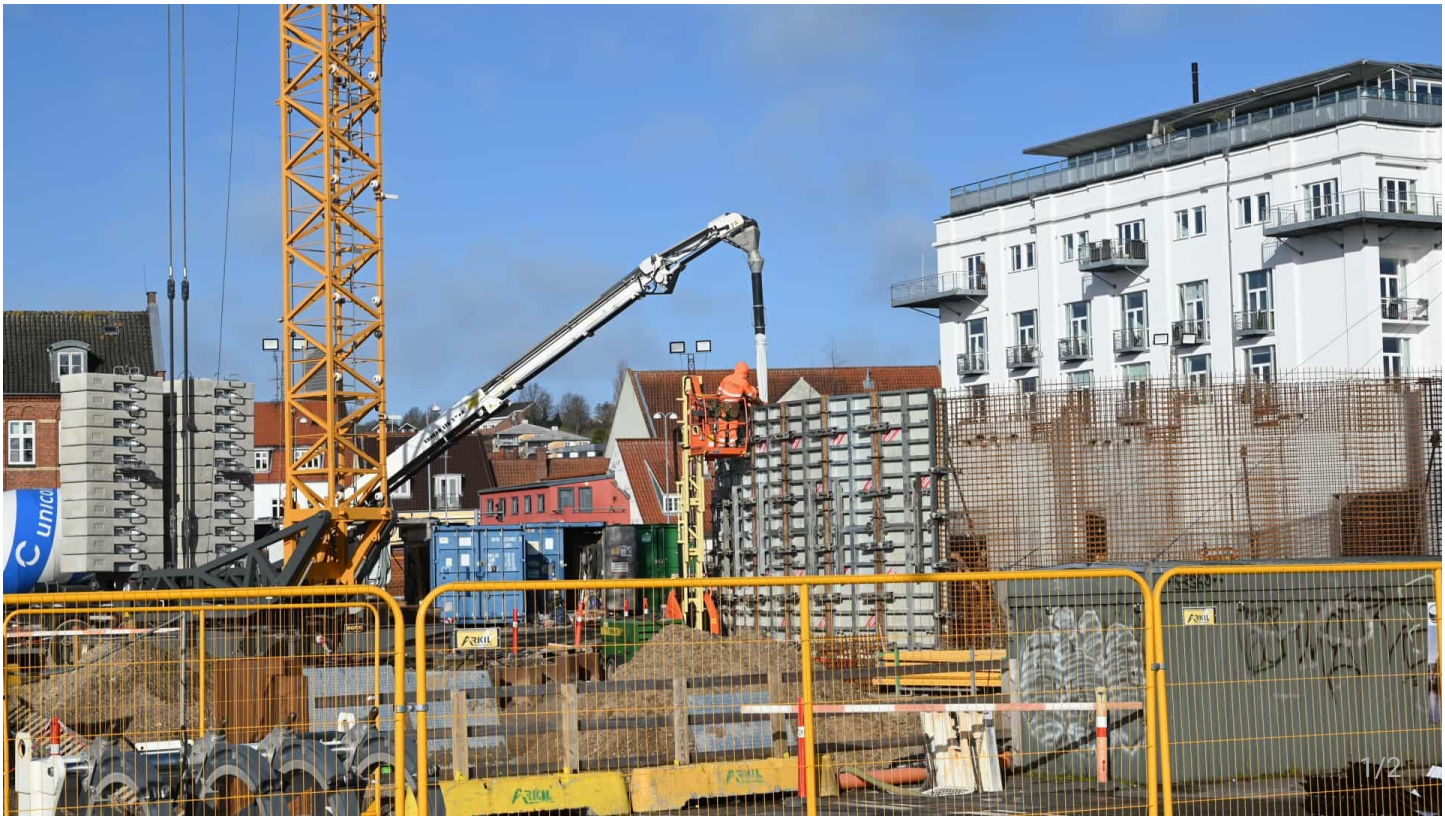

FOTO: COLOURBOX.DK

SVENDBORG

Forvent støj fra havnen de kommende uger

Det vil muligvis larme lidt ekstra de kommende uger fra havnen i Svendborg. Og støjen kommer fra det sted, hvor den kommende hovedpumpestation skal være. Foto: Henrik Nguyen

21 feb. 2024 kl. 11:34

Henrik Nguyen heng@faa.dk

Listen to this article
2 min

Svendborg: Arbejdet med at etablere ny hovedpumpestation på havnen i Svendborg vil den kommende tid give ekstra støj i dagtimerne.

Det varsler Vand og Affald via kommunens facebookside.

I opslaget fremgår det, at det støjende arbejde står på mellem 26. februar og 8. marts, mens projektleder fra Vand og Affald, Ole René Rasmussen, over for avisen uddyber, at det drejer sig om nogle stålplader - såkaldte spuns - der blev sat ned i jorden i begyndelsen af byggefasen, som nu skal trækkes op igen.

- Det er det, der kommer til at støje, ligesom vi har nogle få pæle, vi skal have slået i, forklarer projektlederen, som dog ikke forventer, at det vil være til alt for stor gene for de omkringboende.

Hovedpumpestation

Den nye pumpestation, som er ved at blive etableret i det ene hjørne af Svendborg Havn, kommer til at indgå som en synlig og integreret del af det nye havneområde og planerne for

- Vi tænker ikke, det vil larme alt for meget, men af lovmæssige årsager er vi pålagt at sende ud til naboerne, når der kommer støjende aktiviteter. Og det kan jo give lidt støj, så folk vil stoppe op og tænke, hvad det var, og så er det jo rart, at de er informerede om det, siger Ole René Rasmussen.

Han informerer desuden om, at projektet med at etablere hovedpumpestationen løber planmæssigt - omend vejret og de store mængder nedbør især det seneste halve år har givet udfordringer.

Projektleder Ole René Rasmussen (t.v.) har tidligere vist avisen rundt på byggepladsen, hvor der siden efteråret 2022 er arbejdet med at etablere kommende hovedpumpestation. Foto: Andrea Bisgaard

- Vi er et knudepunkt for vand, og der er kommet ekstra af det - også mere end vi havde regnet med. Det har regnet meget. Men det har ikke sænket os, og vi kører stadig efter tidsplanen, siger

han.

Hovedpumpestationen forventes at stå klar ved udgangen af 2024.

Her må du gi' og ta'

NYT I HESSELAGER

GENBRUG

"Her må du gi'" og "Her må du ta'" er åbnet på genbrugsstationen i Hesselager

Du afleverer ting, som du ikke bruger mere i "Her må du gi'". Hesselager Forenede Sportsklubber tager det, som de vil sælge i deres genbrugsbutik. Resten bliver sat i "Her må du ta'" hvor alle frit kan tage gode genbrugsting med hjem. Andre kalder det bæredygtighed. Vi kalder det bare at gi' igen.

vand og affald

Vi gi'r igen

Affald i juledagene
Vi ændrer lidt på tømmedagene henover jul og nytår.

Beholdere til madaffald/restaffald, pap/papir og glas/metal:
- Mandag den 25/12 rykkes til lørdag den 23/12.
- Mandag den 1/1 rykkes til lørdag den 30/12.

Genbrugsbilen:
- Mandag den 25/12 rykkes til fredag den 29/12.
- Mandag den 1/1 rykkes til lørdag den 30/12.

Hjælp din skraldemand
Skraldemanden tømmer mange beholdere hver dag, derfor er det en god idé at hjælpe ham lidt på vej.
- Vend håndtaget på beholderen ud mod skraldemanden
- Husk at rydde for sne og gruse eller salte
- Tænd lys i den mørke tid
- Havelåger skal kunne stå åbne af sig selv
- Tydeligt husnummer

Læs mere om adgangsforhold og placering af beholdere på vandogaffald.dk/adgangsforhold.

Ekstra affald
Har du i en periode ekstra affald, kan du bestille medtagning af ekstra sække. Se priser og yderligere information på vandogaffald.dk

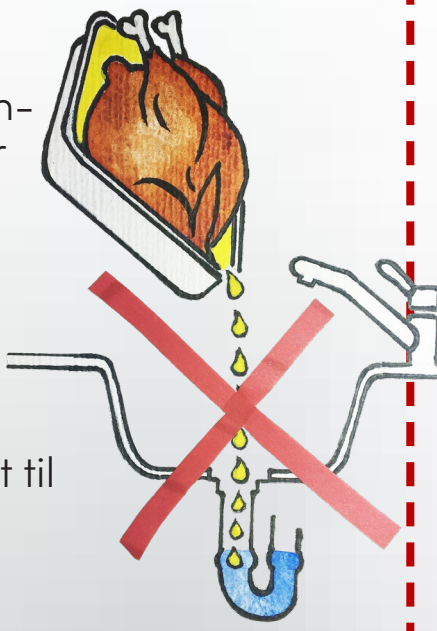
Er gavepapir papir?
Kvaliteten på gavepapir er desværre for dårlig, og det skal derfor i din beholder til restaffald.

Hent Affaldsportalen
Her finder du god information om dit affald. Find bl.a. tømmedage og sorteringsguide.

Fyrværkeri
Brugt fyrværkeri kan lægges i rummet til restaffald eller afleveres på genbrugsstationen. Ubrugt fyrværkeri, skal også tages med på genbrugsstationen. Du må ikke bruge de røde kasser til fyrværkeri.

Julemaden væk fra afløbet
Lad være med at hælde fedtet fra julemaden i køkkenvasken. Det skaber problemer både for dig selv og på renseanlæggene. Saml i stedet fedtet i en beholder, lad det køle af og smid det til madaffald.

Gasflasken skal på genbrugsstationen
Har du grillet din julemad? Husk at den tomme gasflaske skal afleveres på genbrugsstationen.

Vi ønsker alle vores kunder en glædelig jul samt et godt nytår!

VA 19.02.2024

Status for regnbetingede overløb fra fælleskloakker primo 2024

Nærværende notat med bilag er udarbejdet af VA og beskriver status for de regnbetingede overløb fra fælleskloakker til recipienterne. Der redegøres for projekter udført fra og med 2010 med henblik på reduktion af overløb og forbedring af miljøtilstanden.

Statens Vandplan 2009-2015 blev offentliggjort d. 30. oktober 2014. Der blev her endeligt udvalgt 24 regnbetingede overløb fra fælleskloakker til vandløb, hvor der er behov for at reducere spildevands-udledningen. Svendborg Spildevand A/S påbegyndte dog at iværksætte forbedringerne allerede fra 2012.

Ved offentliggørelsen af Statens Vandplan 2015-2021 d. 27. juni 2016 blev tidsplanen for implementeringen af indsatser justeret. Indsatser for 40 % af de udvalgte regnbetingede overløb skal være afsluttet senest 30. oktober 2016. De øvrige skal være afsluttet senest udgangen af 2. planperiode, som udløb ved udgangen af 2021.

Status for Svendborg Spildevand A/S opfyldelse af vandplanernes krav fremgår af oversigten i nedenstående Bilag 1. Det fremgår heraf at 14 udløb svarende til 58% var udført pr. ultimo 2016 idet det viste sig, at 5 af de udpegede overløb var baseret på fejlagtige oplysninger hos Naturstyrelsen. Enkelte overløb var blevet sløjfet for år tilbage eller var blevet ændret til separat regnvandsudledning.

Yderligere 8 regnbetingede overløb er behandlet frem til ultimo 2021. Krav til overløb fra bassin ved Skårup til Østerrenden er frafaldet af Staten og indsatsen er udgået jf. tillæg nr. 1 til Svendborg Kommunes Spildevandsplan 2020-2031. Der resterer således kun 1 af de oprindeligt 24 udvalgte overløb jf. Statens Vandplan 1. Denne forventes myndighedsbehandlet i 2024. Svendborg Spildevand har i november 2021 fremsendt redegørelse vedr. udledningen af opblandet regn-og spildevand fra Ollerup by.

I nedenstående Bilag 2 er vist en oversigt over effekten af implementeringen af de 8 indsatser jf. vandplanerne, hvor der er etableret nye og supplerende bassiner.

Jf. Vandplan 3 (VP3) er der ikke udpeget nye RBU med behov for indsats.

Øvrige projekter med miljøforbedrende effekt er også anført i Bilag 1.

Der er nedlagt 2 mindre renseanlæg, og spildevandet pumpes til mere effektiv rensning på Egsmade renseanlæg. Udledningspunktet er flyttet fra dræn/vandløb til udledning i Storebælt via havledning.

Der er etableret 13 bassiner på separate regnvandsudledninger. Bassinerne virker som olie- sandfang og har en ikke uvæsentlig renseeffekt over for iltforbrugende stoffer.

Bassinerne ved Pasopvej blev etableret i 2012. Effekten er, ud over en væsentlig reduktion af den hydrauliske belastning af hovedkloakken ned til de afskærende ledninger langs jernbanen, også en betydelig reduktion af overløbsvandet fra både bygværket ved Niels Juels Vej og fra bassinet under Jessens Mole.

Derudover er der etableret private bassiner såvel som bassiner ejet af Svendborg Spildevand A/S for alene regnvand inden for de fælleskloakerede oplande. Dette for at kompensere for en øget

regnvandsafstrømning som følge af ændret og nyt byggeri. Disse byggerier har således ikke medført øget aflastning via overløbsbygværkerne.

LAR refusioner (frivillig afkobling af regnvand) hvor grundejeren har fået refunderet tilslutningsbidraget for regnvandsdelen samt LAR projektet ved Kogtved har medført mindre overløb med spildevand til recipienterne. Afkoblingen af vejvand og den frivillige afkobling af regnvand fra grundene ved LAR projektet ved Kogtved har ifølge beregninger reduceret aflastningen fra bassinet til kysten med mere end 50%, men til gengæld er udledningen af separat regnvand til kysten øget betydeligt.

Kloakeringerne i det åbne land fjerner den diffuse belastning af dræn og vandløb med spildevand fra septictanke. I stedet pumpes spildevandet til et af hovedrenseanlæggene og bliver renset inden udledningen i havet.

Svendborg Spildevand A/S har i perioden 2015-2023 udført 10 klimabetingede projekter. Det er en afskærende ledning fra industriområdet ved Grønnemosevej direkte til bassinet ved Lundtoftevej og et reguleringsbygværk på Trappebækken, hvor denne krydser under Tvedvej. Endvidere er der etableret en forbedret vandafledning ved Niels Juels vej, samt regnvandsledninger i Fjællebrovejen, Tværvej, Sandalsvej, Herman Nielsens Vej, Bratenvej/Bregningevej/Vindeby Birkevej samt Strandvænget. I forbindelse med kloakfornyelse ved Sandbjergvej i Stenstrup blev der indgået aftale med grundejerne om private LAR anlæg.

Den forøgede regnvandsafstrømning fra de nye bebyggelser Nordre Park, Nordre Ringvej 151 samt ved Søkildevej er imødegået ved etablering separate regnvandsbassiner, hvor op til 45 mm nedbør på de befæstede arealer kan opmagasineres.

<u>Aflastninger fra spildevandskloakker.</u>
Ved en del af overløbsbygværkerne er der etableret overvågning og registrering af overløbshændelser. Det er imidlertid meget vanskeligt decideret at måle vandmængden, som aflastes fra fælleskloakkerne.

Overløb forekommer, fra enkeltstrengede kloaksystemer til afledning af både spilde- og regnvand, når regnmængden bliver så stor at kloaksystemets hydrauliske kapacitet overskrides. Det er således væsentligt fortyndet spildevand, som aflastes til vandløb og havet.

Svendborg Spildevand A/S har etableret en beregningsmodel i en meget høj detaljeringsgrad over kloaksystemerne i kommunen. Der benyttes applikationen MikeUrban. I henhold til anvisningerne i spildevandsplanen er der udført en LTS beregning baseret på en regnserie, som er udvalgt som mest passende for Svendborg. Regnserien har en varighed af godt 30 år og er målt ved en enkelt regnmåler. Der beregnes en middel årlig aflastning og et middel årligt antal aflastninger for de enkelte overløb. Det skal bemærkes, at det beregnede således ikke er faktuelle data, men det bedst kvalificerede bud på en referenceværdi for overløbsbygværket, og som ligger tæt på det over en lang periode gennemsnitlige overløb fra bygværket. Aflastningerne varierer meget fra år til år afhængig af nedbørsmængde, intensitet og hele regn mønsteret. Referenceværdien er velegnet til at beregne effekten af et tænkt tiltag på kloaksystemet idet den procentvise effekt stort set kan overføres til de gældende (men ikke nøjagtigt kendte) forhold ved overløbet.

Nedenstående Bilag 3 viser et skema, hvor de beregnede aflastninger for alle overløb i kommunen er grupperet efter recipienten. Det samlede bassinvolumen til magasinering af regn- og spildevand inden overløb fremgår ligeledes af skemaet. Stofmængden i overløbsvandet er beregnet ud fra erfaringsmæssige middelværdier. De beregnede værdier er anvendt ved Svendborg Kommunes

indberetning af regnbetingede udløbsdata (RBU-data) i PULS databasen forbindelse med NOVANA overvågningen.

De mest betydende overløb sker fra bassinet under Jessens Mole samt via havledningen ud for Niels Juels Vej.

Gennem tiderne er der i Svendborg Kommune etableret et betydeligt antal magasineringsbassiner på fælleskloakkerne. Det samlede volumen i bassiner med tilhørende udnyttelser af rørledninger udgør her pr. primo 2024 ca. 55.200 m³. Heraf udgør det samlede volumen i rørledninger, bassiner og bygværker ved havnen ca. 13.500 m³. Bassinerne i de fælles kloakerede oplande ved Stubbevangen, Pasopvej og Fruerskovvej har til sammen et volumen på ca. 27.500 m³, som derved giver en væsentlig reduktion i aflastningen til Svendborg Sund via udløbsledningen ved Niels Juels Vej.

Der er et samlet magasineringsvolumen på ca. 110.000 m³ på de separate regnvandsudledninger. Regnvandsbassinerne har ud over at regulere udledningshastigheden til de sårbare vandløb også en reducerende effekt på stofudledningen med regnvandet grundet bundfældning og stofnedbrydningen i vandfasen.

Øvrig fremtidige klimatilpasning

Udover tiltagene jf. krav fra de statslige vandplaner arbejdes der også løbende på klimatilpasning af afløbssystemet.

Principperne for Masterplan for håndtering af regn- og spildevand er indarbejdet i den nye Spildevandsplan 2020-2031. Spildevandsplanen danner nu et solidt grundlag for fremtidige klimatilpasningsprojekter i Svendborg Kommune. Alle fremtidige klimatilpasningsprojekter og projekter vedr. fornyelse af det eksisterende kloaksystem vil blive vurderet ud fra principperne i Spildevandsplanen, således at der altid gennemføres en samfundsværdibetragtning af projekterne og dermed sikres det at den bedste løsning for klimatilpasning vælges, ud fra alle parametre. I et samarbejde mellem VA og Svendborg Kommune skal der jf. masterplanen udarbejdes en overordnet afkoblingsplan for regnvand i Svendborg Kommune.

Bilag 1: Oversigt vedr. projekter for miljøforbedringer.

Regnbetingede udløb i henhold til Vandplan, nyanlæg:

1.	Bassin Åbrinken, Kirkeby	Udført i 2012
2.	Bassinledning Stenstrup nord	Udført i 2013
3.	Sløjfning af overløb v. Gl. Sognevej	Udført i 2013
4.	Sløjfning af overløb v. Ndr. Ringvej	Udført i 2013
5.	Bassinledning ved Walkendorffvej	Udført i 2015
6.	Bassin Rødmevej	Udført i 2016
7.	Bassinledning Ollerup	Udført i 2016
8.	Reduktion af overløb til Syltemade å fra kloak Ollerup vest	Udført i 2016

Regnbetingede udløb i henhold til Vandplan, godkendelse af eksisterende anlæg:

1.	Overløb ved Nyvej, 35 i Ulbølle	Afsluttet 2016
2.	Rørbassin ved Kirkeby Sand	Afsluttet 2018
3.	Rørbassin ved Trollekrogshuse	Afsluttet 2018
4.	Rørbassin ved Slotsvængevej	Afsluttet 2020
5.	Overløb ved Tvedvej opland E05	Afsluttet juni 2021
6.	Overløb ved Tvedvej opland E06	Afsluttet juni 2021
7.	Overløb ved Kogtvedvej	Afsluttet oktober 2021
8.	Bassin ved Svendborgvej 135, Vester Skerninge	Afsluttet februar 2022
9.	Overløb v. Stationsvej, Vester Skerninge	Afsluttet februar 2022

Regnbetingede udløb i henhold til Vandplan. Redegørelse fremsendt til kommunen november 2021:

1.	Overløb fra bassin til Syltemade å i Ollerup. Opland Nordgade.	Afventer myndighedsbehandling i 2024.

I alt er der i Vandplan 1 udpeget 24 lokaliteter med krav om indsats.
Imidlertid var Naturstyrelsen ikke bekendt med at 5 af udløbene tidligere var blevet sløjfet, ændret til separat regnvand eller ændret til nødoverløb fra spildevandspumpestation (strømsvigt eller anden funktionssvigt).

Status for de udpegede 24 indsatsområder:		**Krav til fremdrift:**
5 var ikke relevant og 9 var udført ultimo 2016	**58%**	**40% skal være udført pr. 30. oktober 2016**
8 udledningstilladelser udarbejdet 2018-2021	**34%**	
Krav til overløb til Østerrenden, Skårup, er frafaldet af Staten og indsatsen er udgået jf. tillæg nr. 1 til Spildevandsplan 2020-2031.	**4%**	
Overløb fra bassin til Syltemade å i Ollerup påregnes behandlet i 2024	**4%**	**96% er således udført pr. udgangen af 2021**

Det resterende udløb til Syltemade å har en beregnet årlig udledning i størrelsen 2000 m³ opblandet regn- og spildevand. Den samlede udledning fra Ollerup by til Ollerup sø overholder vandplanens kravværdier.

Nedlæggelse af mindre renseanlæg

1.	Nedlæggelse af renseanlæg ved Skårup Tværvej	Udført i 2013
2.	Nedlæggelse af renseanlæg i Brudager	Udført i 2014

Regnvandsbassiner med renseeffekt

1.	Bassin ved Englandsvej, øst	Udført i 2009
2.	Bassin ved Egensevej, Ollerup	Udført i 2010
3.	Bassin ved Vestergårds Alle, Skårup	Udført i 2010
4.	Udvidelse bassin v. Skotlandsvej	Udført i 2012
5.	Bassin ved Hammes Bro bæk, Oure	Udført i 2014
6.	Bassin ved Højskolevej, Vejstrup	Udført i 2014
7.	Bassin ved Grønningen, Troense	Udført i 2014
8.	Bassin ved udstyk. Tved Kirkevej	Udført i 2014
9.	Bassin ved Ørbækvej/Ring Nord	Udført i 2016
10.	Bassin ved Lungrenden	Udført i 2019
11.	Bassin ved Vejstrup	Udført i 2019
12.	Bassin ved Assensvej 270	Udført i 2022
13.	Bassin ved Skovsbo Eng	Udført i 2023

Forsinkelsesbassiner for regnvand som reducerer overløb fra fælleskloakker til havnen og Svendborg Sund

1.	Bassin ved Pasopvej	Udført i 2012
2.	Bassin ved ny retsbygning	Udført i 2016
3.	Bassin ved Søkildevej	Udført i 2020
4.	Rørbassin ved Nordre Park	Udført i 2021
5.	Rørbassin ved Nordre Ringvej 151	Udført i 2022

LAR anlæg og afkobling af regnvand reducerer udledning i recipienter

1.	LAR refusioner	Løbende fra 2015
2.	Pilotprojekt LAR ved Kogtved	Udført i 2017
3.	Sandbjergvej – LAR	Udført 2019

Kloakering i åbent land jf. spildevandsplanen

1.	Ejendomme langs Assensvej nord for Hundtofte	Udført i 2011
2.	Kloakering Langemarken – Lindekildevej	Udført i 2011
3.	Kloakering Hovedvejen og Sortemosevej	Udført i 2012
4.	Kloakering Flagebakken, Grastenvej, Grønnevej og Elvira Madigansvej	Udført i 2013
5.	Kloakering Strandgårdsvej, Rønnekær og Langegyde	Udført i 2013
6.	Ejendomme langs Ørbækvej	Udført i 2014
7.	Kloakering Assensvej og	

	Løgeskov	Udført i 2014
8.	Kloakering Sognevej, Stationsvej, Sønder Ringvej 19 og Engvej	Udført i 2016/2017
9.	Kloakering Gravvængevej, Møllegårdsvej - Vestre Nørremarksvej og Nyvej	Udført i 2014
10.	Kloakering Albjergvej, Fuglehavevej, Hammesbrovej og Landevejen	Udført i 2015
11.	Kloakering Hallindskovvej og Stævnevej 7	Udført i 2015
12.	Kloakering Husmandsalleen, Sognevej, Gudme Kohavevej, Broholm Kohavevej. Tøjsmosevej og Stærkærvej	Udført i 2015
13.	Kloakering Ørbækvej og Alleen	Udført i 2016
14.	Kloakering Landevejen 77 og 79	Udført i 2020

Oversigt vedr. klimabetingede projekter.

Udførte projekter:

1.	Separatkloakering Rødeledsvej – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2014
2.	Reguleringsspjæld på Trappebækken ved Tvedvej	Udført 2015
3.	Regnvandsledning fra Grønnemosevej til bassin Lundtoftevej	Udført 2017
4.	Overløbskanal ved Niels Juels Vej	Udført 2017
5.	Fjællebrovejen 1-9 – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2017
6.	Tværvej (Stenstrup) – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2018
7.	Regnvandsledning i Sandalsvej – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2019
8.	Regnvandsledning i Herman Nielsens Vej – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2019
9.	Regnvandsledning i Bratenvej, del af Bregningevej samt del af V. Birkevej – Området er forberedt til separatkloakering	Udført 2019
10.	Regnvandsbassin ved Nordre Park, Christiansvej.	Udført 2020
11.	Regnvandsbassin ved Søkildevej	Udført 2020
12.	Aflastningsbygværker v. Frederiksgade/Jessens Mole	Udført 2021
13.	Separatkloakering Bergmannsvej 4A-4F	Udført 2023
14.	Separatkloakering Strandvænget anlægsarbejdet	Udført 2023

Ved vedtagelsen af Svendborg Kommunes spildevandsplan 2020-2031 er det planlagt at grundejerne skal færdiggøre separatkloakeringerne jf. ovennævnte pkt. 1, 5, 6, 7, 8 og 9. Svendborg Kommune har i september 2020 sendt indskærpelse om separering af husspildevand og tag- og overfladevand til grundejerne med frist for udførelse senest 18. juni 2021.

Bilag 2: Miljøeffekt ved udførte indsatser jf. Vandplaner

Indsatsområde jf. Vandplaner 1 og 2		Middel aflastning m³ vand	Middel antal overløb	Middel aflastning kg COD	Middel aflastning kg Tot-N	Middel aflastning kg Tot-P	Recipient
	Før 2012	4.864	26	635	51	13,1	
Bassin Åbrinken Kirkeby	Efter	2.236	6,7	307	24	6,3	Hørup å
	Effekt i %	**54**	**74**	**52**	**53**	**52**	
Bassin Stenstrup nord	Før 2013	10.872	19	1.521	115	29	
Sløjfning af overløb	Efter	4.700	6	580	50	12	Hundstrup å
Gl. Sognevej og Ndr. Ringvej	**Effekt i %**	**57**	**68**	**62**	**57**	**59**	
	Før 2015	517	11	62	5,2	2,6	
Bassinledning Walkendorffvej	Efter	138	2	10,4	0,8	0,2	Kobberbækken
	Effekt i %	**73**	**82**	**83**	**85**	**92**	
	Før 2016	967	8,0	97	6,8	1,9	
Bassinledning Rødmevej	Efter	647	4,4	67	4,5	1,3	Hørup å
	Effekt i %	**33**	**45**	**31**	**34**	**32**	
Bassinledning Ollerup samt	Før 2016	2.500	7,0	250	17,5	5	
Overløb til Syltemade Å,	Efter	1.012	2,0	101	7,1	2	Ollerup sø
Ollerup vest	**Effekt i %**	**60**	**71**	**60**	**9**	**60**	

Beregningerne i ovenstående skema er baseret på koncentrationer gældende på udførelsestidspunktet.

Bilag 3: Oversigt middel årlige aflastninger af opspædet spildevand fra overløbsbygværker.

Baseret på modelberegning med MikeUrban.

Den middel årlige udledning af COD, Tot-N og Tot-P beregnes ud fra en erfaringsmæssig valgt middel koncentration. Denne er bestemt ud fra de fysiske forhold omkring overløbet. Koncentrationerne i overløbsvand direkte fra kloakledningen til recipienten er højere end hvor overløbet sker fra et tilbageholdelsesbassin, som har opmagasineret "first flush" fra kloakkerne, og hvor bassinet har en renseeffekt i form af sedimentation, inden der sker overløb til recipienten.

Recipient	Magasinerings-volumen i oplandet, m³	Note	Middel årlig udledning i m³	Middel årlig udledning kg COD, Note 3	Middel årlig udledning kg Tot-N, Note 3	Middel årlig udledning kg Tot-P, Note 3
Indre havneområde inkl. Kobberbækkens udløb	14.390	1	**147.986**	**26.637**	**1.776**	**296**
Sundet vest for broen	1.228		**38.103**	**6.859**	**457**	**76**
Sundet øst for broen inkl. Thurø og Tåsinge nord	29.337	2	**172198**	**30.996**	**2.066**	**344**
Hundstrup å og Hørup å (Nakkebølle Fjord)	2.882		**11.308**	**2.035**	**136**	**23**
Syltemade å (Sydfynske øhav)	3.277		**5.675**	**1.022**	**68**	**11**
Vejstrup å (Storebælt)	1.228		**11.402**	**2.052**	**137**	**23**
Stokkebækken (Storebælt)	2.666		**47.419**	**8.535**	**569**	**95**
Tåsinge syd (Sydfynske øhav)	188		**1.619**	**291**	**19**	**3**
I alt hele kloakoplandet	**55.196**		**435.711**	**78.428**	**5.229**	**871**

Note 1: Magasineringsvolumen er bassin u. Jessens Mole, volumen i rørledninger u. overløbskant og bassin u. Torvet samt rørbassiner i oplandet.
Største udledning er fra bassin u. Jessens Mole med 133.000 m³.

Note 2: Magasineringsvolumen er bassiner ved Pasopvej og Fruerstuevej samt rørbassiner i oplandet.
Endvidere bassiner på Thurø og Tåsinge samt ved Thurøbroen.
Største udledning er via havledningen ved Niels Juels Vej med 129.000 m³. Havledningen udmunder i sejlrenden.

Note 3: Anvendte koncentrationer i overløbsvand:

Overløb fælleskloakker:

COD, kg/m³	180	mg/l
Tot-N, kg/m³	12	mg/l
Tot-P, kg/m³	2	mg/l

Koncentrationerne i ovenstående skema er gældende fra og med januar 2021.
Jf. Miljøministeriets "Datateknisk anvisning for regnbetingede udløb (RBU)"

Punkt 8 Beslutning om tændetider for vejbelysning

Beslutningstema

Teknik- og Miljøudvalget skal træffe beslutning om tændetider for gadebelysning udenfor Svendborg Bymidte.

Indstilling

Direktionen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget,
at én af følgende modeller besluttes:

- Nuværende tændetider fastholdes eller
- Tændetider rulles tilbage som de var før 1. december 2022.

Sagsfremstilling

På baggrund af en række borgerhenvendelser til Svendborg Kommune, har administrationen undersøgt mulighederne for at ændre tidspunkter for gadebelysning udenfor Svendborg bymidte. De modtagne henvendelser vedrører primært trafiksikkerhed og utryghed ved at færdes ude i de tidsrum, hvor gadebelysningen er slukket. Udvalget bør derfor drøfte om tændetiderne for vejbelysning skal fastholdes eller ændres.

Før den 1. december 2022 var der udenfor Svendborg Bymidte slukket for gadebelysningen, jf. nedenstående tider, som også fremgår af bilag 1 (Bilag 1. Notat vedrørende gadebelysning tændetidspunkter):

- Hverdage: Sluk kl. 00.00 tænd kl. 05.00
- Weekend: Sluk kl. 02.00 tænd kl. 06.10

Den 1. december 2022 blev disse tider ændret til:

- Hverdage: Sluk kl. 23.00 tænd kl. 06.00
- Weekend: Sluk kl. 02.00 tænd kl. 08.00

Ændringen man foretog 1. december 2022, skete som led i energibesparelser på kommunens driftsområder. I bymidten, hvor gadebelysningen er tændt hele natten, blev der ikke foretaget nogen ændringer.

Belysning slukker igen om morgenen når belysningsstyrken er over 20 lux og tænder om aftenen, når belysningsstyrke fra dagslyset er lavere end 30 lux.

Nuværende model overholder gældende lovkrav om belysning.

Det skal bemærkes, at Svendborg Vejbelysning A/S kun i begrænset omfang har modtaget henvendelser vedrørende vejbelysning og tændetidspunkter siden skiftet den 1. december 2022.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

En ændring af tændetiderne vil ikke have en økonomisk konsekvens for Svendborg Kommune, da drift og anlæg ligger i Vand & Affald – Vejbelysning. En opjustering af tændetiderne vil kunne prioriteres indenfor den nuværende drifts- og anlægsøkonomi, i Vand og Affald – Vejbelysning.

CO2-Konsekvensvurdering

En fastholdelse af de nuværende tændetider vil bidrage til at nå målet i Klimahandleplan 2022 om at reducere CO_2 -udledningen på geografisk niveau med 70 % målt i forhold til 1990.

Hvis tændetiderne opjusteres, vil det medføre et øget elforbrug og dermed en øget CO_2-udledning for Vand og Affald. CO_2-udledningen vil øges med 18 ton CO_2/år (150.000 kWh x 120 g CO_2/kWh). 120 g CO_2/kWh er emissionsfaktoren for el for 2023 som oplyst af Energinet. Vand og Affalds samlede CO_2-udledning i 2022 var 1.350 ton.

Vand og Affalds CO2-udledning indgår i den samlede CO2-opgørelse for Svendborg kommunes geografi.

Lovgrundlag

Vejloven

Klimahandleplanen

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget

Beslutning i Teknik- og Miljøudvalget den 08-02-2024

Teknik- og Miljøudvalget godkender, at de nuværende tændetider fastholdes.

Afbud: Birger Jensen (liste V), stedfortræder: Mette Kristensen (liste V).

Jørgen Lundsgaard (liste B) var fraværende under behandlingen af punktet.

Kilde-URL:https://www.svendborg.dk/dagsorden_punkt/6624598/print

Notat vedr. gadebelysning - tændetidspunkter

18. januar 2024

Nærværende notat er udarbejdet efter henvendelse fra Svendborg Kommune (SVK), til brug for SVK's indstilling til TMU vedr. gadelys og en drøftelse af bl.a. tændetidspunkter etc.

Den fulde drift af gadelys i Svendborg Kommune er placeret i selskabet "Svendborg Vejbelysning A/S", et selskab under Vand og Affald (Svendborg Forsyning A/S).

Ændrede tændetidspunkter 1. december 2022

Energikrisen i 2022 medførte, at Svendborg Vejbelysning A/S blev bedt om at finde energibesparelser, hvorfor tændetidspunkter for gadelys uden for Svendborg bymidte blev ændret som følger:

Før 1. december 2022:

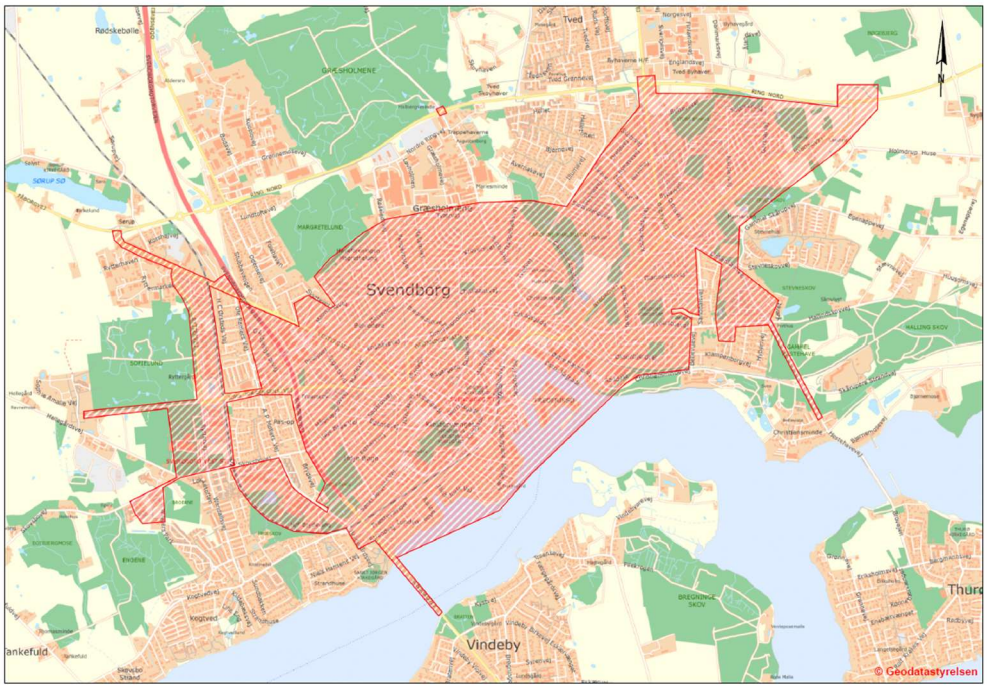
- Hverdage: Sluk kl. 00.00 tænd kl. 05.00
- Weekend: Sluk kl. 02.00 tænd kl. 06.10

Efter 1. december 2022:

- Hverdage: Sluk kl. 23.00 tænd kl. 06.00
- Weekend: Sluk kl. 02.00 tænd kl. 08.00

(Bemærk, at ovenstående kun er gældende udenfor Svendborg bymidte, der er ikke sket ændringer indenfor Svendborg bymidte).

Foruden de ændrede tændetidspunkter, så indførte man også **"Sommertid"** for gadebelysning, hvilket betød, at gadelyset udenfor Svendborg bymidte blev slukket i perioden 8. maj - 5. august, hvor de "lyse nætter" indtræder.

Det skraverede i ovenstående er Svendborg bymidte

Besparelse i KWH og CO2 aftryk

Nuværende model medfører en energieffektivitet/besparelse i KWH på ca. 150.000 KWH årligt i forhold til den model, som var gældende før 1. december 2022 (jf. ovenfor), hvilket er ca. 15% af det samlede elforbrug i Svendborg Vejbelysning A/S.

Nuværende model overholder gældende lovkrav om belysning de steder der skal være belyst, som lyskryds, rundkørsler, fodgængerovergange mv.

Muligheder for "sluk af hver anden gadelygte"

Natslukning af hver anden gadelygte kan ikke anbefales, da det skaber "sorte pletter" på vej- og stistrækninger, som medfører en risiko for nedsat trafiksikkerhed.
Arbejdet med at etablere gadelys, så hver anden gadelygte er slukket, kræver ligeledes en større investering og er tidsmæssigt ikke muligt at etablere inden sommertid 2024 træder i kraft.

Muligheder for at skrue ned for lysstyrke i gadelygter

Alle LED armaturer som er opsat i Svendborg Kommune, har mulighed for at dæmpe lysstyrken i fastlagte perioder (armaturbestemt).

I Svendborg Kommune er ca. 80% af gadebelysningen udskiftet til LED armaturer.

Der er etableret mindre lysstyrke i alle LED armaturer i Svendborg Kommune med undtagelse af lyskryds, rundkørsler og fodgænger. Alle LED armaturer dæmper automatisk med en gennemsnitsreduktion af lysstyrken på min. 50% i tidsrummet kl. 20.00 - 06.00.

Indstilling til TMU (udføres af Svendborg Kommune)

Svendborg Vejbelysning har kun i begrænset omfang fået henvendelser vedr. vejbelysning og tændetidspunkter siden skiftet den 1. december 2022.

Mulige scenarier for ændring af tændetidspunkter for gadebelysning kan være:

A. Rul tilbage til før 1. december 2022
B. Fastholde ændringer, som de er i dag
C. En kombination af ovenstående

Miljøministeren

Borgmesterforum Fyn

Mail: rh@erhvervshusfyn.dk og tlb@byregionfyn.dk

J.nr. 2023 - 11832
Den 19. december 2023

Kære Borgmesterforum Fyn

I har via samarbejdet ProCES Fyn tilbage i 2021 anmodet Miljøstyrelsen om, at der skabes mulighed for, at plastaffald og mad-og drikkekartonaffald kan indsamles med restaffald som alternativ til henteordninger for de to affaldstyper i den strømlinede affaldsindsamling.

Miljøstyrelsen har, som I ved, vurderet jeres anmodning, bl.a. på baggrund af jeres grundige beskrivelse af jeres projekt, dialog med affaldssektoren samt ny viden og ny regulering med relevans for vurdering af anmodningen. Miljøstyrelsen har i efteråret oversendt sin samlede vurdering til mig.

På den baggrund har jeg drøftet jeres anmodning med aftalekredsen bag Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi.

På den baggrund må jeg desværre meddele, at der ikke er ønske om, at imødekomme jeres anmodning, så borgernes plastikaffald og mad- og drikkekartonaffald kan indsamles sammen med restaffald.

Jeg takker for jeres input til udvikling af affald- og genanvendelsesområdet. I forhold til jeres anmodning, så er den samlede faglige vurdering fra Miljøstyrelsen, at det vil have for store konsekvenser i forhold til målet om at opnå høj kvalitet i genanvendelsen. Nye EU-regler om, hvilke plasttyper, der kan anvendes til ny fødevareemballage betyder, at det plastaffald som udsorteres fra restaffald ikke vil kunne anvendes til ny fødevareemballage. Det skal vi have ambitioner om, at vores plastikaffald skal kunne.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke

Miljøministeriet • Frederiksholms Kanal 26 • 1220 København K
Tlf. 38 14 21 42 • CVR 12854358 • EAN 5798000862005 • mim@mim.dk • www.mim.dk

Kvalitet, Miljø, Arbejdsmiljø- og energimålsætninger og mål for Vand og Affald - 2023

Opgjort ultimo: december

Fokus	Nr.	Påvirkninger	Afdeling	Sidste år (Samme periode)	Periode	Målsætninger	Mål	Realiseret
	1	Rensekvalitet	Spildevand	-	december	Vi vil maksimalt belaste vores renseanlæg med 90% af udløbskrav.	Rensekvalitet	
	2	AKK. analyse-overskridelse [stk]	Vand	0	december	Ingen verificerede akkrediterede analyser må overskride grænseværdier.	0	0 ✓
	3	CO_2 [ton]	Alle	158	2022	I 2025 skal 75% af energiforbrug være CO_2-neutal. Resultat opgøres i Q2	110	114 !
	4	Elforbrug [MWh]	Alle	6.964	december	I 2025 vil vi have reduceret elforbruget med 10% i forhold til 2019. Reduktionen på 10% vil gælde for alle selskaber. Elforbrug opgøres som absolut forbrug.	6.407	7.989 ✗
	6	Genanvendelses %	Affald	71,9%	december	I takt med at fokusfraktionerne i højere grad sendes til genanvendelse vil den generelle genanvendelsesprocent øges tilsvarende.	70,0%	71,2% ✓
	7	Genanvendelses % efter Bilag 5	Affald	60,3%	december	Min. 55 % af det samlede husholdningsaffald genanvendes i 2022.	55,0%	61,5% ✓
	8	Vandtabs %	Vand	3,5%	2022	Vi vil reducere spildet af vand. Resultat opgøres i Q2	4,0%	2,7% ✓
	9	Driftsstop [stk]	Spildevand	4,0	december	Vi vil opretholde en høj aftagesikkerhed målt som driftsstop i hoved- og stikledning pr. år, oplevet hos kunden.	12	8 ✓
	10	Ledningsbrud [brud pr. 100 km.]	Vand	4,3	december	Vi vil opretholde en høj forsyningssikkerhed. Ledningsbrud ÅTD skal være færre end gennemsnit for forgangne 5 år. Mål revideres årligt.	3,4	3,2 ✓
	11	Driftsfejl [stk]	Vejbelysning	281	december	Vi vil opretholde en høj driftssikkerhed. Antal driftsfejl må ikke overstige forgående år.	303	468 ✗
	12	Husstandsindsamling [$^{o}/_{oo}$]	Affald	4,29	december	Vi vil reducere mængden af afvigelser. Andelen af afvigelser må maksimalt udgøre 4,0 $^{o}/_{oo}$. Målopfyldelse anses for indikator for kundetilfredshed i Affald.	4,00	5,75 ✗
	13	Kundetilfredshed [%]	Vand	100%	2023	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	
	14	Kundetilfredshed [%]	Spildevand	100%	2023	Vi vil sikre en høj kundetilfredshed. Minimum 95 % af de kunder, der har henvendt sig vedrørende en afvigelse, skal opleve vores behandling af afvigelsen som positiv.	95%	
	15	Elever [stk]	Alle	6	2022	Vi vil efterleve vores sociale ansvar om at uddanne elever. Vi vil kontinuerligt uddanne min. 3 elever.	4	6 ✓
	16	Antal praktikanter og arbejdsprøvning [stk]	Alle	4	2022	Antal praktikanter og arbejdsprøvninger skal svare til min. 10% af antal heltidsansatte. Mål fastsættes årligt.	10	11 ✓
	17	Sygefravær [%]	Alle	2,64%	Q4	Sygefraværet måles uden langtidssygemeldinger.	3,00%	2,24% ✓
	18	Arbejdsulykker [stk]	Alle	0,0	Q4	Arbejdsulykker opgøres kvartalsvis. Antal arbejdsulykker må ikke overstige antal forgående år opgjort kvartalsvis.	5,0	0,0 ✓

Klima og Ressourcer

El-forbrug total

Årsag og Aktiviteter ift mål

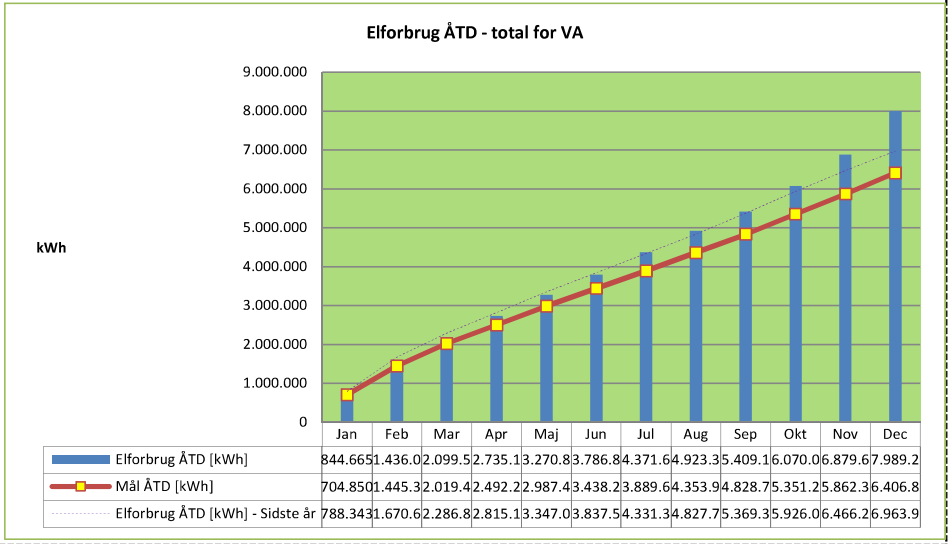
Q1: Elforbruget følger målet

Q2: Elforbruget ligger lidt over målet og skyldes først og fremmest et lidt højere energiforbrug på renseanlæggene

Q3: Elforbruget ligger lidt over målet og skyldes først og fremmest et lidt højere energiforbrug til transport og rensning af spildevand

Q4: Hele året har været præget af store regnmængder, hvorfor elforbruget ender noget over målet. Der er renset 4 mio. m3 mere i forhold til 2023.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Elforbrug ÅTD [kWh]	844.665	1.436.0	2.099.5	2.735.1	3.270.8	3.786.8	4.371.6	4.923.3	5.409.1	6.070.0	6.879.6	7.989.2
Mål ÅTD [kWh]	704.850	1.445.3	2.019.4	2.492.2	2.987.4	3.438.2	3.889.6	4.353.9	4.828.7	5.351.2	5.862.3	6.406.8
Elforbrug ÅTD [kWh] - Sidste år	788.343	1.670.6	2.286.8	2.815.1	3.347.0	3.837.5	4.331.3	4.827.7	5.369.3	5.926.0	6.466.2	6.963.9

Genanvendelses % - generel

Årsag og Aktiviteter ift mål

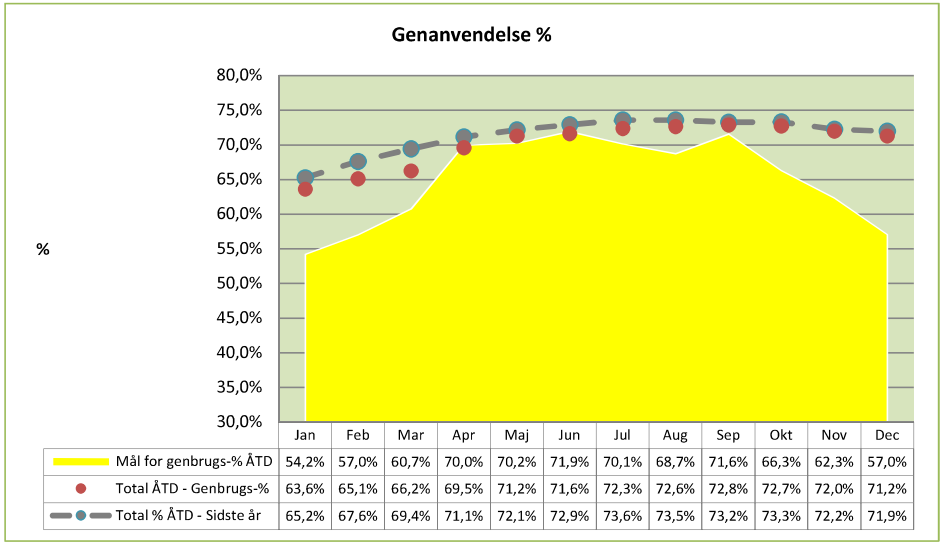
Q1: Genanvendelsesprocenten følger samme udvikling som i 2022, hvor den typisk stiger senere på året, når besøgstallet på genbrugsstationerne stiger.

Q2: Genanvendelsesprocenten følger samme udvikling som i 2022, hvor den typisk stiger senere på året, når besøgstallet på genbrugsstationerne stiger, hvilket også er tilfældet i år.

Q3: Genanvendelsesprocenten følger samme udvikling som i 2022, hvor den typisk stiger senere på året, når besøgstallet på genbrugsstationerne stiger, hvilket også er tilfældet i år.

Q4: Genanvendelsesprocenten følger samme udvikling som i 2022, hvor den typisk stiger senere på året, når besøgstallet på genbrugsstationerne stiger, hvilket også er tilfældet i år.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Mål for genbrugs-% ÅTD	54,2%	57,0%	60,7%	70,0%	70,2%	71,9%	70,1%	68,7%	71,6%	66,3%	62,3%	57,0%
Total ÅTD - Genbrugs-%	63,6%	65,1%	66,2%	69,5%	71,2%	71,6%	72,3%	72,6%	72,8%	72,7%	72,0%	71,2%
Total % ÅTD - Sidste år	65,2%	67,6%	69,4%	71,1%	72,1%	72,9%	73,6%	73,5%	73,2%	73,3%	72,2%	71,9%

Genanvendelses % efter bilag 5

Årsag og Aktiviteter ift mål

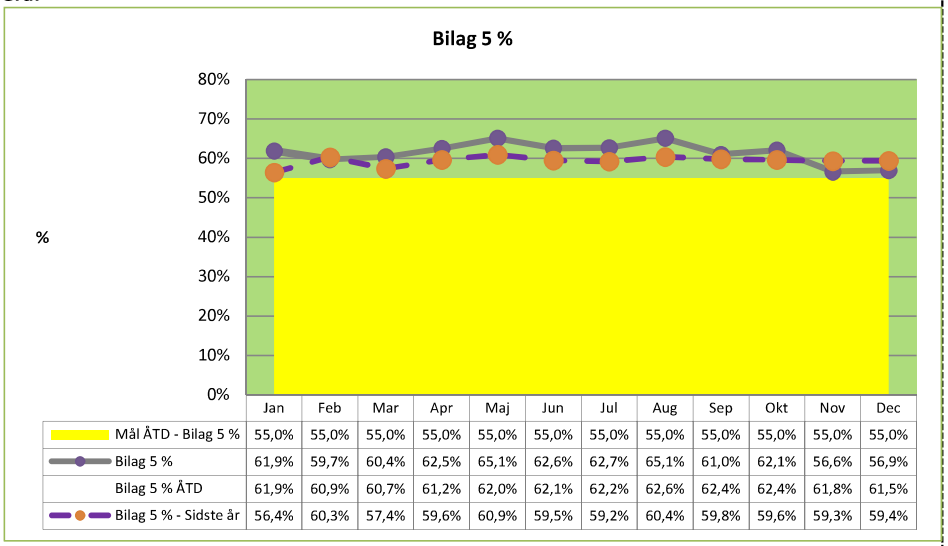
Q1: Genanvendelsesprocenten er lidt højere end sidste år, men følger samme tendens.

Q2: Genanvendelsesprocenten er lidt højere end sidste år, og følger stadig samme tendens.

Q3: Genanvendelsesprocenten er lidt højere end sidste år, og følger stadig samme tendens.

Q4: Genanvendelsesprocenten er lidt højere end sidste år, og følger stadig samme tendens.

Graf

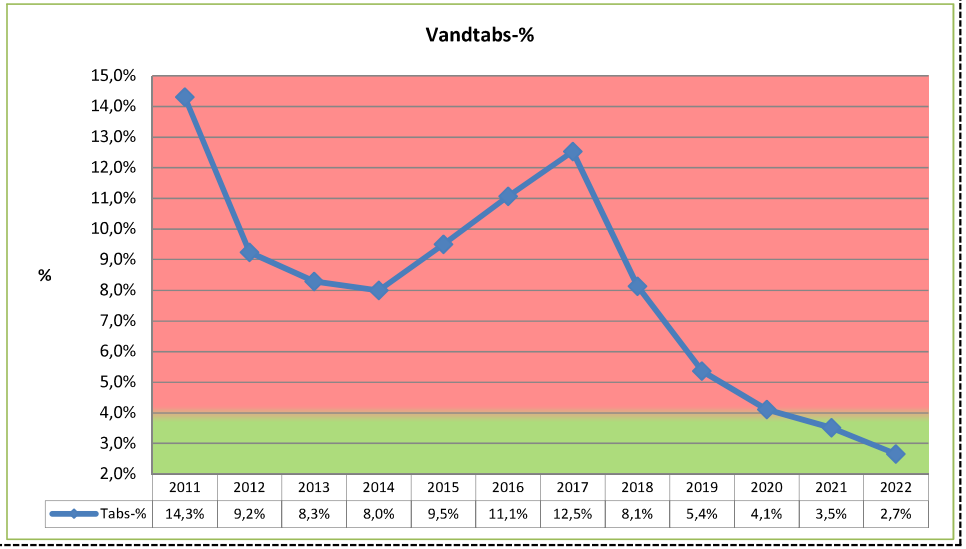
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Mål ÅTD - Bilag 5 %	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%
Bilag 5 %	61,9%	59,7%	60,4%	62,5%	65,1%	62,6%	62,7%	65,1%	61,0%	62,1%	56,6%	56,9%
Bilag 5 % ÅTD	61,9%	60,9%	60,7%	61,2%	62,0%	62,1%	62,2%	62,6%	62,4%	62,4%	61,8%	61,5%
Bilag 5 % - Sidste år	56,4%	60,3%	57,4%	59,6%	60,9%	59,5%	59,2%	60,4%	59,8%	59,6%	59,3%	59,4%

Vandtab %

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Vandtabs procenter er for femte år faldet. Arbejdet med at sektionere forsyningsområderne har medført, at der hurtigere kan reageres på uregelmæssigheder.

Graf

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tabs-%	14,3%	9,2%	8,3%	8,0%	9,5%	11,1%	12,5%	8,1%	5,4%	4,1%	3,5%	2,7%

Sundhed og bevarelse af livsgrundlag

Rensekvalitet

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1: Den meget regn i starten af året har været en udfordring for renseanlæggene. Især har Egsmade været mere udfordret end sædvanligt. Egebjerg har sidst i perioden haft to overskridelser, som også skyldes nedbør.

Q2: Der har været en teknisk fejl på Strandgaarden, som har medført en overskridelse. Ellers er det fortrinsvis få overskridelser på anlæggene i starten af kvartalet på grund af meget koncentrerede regnvejrshændelser

Q3: Der har været 1 overskridelse på Egsmade og 4 på Egebjerg. Alle overskridelser er på interne analyser. Afvigelser skyldes fortrinsvis aflastning på grund af regn.

Q4: Der har været 1 overskridelse på Egsmade.

Graf

Rensekvalitet

Vandkvalitet

Årsag og Aktiviteter ift mål

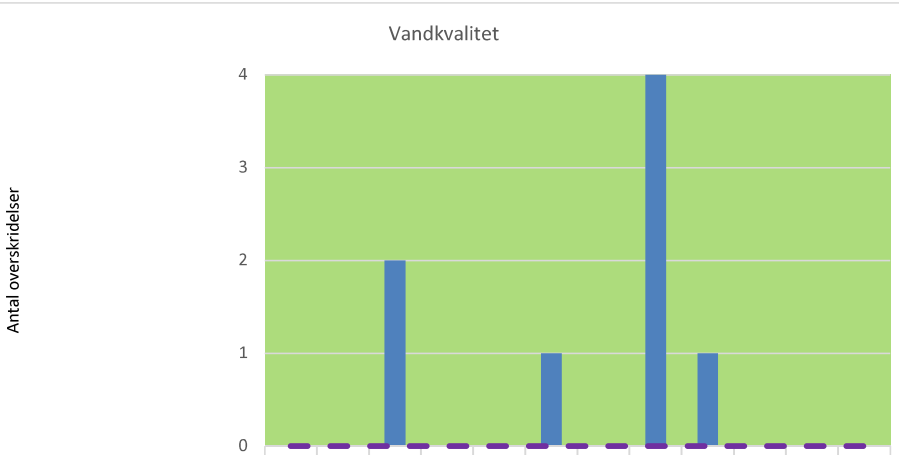
Q1: 2 overskridelser afgang Sørupværket. Der er taget omprøver for hvilke der ikke pt. foreligger svar.

Q2: Der har været en overskridelse i juni måned

Q3: Der har været fire overskridelse i august og en september. De tre af prøverne var taget samme dag. Alle omprøver var OLK

Q4: Der har ikke været overskridelser i q4

Graf

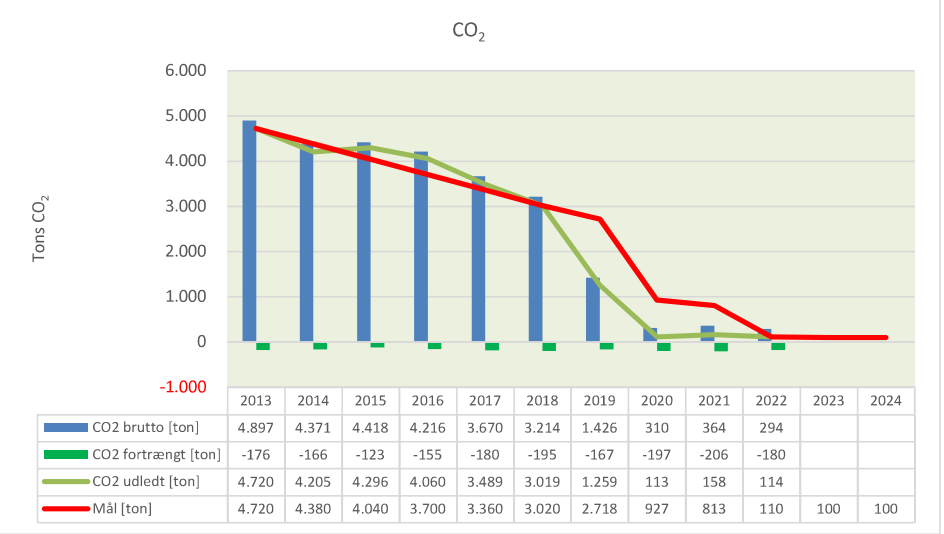
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Akk - Antal overskridelser	0	0	2	0	0	1	0	4	1	0	0	0
Akk. overskridelse sidste år	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

CO_2

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: I 2022 var alt vores indkøbte el fra vedvarende energikilder. Af denne årsag var vores CO_2 udledning, stammende fra vores el-forbrug, CO_2-neutral. Vores CO_2-udledning stammer primært fra drift af køretøjer samt en mindre andel fra opvarmning af bygninger.

Graf

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
CO2 brutto [ton]	4.897	4.371	4.418	4.216	3.670	3.214	1.426	310	364	294		
CO2 fortrængt [ton]	-176	-166	-123	-155	-180	-195	-167	-197	-206	-180		
CO2 udledt [ton]	4.720	4.205	4.296	4.060	3.489	3.019	1.259	113	158	114		
Mål [ton]	4.720	4.380	4.040	3.700	3.360	3.020	2.718	927	813	110	100	100

Fællesskaber og samarbejde

Driftsstop - Transport

Årsag og Aktiviteter ift mål

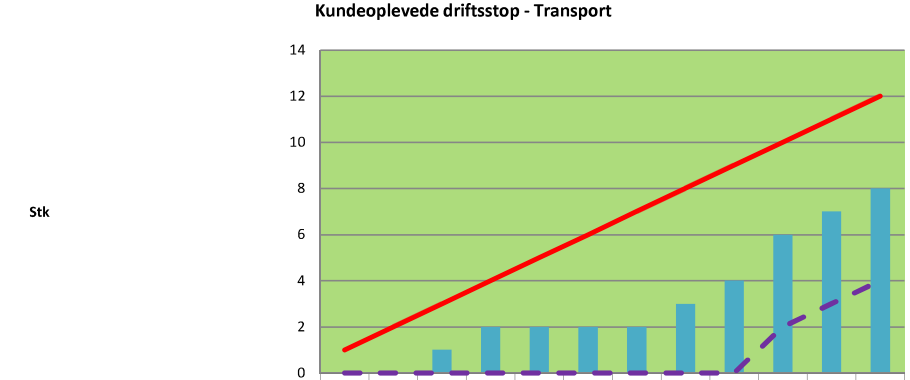
Q1: Der her været et kunderoplevet driftstop i perioden.

Q2: Antallet af stop skyldes først og fremmest overgang til nyt kundehenvendelsessystem og dermed et øget fokus på at få registreret henvendelser. Det er ikke et udtryk for en ændring i driftssikkerheden.

Q3: Antallet af stop skyldes først og fremmest overgang til nyt kundehenvendelsessystem og dermed et øget fokus på at få registreret henvendelser. Det er ikke et udtryk for en ændring i driftssikkerheden.

Q4: Antallet af stop skyldes først og fremmest overgang til nyt kundehenvendelsessystem og dermed et øget fokus på at få registreret henvendelser. Desuden har den øgede regnmængde i Q4 været medvirkende til, at kunder har oplevet uregelmæssigheder.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Driftsstop oplevet af kunde ÅTD [stk]	0,0	0,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	4,0	6,0	7,0	8,0
Sidste år ÅTD [stk]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	3,0	4,0
Mål ÅTD [stk]	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0	9,0	10,0	11,0	12,0

Ledningsbrud - Vand

Årsag og Aktiviteter ift mål

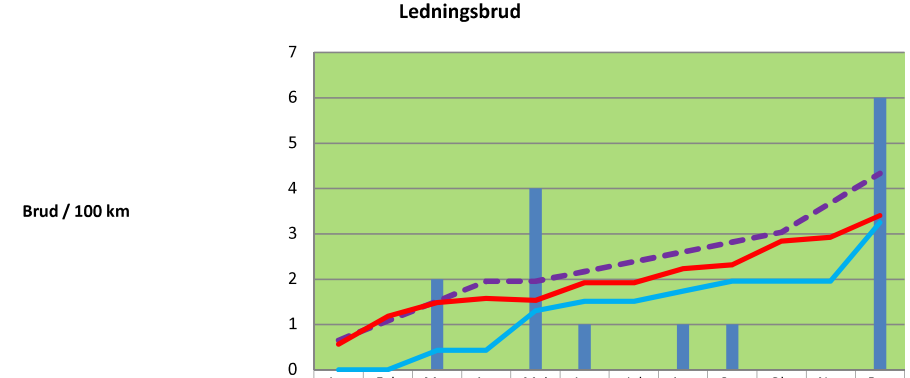
Q1: Ledningsbrudene følger sidste års tendens

Q2: Ledningsbrudene følger sidste års tendends, dog i et lidt mindre omfang

Q3: Ledningsbrudene følger sidste års tendends, dog i et lidt mindre omfang

Q4: I dember har der været seks ledningsbrud. Hvilket overvejende skyldes perioden med frostvejr i starten af denne måned. Frost påvirker næsten altid brudfrekevensen.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal brud	0	0	2	0	4	1	0	1	1	0	0	6
Antal brud pr. 100 km- ÅTD	0,0	0,0	0,4	0,4	1,3	1,5	1,5	1,7	1,9	1,9	1,9	3,2
Brud pr. 100 km, sidste år - ÅTD	0,6	1,1	1,5	1,9	1,9	2,2	2,4	2,6	2,8	3,0	3,7	4,3
Mål - antal brud pr. 100 km ÅTD	0,6	1,2	1,5	1,6	1,5	1,9	1,9	2,2	2,3	2,8	2,9	3,4

Driftsfejl - Vejbelysning

Årsag og Aktiviteter ift mål

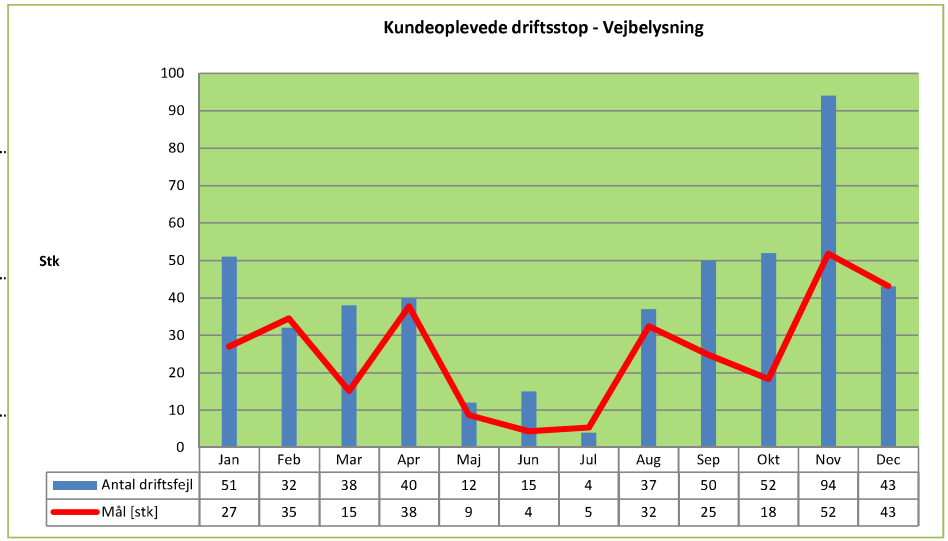
Q1: Driftsfejl i 1Q, 2023 er højere end forventet. Stigningen skyldes at drift og vedligeholdelse af vejbelysning udføres i eget regi. Alle fejl, både indmeldte og dem der findes i området hvor vi kører eftersyn, udbedres straks. Det forventes at antal driftsfejl falder i Q2

Q2: Driftsfejl i Q2, 2023, er som forventet faldende. Det bemærkes at vejbelysningen udenfor Svendborg Bymidte i 2023, i sommertiden fra maj - august, er total slukket i alle de mørke timer. Vejbelysningen tændes igen d. 6. august og antal af driftsfejl forventes derfor at stige i Q3.

Q3: Driftsfejl i Q3 2023, er højere end forventet. Stigningen i antallet af indmelte fejl, kan tildels skyldes at Svendborg Vejbelysning at kommet lidt bagud ud i forhold til vores årshjul (gruppeudskiftning). Der er sket tiltag bemandingsmæssigt, som vil have effekt efter oplæringsingsperioden.

Q4: Driftsfejl i Q4 2023, er højere end forventet, stigningen skyldes tildels, som i Q3, at vi er bagud med serieskift, hvilket er ved at blive indhentet. Generelt skal målsætning for 2024 sættes lidt højere i antal af fejl, idet Vejbelysning udføres i eget regi, hvor alt hvad der kommer fra borger og egen bemanding bliver indtastet.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal driftsfejl	51	32	38	40	12	15	4	37	50	52	94	43
Mål [stk]	27	35	15	38	9	4	5	32	25	18	52	43

Uafhentet Husstandsindsamling - Affald

Årsag og Aktiviteter ift mål

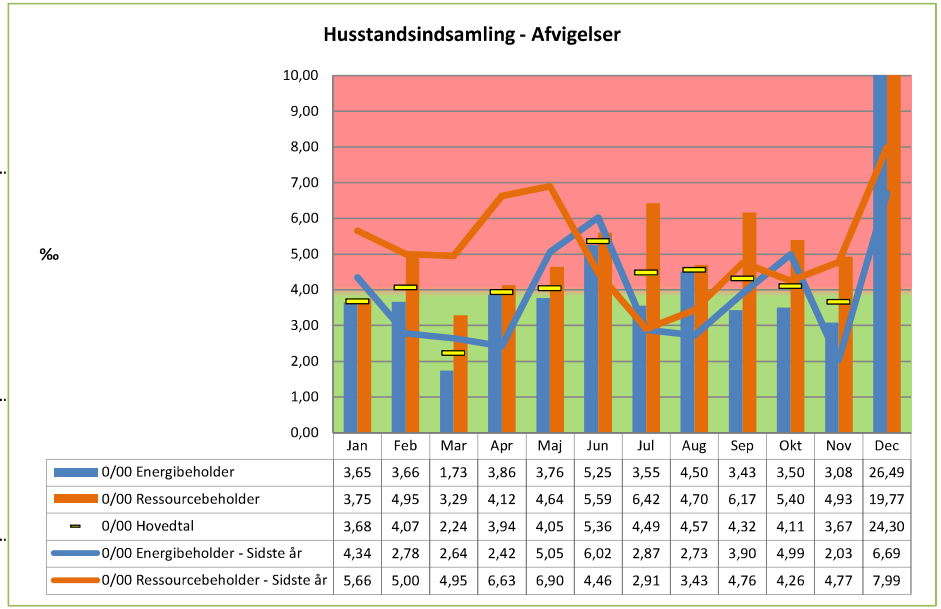
Q1: Den positive tendens fra 2022 er fortsat. Der er dog stadig en forskel mellem energi og ressource, som blandt andet skyldes sorteringsfejl hos kunderne i de genanvendelig fraktioner. Vi arbejder løbende med information om dette.
Langt hovedparten af afvigelserne er kunderelateret - glemt at sætte beholder frem til tømning, fejlsortering eller spærret adgangsvej. Chaufførfejl udgør mellem 0,2 og 0,7 0/00

Q2: Billedet er fortsat det samme, at hovedparten af afvigelser er kundeafvigelser. Der har igen i en periode været sat fokus på, at underlag for beholderne skal være i orden i forhold til vejledningen. Det er et område, der løbende skal arbejdes på.
I forårsperioden er der behov for beskæring af hegn mm. det er årsag til en del af afvigelserne.
Chaufførfejl: Her er som tidligere år en stigning i perioden med ferieafløsere.
Der arbejdes fortsat på at afklare forholdene omkring adgangsveje i samarbejde med Marius Pedersen

Q3: Billedet er uændret. Processen omkring adgangsveje er afsluttet, virkningen af dette kan endnu ikke ses på mønstret i afvigelserne. Der er planlagt flere kommunikationskampagner om bl.a. adgangsveje, beskæring og sortering for at øge opmærksomheden på genanvendelse og chaufførernes arbejdsmiljø.

Q4: Møstret fortsætter i oktober, november.
Vintervejr i december gav store udfordringer med at komme frem. Der var flere skader på chauffører, som faldt, og fritrækning af biler. Der er ofte tale om hele veje, hvilket giver rigtig mange chaufførregistreredeafvigelser og også kundeklager.
Evaluering sammen med renovatør skal afdække forbedringsmuligheder.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0/00 Energibeholder	3,65	3,66	1,73	3,86	3,76	5,25	3,55	4,50	3,43	3,50	3,08	26,49
0/00 Ressourcebeholder	3,75	4,95	3,29	4,12	4,64	5,59	6,42	4,70	6,17	5,40	4,93	19,77
0/00 Hovedtal	3,68	4,07	2,24	3,94	4,05	5,36	4,49	4,57	4,32	4,11	3,67	24,30
0/00 Energibeholder - Sidste år	4,34	2,78	2,64	2,42	5,05	6,02	2,87	2,73	3,90	4,99	2,03	6,69
0/00 Ressourcebeholder - Sidste år	5,66	5,00	4,95	6,63	6,90	4,46	2,91	3,43	4,76	4,26	4,77	7,99

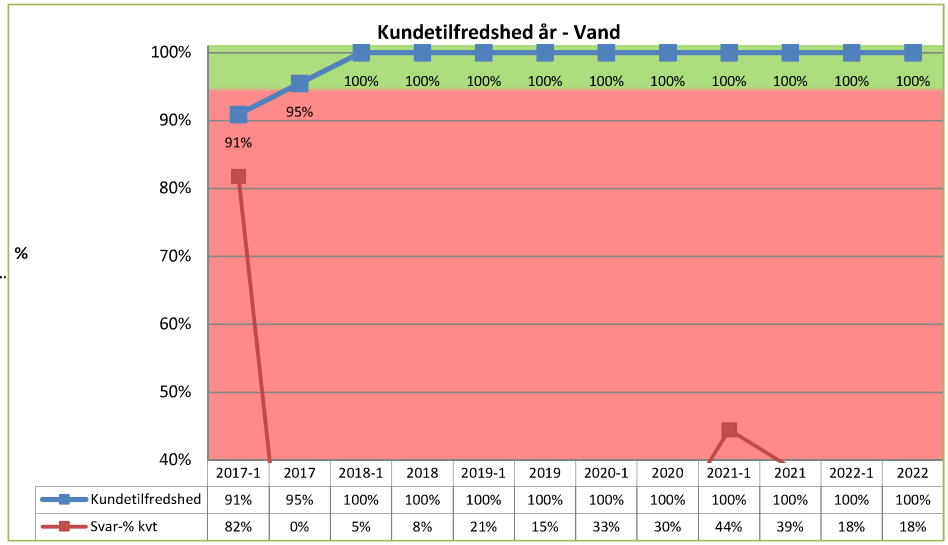
Kundetilfredshed - Vand

Årsag og Akt De

Q1+Q2: I forbindelse med overgangen fra Drive til Scherlock er der ikke udsendt spørgeskema. Der vil i forbindelse med revision af ledelsessystem blive etableret en ny metode til at måle kundetilfredshed.

Q3+Q4: I forbindelse med overgangen fra Drive til Scherlock er der ikke udsendt spørgeskema. Der vil i forbindelse med revision af ledelsessystem blive etableret en ny metode til at måle kundetilfredshed. Der er aftalt opstart, af ny måling, i uge 8-2024.

Graf

	2017-1	2017	2018-1	2018	2019-1	2019	2020-1	2020	2021-1	2021	2022-1	2022
Kundetilfredshed	91%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Svar-% kvt	82%	0%	5%	8%	21%	15%	33%	30%	44%	39%	18%	18%

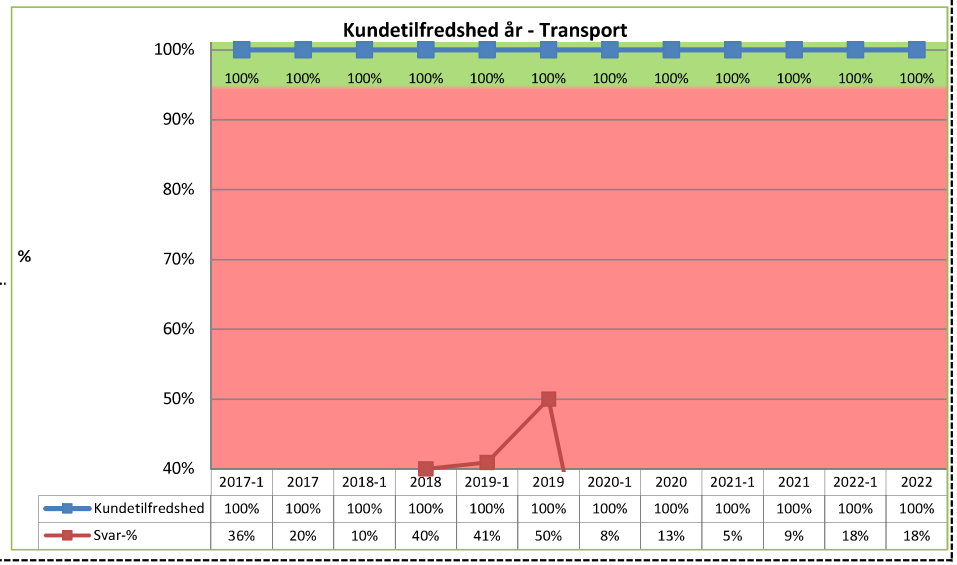
Kundetilfredshed - Spildevand

Årsag og Aktiviteter ift mål

Q1+Q2: I forbindelse med overgangen fra Drive til Scherlock er der ikke udsendt spørgeskema. Der vil i forbindelse med revision af ledelsessystem blive etableret en ny metode til at måle kundetilfredshed.

Q3+Q4: I forbindelse med overgangen fra Drive til Scherlock er der ikke udsendt spørgeskema. Der vil i forbindelse med revision af ledelsessystem blive etableret en ny metode til at måle kundetilfredshed. Der er aftalt opstart, af ny måling, i uge 8-2024.

Graf

	2017-1	2017	2018-1	2018	2019-1	2019	2020-1	2020	2021-1	2021	2022-1	2022
Kundetilfredshed	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Svar-%	36%	20%	10%	40%	41%	50%	8%	13%	5%	9%	18%	18%

Socialt ansvarlig virksomhed

Elever

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Mål for antal elever er opfyldt.

Graf

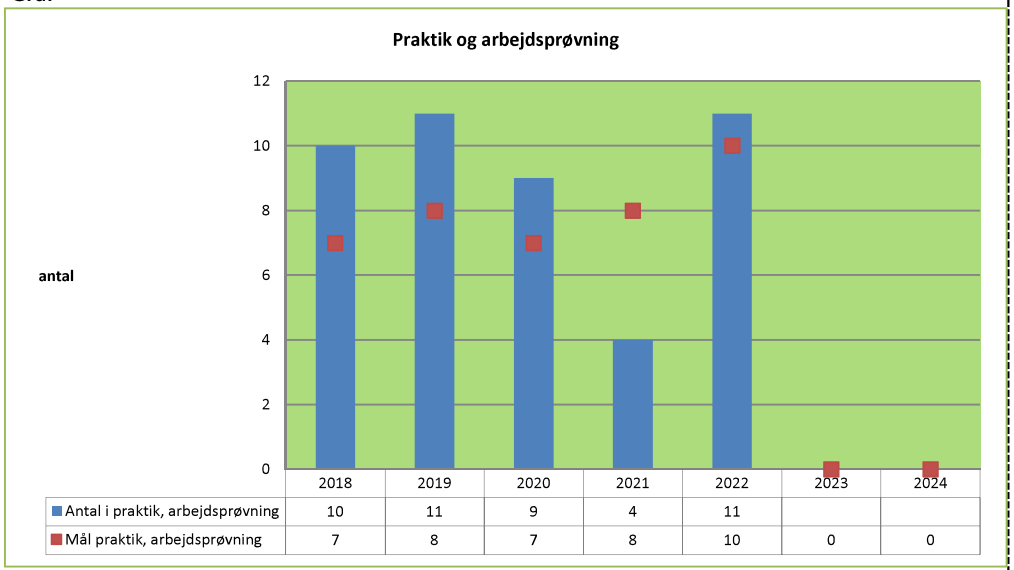
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Realiseret elever	5	3	5	6	6		
Mål elever	3	3	3	3	4		

Antal i praktik, arbejdsprøvning

Årsag og Aktiviteter ift mål

År: Mål for antal i praktik og arbejdsprøvning er opfyldt.

Graf

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal i praktik, arbejdsprøvning	10	11	9	4	11		
Mål praktik, arbejdsprøvning	7	8	7	8	10	0	0

Sygefravær

Årsag og Aktiviteter ift mål

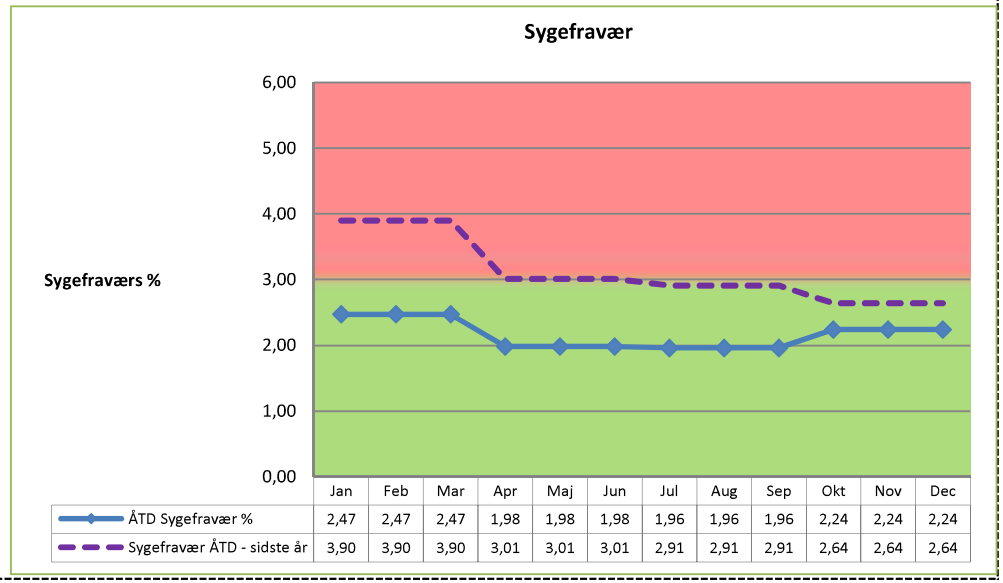
Q1: Det samlede sygefravær efter 1. kvartal 2023 er på 2,47%, hvilket er under målsætningen på 3%.

Q2: Det samlede sygefravær efter 2. kvartal 2023 er på 1,98%, hvilket er under målsætningen på 3%.

Q3: Det samlede sygefravær efter 3. kvartal 2023 er på 1,96%, hvilket er under målsætningen på 3%.

Q4: Det samlede sygefravær efter 4. kvartal 2023 er på 2,24%, hvilket er under målsætningen på 3%.

Graf

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
ÅTD Sygefravær %	2,47	2,47	2,47	1,98	1,98	1,98	1,96	1,96	1,96	2,24	2,24	2,24
Sygefravær ÅTD - sidste år	3,90	3,90	3,90	3,01	3,01	3,01	2,91	2,91	2,91	2,64	2,64	2,64

Arbejdsulykker

Årsag og Aktiviteter ift mål

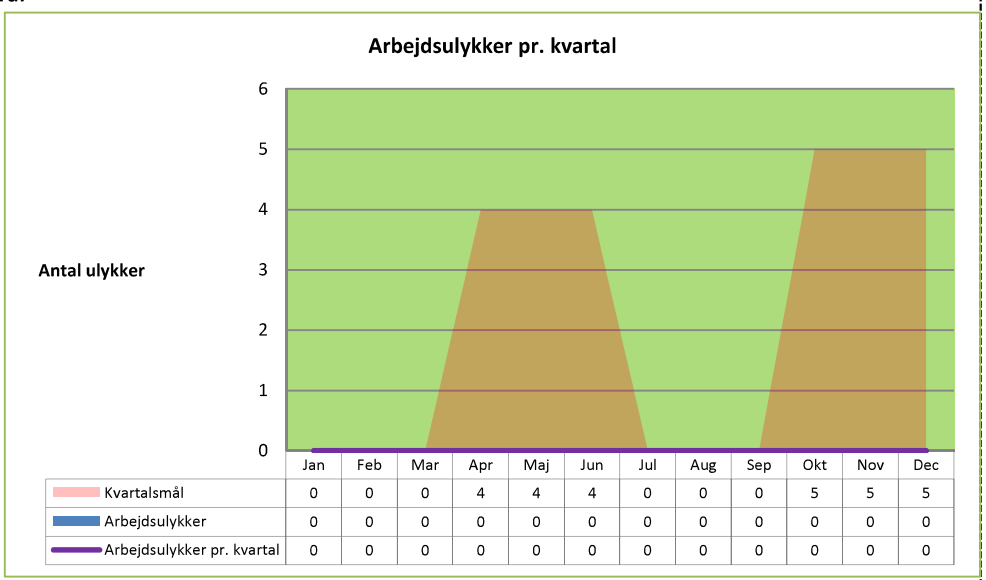
Q1: Der har i Q1 været 2 arbejdsskader uden sygefravær.

Q2: Der har i Q2 været været 0 arbejdsulykker med sygefravær. Afholdt 2 ulykkes workshops. Et for chauffører på genbrugsbilerne og et for genbrugsvejlederne.

Q3: Der har i Q3 været været 0 arbejdsulykker.

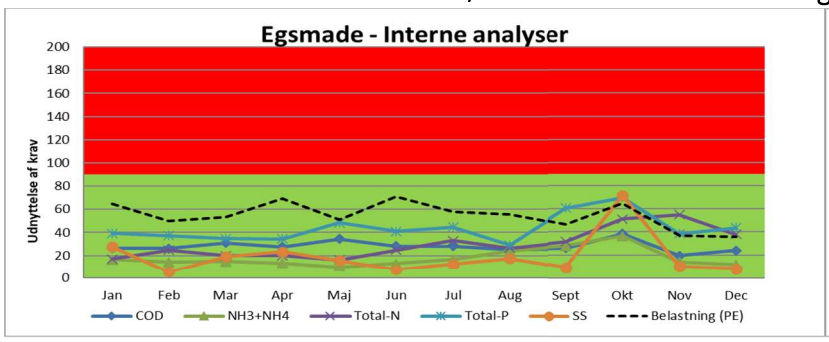
Q4: Der har i Q4 været været 0 arbejdsulykker.

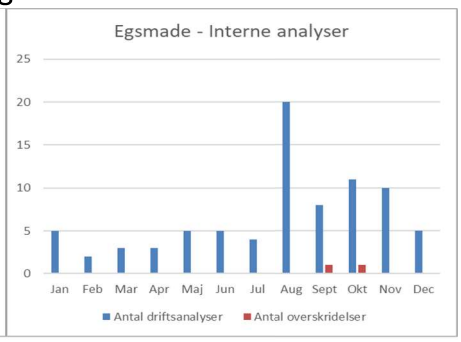
Graf

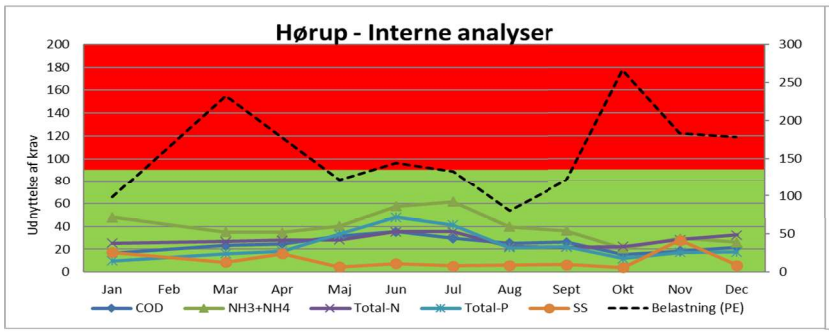

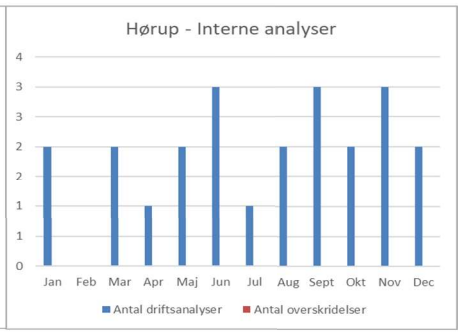
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kvartalsmål	0	0	0	4	4	4	0	0	0	5	5	5
Arbejdsulykker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbejdsulykker pr. kvartal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

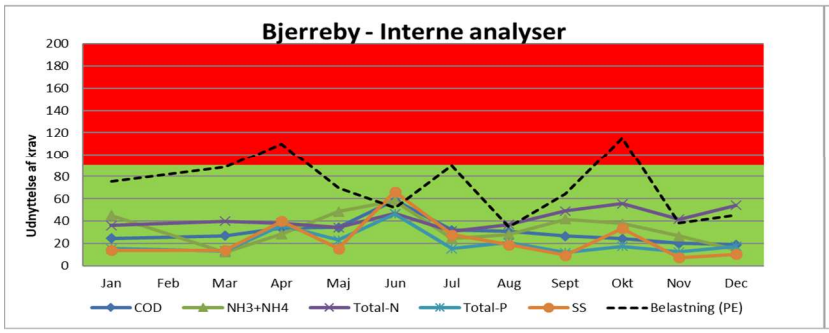
Udløbskvalitet for renseanlæg 2023

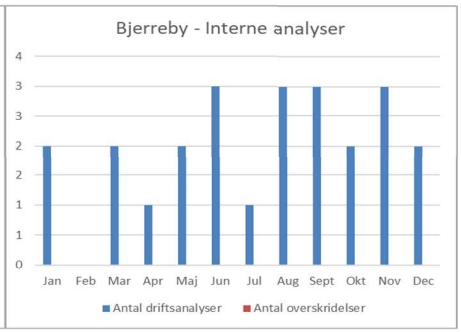

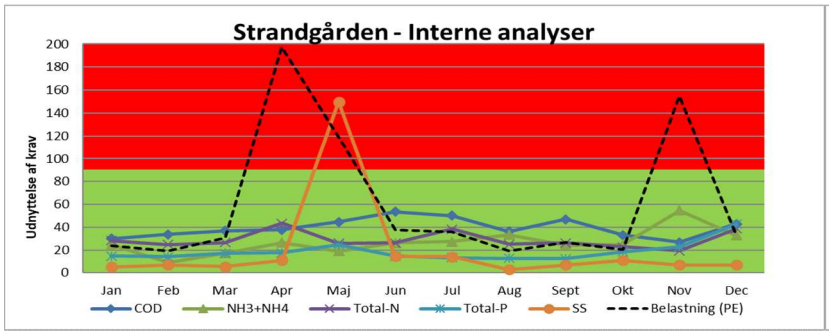

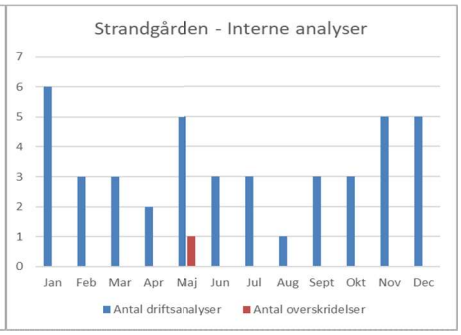

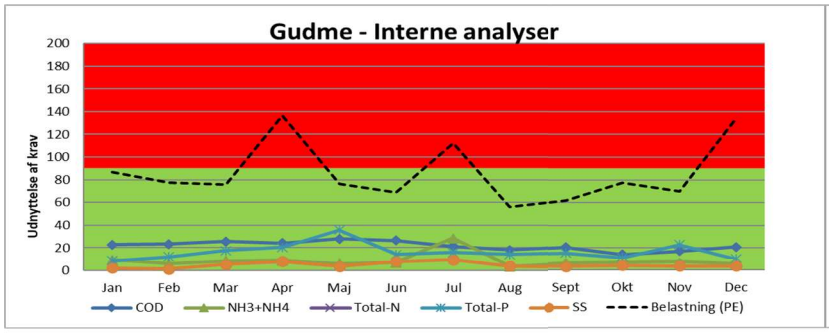

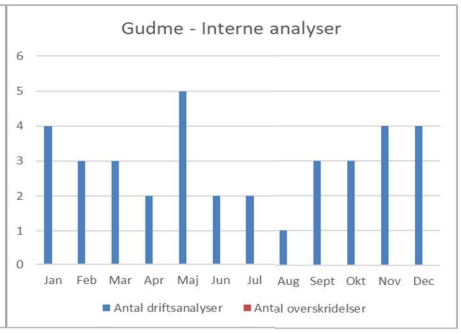

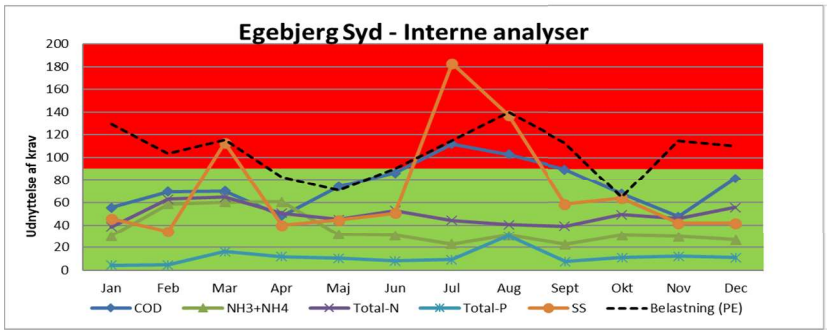

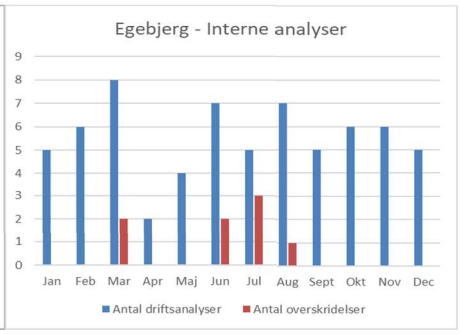

Budgetopfølgning for

Svendborg Vand A/S
Svendborg Spildevand A/S
Svendborg Affald A/S
Svendborg Vejbelysning A/S
Svendborg Forsyningsservice A/S

dec-23

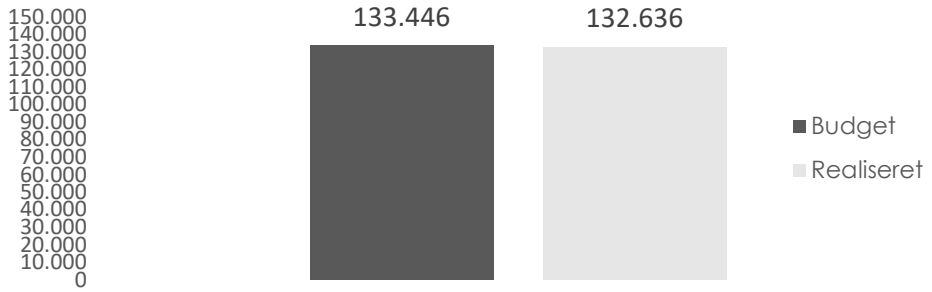
Budgetopfølgning - Koncern sammendrag

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Prod. & dist. omk.* Budget	Prod. & dist. omk.* Realiseret	Administrationsomk. Budget	Administrationsomk. realiseret	Omsætning Budget	Omsætning realiseret
Svendborg Vand A/S	10.800	10.574	3.200	2.894	28.381	27.394
Svendborg Spildevand A/S	41.820	42.626	3.400	3.575	99.481	98.420
Svendborg Affald A/S	66.150	66.466	3.890	3.562	77.370	76.977
Svendborg Vejbelysning A/S	3.606	3.287	580	680	9.696	9.696
Svendborg Forsyningsservice A/S	50.600	50.720	10.500	11.321	65.525	64.336
I alt	**172.976**	**173.674**	**21.570**	**22.031**	**280.453**	**276.823**

** FADO er anvendt (FADO = Faktiske driftsomkostninger, dvs. uden afskrivninger)*

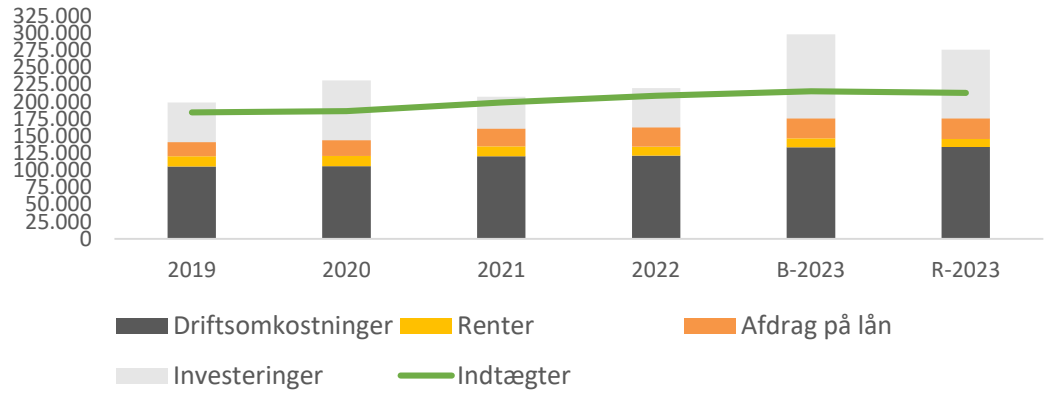
Koncerneliminering, realiserede FADO ift. budget (i 1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Svendborg Vand A/S	20.100	19.573	97%
Svendborg Spildevand A/S	94.800	75.394	80%
Svendborg Affald A/S	2.950	3.020	102%
Svendborg Vejbelysning A/S	3.700	1.714	46%
Svendborg Forsyningsservice A/S	1.250	503	40%
Investeringsbudget, total	**122.800**	**100.204**	**82%**

Koncernlikviditet (i 1.000 kr.)

Langfristet koncerngæld kontra Investeringer

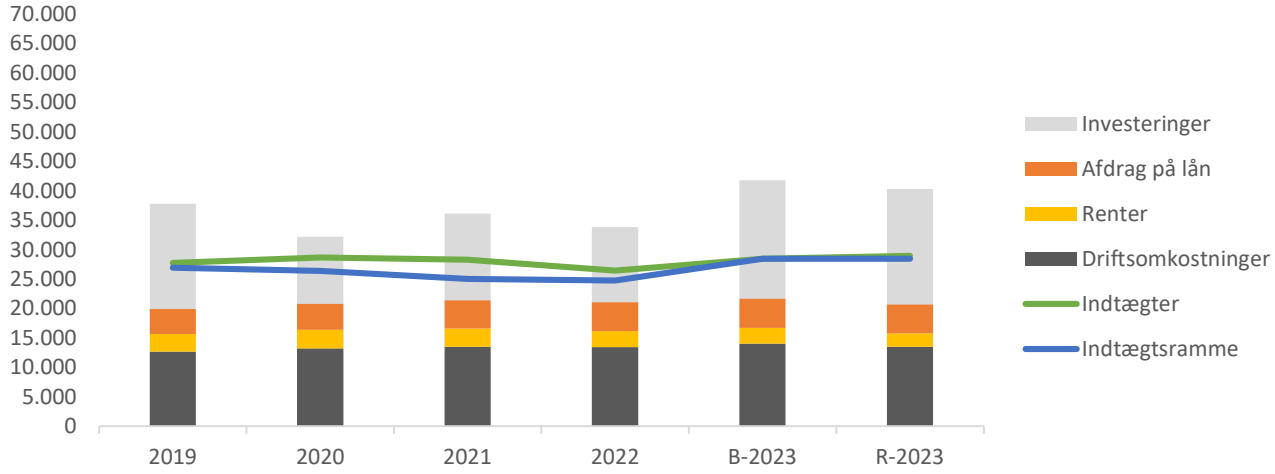
i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	2023
Rentebærende gæld (KK + SVK)	526.347	540.891	513.174	484.855	456.152
Anlægsinvesteringer pr. år	64.605	63.943	84.898	51.335	100.204

Budgetopfølgning - Svendborg Vand A/S

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Vandbidrag - variabel	16.436	15.450	-987	-6%	
Vandbidrag - fast	11.101	11.049	-51	0%	
Tilslutningsbidrag	344	343	-1	0%	
Andre indtægter	500	552	52	10%	
Omsætning i alt	**28.381**	**27.394**	**-987**	**-3%**	
Produktionsomkostninger					
Boringer	-450	-378	72	-16%	
Vandværker	-4.400	-4.144	256	-6%	
Afskrivninger produktion	-2.140	-1.973	167	-8%	
Produktionsomkostninger i alt	**-6.990**	**-6.495**	**495**	**-7%**	
Distributionsomkostninger					
Ledningsnet, trykf. og stik	-5.950	-6.052	-102	2%	
Afskrivninger distribution	-5.230	-5.221	9	0%	
Distributionsomkostninger i alt	**-11.180**	**-11.273**	**-93**	**1%**	
Resultat af primær drift	**10.211**	**9.627**	**-584**		
Administrationsomkostninger	-3.200	-2.894	306	-10%	
Afskrivninger administration	-600	-344	256	-43%	
Finansielle poster, netto	-2.672	-2.266	406	-15%	
Periodens resultat før skat og regulering	**3.739**	**4.124**	**384**		

Likviditet og indtægtsramme (i 1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

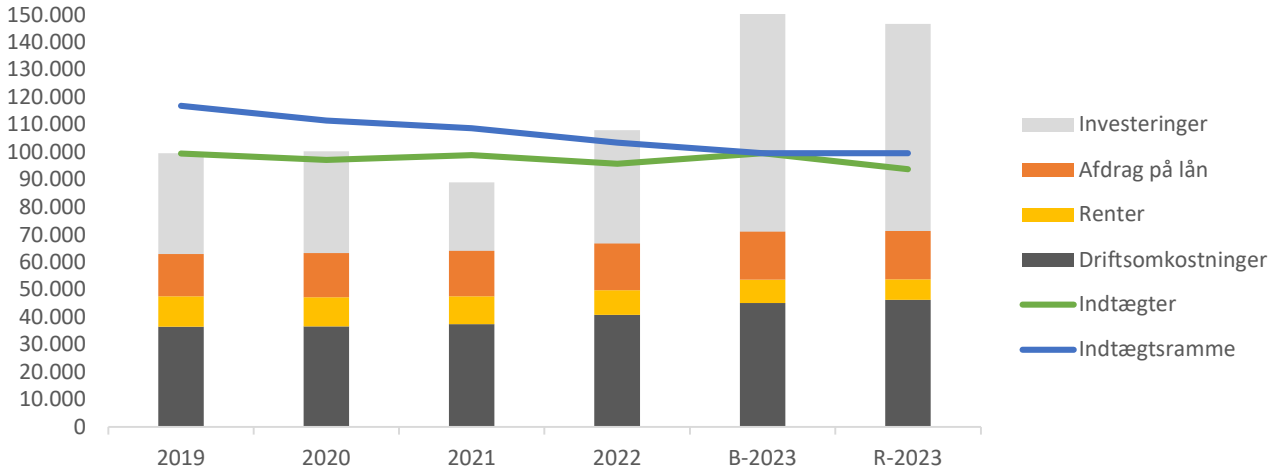
i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	20.100	19.573	97%

Budgetopfølgning - Svendborg Spildevand A/S

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Vandafledning - variabel	88.242	85.915	-2.327	-3%	
Vandafledning - fast	6.909	6.912	2	0%	
Vejafvandingsbidrag	1.838	2.357	519	28%	
Tilsl., filterskv. og særbidrag	1.891	2.352	460	24%	
Andre indtægter	600	885	285	48%	
Omsætning i alt	**99.481**	**98.420**	**-1.060**	**-1%**	
Produktionsomkostninger					
Rens- og slambehandling	-26.600	-26.436	164	-1%	
Afskrivninger produktion	-4.390	-4.106	284	-6%	
Produktionsomkostninger i alt	**-30.990**	**-30.543**	**447**	**-1%**	
Distributionsomkostninger					
Ledningsnet og stik	-4.620	-5.294	-674	15%	
Pumpestationer og bassiner	-10.600	-10.896	-296	3%	
Afskrivninger distribution	-28.490	-28.253	237	-1%	
Distributionsomkostninger i alt	**-43.710**	**-44.443**	**-733**	**2%**	
Resultat af primær drift	**24.781**	**23.435**	**-1.345**		
Administrationsomkostninger	-3.400	-3.575	-175	5%	
Afskrivninger administration	-350	-391	-41	12%	
Finansielle poster, netto	-8.522	-7.463	1.059	-12%	
Periodens resultat før skat og regulering	**12.509**	**12.006**	**-503**		

Likviditet og indtægtsramme (i 1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

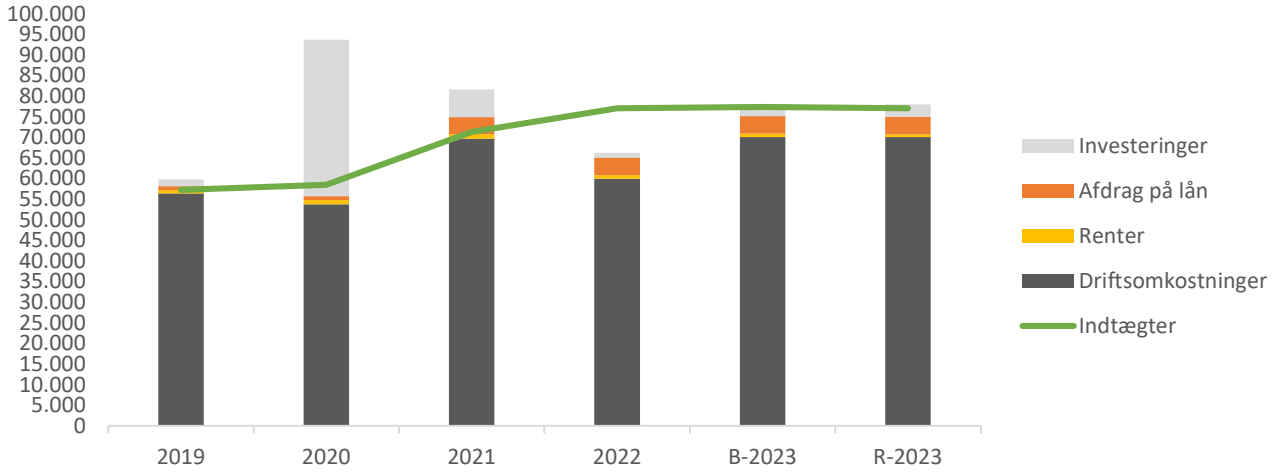
i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	94.800	75.394	80%

Budgetopfølgning - Svendborg Affald A/S

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Restaffald	25.000	24.533	-467	-2%	
Boligbidrag	50.900	50.893	-7	0%	
Erhvervsordninger	720	780	60	8%	
Andre driftsindtægter fra affaldsordninger	750	771	21	3%	
Omsætning i alt	**77.370**	**76.977**	**-393**	**-1%**	
Produktionsomkostninger					
Tømning af restaffaldsbeholdere	-20.110	-19.522	588	-3%	
Tømning af ressourcebeholdere	-4.947	-5.057	-109	2%	
Genbrugsstationer	-30.751	-31.527	-776	3%	
Genbrugsbilen	-10.342	-10.361	-18	0%	
Afskrivninger produktion	-5.980	-5.991	-11	0%	
Produktionsomkostninger i alt	**-72.130**	**-72.457**	**-326**	**0%**	
Resultat af primær drift	**5.240**	**4.520**	**-720**		
Administrationsomkostninger	-3.890	-3.562	328	-8%	
Afskrivninger administration	-450	-447	3	-1%	
Finansielle poster, netto	-782	-633	149	-19%	
Periodens resultat før skat og regulering	**118**	**-122**	**-240**		

Likviditet (i 1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

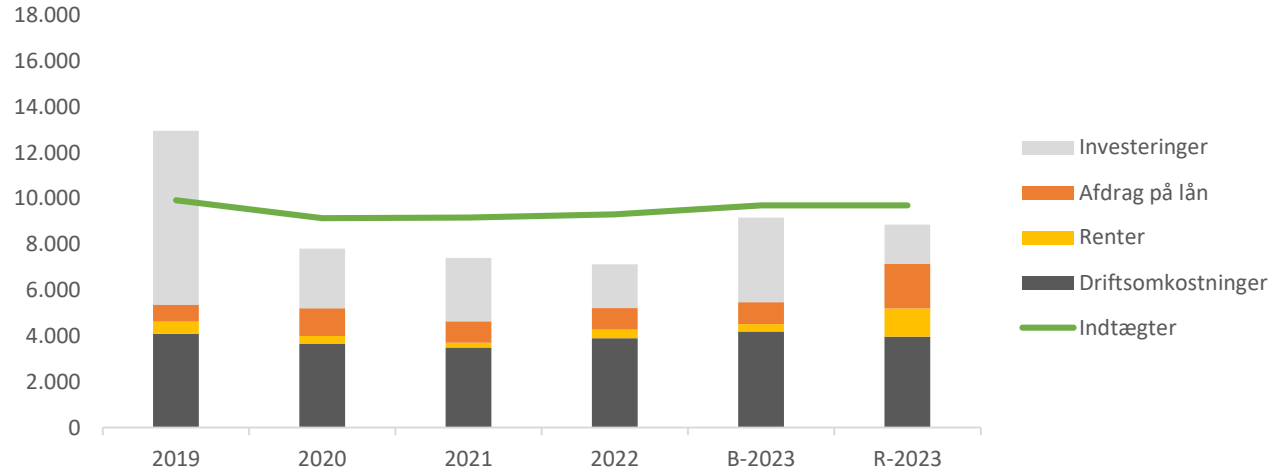
i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	2.950	3.020	102%

Budgetopfølgning - Svendborg Vejbelysning A/S

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Indtægter fra Svendborg Kommune	9.696	9.696	0	0%	●
Omsætning i alt	**9.696**	**9.696**	**0**	**0%**	●
Distributionsomkostninger					
El køb	-2.136	-1.837	298	-14%	●
Drift af vejbelysningsnettet	-1.470	-1.450	20	-1%	●
Afskrivninger distribution	-3.384	-3.238	146	-4%	●
Distributionsomkostninger i alt	**-6.990**	**-6.525**	**465**	**-7%**	●
Resultat af primær drift	**2.706**	**3.171**	**465**	**17%**	
Administrationsomkostninger	-580	-680	-100	17%	●
Finansielle poster, netto	-329	-1.226	-897	273%	●
Periodens resultat før skat og regulering	**1.797**	**1.265**	**-532**	**-30%**	

Likviditet (1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

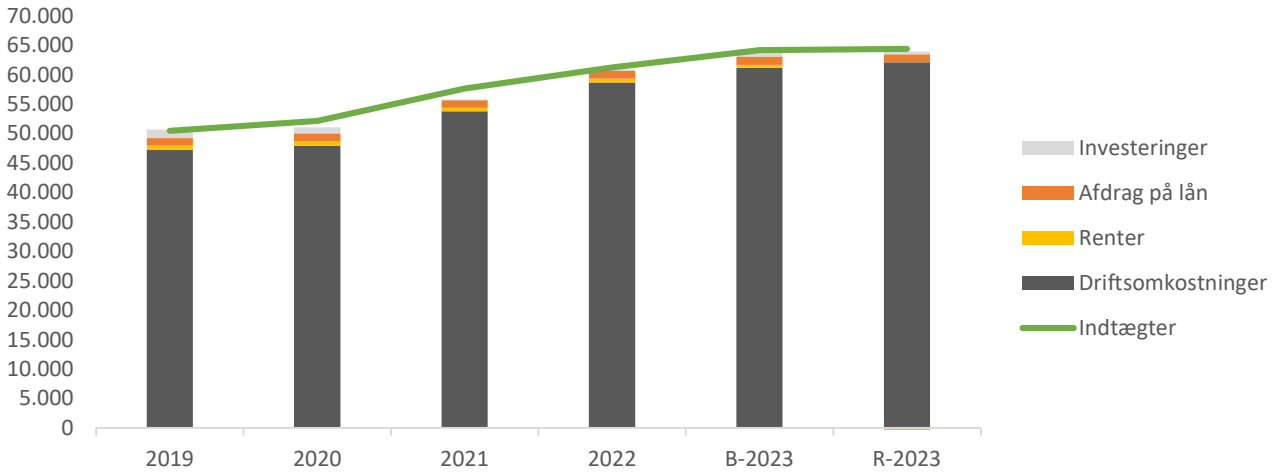
i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	3.700	1.714	46%

Budgetopfølgning - Svendborg Forsyningsservice A/S

Resultatopgørelse 31. december 2023

i 1.000 kr.	Budget	Resultat	Afvigelse	Afv. i %	
Omsætning					
Svendborg Spildevand A/S	24.000	23.580	-420	-2%	
Svendborg Vand A/S	10.900	10.695	-205	-2%	
Svendborg Affald A/S	28.400	27.943	-457	-2%	
Svendborg Vejbelysning A/S	2.100	1.971	-129	-6%	
Svendborg VE A/S	125	147	22	18%	
Omsætning i alt	**65.525**	**64.336**	**-1.189**	**-2%**	
Produktionsomkostninger					
Løn og personaleomkostninger	-48.900	-49.151	-251	1%	
Ejendomsomkostninger	-1.600	-1.476	124	-8%	
Autodrift	-100	-93	7	-7%	
Afskrivninger produktion	-900	-891	9	-1%	
Produktionsomkostninger i alt	**-51.500**	**-51.611**	**-111**	**0%**	
Resultat af primær drift	**14.025**	**12.725**	**-1.300**		
Administrationsomkostninger	-10.500	-11.321	-821	8%	
Afskrivninger administration	-650	-466	184	-28%	
Finansielle poster, netto	-520	389	909	-175%	
Periodens resultat før skat og regulering	**2.355**	**1.327**	**-1.028**		

Likviditet (i 1.000 kr.)

Projektinvesteringer i perioden

i 1.000 kr.	Budget for 2023	ÅTD	Forbrug i %
Projektinvesteringer	1.250	503	40%

Anlægsinvesteringer Svendborg Vand A/S 4. kvartal 2023

Budget 2023 for investeringer Svendborg Vand A/S er 20.100.000 kr. Samlet forbrug i 4. kvartal 2023 er 19.573.459 kr.

Investeringerne er fordelt således:

Projektgruppe	Projekt-kategori	Budget 2023	Forbrug 2023
Grundvand og Boringer	A	6.400.000 kr.	4.086.407 kr.
Vandværker og højdebeholdere	A	4.300.000 kr.	6.602.175 kr.
Investeringer i eksisterende ledningsanlæg		6.000.000 kr.	4.916.252 kr.
Ledningsnet - nyanlæg		3.400.000 kr.	3.968.624 kr.
I alt		**20.100.000 kr.**	**19.573.459 kr.**

Status på væsentlige projekter (i kr.)

P-nr.	Projektnavn	Projektgruppe	Projekt-kategori	Godkendt budget	Budget 2023	Samlet forbrug pr. 31.12.22	Samlet forbrug pr. 31.12.23	Forbrug 2023	Status	
									Tid	Øko.
P00044	Dyrkningsaftaler indenfor BNBO	Grundvand og Boringer	A	6.800.000	2.000.000	279.669	1.975.244	1.695.575		
P00162	Nyt Skovmølleværk	Vandværker og Højdebeholdere	A	53.000.000	4.000.000	4.746.137	11.023.958	6.602.175		

Dyrkningsaftaler indenfor BNBO

Status

Vand & Affald har med bistand fra Niras forhandlet med de berørte lodsejere med henblik på indgåelse af frivillige aftaler på ekspropriationslignende vilkår.

Ud af det samlede areal på godt 80 ha er der indgået frivillige aftaler om beskyttelse af grundvandet indenfor BNBO på ca. 60 ha.

Tidsplan

Forhandlingerne har stået på i godt 1½ år og er ved at blive afsluttet.

Økonomi

På bestyrelsesmødet d. 18. november 2022 blev budget godkendt af bestyrelsen i forbindelse med godkendelsen af det samlede budget for 2023, jf. nedenfor.

Oprindelig budget (2023)
6.800.000 kr

Samlet set er der tilbudt en erstatning til de berørte lodsejere på ca. 7,8 mio. kr. En del af udgifterne til erstatning til de berørte lodsejere dækkes via det tilskud Vand & Affald har fået til BNBO-indsatsen fra Drikkevandsfonden, hvilket forventes være på ca. 1.34 mio. kr.

Nyt Skovmølleværk

Se særskilt notat.

Byggemodninger/Nyanlæg

Der er i Q4 2023 ikke etableret nye forsyningsledninger.

Anlægsinvesteringer Svendborg Spildevand A/S 4. kvartal 2023

Budget 2023 for investeringer Svendborg Spildevand A/S er 94.800.000 kr. Samlet forbrug i 2023 er 75.393.589 kr.

Investeringerne er fordelt således:

Projektgruppe	Projekt-kategori	Budget 2023	Forbrug 2023
Ledningsnet ny investering		500.000 kr.	187.608 kr.
Eksisterende ledningsnet, pumpestationer og klimatilpasning	A	62.000.000 kr.	49.370.124 kr.
Bassiner		2.000.000 kr.	0 kr.
Byggemodninger		8.500.000 kr.	8.287.863 kr.
Øvrige projekter		2.000.000 kr.	1.904.362 kr.
Renseanlæg	A	19.800.000 kr.	15.643.632 kr.
I alt		**94.800.000 kr.**	**75.393.589 kr.**

Status på væsentlige projekter (i kr.)

P-nr.	Projektnavn	Projektgruppe	Projekt-kategori	Godkendt budget	Budget 2023	Samlet forbrug pr. 31.12.22	Samlet forbrug pr. 31.12.23	Forbrug 2023	Status	
									Tid	Øko.
P00143	Ny hovedpumpestation ved Svendborg Havn	Eksisterende ledningsnet, pumpestationer og klimatilpasning	A	101.062.000	47.000.000	23.235.126	65.555.334	42.320.208		
P00404	Bundbeluftning af procestankene, Egsmade Renseanlæg	Renseanlæg	A	16.000.000	12.880.000	328.061	13.603.903	13.275.842		

Ny hovedpumpestation ved Svendborg Havn

Status

Den ene halvdel af ydervæggene i stueplan er støbt og der bindes armering til den sidste halvdel. Der gøres klar til støbning af de gulve som skal op i kote 3.0

De store PE-ledninger i byggegruben er lagt og alt det maritime sand er indbygget igen. Der gøres klar til trækning af spuns, som trækkes i uge 9.

Afklaring vedr. de offentlige tilgængelige arealer inkl. terrændæk, toiletter og trappelift pågår i samarbejde med Svendborg Kommune. Der er, for de arealer der bruges som arbejdsplads, blevet aftalt en retableringsløsning. Denne løsning bliver en midlertidig løsning, så kommunen nemt kan arbejde videre defra, når planen for Geoparken er på plads.

Tidsplan

Udførelse	Sep. 2022 - 2024
Forventet aflevering	Ultimo 2024
Afslutning på 1. års drift	Ultimo 2025

Tidsplanen følges.

Økonomi

På bestyrelsesmødet den 29. april 2022 blev det oprindelige budget revideret og et nyt budget blev godkendt af bestyrelsen, jf. nedenfor

Oprindelig budget	**Nyt godkendt budget**
93.000.000 kr.	101.062.000 kr.

Bundbeluftning af procestankene, Egsmade Renseanlæg

Status

Første halvdel af bundbeluftning har være i drift siden ultimo november. Det har være lidt indkøring af anlægget, men ellers kører det som forventet. Energibesparelsen er desværre druknet lidt i de store regnmængder. Det er ikke endnu muligt at måle forskel på energiforbrug på de to proceslinjer, men den beregnede forskel er meget konservativt vurderet til 35.000 kWh/mdr. Så det forventes stadig, at der kan opnås en årlig besparelse på omkring 800.000 kWh.

Tidsplan

Anden halvdel påbegyndes i marts måned og forventes færdig i uge 26, hvorefter det skal idriftsættes.

Økonomi

På bestyrelsesmøde den 28. april 2023 blev det oprindelige budget revideret og et nyt budget blev godkendt af bestyrelsen, jf. nedenfor

Oprindelig budget	Godkendt budget	Revideret budget
12.880.0000 kr.	16.000.000 kr.	19.000.000 kr.

Omkostningerne er gjort op efter første halvdel er færdiggjort.

Det kan konstateres, at budgettet ikke holder og skal justeres fra 16 til knap 19 mio. kr. Årsagen skyldes generelle prisstigninger siden den oprindelige projektering, samt en lidt for optimistisk vurdering af forskellige rådgivere. Især er nedtømning og El arbejde noget dyrere end forventet.

Separatkloakering

Strandvænget

Anlægsarbejdet i forbindelse med separatkloakering af Strandvænget i Rantzausminde forventes færdig i februar måned.

Vindeby og Gambøtvej

Tillægget til spildevandsplanen i forbindelse med separatkloakering af Bregningevej, Syrenvej, Vindeby Lærkevej og Vindeby Pilevej samt 3 ejendomme på Gambøtvej er i offentlig høring frem til 26. februar 2024 og forventes endelig vedtaget den 28. maj 2024.

Byggemodninger

Etablering af regn- og spildevandsledninger inkl. nyt regnvandsbassin vedrørende byggemodning Skovsbo Eng er færdig. Byggemodning ved Eskærshaven og byggemodning ved Grønnedal 11 og 13 er udført. Etablering af regn- og spildevandsledninger vedrørende byggemodning Vestergårds Allé i Skårup er færdig.

vand og affald

Godkendt af bestyrelsen den 1. marts 2024

Finansiel strategi for Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Vejbelysning A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S og Svendborg Forsyning A/S.

Formål

Den finansielle strategi, som formuleret i dette dokument, for Svendborg Vand A/S, Svendborg Spildevand A/S, Svendborg Affald A/S, Svendborg Vejbelysning A/S, Svendborg VE A/S, Svendborg Forsyningsservice A/S og Svendborg Forsyning A/S (i det følgende alene benævnt "Vand og Affald") betragtes som et arbejdsredskab for selskabets administration til brug for den løbende håndtering af selskabets finansielle portefølje.

Formålet med en finansiel strategi er at fastlægge rammerne for en aktiv styring af Vand og Affalds finansielle portefølje, dvs. håndtering af de likvide midler herunder en evt. obligationsbeholdning (aktivpleje) og gæld og kreditter (passivpleje) under hensyntagen til de finansielle risici, man er villig til at påtage sig**.**

Strategien har desuden til formål at sikre, at Vand og Affald har et fuldt overblik over de rente- og valutarisici, der er forbundet med selskabets aktiv- og passivside.

Målet er optimering af afkast/risikoforholdet på likviditetsplacering og minimering af finansieringsomkostninger inden for de nedennævnte rammer i nærværende strategi, som er vedtaget af Bestyrelsen i Vand og Affald.
Selskaberne følger Svendborg Kommunes finansielle politik i forhold til etiske retningslinjer.

Den finansielle strategi vil løbende blive revideret i takt med udviklingen i de finansielle markeder og selskabets vurderinger af finansiel risiko, dog minimum en gang om året i forbindelse med selskabets regnskabsaflæggelse eller låneoptagelse.

Lånesiden omfatter alle selskabets kort- og langfristede lån.

Likviditetsstrategi – likvide aktiver

Poster der omfatter likviditetsstrategien er på aktivsiden de likvide aktiver.
Selskabet ønsker at afkastet på overskydende likviditet placeres på en sådan måde, at det forventede afkast bliver størst mulig inden for strategiens rammer.

Selskaberne kan investere dets kapital i følgende typer værdipapirer fra lande/valutaer i EU/EØS:

- Aftaleindskud
- Statsobligationer
- Realkreditobligationer
- Investeringsbeviser

Selskaberne kan indgå porteføljeaftaler med samarbejdspartnere som efter nærmere aftale får stillet et beløb til rådighed for en periode på maksimalt 2 år.

Selskabet kan kun indgå aftaleindlån med finansielle institutioner, der som minimum har en kreditvurdering på minimum A2 hos Moody´s eller A hos Standard & Poors, eller finansielle institutioner der er udpeget som SIFI (Systemisk Vigtige Finansielle Institutter i Danmark).

Den korrigerede varighed må maksimalt være 4.

Afkastet på porteføljen holdes op mod et benchmark, hvor der i første omgang anvendes Bloomberg Barclays Series-E Denmark Govt 1-5 Yr.

Beslutningskompetence
Beslutning om indgåelse af finansielle instrumenter, herunder rente- og valutaswaps mv., skal godkendes af bestyrelsen i selskaberne.

Selskabet bemyndiger den adm. direktør sammen med økonomichefen i Vand og Affald til at placere overskudslikviditet inden for strategiens rammer samt at indgå porteføljemanagementaftaler. Porteføljeplejen baseres på rådgivning fra ekstern rådgiver.

Finansieringsstrategi - finansiel gæld
I selskabets finansielle strategi fastlægges generelle retningslinier i forbindelse med lånoptagelse og pleje af selskabernes låneportefølje. Formålet er at minimere selskabernes finansieringsudgifter under hensyntagen til de finansielle risici, man ønsker at påtage sig**.** Desuden skal strategien sikre, at selskaberne har et fuldt overblik over de rente- og valutarisici, der er forbundet med selskabernes låneportefølje.

I et finansielt marked med mange forskellige finansielle instrumenter og mange måder at sammensætte selskabernes låneportefølje på, er det vigtigt at virksomheden inden for de af bestyrelsen vedtagne retningslinier, kan reagere uden først at have bestyrelsens godkendelse.

Selskabets finansielle strategi omfatter alle selskabets kort- og langfristede lån.

Beslutningskompetencer
Beslutning om optagelse af lån og lånebeløbets størrelse, samt evt. løbetid og afdragsform træffes af Bestyrelsen med endelig godkendelse af Svendborg Byråd.

Beslutning om de konkrete lånevilkår og omlægning af lån er uddelegeret den adm. direktør sammen med økonomichefen i Vand og Affald inden for strategiens rammer.
Omlægning af porteføljen baseres på rådgivning fra ekstern rådgiver.

Fast og variabel rente.
Selskaberne har mulighed for at optage såvel fast som variabel forrentet finansiering og kan omlægge både til fast og variabel finansiering.

Variabelt forrentede lån må maksimalt udgøre 60 % af den samlede låneportefølje.

Udbud af lån
Når det drejer sig om lån indhentes der tilbud fra KommuneKredit og som hovedregel fra et større finansieringsinstitutter for at opnå de mest fordelagtige priser og vilkår.

Løbetider
Valg af løbetider fastlægges konkret i hvert tilfælde af Bestyrelsen på grundlag af en vurdering af selskabets langvarige økonomiske situation og efter en vurdering af det lånefinansierede aktivs levetid. Afdragsprofilen fastlægges ud fra samme principper. Ved lån mod kommunal garanti skal løbetiden til enhver tid overholde reglerne i lånebekendtgørelsen.

Valuta.
Selskabets låneportefølje kan indeholde finansiering i fremmed valuta. Lån kan optages i DKK eller EUR. Lån kan optages i EUR, hvis rentebesparelsen overstiger 0,10% -point p.a.
Andelen af EUR lån kan maksimalt udgøre 40% af den samlede låneportefølje.

I de tilfælde hvor rentebesparelsen er under det angivne niveau optages ikke valutafinansiering.

Reglerne kan sammenfattes således:

Finansieringsvaluta	Renteforskel	Andel
DKK		40 % - 100 %
EUR	Over 0,10 %-point	0 % - 40 %

Finansielle instrumenter.
Selskabet kan anvende finansielle instrumenter. De finansielle instrumenter kan kun anvendes i relation til direkte betalingsforpligtelser vedrørende selskabets gæld.

De instrumenter, der kan anvendes i Vand og Affald, er:

FRA (Fremtidig Rente Aftale)

Rente- og valutaswaps

Valutaterminsforretninger

Til forklaring af ovennævnte instrumenter se nedenstående bilag 1 til den finansielle strategi.

Modpartsrisiko Rente- og valutasikringsinstrumenter er finansielle produkter, der indebærer en risiko for tab i de tilfælde, hvor modparten i aftalen ikke kan opfylde sine forpligtelser f.eks. på grund af konkurs. Selskabet kan kun indgå swap-aftaler, optionsforretninger og valutaterminsforretninger med finansielle institutioner, der som minimum har en kreditvurdering på minimum A2 hos Moody´s eller A hos Standard & Poors, eller finansielle institutioner der er udpeget som SIFI (Systemisk Vigtige Finansielle Institutter i Danmark).

Valg af metode til omlægning af lån.
Lån kan omlægges ved:

- indfrielse af det gamle lån og optagelse af et nyt lån
- at der udfærdiges en allonge til det eksisterende gældsbrev
- indgåelse af en swap.

Valg af metode til omlægning afhænger af, hvilken lånetype, der skal omlægges (konverterings-mulighed m.v.). Endvidere indgår en vurdering af, hvad der administrativt er mest hensigtsmæssigt i den givne situation.

Risikoprofil.
Ovenstående kan sammenfattes i en risikoprofil for Vand og Affald samt for hvert enkelt selskab, hvor profilen kan betegnes som "medium risiko".

Valuta andel	0 % - 40 %
Variabel rente andel	0 % - 60 %
Fast rente andel	40 % - 100 %
Finansielle instrumenter	• Konverterbare obligationer • Fastforrentede aftalelån • Variabelt forrentede lån • Lån i DKK og EUR • Simpel rente swap • Simpel valuta swap • Valutaterminsforretninger • FRA (Fremtidig Rente Aftale)

Lovgivning
Ved lånoptagelse mod kommunal garantistillelse skal låntagning til enhver tid overholde reglerne i lånebekendtgørelsen.

Bilag 1 til Vand og Affalds finansielle strategi

FRA

Med en FRA (Fremtidig Rente Aftale - renteterminsforretning) er det muligt, at lægge renten fast i en periode på et variabelt forrentet lån, og dermed sikre lånet mod en rentestigning i aftaleperioden.

Eksempel: Et selskab har optaget et lån, der forrentes med udgangspunkt i 3 måneders CIBOR – **C**openhagen **I**nter**B**ank **O**ffered **R**ate (den rente bankerne i Danmark låner ud til hinanden fastsat udfra udbud og efterspørgsel). Der forventes stigende, korte renter i markedet, og selskabet ønsker derfor at fastlåse renten i den kommende 3 måneders renteperiode. Derfor indgår selskabet en FRA.

Rente- og valutaswaps

En swap er et meget fleksibelt instrument, der kan anvendes til omlægning af et lån – i hele eller en del af løbetiden. Med en swap kan et lån med fast rente omlægges til variabel rente – og omvendt – og eventuelt også til en anden valuta. Rent praktisk sker der det, at to parter bytter betalingsforpligtelser.

Eksempel: Et selskab har optaget et fast forrentet lån, hvor selskabet betaler en årlig rente på 5 %. Lånet ønskes omlagt til et variabelt lån med 3 måneders renteperioder.
Selskabet indgår derfor en swapaftale, hvor selskabet modtager den faste rente, der skal betales på lånet. Til gengæld betaler selskabet en variabel rente på 3 måneders CIBOR.

Swaps er også et velegnet instrument til omlægning af lån, der har særlige indfrielsesvilkår eller er inkonverterbare. Fordelen består heri, at et lån, der kun vanskeligt eller umuligt kan indfris, kan omlægges, uden at det er nødvendigt at realisere et valuta- eller kurstab.

Valutatermins-forretninger

En valutaterminsforretning er en forpligtende aftale mellem to parter om levering af valuta på et aftalt tidspunkt til en på forhånd aftalt pris. Valuta-terminsforretninger kan f.eks. anvendes, hvis et selskab har optaget et lån i udenlandsk valuta og ønsker at sikre en eller flere kommende ydelsesbetalinger.

Årsopgørelse

Journalnr: G-4422
Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg
CVR 33081146

Fra 01.01.2023 til 31.12.2023 Indeksværdi: 316,372

Lån uden støtte

Status

Lånenr	Lånetype	Fondskode	Obl. kurs	Udbetalings dato	Udløbs dato	Nom. rente	Valuta	Valuta kurs	Opr. hovedstol i valuta	Restgæld i valuta	Restgæld i DKK	Markedsværdi
201442824	KKbasis	-	-	26.11.2014	28.02.2033	-	DKK	100,00	24.756.242,57	13.642.307,37	13.642.307,37	-
											13.642.307,37	

Bevægelser i perioden

Lånenr	Lånetype	Valuta	Afdrag	Rente	Bidrag	Andre betalinger	Hovedstol udbetalinger	Indeksopskr.	I alt
201442824	KKbasis	DKK	1.333.123,43	272.574,63	0,00	0,00	0,00	-	1.605.698,06

Årsopgørelsen oplyser om lån og swaps, som er udbetalt eller har startdato inden opgørelsesperiodens udløb. Oplysning om lån og swaps, som er indgået med endnu ikke udbetalt, kan oplyses ved henvendelse til KommuneKredit. Årsopgørelse forudsætter rettidig indbetaling.

Markedsværdier på swaps er vejledende og er beregnet som nutidsværdien til tidspunktet for opgørelsesperiodens udløb. Beregningerne er baseret på markedsdata fra eksterne kilder. KommuneKredit indestår ikke for, at sådanne markedsdata er nøjagtige eller fyldestgørende. KommuneKredits beregninger kan afvige fra beregninger foretaget af trediemand. KommuneKredit påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af oplysninger om markedsværdierne.

De anvendte kurser og markedsdata er pr. 31-12-2023 ved handelsdagens afslutning.

Årsopgørelse

Journalnr: G-4034
Svendborg Spildevand A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg
CVR 30235851

Fra 01.01.2023 til 31.12.2023 Indeksværdi: 316,372

Lån uden støtte

Status

Lånenr	Lånetype	Fondskode	Obl. kurs	Udbetalings dato	Udløbs dato	Nom. rente	Valuta	Valuta kurs	Opr. hovedstol i valuta	Restgæld i valuta	Restgæld i DKK	Markedsværdi
201442826	KKbasis	-	-	05.12.2014	05.09.2031	-	DKK	100,00	157.927.886,09	87.527.436,47	87.527.436,47	-
201442827	KKbasis	-	-	05.12.2014	05.12.2034	-	DKK	100,00	83.840.891,54	50.211.331,01	50.211.331,01	-
201442828	KKbasis	-	-	05.12.2014	13.02.2037	-	DKK	100,00	9.208.694,82	6.010.699,29	6.010.699,29	-
201543446	KKbasis	-	-	05.03.2015	05.03.2040	-	DKK	100,00	48.000.000,00	32.518.230,14	32.518.230,14	-
201645315	KKbasis	-	-	11.02.2016	11.02.2041	-	DKK	100,00	25.000.000,00	18.164.711,29	18.164.711,29	-
201747101	KKbasis	-	-	30.03.2017	30.03.2057	-	DKK	100,00	32.000.000,00	27.851.148,65	27.851.148,65	-
201848478	KKbasis	-	-	01.03.2018	01.03.2058	-	DKK	100,00	10.000.000,00	8.925.201,62	8.925.201,62	-
201339953	KKvar	-	-	14.02.2013	16.02.2038	DKK-ECP6M	DKK	100,00	10.000.000,00	6.298.230,96	6.298.230,96	-
											237.506.989,43	

Bevægelser i perioden

Lånenr	Lånetype	Valuta	Afdrag	Rente	Bidrag	Andre betalinger	Hovedstol udbetalinger	Indeksopskr.	I alt
201442826	KKbasis	DKK	9.117.294,44	3.454.531,52	0,00	0,00	0,00	-	12.571.825,96
201442827	KKbasis	DKK	4.041.658,82	1.370.677,64	0,00	0,00	0,00	-	5.412.336,46
201442828	KKbasis	DKK	384.267,07	157.494,00	0,00	0,00	0,00	-	541.761,07
201543446	KKbasis	DKK	1.837.188,54	288.856,82	0,00	0,00	0,00	-	2.126.045,36
201645315	KKbasis	DKK	924.277,88	238.599,18	0,00	0,00	0,00	-	1.162.877,06
201747101	KKbasis	DKK	641.430,31	392.061,49	0,00	0,00	0,00	-	1.033.491,80
201848478	KKbasis	DKK	196.098,30	129.176,71	0,00	0,00	0,00	-	325.275,01
201339953	KKvar	DKK	370.997,29	164.044,40	0,00	0,00	0,00	-	535.041,69

Årsopgørelse

Årsopgørelsen oplyser om lån og swaps, som er udbetalt eller har startdato inden opgørelsesperiodens udløb. Oplysning om lån og swaps, som er indgået med endnu ikke udbetalt, kan oplyses ved henvendelse til KommuneKredit. Årsopgørelse forudsætter rettidig indbetaling.

Markedsværdier på swaps er vejledende og er beregnet som nutidsværdien til tidspunktet for opgørelsesperiodens udløb. Beregningerne er baseret på markedsdata fra eksterne kilder. KommuneKredit indestår ikke for, at sådanne markedsdata er nøjagtige eller fyldestgørende. KommuneKredits beregninger kan afvige fra beregninger foretaget af trediemand. KommuneKredit påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af oplysninger om markedsværdierne.

De anvendte kurser og markedsdata er pr. 31-12-2023 ved handelsdagens afslutning.

Årsopgørelse

Journalnr: G-4033
Svendborg Vand A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg
CVR 30235843

Fra 01.01.2023 til 31.12.2023 Indeksværdi: 316,372

Lån uden støtte

Status

Lånenr	Lånetype	Fondskode	Obl. kurs	Udbetalings dato	Udløbs dato	Nom. rente	Valuta	Valuta kurs	Opr. hovedstol i valuta	Restgæld i valuta	Restgæld i DKK	Markedsværdi
201442821	KKbasis	-	-	05.12.2014	07.06.2033	-	DKK	100,00	4.824.831,74	2.699.049,20	2.699.049,20	-
201442823	KKbasis	-	-	05.12.2014	30.01.2037	-	DKK	100,00	9.069.396,68	5.919.776,62	5.919.776,62	-
201543445	KKbasis	-	-	05.03.2015	05.03.2040	-	DKK	100,00	10.000.000,00	6.774.631,27	6.774.631,27	-
201545092	KKbasis	-	-	30.12.2015	24.10.2033	-	DKK	100,00	22.455.806,33	13.090.431,55	13.090.431,55	-
201645314	KKbasis	-	-	11.02.2016	11.02.2041	-	DKK	100,00	27.000.000,00	19.617.888,18	19.617.888,18	-
201747100	KKbasis	-	-	30.03.2017	30.03.2057	-	DKK	100,00	36.000.000,00	31.332.542,23	31.332.542,23	-
201848479	KKbasis	-	-	01.03.2018	01.03.2058	-	DKK	100,00	18.000.000,00	16.065.362,91	16.065.362,91	-
201949993	KKfast	-	-	31.01.2019	29.01.2049	1,50000%	DKK	100,00	10.000.000,00	8.643.093,59	8.643.093,59	-
202052718	KKfast	-	-	11.09.2020	12.09.2050	0,48000%	DKK	100,00	10.000.000,00	9.000.000,04	9.000.000,04	-
											113.142.775,59	

Bevægelser i perioden

Lånenr	Lånetype	Valuta	Afdrag	Rente	Bidrag	Andre betalinger	Hovedstol udbetalinger	Indeksopskr.	I alt
201442821	KKbasis	DKK	255.480,23	72.661,71	0,00	0,00	0,00	-	328.141,94
201442823	KKbasis	DKK	378.454,34	145.528,07	0,00	0,00	0,00	-	523.982,41
201543445	KKbasis	DKK	382.747,61	60.178,50	0,00	0,00	0,00	-	442.926,11
201545092	KKbasis	DKK	1.222.023,81	154.936,76	0,00	0,00	0,00	-	1.376.960,57
201645314	KKbasis	DKK	998.220,12	257.687,10	0,00	0,00	0,00	-	1.255.907,22
201747100	KKbasis	DKK	721.609,10	441.069,18	0,00	0,00	0,00	-	1.162.678,28
201848479	KKbasis	DKK	352.976,94	232.518,06	0,00	0,00	0,00	-	585.495,00
201949993	KKfast	DKK	279.567,71	132.272,25	0,00	0,00	0,00	-	411.839,96
202052718	KKfast	DKK	333.333,32	44.077,78	0,00	0,00	0,00	-	377.411,10

Årsopgørelse

Årsopgørelsen oplyser om lån og swaps, som er udbetalt eller har startdato inden opgørelsesperiodens udløb. Oplysning om lån og swaps, som er indgået med endnu ikke udbetalt, kan oplyses ved henvendelse til KommuneKredit. Årsopgørelse forudsætter rettidig indbetaling.

Markedsværdier på swaps er vejledende og er beregnet som nutidsværdien til tidspunktet for opgørelsesperiodens udløb. Beregningerne er baseret på markedsdata fra eksterne kilder. KommuneKredit indestår ikke for, at sådanne markedsdata er nøjagtige eller fyldestgørende. KommuneKredits beregninger kan afvige fra beregninger foretaget af trediemand. KommuneKredit påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af oplysninger om markedsværdierne.

De anvendte kurser og markedsdata er pr. 31-12-2023 ved handelsdagens afslutning.

Årsopgørelse

Journalnr: G-4390
Svendborg Affald A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg
CVR 33054696

Fra 01.01.2023 til 31.12.2023 Indeksværdi: 316,372

Lån uden støtte

Status

Lånenr	Lånetype	Fondskode	Obl. kurs	Udbetalings dato	Udløbs dato	Nom. rente	Valuta	Valuta kurs	Opr. hovedstol i valuta	Restgæld i valuta	Restgæld i DKK	Markedsværdi
201340956	KKbasis	-	-	20.09.2013	20.09.2038	-	DKK	100,00	17.815.000,00	12.293.698,12	12.293.698,12	-
201442820	KKbasis	-	-	05.12.2014	05.09.2035	-	DKK	100,00	8.661.236,91	5.309.214,04	5.309.214,04	-
202052719	KKfast	-	-	11.09.2020	11.09.2030	-	DKK	100,00	32.000.000,00	22.400.000,00	22.400.000,00	-
											40.002.912,16	

Bevægelser i perioden

Lånenr	Lånetype	Valuta	Afdrag	Rente	Bidrag	Andre betalinger	Hovedstol udbetalinger	Indeksopskr.	I alt
201340956	KKbasis	DKK	622.686,13	357.346,25	0,00	0,00	0,00	-	980.032,38
201442820	KKbasis	DKK	397.239,01	123.030,81	0,00	0,00	0,00	-	520.269,82
202052719	KKfast	DKK	3.200.000,00	-26.766,67	0,00	0,00	0,00	-	3.173.233,33

Årsopgørelsen oplyser om lån og swaps, som er udbetalt eller har startdato inden opgørelsesperiodens udløb. Oplysning om lån og swaps, som er indgået med endnu ikke udbetalt, kan oplyses ved henvendelse til KommuneKredit. Årsopgørelse forudsætter rettidig indbetaling.

Markedsværdier på swaps er vejledende og er beregnet som nutidsværdien til tidspunktet for opgørelsesperiodens udløb. Beregningerne er baseret på markedsdata fra eksterne kilder. KommuneKredit indestår ikke for, at sådanne markedsdata er nøjagtige eller fyldestgørende. KommuneKredits beregninger kan afvige fra beregninger foretaget af trediemand. KommuneKredit påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af oplysninger om markedsværdierne.

De anvendte kurser og markedsdata er pr. 31-12-2023 ved handelsdagens afslutning.

Årsopgørelse

Journalnr: G-4819
Svendborg Vejbelysning A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg
CVR 30175565

Fra 01.01.2023 til 31.12.2023 Indeksværdi: 316,372

Lån uden støtte

Status

Lånenr	Lånetype	Fondskode	Obl. kurs	Udbetalings dato	Udløbs dato	Nom. rente	Valuta	Valuta kurs	Opr. hovedstol i valuta	Restgæld i valuta	Restgæld i DKK	Markedsværdi
201543829	KKfast	-	-	28.04.2015	30.04.2040	1,46000%	DKK	100,00	3.985.525,00	2.817.496,10	2.817.496,10	-
201645581	KKfast	-	-	15.04.2016	15.04.2041	1,80000%	DKK	100,00	4.791.274,00	3.601.440,80	3.601.440,80	-
201747083	KKfast	-	-	01.03.2017	03.03.2042	1,73000%	DKK	100,00	4.828.876,00	3.791.608,26	3.791.608,26	-
201848594	KKfast	-	-	15.03.2018	16.03.2043	1,82000%	DKK	100,00	3.908.132,00	3.210.812,67	3.210.812,67	-
201949994	KKfast	-	-	31.01.2019	29.01.2044	1,37000%	DKK	100,00	4.500.000,00	3.727.833,87	3.727.833,87	-
201951749	KKfast	-	-	31.01.2020	02.01.2045	0,47000%	DKK	100,00	4.500.000,00	3.858.221,71	3.858.221,71	-
											21.007.413,41	

Bevægelser i perioden

Lånenr	Lånetype	Valuta	Afdrag	Rente	Bidrag	Andre betalinger	Hovedstol udbetalinger	Indeksopskr.	I alt
201543829	KKfast	DKK	145.028,42	42.725,43	0,00	0,00	0,00	-	187.753,85
201645581	KKfast	DKK	168.033,71	67.097,78	0,00	0,00	0,00	-	235.131,49
201747083	KKfast	DKK	167.235,62	67.767,82	0,00	0,00	0,00	-	235.003,44
201848594	KKfast	DKK	132.007,69	60.241,42	0,00	0,00	0,00	-	192.249,11
201949994	KKfast	DKK	158.686,09	52.432,39	0,00	0,00	0,00	-	211.118,48
201951749	KKfast	DKK	172.247,74	18.639,91	0,00	0,00	0,00	-	190.887,65

Årsopgørelsen oplyser om lån og swaps, som er udbetalt eller har startdato inden opgørelsesperiodens udløb. Oplysning om lån og swaps, som er indgået med endnu ikke udbetalt, kan oplyses ved henvendelse til KommuneKredit. Årsopgørelse forudsætter rettidig indbetaling.

Markedsværdier på swaps er vejledende og er beregnet som nutidsværdien til tidspunktet for opgørelsesperiodens udløb. Beregningerne er baseret på markedsdata fra eksterne kilder. KommuneKredit indestår ikke for, at sådanne markedsdata er nøjagtige eller fyldestgørende. KommuneKredits beregninger kan afvige fra beregninger foretaget af trediemand. KommuneKredit påtager sig intet ansvar for dispositioner foretaget på baggrund af oplysninger om markedsværdierne.

De anvendte kurser og markedsdata er pr. 31-12-2023 ved handelsdagens afslutning.

Februar 2024

DRIFTS- OG LEJEAFTALE

Mellem

Svendborg Kommune
CVR-nr. 29189730
Ramsherred 5
5700 Svendborg

(herefter "SK")

og

Svendborg VE A/S
CVR-nr. 32327036
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

(herefter "SVE")

(samlet og hver for sig "Parterne" og en "Part")

er der indgået følgende drifts- og lejeaftale (i det følgende betegnet "Aftalen") vedrørende SVE's drift og leje af varmepumper tilhørende SK, på de vilkår og betingelser, som fremgår nedenfor. Aftalen er udarbejdet på baggrund af et aftaleudkast fra BDO som efterfølgende er blevet justeret i fællesskab mellem SK og SVE samt dennes advokat.

1. Præambel

1.1. Aftalen er indgået i anledning af etableringen af et samarbejde mellem Parterne om SVE's drift og leje af varmepumper tilhørende SK med en kapacitet på under 250 kW ("Varmepumperne").

1.2. Formålet med Aftalen er at fastlægge rammerne for SVE's drift og leje af Varmepumperne og herunder at sikre, at der mellem Parterne er indgået de nødvendige aftaler omkring de rettigheder og forpligtelser, der henholdsvis tilkommer og påhviler Parterne i kraft af det etablerede samarbejde om SVE's drift og leje af Varmepumperne.

1.3. Parterne er enige om, at det vil være naturligt og hensigtsmæssigt, at SVE varetager driften af Varmepumperne, idet SVE's formål, jf. nærmere pkt. 2.2, er at eje og drive energiproducerende anlæg baseret på vedvarende energikilder og derfor anses for bedst egnet til at varetage driften af

Varmepumperne. For at sikre en optimal overdragelse af driften, er det aftalt at SVE, i en overgangsperiode i 2024, køber driftsydelser hos SK/team energi. Dette for bl.a. at sikre en "sikker drift" og for at forankre den lokale viden og ekspertise blandt parterne.

1.4. De nærmere vilkår om priser for SVE's levering af varme til SK fremgår af særskilt varmeprisaftale indgået mellem Parterne. Det er hensigten med Aftalen at pålægge SVE en forpligtelse til at levere varme til SK og en tilsvarende forpligtelse for SK til at aftage den varme, som SVE producerer som led i driften af Varmepumperne.

2. Parterne

2.1. SK er en kommune beliggende i Region Syddanmark.

2.2. SVE er et aktieselskab hvis formål er at opføre, eje og drive energiproducerende anlæg baseret på vedvarende energikilder. SVE opfører og driver VE-anlæg indenfor de til enhver tid gældende lovgivningsmæssige rammer for kommunalt ejede forsyningsselskaber.

2.3. SVE er ejet 100 % af Svendborg Forsyning A/S, CVR-nr. 33254288, som er ejet af SK med 100 %, hvorfor Parterne er i et koncernforhold til hinanden.

3. Varmepumperne

3.1. Aftalen vedrører SVE's drift og leje af varmepumper tilhørende SK med en kapacitet på under 250 kW.

3.2. En fortegnelse over Varmepumperne og placeringen af disse fremgår af den som Bilag 1 vedlagte oversigt. Oversigten ajourføres løbende i forbindelse med overdragelse af driften, nedlæggelse og ny etablering af pumper, efter gensidig aftale mellem SK og SVE. Kun pumper som fremgår af oversigten i bilag 1 er underlagt vilkårene i denne aftale.

4. Drift af Varmepumperne

Drift og vedligeholdelse

4.1. SVE påtager sig i medfør af Aftalen at varetage den fuldstændige drift og vedligeholdelse af Varmepumperne i medfør af nedenstående bestemmelser og at afholde samtlige omkostninger forbundet hermed.

4.2. Parterne er enige om, at alle fornødne myndighedsgodkendelser, tilladelser og andre krav og betingelser for en lovlig og forsvarlig drift af Varmepumperne er til stede på tidspunktet for Aftalens ikrafttrædelse. SVE er ansvarlig for at holde sig orienteret om ændringer i præceptiv lovgivning, mv. I tilfælde af at der fremkommer nye eller ændrede offentligretlige krav af betydning for SVE's ydelser i medfør af Aftalen, så påhviler det SVE at sørge for implementeringen af sådanne nye eller ændrede krav og at afholde samtlige omkostninger, der måtte følge deraf.

4.3. Under drifts- og vedligeholdelsesforpligtelsen hører ikke opsyn med og vedligeholdelse af installationer, bygninger, inventar, kontormateriel, herunder IT-udstyr, og andre dele af SK's ejendom, som ikke er direkte relateret til driften af Varmepumperne. Anlægs- og vedligeholdelsesansvaret for distributionsnettet og forbrugerinstallationer hører ikke under SVE's forpligtelser i medfør af Aftalen.

4.4. Det påhviler SVE at foretage eventuelle ændringer, herunder reparationer af Varmepumpernes tekniske dele, som er nødvendige for at opfylde SVE's drifts- og vedligeholdelsesforpligtelse i medfør af Aftalen. Omkostninger forbundet med sådanne ændringer eller reparationer afholdes af SVE. SVE skal ikke være forpligtet til at sørge for, at Varmepumpernes tekniske dele har en nærmere beskrevet

vedligeholdelsesmæssig standard eller opfylder bestemte tekniske specifikationer eller krav, men alene at Varmepumperne kan drives med henblik på levering af varme. Undtaget herfra er dog krav som måtte følge af lovgivningen, myndighedspåbud, mv. Den vedligeholdelsesmæssige standard skal dog være på et niveau som ift. varmepumpens alder mv. vil kunne sikre en optimal drift, herunder en efter forholdene, tilstrækkelig cop-værdi.

4.5. SVE skal drifte Varmepumperne og øvrige installationer i tillæg til Varmepumperne under iagttagelse af almindelig påpasselighed og omhu og er ansvarlig efter dansk rets almindelige regler for samtlige skader påført Varmepumperne og øvrige installationer i Aftalens løbetid. SVE skal sikre at der er en døgnbemandet telefonkontakt, således at anlæggene kan fejlmeldes og reparation kan påbegyndes med det samme.

4.6. SVE skal snarest muligt afhjælpe eventuelle mangler ved Varmepumperne, således at varmeleveringen ikke afbrydes eller ikke afbrydes længere tid end højst nødvendigt. Skader, hvis udbedring er uopsættelig, skal SVE straks udbedre. Herunder påhviler det også SVE at afhjælpe mangler eller skader, som skyldes forhold, for hvilke SVE ikke bærer ansvaret, hvis sådanne mangler eller skader har betydning for SVE's ydelser i medfør af Aftalen.

4.7. Såfremt SK under Aftalens løbetid ønsker at foretage renovering eller ombygning af installationer, som har betydning for Varmepumperne, eller herunder at foretage andre indgribende tiltag af betydning for SVE's forpligtelser i medfør af Aftalen, er SVE fortsat berettiget og forpligtet til at drive og vedligeholde Varmepumperne i overensstemmelse med Aftalen. Påbegyndelse af SK's eventuelle renovering eller ombygning af installationer, som har betydning for Varmepumperne kan i Aftalens løbetid kun finde sted efter forudgående aftale med SVE.

4.8. Udskiftning og investering i nye pumper påhviler alene SK. Efter etablering/genetablering ajourføres Bilag 1 jf. Pkt. 3.2, hvorefter der sker overdragelse af driften til SVE, efter gensidig aftale.

Levering af varme til SK

4.9. SVE forpligter sig til at levere varme til SK fra Varmepumperne, og SK forpligter sig til at aftage sit varmebehov fra Varmepumperne. Parterne har indgået særskilt varmeprisaftale med vilkår om prissætning.

4.10. Elmålerne på Varmepumperne drives og vedligeholdes af SVE, som tillige afholder samtlige omkostninger hermed. Såfremt der måtte opstå uenighed mellem Parterne om målerudvisningens korrekthed, skal Parterne i enighed udpege en uvildig teknologikyndig til at træffe afgørelse herom, herunder ved eventuelt at foretage kalibrering af elmålere. SVE forpligter sig til at give SK adgang til målerdata via energinets Datahub.

4.11. Såfremt SVE i en længere periode ikke er i stand til at levere den nødvendige varme-mængde, og dette ikke skyldes forhold, som SVE har kontrol over, herunder i tilfælde af force majeure, er SK berettiget til at dække sit varmebehov fra anden side. SK's eventuelle merudgift til køb af brændsel godtgøres ikke af SVE, og SVE er ikke forpligtet til at yde nogen form for erstatning, herunder erstatning for tabt fortjeneste, indirekte tab, forsinkelser, produktionstab, tredjemands erstatningskrav og ethvert direkte eller indirekte tab.

5. Leje af Varmepumperne

5.1. SK stiller Varmepumperne til rådighed for SVE mod betaling. Det lejede omfatter de i bilag 1 oplistede Varmepumper.

5.2. SVE overtager driften af Varmepumperne på tidspunktet for Aftalens ikraftsættelse, jf. pkt. 10, eller på et

af Parterne nærmere aftalt andet tidspunkt som angivet i Bilag 1. Varmepumperne overtages i den stand, hvori de er og forefindes og som beset og godkendt af SVE. Overtagelse af driften vil foregå løbende og efter gensidig aftale mellem SK og SVE jf. Bilag 1.

5.3. SK kan i tilfælde af fx salg af bygninger (med en Varmepumpe jf. Bilag 1), etablering af fjernvarme eller lignende begivenheder, trække enkelte Varmepumper ud af aftalen. Dette kan alene ske i tilfælde, hvor det ikke længere vurderes formålstjenstligt, fortsat at drive Varmepumpen i regi af denne Aftale.

5.4. Varmepumperne skal anvendes til de formål, som fremgår af Aftalen, og må ikke uden SK's skriftlige godkendelse anvendes til andet formål.

5.5. Varmepumperne må ikke benyttes på en sådan måde, at anvendelsen vil være i strid med offentligretlige forskrifter, myndighedspåbud, lovgivning, mv. SVE skal i øvrigt iagttage sædvanlig agtpågivenhed overfor eventuelle naboer, mv. til Varmepumperne.

5.6. For lejen af Varmepumperne betaler SVE en årlig leje, der aftales forud for den 1. januar og tillige fremgår af den årlige varmeprisaftale mellem parterne. SK fakturerer lejen halvårligt til SVE for perioden indtil henholdsvis den 30. juni og den 31. december, idet fakturering skal ske senest 14 dage efter skæringstidspunkterne.

5.7. SK og/eller dennes stedfortræder har ret til at få eller skaffe sig adgang til Varmepumperne, når forholdene kræver det.

5.8. SVE må ikke uden SK's forudgående skriftlige godkendelse foretage ændringer af/i Varmepumperne eller anbringe andre indretninger eller genstande af betydning for Varmepumperne. SVE har dog ret til at foretage installationer i Varmepumperne i medfør af bestemmelserne i Aftalens pkt. 4.

5.9. SVE skal ved Aftalens ophør aflevere Varmepumperne tilbage til SK i samme stand som ved overtagelsen med undtagelse af ælde og almindeligt slid, mv., medmindre Parterne særskilt måtte have aftalt andet.

5.10. Lejeforholdet ophører pr. tidspunktet for Aftalens ophør uanset om dette finder sted efter reglerne om opsigelse eller reglerne om ophævelse som følge af væsentlig misligholdelse.

6. Medarbejderforhold

6.1. SVE's driftsledere, øvrige nøglemedarbejdere og medarbejdere i øvrigt samt eventuelle underleverandører, der deltager i driften af Varmepumperne, skal alle være i besiddelse af de kompetencer og kvalifikationer, herunder relevant og nødvendig uddannelse, viden og erfaring, der er nødvendige for at kunne varetage deres roller i forbindelse med driften af Varmepumperne.

Underleverandører

6.2. SVE skal være berettiget til at anvende underleverandører til opfyldelsen af SVE's forpligtelserne i henhold til Aftalen.

6.3. SVE hæfter for sine underleverandørers ydelser på samme måde som for sine egne ydelser i medfør af Aftalen. Det påhviler SVE at etablere kontrakter, procedurer og arbejdsgange, der sikrer Aftalens overholdelse ved SVE's brug af underleverandører, herunder Aftalens regler om fortrolighed, mv.

6.4. Uanset pkt. 6.4 må SVE dog ikke anvende for branchen usædvanlige underleverandører uden SK's forudgående skriftlige godkendelse, der ikke kan nægtes uden saglig grund. SVE forpligter sig til loyalt at inddrage SK i overvejelser omkring SVE's anvendelse af underleverandører, som efter omstændighederne vil være omfattet af kravet om godkendelse fra SK efter dette pkt. 6.5. Når SVE indgår drifts- og

vedligeholdelsesaftale med underleverandør, skal denne sendes til orientering hos SK.

6.5. Anvender SVE underleverandører, der leverer specifikke ydelser til SVE, skal SK være berettiget til at betinge brugen af sådanne underleverandører af, at SK har ret til at indtræde og overtage kontrakten med underleverandøren ved ophør af Aftalen.

6.6. Underleverandører skal opfylde SK krav og retningslinjer for brug af leverandører, herunder SK's arbejdsklausul.

6.7. Hvis SVE's underleverandør opbevarer eller i øvrigt behandler oplysninger om SK eller SK's medarbejdere på SVE's vegne, garanterer SVE, at underleverandøren overfor SVE har påtaget sig samme databehandlingsforpligtelser, som SVE har overfor SK.

7. Forsikringsforhold

7.1. Parterne skal hver for sig opretholde en generel ansvars- og erhvervs- og produktansvarsforsikring, herunder arbejdsskadeforsikring, med en rimelig og for Parternes branche sædvanlig dækning i forhold til de ydelser, som Parterne leverer i medfør af Aftalen, herunder det ansvar, som Parterne måtte have efter dansk rets almindelige regler. Forsikringen skal være tegnet i et anerkendt forsikringsselskab og skal have en dækningssum på minimum DKK 10 mio. En Part skal ved anmodning kunne dokumentere, at kravene i henhold til pkt. 7 er opfyldt.

8. Overdragelse af rettigheder og/eller forpligtelser

8.1. Parterne kan ikke overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser i henhold til Aftalen uden forudgående skriftligt samtykke fra den anden Part.

9. Betalinger

9.1. Ved for sen betaling i henhold til Aftalen og varmeprisaftalen, har Parterne ret til at oppebære renter efter rentelovens regler.

10. Ikrafttræden og varighed

10.1. Aftalen træder i kraft med virkning fra underskriftstidspunktet, idet SVE med virkning fra den 1. januar 2024 har overtaget driften af varmepumperne opregnet i Bilag 1, og idet afregning af både varmepris og lejeaftale skal ske i overensstemmelse med den samtidig hermed underskrevne varmeprisaftale for 2024.

10.2. Aftalen er gældende i 10 år fra ovennævnte ikrafttrædelsesdato, hvorefter Aftalen udløber automatisk medmindre Parterne har forlænget Aftalen jf. pkt. 10.4. Senest 24 måneder inden aftalens udløb er SVE forpligtet til at kontakte SK med henblik på eventuel genforhandling af Aftalen.

10.3. Aftalen kan til enhver tid frit opsiges fra hver af Parternes side med 12 måneders skriftligt varsel til udgangen af en måned, dog således at Aftalen fra begge Parters side tidligst kan opsiges til ophør med virkning 12 måneder efter ikrafttrædelsesdatoen i pkt. 10.1.

10.4. Senest 12 måneder før Aftalens udløb skal Parterne give hinanden skriftlig meddelelse om, hvorvidt Parterne ønsker at forny Aftalen ved udløb.

11. Ophævelse

11.1. Ved misligholdelse af Aftalen kan hver Part, uanset bestemmelserne i pkt. 10, ophæve Aftalen med omgående virkning, når den misligholdende Part har fået et skriftligt påkrav om at bringe misligholdelsen til ophør inden for en af den ikke-misligholdende Parts skriftligt fastsat passende korte frist, og denne frist ikke er overholdt.

11.2. Følgende ikke udtømmende liste betragtes som væsentlig misligholdelse:

a) Manglende rettidig betaling af pligtige pengeydelser i henhold til Aftalen og varmeprisaftalen.

b) Vanrøgt af Varmepumperne.

c) Hvis Aftalens udøvelse ikke er i overensstemmelse med de til enhver tid relevante lovkrav.

d) Gentagne overtrædelser af Aftalen uden at der isoleret set foreligger væsentlig misligholdelse.

e) En Parts konkurs såfremt konkursboet ikke på baggrund af skriftlig henvendelse inden 10 arbejdsdage tilkendegiver, at konkursboet indtræder i Aftalen.

f) Hvis en Part i øvrigt misligholder sine forpligtelser væsentligt.

12. Force majeure

12.1. Ingen af Parterne er ansvarlige for manglende overholdelse af deres forpligtelser, når dette skyldes ekstraordinære forhold, der ligger uden for Partens kontrol, og som Parten ikke burde have undgået eller overvundet (Force Majeure). En Part kan i denne situation således ikke ifalde erstatningsansvar.

12.2. Forhold hos eventuelle underleverandører anses kun for Force Majeure, såfremt der foreligger en hindring, der omfattet af pkt. 12.1, og som hverken underleverandøren eller Parten burde have undgået eller overvundet.

12.3. Force Majeure ved forsinkelse kan højst gøres gældende det antal dage, som Force Majeure-situationen varer. Såfremt en tidsfrist for en Part udskydes på grund af Force Majeure, udskydes de tilknyttede betalinger tilsvarende.

12.4. Force Majeure kan kun påberåbes, såfremt den pågældende Part har givet skriftlig meddelelse herom til den anden Part senest 10 dage efter, at Force Majeure er indtrådt.

12.5. Den Part, der ikke er ramt af Force Majeure-situationen, kan opsige Aftalen uden varsel, såfremt Force Majeure-situationen varer mere end 30 arbejdsdage.

12.6. Såfremt Aftalen pålægger en Part forpligtelser til at afbøde konsekvenserne af et forhold, der har karakter af Force Majeure, gælder disse forpligtelser uafhængigt af nærværende pkt. 12, og Parten kan ikke påberåbe ansvarsfrihed efter pkt. 12.1, såfremt Parten ikke efterlever disse forpligtelser.

13. Lovvalg, tvister og værneting

13.1. Aftalen er underlagt og skal fortolkes i henhold til dansk ret.

13.2. Såfremt der opstår en uoverensstemmelse mellem Parterne i forbindelse med Aftalen, skal Parterne med en positiv, samarbejdende og ansvarlig holdning indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten. Om nødvendigt skal forhandlingerne søges løftet op på højt plan i Parternes organisationer.

13.3. Er det ikke muligt at løse tvisten ved forhandlinger, skal enhver tvist, som måtte opstå i forbindelse med Aftalen, herunder tvister vedrørende Aftalens eksistens eller gyldighed, afgøres ved forenklet voldgift ved Voldgiftsinstituttet efter de af Voldgiftsinstituttet vedtagne regler herom, som er gældende ved voldgiftssagens anlæg.

13.4. Tvistigheder mellem Parterne vedrørende Aftalen kan ikke indbringes for domstolene.

14. Ændringer og fortolkning af Aftalen

14.1. Såfremt Parterne måtte indgå aftale om at ændre hele eller dele af Aftalen, skal ændringsaftalen udarbejdes skriftligt og være fortløbende nummereret. Forhandlinger om aftaleændringer eller mundtlige udtalelser om aftaleændringer anses først som endelige aftaler eller tilsagn, når skriftlig aftale er indgået. Det påhviler den Part, der vil hævde, at Parterne uden sådan skriftlig aftale har aftalt en ændring af Aftalen at føre fuldt bevis herfor.

14.2. Aftalen med bilag samt varmeprisaftalen indeholder Parternes fuldstændige aftale om drift og leje af Varmepumperne og erstatter alle tidligere aftaler herom mellem Parterne. Tidligere udkast til Aftalen eller til enkelte bestemmelser heri, og den omstændighed, at sådanne bestemmelser ikke er medtaget eller kun medtaget i ændret skikkelse, skal ikke tillægges fortolkningsmæssig betydning. En Parts passivitet over for den anden Parts tilkendegivelse om forståelsen af en bestemmelse medfører ikke, at sådan tilkendegivelse bliver bindende for den passive Part.

14.3. De anvendte overskrifter er alene medtaget for at lette overblikket over Aftalen og er uden fortolkningsmæssig betydning.

14.4. Er bestemmelser i Aftalen ugyldige, eller kan bestemmelser i Aftalen ikke håndhæves, skal de ved loyal forhandling eller fortolkning erstattes af bestemmelser, der i videst muligt omfang i økonomisk henseende stiller Parterne, som om pågældende bestemmelser var gyldige eller kunne håndhæves.

15. Bilag

15.1. Aftalen er vedlagt følgende nedenstående bilag, som udgør en integreret del af Aftalen:

Bilag 1: Fortegnelse over Varmepumperne og placering

16. Meddelelser i henhold til Aftalen

16.1. Meddelelser vedrørende Aftalen skal gives ved rekommanderet brev eller pr. e-mail på følgende måde:

Til SK	Til SVE
Svendborg Kommune Ramsherred 5 5700 Svendborg	Svendborg VE A/S Ryttermarken 21 5700 Svendborg
E: [ ]	E: [ ]

16.2. Parterne forpligter sig til gensidigt at holde hinanden opdaterede om ændringer i de i pkt. 16.1 angivne kontaktinformationer på Parterne.

17. Fortrolighed

17.1. En Part skal bevare alle oplysninger, som opnås fra den anden Part i forbindelse med gennemførelsen af Aftalen, strengt fortroligt og må ikke videregive dem til tredjepart eller bruge dem til andet formål end at gennemføre Aftalen uden den anden Parts forudgående skriftlige samtykke.

17.2. Forpligtelserne i Aftalens pkt. 17.1 gælder ikke for oplysninger, der er almindeligt tilgængelige for offentligheden, opnås af en Part i god tro hos tredjepart, udvikles selvstændigt af en Part uden brug af den anden Parts oplysninger eller udleveres til opfyldelse af lovmæssige forpligtelser.

17.3. Parternes forpligtelser i henhold til nærværende pkt. 17 er tidsubegrænsede og finder således også anvendelse efter Aftalens ophør.

18. Omkostninger

18.1. Hver Part betaler sine egne omkostninger i forbindelse med indgåelsen af Aftalen, herunder honorarer til egne rådgivere og advokat.

19. Eksemplarer og underskrifter

19.1. Aftalen udfærdiges i to originale eksemplarer, hvoraf Parterne hver beholder ét.

***

For SK	**For SVE**
_____	_____
Bo Hansen Borgmester	Karl Magnus Bidstrup Bestyrelsesformand
_____	_____
Erik Meldgård Bendorf Kommunaldirektør	Ole Steensberg Øgelund Administrerende direktør

Varmeprisaftale

Februar 2024

Mellem Svendborg VE A/S og Svendborg Kommune

1. Formål

1.1 Denne aftale regulerer prisen på levering af varme, produceret på de varmepumper, Svendborg VE A/S til enhver tid har lejet af Svendborg Kommune med det formål at sikre en omkostningseffektiv og bæredygtig varmeforsyning til Svendborg Kommune.

2. Omfang/varighed

2.1. Aftalen er underlagt betingelser og vilkår i den indgåede "Drifts- og lejeaftale" mellem Svendborg VE A/S og Svendborg kommune, som regulerer drift og leje af varmepumper. Indeværende aftale regulerer alene prisen på varme og leje og er gældende, så længe Drifts- og lejeaftalen er gældende mellem parterne, og kan ikke særskilt opsiges.

3. Priser og Betalingsbetingelser

3.1 Varmeprisen fastsættes på markedsmæssige vilkår og priserne fastlåses for et år ad gangen.

Prissætningen for 2024 er:

3.1.1 Prisen for varme leveret af varmepumperne er 0,49 kr. eksklusive moms / pr. kWh.

3.1.2 Prisen for årligt abonnement er 827 kr. eksklusive moms / pr. kW varmepumpeeffekt

3.2 Betaling skal ske kvartalsvis, senest 30 dage fra fakturadato.

4. Varmeprisjustering

4.1 Priserne justeres en gang årligt pr. 01.01., efter forhandling mellem parterne i december måned året før. Prisreguleringen sker på kommercielle vilkår på baggrund af den generelle udvikling på området; herunder markedsudvikling, Elpriser etc.

5. Måling og Rapportering

5.1 Der er elmålere på alle varmepumper.

5.2 Svendborg VE A/S skal hvert kvartal den 31. marts, 30. juni, 30. september og 31. december, og i overensstemmelse med drifts- og lejeaftalen, aflæse elmålere og afregne Svendborg Kommune for varmeforbrug for den forudgående varmeperiode. Varmeforbruget beregnes på baggrund af det aflæste elforbrug og en mellem parterne fastsat COP faktor.

5.3 Faktura for en varmeperiode skal være modtaget af SK senest 7 arbejdsdage efter den pågældende varmeperiodes ophør.

5.4 Ved ophør af Drifts- og lejeaftalen udarbejder Svendborg VE A/S en slutopgørelse pr. ophørsdatoen, der regulerer for eventuel over- eller underdækning i forhold til den del af prisen, som er baseret på faktisk afholdte udgifter.

Beløbet i henhold til slutafregningen afregnes mellem parterne inden for 30 dage fra fremsendelse af slutopgørelsen.

6. Lejebetaling i henhold til drifts- og lejeaftalen

6.1 For 2024 er den årlige leje aftalt til 386 kr. eksklusive moms / pr. kW varmepumpeeffekt, som faktureres halvårligt af Svendborg Kommune i henhold til drifts- og lejeaftalens bestemmelser.

7. Eksemplarer og underskrifter

7.1 Aftalen udfærdiges i to originale eksemplarer, hvoraf Parterne hver beholder ét.

***

For Svendborg Kommune
CVR-nummer 29189730
Ramsherred 5
5700 Svendborg

_____
Bo Hansen
Borgmester

_____
Erik Meldgård Bendorf
Kommunaldirektør

For Svendborg VE A/S
CVR-nummer 32327036
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

_____
Karl Magnus Bidstrup
Bestyrelsesformand

_____
Ole Steensberg Øgelund
Administrerende direktør

Status på FORMIDLINGSCENTER SKOVMØLLEN

6. februar 2024

Pia Duus Jensen
Lene Ribens
Rikke Maria Kikkenborg

FORPROJEKT IGANGSAT

I forbindelse med etablering af nyt vandværk ved Skovmølleværket ønsker VA at etablere et formidlingscenter på området, som kan styrke VA's skoletjeneste og øvrige formidling.

Vi har nu igangsat et forprojekt med det formål at udarbejde et materiale, der skal bruges til at søge fondsstøtte til projektet.

Fondssøgningsmaterialet vil forholde sig til undervisnings- og formidlingsaktiviteter, inddragelse af interessenter og samarbejdspartnere, læringsstile, materialer/udstyr, ombygning/indretning af lokaler mv.

Følgende fonde vil være relevante at søge: Novo Nordisk, Nordea Fonden, Villum Fonden.

Der er afsat en ramme på op til 100.000 kr. til forprojektet.

FORMÅL MED FORMIDLINGSCENTERET

Vand- og spildevandsområdet er under forandring. Fra at have været et på mange måder "usynligt" forsyningsområde, er vand og spildevand genstand for øget opmærksomhed, ligesom den enkelte i højere grad skal forholde sig til konsekvenserne af egne og kollektive handlinger. Derfor spiller undervisning og formidling om vand, spildevand, klima og vores adfærds indflydelse på det større fællesskab en vigtig rolle.

Med Formidlingscenter Skovmøllen ønsker VA at styrke denne undervisning og formidling, så vi i endnu højere grad end i dag kan give vores interessenter i alle faser af livet et større indblik i nutidige og fremtidige udfordringer og deres egen indflydelse på disse.

Visionen for Formidlingscenter Skovmøllen er derfor at være et stærkt centrum for dannelse og uddannelse af vores børn og medborgere, så de bliver nysgerrige, vidende og kompetente til at tage vare på vores fælled.

Hele matriklen omkring Skovmølleværket indtænkes. Herunder

- Nuværende underjordiske rentvandsbeholder (i brug frem til 2026)
- Nuværende vandværk (i brug frem til 2026)
- Undervisningslokale i det nye vandværk (planlagt 120 m2, klar primo 2026)
- Udendørsarealer
- Egsmade renseanlæg, som ligger uden for matriklen, men få minutters gang væk

SAMARBEJDSPARTNERE

Vi har gennem et par år været i dialog med Svendborg Kommune og Geopark det Sydfynske Øhav om at samtænke vores aktiviteter i området under overskriften *Center for Natur og Bæredygtighed*.

Geopark det Sydfynske Øhav planlægger et trailcenter ved siden af Svendborg Efterskole, som vil blive et tilbud til brugere af Hallindskoven, og Svendborg Kommune har Svendborg Natur- og Miljøskole og ejer skoven syd for Skovmølleværket.

Udvikling af Svendborg Natur- og Miljøskole, herunder samarbejde om *Center for Natur og Bæredygtighed,* er udpeget som signaturprojekt i Svendborg Kommunes udviklingsstrategi 2023-35, men er ikke et af de projekter, man politisk har prioriteret, at der skal arbejdes med først.

Vi er i kontinuerlig dialog med Svendborg Kommune og Geopark det Sydfynske Øhav, og vil også inddrage dem i udviklingen af Formidlingscenter Skovmøllen, så vi sikrer synergi mellem Formidlingscenter Skovmøllen og et eventuelt kommende *Center for Natur og Bæredygtighed*.

I projektet inddrager vi desuden en række andre samarbejdspartnere, herunder undervisere og elever fra folkeskole og gymnasier, Svendborg Natur- og Miljøskole, naturfagslærernetværk, m.fl.

TIDSPLAN

Første halvår af 2024:

- Opstart af samarbejde med fundraiser
- Indledende dialog med fonde
- Budgetlægning
- Projektbeskrivelse

Andet halvår af 2024: Fondssøgning

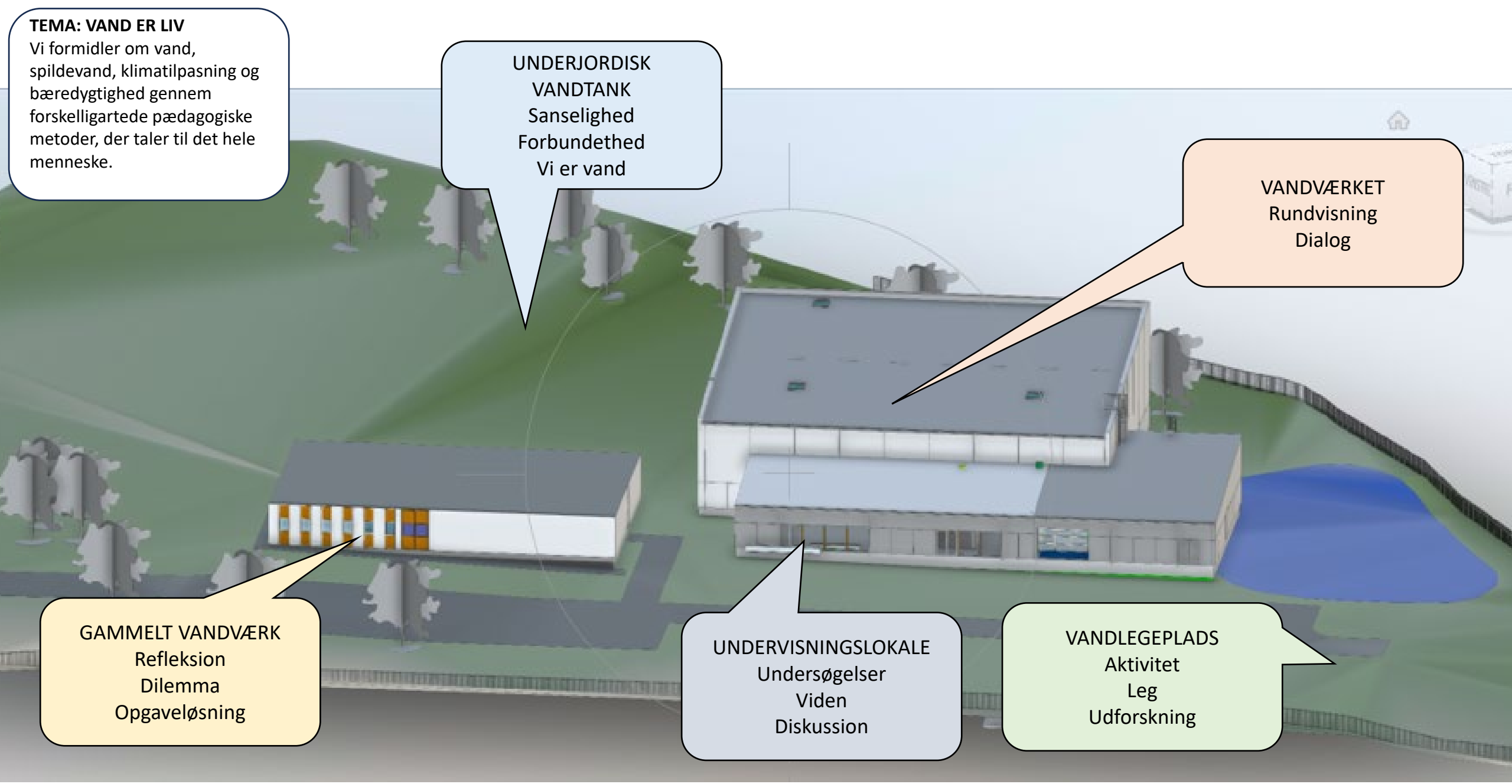
2025: Udvikling

2026: Realisering

BILAG

Se bilag for en visuel fremstilling af de forskellige undervisningsrum og pædagogiske overvejelser i Formidlingscenter Skovmøllen.

TEMA: VAND ER LIV
Vi formidler om vand, spildevand, klimatilpasning og bæredygtighed gennem forskelligartede pædagogiske metoder, der taler til det hele menneske.

VANDLEGEPLADS
Aktivitet
Leg
Udforskning

- Udendørs legeplads med vand
- Offentlig adgang
- Solidt bygget så den kan holde til fysisk aktivitet
- Udforskning af vandets bevægelser på forskellige måder
- Lære om fysik gennem leg med vand. F.eks. transport af vand, dæmninger, hævertfunktion, Arkimedes skrue, vandhjul
- Lære om klimatilpasning gennem eksperimenter. F.eks. Tved-porten, befæstede arealer/græsplæne/faskine, fælleskloakering vs. separatkloakering, evt. andre eksempler
- Lære om vandets kulturkredsløb gennem leg
- Sø med LAR-løsning, biodiversitet. Måske mulighed for leg eller bare rekreativt område

- Pædagogisk metode: Læring gennem leg og fysisk aktivitet

UNDERJORDISK
VANDTANK
Sanselighed
Forbundethed
Vi er vand

- Underjordisk betonbeholder, der tidligere har været brugt til lagring af drikkevand
- Et rum der indbyder til at forbinde sig med naturen, vandet
- Bruge sine sanser
- Være i ro
- Vække følelser
- Få nye vinkler på mennesket og vand
- Opleve at vi er en del af naturen og naturen er en del af os

- Pædagogisk metode: Læring gennem sanselighed og følelser

TIDLIGERE VANDVÆRK
Refleksion
Dilemma
Opgaveløsning

- Kan bruges til rollespil / dilemmaspil
- Opleve de dilemmaer og debatter, der hersker vedrørende vand og spildevand, f.eks. Skal vi rense drikkevand eller forebygge forurening? Skal vi fjerne oversvømmelser eller leve med vandet? Skal vi blive ved med at bringe biogødning på landbrugsjord? Skal vi rense spildevandet mere, selvom det er dyrt?
- Opleve forskellige natursyn
- Blive testet på holdninger og værdier
- Refleksioner over natur og kultur
- Opgaveløsning knyttet til problemstillingerne, for eksempel hands on/fysiske modeller der bruges til opgaveløsningen (Sandbox)
- Plads til tasker, eventuelt madpakkespisning

- Pædagogisk metode: Læring gennem rolle- og dilemmaspil og *hands on* opgaveløsning

UNDERVISNINGSLOKALE
Undersøgelser
Viden
Diskussion

- Undervisningslokale på 120 m2 med projektor, siddepladser, mulighed for mindre eksperimenter med vand, evt. laboratorieudstyr, samt 20 m2 depot
- Undervisningslokalet er fleksibelt indrettet, så der er mulighed for eksperimenter, klasseundervisning og dukketeater/fortælling
- Viden og undersøgelser tilrettelagt af underviser
- Foretage vandanalyser, som illustrerer, hvordan vi i virkeligheden tester vandet
- Eksempel på videregående vandbehandling f.eks. forsøg med effekten af UV-bestråling på levende organismer
- Undersøge vandprøver fra sø, vandpyt, drikkevand, mm.
- Diskussion/dialog

- Pædagogisk metode: Dialogbaseret, læring gennem eksperimenter, undersøgende tilgang til undervisning (inquiry based)

VANDVÆRKET
Rundvisning
Dialog

- Selve vandværket, hvor det oppumpede vand gennemgår en proces “fra jord til bord”
- Opleve hvordan vandet er en fødevare af høj kvalitet og med høje hygiejnekrav
- Forståelse af det historiske perspektiv på vand
- Mulighed for at smage på vandet i forskellige faser
- Visuelle fremstillinger med fokus på processen og historie
- Opleve vandets kredsløb
- Forstå at det samme vand cirkulerer igen og igen, vi drikker dinosaurens tis

- Pædagogisk metode: Rundvisning og dialog

17. februar 2024/DEA

Notat vedrørende Masterplan for affald 2024

Gennem de seneste år er der sket en stor udvikling på affaldsområdet. Flere nye ordninger, flere fraktioner, aktiviteter spredt på flere lokationer, øgede krav til behandling, omlastning af nye fraktioner. Nye aktiviteter er ofte indført med kort varsel som følge af lovgivningen.
I Virksomhedsplan for Vand og Affald 2021-2023 er beskrevet følgende projekter:

- Punkt 4. Ny affaldsbekendtgørelse og affaldsordninger.
- Punkt 5. Fælles fynsk behandlingsmetode og anlæg. Omfatter bl.a. eftersortering af restaffald.
- Punkt 6. VA Ressourcecenter, som omfatter muligheden for at samle mange af de nye aktiviteter samt udbygge med flere.
- Punkt 16. Mulighed for socialøkonomisk virksomhed. Undersøgelse af muligheden for at beskæftige personer. udenfor det ordinære arbejdsmarked.

I den efterfølgende periode er der desuden kommet yderligere lovgivning til – Affaldsaktørbekendtgørelsen og Udvidet producentansvar for emballager. Lukningen af Svendborg Kraftvarmeværk afføder endnu en opgave.

Derfor er der brug for en gennemgang af alle ordninger og aktiviteter – en Masterplan.

Masterplanen skal omfatte alle ordninger, faciliteter og medarbejdere, som er involveret i affaldshåndtering. Målet for Masterplanen er at løfte det indsamlede affald op i affaldshierarkiet: øge mængde af affald til genbrug, øge genanvendelse og kvaliteten af genanvendelse, reducere mængden af affald til deponi og forbrændingsegnet affald og afdække konsekvenserne af ny lovgivning, herunder "udvidet producentansvar for emballage".

Fokus skal samtidig være på økonomisk ansvarlighed og arbejdsmiljø for VA´s medarbejdere.

Ydermere har Svendborg kommunes Klimaplan og Affaldsplan et mål om at øge genanvendelse af plast til 80 % og husholdningsaffald til 70% (det er ikke defineret, hvordan den skal måles).
Der indsamles totalt over 70% til genanvendelse. Niveauet for reel genanvendelse på plastfraktionerne ligger i dag på 65-75% opgjort efter Miljøstyrelsens vejledning. Den samlede reelle genanvendelse kan endnu ikke opgøres.

Indsatsområder i masterplanen

I masterplanen ønsker vi at arbejde videre med undersøgelser og analyser under følgende overskrifter:

Affaldsordninger
De eksisterende ordninger er udviklet over årene bl.a. som følge af ændringer i lovgivning.
Ledelsen i VA vurderer, at der er behov for at gennemgå alle ordninger med henblik på, at undersøge serviceniveauet og muligheder for at optimere driften samt øge genbrug og genanvendelse af materialer.

- Genbrugsbil:
    - Undersøge mulighed for optimering af andelen af genbrug og genanvendelse
    - Analyse af de enkelte fraktioner og mulighed for optimering af drift
    - Indretning af bilerne ift. arbejdsmiljø og optimering af drift

- Genbrugsstationer:
    - Gennemgang af indretning, nye og forbedrede afsætningsmuligheder, kommunikation med kunder, vejledning mm.
    - Synergier ved eventuel etablering af ny omlastningsanlæg

- Dagrenovation:
    - Undersøge mulighed for hjemtagning af ordningen. Bestyrelsen besluttede på bestyrelsesmødet den 16/9 2018 at udbyde indsamlingen i forhold til den nye ordning og gennemføre en proces frem mod næste udbudstidspunkt for at få afvejet fordele og ulemper ved selv at overtage opgaven når kontraktperioden udløber (forventelig 4-6 år). Kontrakten udløber den 31. marts 2026 med option til 31. marts 2027
    - Undersøge evt. indførelse af 3. spand til plast

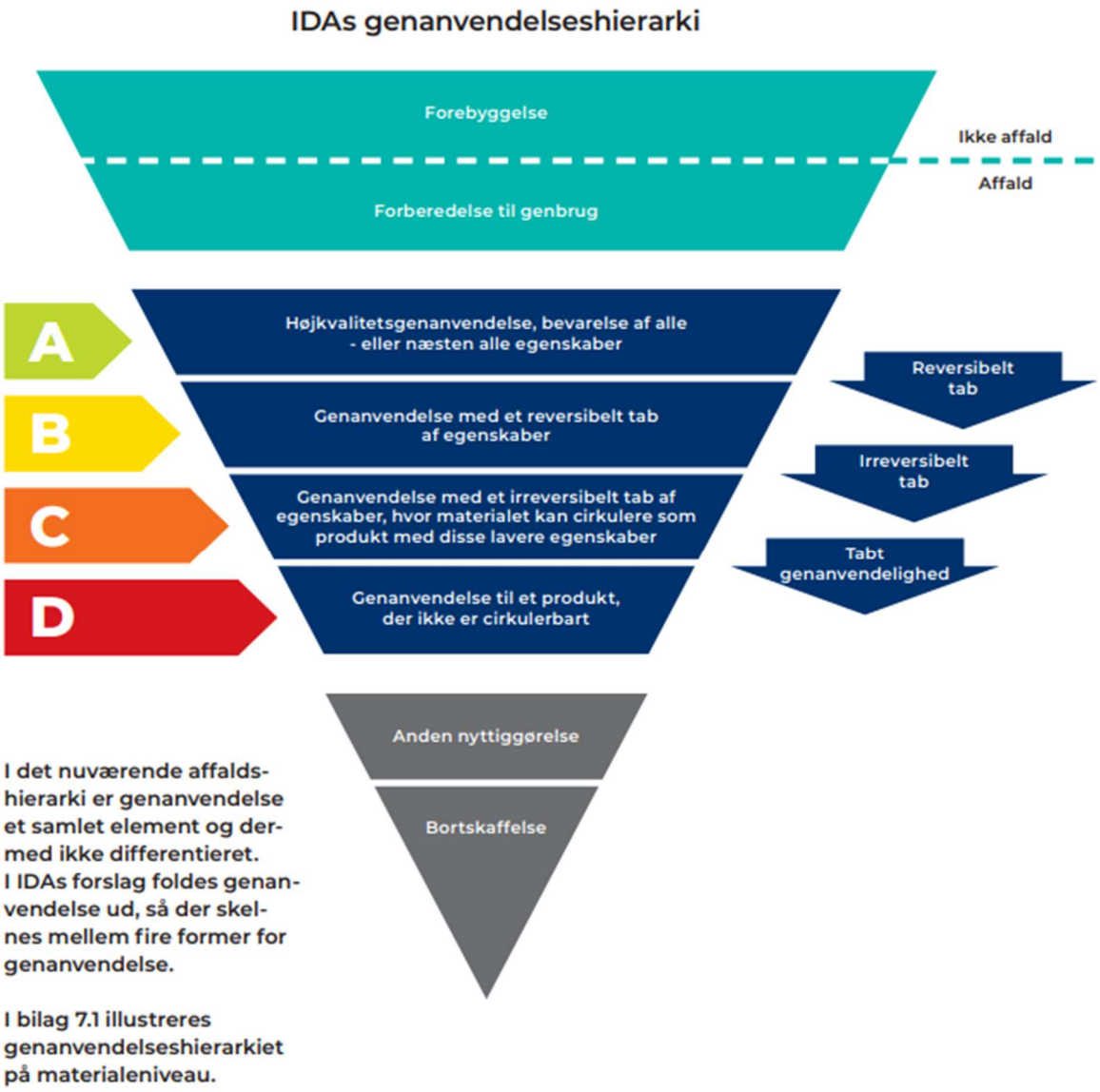
Logistik og faciliteter
Faciliteter til håndtering af affald er i dag spredt på en del lokationer. Dette er en følge af løbende udvidelse af aktiviteter i forbindelse med hjemtagning af genbrugsbilen, behov for omlastning af de nye fraktionerer i dagrenovationen, behov for lager og værkstedsfaciliteter til affaldsbeholdere samt løbende udvikling i antallet af separat indsamlede fraktioner.
Vi ønsker at:

- Undersøge fordele og ulemper ved at samle lagerfaciliteter fra Svalbardvej, Nordre Ringvej og Miljøvej ét sted.
- Undersøge mulige synergier ved at samle faciliteter på de nye arealer på Miljøvej, herunder mandskabsfaciliter som pt. er pressede både på Miljøvej og Svalbardvej.
- Undersøge hvordan den samlede opgave med omlastning bedst håndteres, med stor opmærksomhed på madaffaldet, hvor der er specielle krav fra fødevarestyrelsen.
- Undersøge muligheden for at indtænke formidlingsaktiviteter i ændringer og nybygning.

Forebyggelse og genbrug
Der er både på samfundsplan og specifikt i Svendborg Kommunes Affaldsplan stort fokus på forebyggelse af affald. Vand og Affalds opgaver har de seneste år øget fokus på dette område, hvilket ses i ”her må du give”-hallen på Miljøvej og i Hesselager. Samarbejdet med Cykeltutten har ligeledes eksisteret i en del år og sikret genbrug af cykler og reservedele.
Der er desuden gennemført flere workshops i samarbejde med forskellige aktører med fokus på reparationer og genbrug af tekstiler og byggematerialer.
Vi ønsker at undersøge mulighederne for at udbygge disse aktiviteter i samarbejde med private organisationer og evt. udnytte de nye muligheder på Miljøvej til dette formål.
Vi ønsker at:

- Undersøge muligheden for at sikre genbrugsartikler leveret til genbrugsbilen
- Gennemføre ”servicetjek” på ”her må du give” ordningen.
- Undersøge mulighederne for flere partnerskaber med private med henblik på at øge genbrug og reparationer (forberedelse til genbrug).
- Undersøge muligheden for at etablere socialøkonomiske aktiviteter.

I forbindelse med Masterplanen, så vil der blive udarbejdet en prioriteret tidsplan med yderligere detaljering af delopgaverne. De enkelte delmål i tidsplanen forventes at blive behandlet løbende på bestyrelsesmøder de kommende år.

Status på aktiviteter i Svendborg VE

Svendborg VE
1. marts 2024

Projekt	Status
Større, fællesejet solcellemark	Statusnotat fra SEF den 12. december 2023 er vedhæftet. Efterfølgende har SEF skiftet projektleder og ny direktør er tiltrådt. Nyt styregruppemøde er den 20. februar og projektet skal accelereres.
Mindre, fællesejede solcellemarker	Projektet har afventet afklaring i Økonomiudvalget vedrørende kapitalbehov i Svendborg VE.
Skårups Bæredygtige Energifællesskab (SBE)	**Stiftelse** Den 21. november 2023 blev der afholdt informationsmøde og stiftende generalforsamling med et flot fremmøde og stor spørgelyst. Den formelle stiftelse hos Erhvervsstyrelsen er ikke afsluttet, da man bl.a. har afventet afgørelse vedr. kommunens repræsentant i bestyrelsen. **Tilskud fra Energistyrelsen** SBE søgte i efteråret 299.000 kr. i tilskud fra Energistyrelsen. Svendborg VE er projektadministrator, og ansøgningen blev sendt i samarbejde med en række andre lokale aktører. Tilsagn blev givet i december, og tilskudsprojektet er opstartet i januar 2024. Der er bevilliget midler til projektledelse, rådgivning, indkøb af platform til deling af energi, informationsmaterialer, kapacitetsopbygning og et event i forsommeren om energifællesskaber. **Bestyrelsen arbejder lige nu på følgende projekter** 1. Opsætning af ladestander hos Skårup Kultur- og Idrætscenter, bevilget af Grøn Pulje 2. Solceller på de kommunale tage og SKI 3. Aftaler med større interessenter i Skårup om køb og salg af energi 4. Udarbejdelse af aftaler vedr. deling af energi 5. Etablering af system til deling af energi 6. Udarbejdelse af hjemmeside og andet informationsmateriale 7. Planlægning af event

	Ad 2) Hvad angår solceller på de kommunale tage i Skårup, er det energifællesskabet der vil skulle finansiere (formentlig med en kommunal garanti) og opsætte solceller på de kommunale ejendomme. Dette skal godkendes af både energifællesskabet og Svendborg Kommune.
Solceller på kommunale tage (uden om energifællesskabet)	Der skal indgås en aftale mellem Svendborg VE og Svendborg Kommune vedr. opsætning af solceller på de kommunale tage og salg af energi fra Svendborg VE til Svendborg Kommune. Vi har eftersøgt lignende aftale og setup i andre kommuner og er pt. i dialog med Århus Kommune om de formelle samarbejdsaftaler der skal være på plads. Når aftalegrundlaget er på plads, vil Svendborg VE udbyde etableringen af solceller på de pt. indmeldte kommunale tage. (oprindelig 8 tage, heraf bortfald af 1, og 1 i Skårup bæredygtige energiselskab, så pt 6 kommunale tage).
Solceller på VA egne anlæg	Udbudsmateriale til etablering af solceller på 8 VA-lokationer er sendt i udbud den 12. februar. Erfaringer fra udbuddet vil blive indbygget i efterfølgende udbud bl.a. omkring de kommunale tage.

Status VE Projekt Svendborg – december 2023.

Projektet.

Der arbejdes på at projektmodne en solcellepark som tænkes ejet af Svendborg Fjernvarme, Vand og Affald, SEF samt lokale - private og erhverv. Projektmodningen skal definere projektet og opstille et beslutningsgrundlag som Svendborg Fjernvarme, Vand og Affald samt SEF kan bruge som beslutningsgrundlag for investering i anlægget. Projektmodningen har desuden som mål, at der kan indsendes en ansøgning om etablering af en solcellepark i Svendborg.

Der arbejdes på at lave et kommercielt bæredygtigt projekt på op til ca. 50 Ha. Udover ønsket om lokalt medejerskab af naboer, private og erhverv – arbejdes der med en målsætning om at søge lokal opbakning til projektet.

Status.
Aftalegrundlaget med Jysk Energi Invest har vist at være mere udfordrende end ønskeligt. Jysk Energi Invest baserer rådgivningsaftalen på et LOI som også omfatter hensigt om at indgå en egentlig betinget udvikleraftale. LOI'et er ikke juridisk bindende – så vi har haft behov for at få præciseret, at den rådgivning vi køber, er bindende. Dernæst har det også været væsentligt at få præciseret overfor Jysk Energi at vi ikke kommer til at indgå en udvikleraftale med dem – da vi ønsker at have muligheden for at indhente tilbud fra flere udviklere alternativt udbyde projektet i licitation alt efter hvad projektparterne beslutter.
Der er desværre gået en del tid med disse aftaleforhandlinger – som er gået ud over fremdriften i projektet.
Vi er nu klar til at fortsætte samarbejdet med Jysk Energi Invest som rådgiver.

Siden sidst:
- **Har vi sammen med Jysk Energi Invest haft møde med Svendborg Kommune omkring krav til ansøgning som Jysk Energi Invest skal udarbejde på projektets vegne.**
- **Jysk Energi Invest har defineret tiltag frem mod en ansøgning:**
    - **Indgå betingede købsaftaler med lodsejere.**
        - **Jysk Energi Invest har rådgivet omkring proces og elementer i en betinget købsaftale.**
        - **Det er et krav at der foreligger aftaler med lodsejere når der indgives ansøgning til kommunen.**
        - **Der kræves selvsagt et styregruppemøde og beslutning inden disse lodsejerforhandlinger påbegyndes.**
    - **Nabodialog – og evt. betingede aftaler med nærmeste naboer**
    - **Udarbejde ansøgning og indsende til kommunen**
        - **Det var målsætningen at ansøgningen kunne afleveres til kommunen inden årsskiftet – hvilket Jysk Energi Invest også anså som realistisk. Desværre har aftaleforhandlingerne med Jysk Energi Invest skubbet planen – så ansøgning først kan være klar i 2024.**

Næste skridt.

- **Indgå betingede lodsejeraftaler om køb af jord**
- **Nabodialog**
- **Ansøgning til Kommunen**
- **Beregne mulig kapacitet på arealer**
- **Business case samt beslutningsgrundlag**

Økonomi – projektmodning.
Der er aftalt en projektmodningssum på 300.000 kr. som fordeles ligeligt mellem Svendborg Fjernvarme, Vand og Affald og SEF.
Status på projektmodnings økonomi.

Omkostning til konsulentaftale med Jysk Energi Invest:	**93.500 kr.**
Timeforbrug pr ultimo november 2023:	**80.800 kr.**
I alt:	**174.300 kr.**

/Morten Buch, SEF

Punkt 3 Svendborg VE A/S - Kapitalbehov

Beslutningstema

Kapitalindskud i Svendborg VE A/S på 2,9 mio. kr.

Indstilling

Direktionen indstiller til Kommunalbestyrelsens afgørelse,

- Om anmodning om øget kapitalindskud kan imødekommes.
- I givet fald, at finansiering af kapitalindskud på 2,9 mio. kr. sker på baggrund af forslag C. Optimeret drift af Svendborg Vejbelysning.

Sagsfremstilling

Svendborg Kommune har den 17. november 2023 modtaget en henvendelse fra Svendborg VE A/S omhandlende behov for et yderligere kapitalindskud på 2,9 mio. kr.

”Bestyrelsen i Svendborg VE A/S har på bestyrelsesmøde den 17. november drøftet kapitalbehov i Svendborg VE A/S for at kunne facilitere udbygningen af flere vedvarende energianlæg.

Bestyrelsen har noteret at der i Svendborg Kommune budgetforlig 2024 står følgende:

”Udbygning af vedvarende energi: Forligspartierne er desuden enige om at understøtte udbygningen af vedvarende energianlæg i Svendborg VE A/S, så selskabet sikres mulighed for kapital til projektering af anlæg og efterfølgende låneoptag til anlægsprojekterne”.

Svendborg VE A/S har ved udgangen af 2023 en forventet kapital på 700 t kr.”

Det samlede behov for kapitalindskud udgør samlet 2,9 mio. kr. fordelt på:

- 0,3 mio. kr. til Skårups Bæredygtige Energifællesskab
- 1,0 mio. kr. til Større fællesejet solcellemark
- 1,5 mio. kr. til Mindre fællesejede solcellemarker
- 0,1 mio. kr. til Solceller på kommunale tage

Af budgetforliget 2024 fremgår ikke konkrete afsatte midler for understøttelse af udbygning af vedvarende energianlæg, hvorved der skal peges på finansiering såfremt anmodningen imødekommes.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

For at sikre fremdrift i facilitering og udbygning af vedvarende energi anbefaler bestyrelsen for Svendborg VE A/S 4 finansieringsmuligheder:

A. Svendborg Kommune finder kapital og indskyder i Svendborg VE A/S.
B. Overdragelse af drift af varmepumpe, sparet elafgift reinvesteres i VE.
C. Optimeret drift af Svendborg Vejbelysning A/S finansierer aktiviteter i Svendborg VE A/S.
D. Mulighed for optagelse af banklån via udstedelse af en kommunegaranti.

Bestyrelsen i Svendborg VE A/S, Svendborg Vejbelysning A/S er herunder indstillet på finansiering til Svendborg VE A/S baseret på moden C., hvor gældsbrev på 32 mio. kr. nedbringes via optimeret drift af Svendborg Vejbelysning A/S, og det årlige mulige beløb flyttes til Svendborg VE A/S estimeret til 1 mio. kr. fra 2023.

Ovenstående model C. udelukker ikke, at Svendborg Kommune anmodes om at overveje de øvrige modeller. Jo større kapitalindskud i Svendborg VE A/S, desto mere vedvarende energi kan der skabes.

Sagen afgøres i

Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 12-12-2023

Indstilles.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 19-12-2023

Godkendt.
Afbud fra Hanne Ringgaard Møller (B). Som suppleant deltog Allan Østergaard (B).

Kilde-URL:https://www.svendborg.dk/dagsorden_punkt/6619596/print

vand og affald

Svendborg Kommune
Att.: Jens Otto Kromann

Svendborg
17. november 2023

Vand og Affald

OSØ
Direkte tlf. 6321 5540

Kapitalbehov Vedvarende Energi anlæg – Svendborg VE A/S

Bestyrelsen i Svendborg VE A/S har på bestyrelsesmøde den 17. november drøftet kapitalbehov i Svendborg VE A/S for at kunne facilitere udbygningen af flere vedvarende energianlæg.

Bestyrelsen har noteret at der i Svendborg Kommune budgetforlig 2024 står følgende:

"Udbygning af vedvarende energi: Forligspartierne er desuden enige om at understøtte udbygningen af vedvarende energianlæg i Svendborg VE A/S, så selskabet sikres mulighed for kapital til projektering af anlæg og efterfølgende låneoptag til anlægsprojekterne"

Svendborg VE A/S har ved udgangen af 2023 en forventet kapital på 700 tkr.

Kapitalbehov for 2024 kan indikativ opstilles som følgende:

Skårups Bæredygtige Energifællesskab: Det anslås, at der vil være brug for 300 tkr for at kunne afslutte pilotprojektet.
Derudover er der er ansøgt 300 tkr fra Energistyrelsen. En del af de midler (cirka 150 tkr) relaterer sig til gennemførsel af pilotprojektet, resten er til aktiviteter som ligger uden for pilotprojektet (eksempelvis formidling, kapacitetsopbygning, event, mm). Besked om evt. tildeling forventes først ultimo 2023.

Større fællesejet solcellemark: Såfremt projektansøgningen går videre, må der forventes et samlet kapitalbehov til VVM, lokalplaner, juridiske og administrative modeller, udbud, projektledelse, mv i størrelsesorden 3 mio. kr., hvoraf Svendborg VE A/S' andel vil være 1 mio. kr. Såfremt projektet realiseres, forventes omkostninger at kunne blive en del af den samlede finansiering.

Mindre fællesejede solcellemarker: Anslået omkostning pr. lokation 500 tkr, 3 lokationer i 2024, i alt 1,5 mio. kr. Hvis der kan indgås en partnerskabsaftale med SEF, kan omkostningerne evt. reduceres. Hvis projekterne realiseres, forventes omkostningerne at kunne blive en del af den samlede finansiering.

Solceller på kommunale tage: juridiske aftaler, udbud mv. forventes samlet omkostning før etablering på 100 tkr.

I alt samlet behov for kapitalindskud i 2024 fra Svendborg Kommune forventet 2,9 mio. kr.

Finansieringsforslag:
Bestyrelsen fremsendte den 1. maj 2023 notat vedrørende finansiering og udbygning af vedvarende energianlæg i Svendborg VE A/S, hvor følgende fire muligheder blev beskrevet:

A) Svendborg Kommune finder kapital og indskyder i selskabet
B) Overdragelse af drift af varmepumpe, sparet elafgift reinvesteres i VE
C) Optimeret drift af Svendborg Vejbelysning A/S finansierer aktiviteter i Svendborg VE A/S
D) Mulighed for optagelse af banklån via udstedelse af en Kommunegaranti.

Bestyrelsen i Svendborg VE A/S anbefaler, at Svendborg Kommune overvejer alle fire modeller for at sikre fremdrift i facilitering og udbygning af vedvarende energi.
Bestyrelsen i Svendborg VE A/S og Svendborg Vejbelysning A/S er herunder indstillet på finansiering til Svendborg VE A/S baseret på model C) hvor gældsbrevet på de 32 mio. kr. nedbringes via optimeret drift af Svendborg Vejbelysning, og det årlige mulige beløb løbende flyttes til Svendborg VE A/S estimeret til 1 mio.kr. fra 2023.

Ovenstående model C udelukker ikke at Svendborg Kommune anmodes om at overveje de øvrige modeller. Jo større kapitalindskud i Svendborg VE A/S , desto mere vedvarende energi kan der skabes.

Med venlig hilsen

Karl Magnus Bidstrup
Bestyrelsesformand
Svendborg VE A/S og Svendborg Vejbelysning A/S

Ole Steensberg Øgelund
Adm. Direktør

vand og affald · Ryttermarken 21 · 5700 Svendborg · Telefon 6321 5515 · www.vandogaffald.dk

Strategi 2030, 23. april 2018, * tilføjelser, april 2023*

INDLEDNING

I en verden, hvor betingelser og grundlaget for liv synes at forandre sig med stor hast, er det nyttigt at være opmærksom på de vigtigste udfordringer og opgaver, som kan og skal præge vores udvikling.

Sjældent arter livet sig, som vi planlægger det. At planlægge betyder således at udstikke en kurs, så alle kender retningen.

Strategien hjælper til at prioritere bevidst og løbende kunne justere vores indsats, så vi bliver ved med at være et velfungerende hold, der evner at navigere i forandringer.

Den er blevet til igennem dialog om udfordringer, risici og muligheder i bestyrelse, ledergruppe og med alle medarbejdere.

BAGGRUND OG RAMME

VA er sat i verden for at forvalte en fælles ressource. Det er en vigtig opgave, og opgaven er ikke blevet mindre vigtig i en tid, hvor vores fælles ressource – fælleden – på mange måder er under pres.

> *"Fælleder er fælles ressourcer, som deles mellem mennesker, der bruger dem med mere eller mindre respekt. Alle har lige adgang, ingen har ejerskab og kontrol, man deler fælleden. Det kan være en græsmark, hvor kvæget græsser; et lufthav alle ånder af eller et hav fuld af fisk og et sprog fuld af ord. Afgørende for, at det er en fælled er, at det er fælles. Ikke nogens, men fælles."*

Sådan skriver Søren Hermansen og Tor Nørretranders i bogen *Fælledskab* (2011), der handler om, hvordan klimakrisen og den grønne omstilling kalder på, at vi går sammen i fællesskaber for at forvalte vores fælles ressourcer bedst muligt. Ordene rammer lige ned i kernen af VA's eksistens: Vi er sat i verden for at forvalte en fælles ressource, en fælled. Og vi kan ikke gøre det alene – vi er født af fællesskabet, og vi har brug for fællesskabet for at håndtere tidens nye opgaver og udfordringer.

Men først et kort tilbageblik på hvad VA er rundet af:

Siden de første mennesker rejste fra sted til sted for at finde egnede steder at bosætte sig, har det vigtigste kriterium for valg af boplads været en let og sikker adgang til rent vand. Det var og er stadig en livsbetingelse.

Vand er grundlaget for alt liv. Voksne mennesker består af 60 procent vand, spædbørn af op til 90 procent. Alt det vand, vi har i os, har vi drukket – så vi *er* bogstaveligt talt, hvad vi drikker. Selvfølgelig skal det vand være rent, sundt og livsbevarende.

Menneskers efterladenskaber blev oprindelig set som en ressource. Før vi kloakerede, tømte natmændene baggårdenes tønder, hvorefter det blev kørt med tog ud på landet for at indgå i naturens kredsløb igen. "Det er møget, der sætter maden på bordet", lyder et gammelt mundheld, som på glimrende vis illustrerer visheden om behovet for cirkulation af næringsstoffer.

Det samme gælder "affald", som oprindeligt var et ord for blade, der falder til jorden om efteråret. Som et udtryk for årets og livets cyklus og grundlaget for overlevelse og vækst efter vinteren. Først senere blev ordet affald brugt om et udtjent produkt, der skal bortskaffes.

I 1853 rasede en koleraepidemi i Svendborg, ligesom det jævnligt var (og stadig er) tilfældet i andre byer over hele verden. Når epidemierne kunne sprede sig så voldsomt, som de gjorde, skyldtes det blandt andet, at drikkevandet blev forurenet af stigende befolkningstæthed og uhensigtsmæssig omgang med spildevand og affald.

I 1867 fik Svendborg sit første vandværk, kort efter besluttede man at kloakere, og spildevand blev noget, man bare "skulle af med". I begyndelsen blev spildevandet ikke renset, men ledt direkte ud i hav og åer, men med stigende opmærksomhed på forurening af vandmiljøet indså man nødvendigheden af at rense spildevandet, så det ikke ødelægger vores omgivelser og livsgrundlag.

VA er altså skabt af fællesskabets beslutning om at prioritere sundhed, rent vandmiljø og bevarelse af vores fælles livsgrundlag, vores fælled, højt.

Men vores opgave slutter ikke der, for i dag står vi foran nye udfordringer og krav.

Klimaforandringer og deres konsekvenser udgør globalt nogle af de største udfordringer. Når World Economic Forum vurderer de største globale risici, ligger ekstremt vejr, naturkatastrofer og klimaforandringer øverst på listen. Adgangen til rent drikkevand rangerer også højt som en udfordring, der har indflydelse på mange menneskers liv. Også lokalt – i Svendborg – mærker vi de globale udfordringer: Effekterne af klimaforandringerne, fokus på mere cirkulær økonomi og truslen om forurening af drikkevandet.

Internationale klimaaftaler gennem COP og europæiske mål om energieffektivitet og cirkulær økonomi forsøger at imødekomme nogle af de globale udfordringer og er med til at sætte den politiske ramme for VA's virke. Med nutidens tanker om cirkulær økonomi og øget fokus på reduktion af drivhusgasser er forståelsen af både affald og spildevand under forandring. Samtidig med at vi fortsat skal håndtere begge dele, så vi bevarer vores sundhed og livsgrundlag, har vi fået øget bevidsthed om ressourcerne i form af næringsstoffer, råstoffer og produktion af grøn energi, der kan være med til at løse nogle af vores nuværende samfundsproblemer.

Den fælled vi er sat til at passe på er altså ikke blevet mindre betydningsfuld, tværtimod. Fra at være "gemt væk" er vand, affald og regn- og spildevand blevet noget, vi alle er nødt til at forholde os til. Det betyder, at VA ikke kan stå alene, men har brug for fællesskabet til at løfte opgaven med sikre drikkevand for fremtiden, mindske effekterne af klimaforandringerne og arbejde hen imod en grøn omstilling.

VISION OG MISSION

VA har sin rod i fællesskabets beslutning om at investere i sundhed og bevarelse af livsgrundlag. At passe på noget, der er større end den enkeltes behov og ønsker - kort sagt at skabe og bevare forudsætningen for bysamfundets fortsatte eksistens, med boliger, håndværk og øvrigt erhvervs- og kulturliv.

Dette har ikke ændret sig. Men vi står på kanten af en ny æra, hvor opgaven bliver endnu større, end den var før.

Vores vision handler om ***i fællesskab at bevare vores livsgrundlag, vores fælled***. For os som samfund, individer og for planter og dyr omkring os.

Vores opgave er vigtig. Vi er en vigtig spiller i en bæredygtig by- og bosætningsøkologi, og gennem vores virke er vi med til at sikre det gode liv i Svendborg.

Vi er ikke en virksomhed, der "forsyner" med en "vare". Vi er en virksomhed med rod i fællesskabet, der passer på noget af uvurderlig værdi. Vi er samtidig en aktiv spiller i samfundets omstilling til bæredygtighed.

Det er især tre store temaer, der kommer til at sætte dagsordenen for VA's arbejde de kommende år:

- Vi har en vigtig opgave at sikre vores grundvand mod forurening, så vi kan levere rent drikkevand, også til vores børn og børnebørn.
- Vi skal sørge for en bedre udnyttelse af ressourcerne i vores affald gennem øget genbrug og genanvendelse.

- Det ændrede klima betyder fortsat større regnmængder, og vi skal afprøve og forfine metoder til at sikre, at regnvandet kan håndteres uden oversvømmelser og overløb af opspædet spildevand.

Vores opgaver kan beskrives som at:

- Fremme forståelsen hos alle vores interessenter for den rolle, vi alle spiller i fællesskabet og bevarelsen af vores livsgrundlag/fælled.
- Sikre, bevare og styre tilgængelighed og adgang til rent drikkevand.
- Udvikle og få øje på nye muligheder for at udvinde og anvende de værdifulde ressourcer i det, vi i mange år har kaldt for "spildevand" og "affald" og bidrage til reduktion af drivhusgasser.
- Som en lokalt funderet virksomhed levere de bedst mulige rammer for samfundsudviklingen på en forsvarlig og bæredygtig måde. Herunder også socialt og økonomisk bæredygtig.

STRATEGISKE PEJLEMÆRKER

Vores strategiske pejlemærker og udgangspunktet for vores overordnede prioriteringer i strategiperioden 2018-2022 er følgende: Sundhed og bevarelse af livsgrundlag – klima og ressourcer – fællesskaber og samarbejde – socialt ansvarlig virksomhed – økonomisk ansvarlig virksomhed.

SUNDHED OG BEVARELSE AF LIVSGRUNDLAG

VA er en livsbevarende virksomhed. Vi sælger ikke et "produkt" – vi bevarer forudsætningen for et velfungerende, sundt samfund.

Der vil i de kommende år være stigende behov for at sikre vores kildepladser mod forurening fra tidligere og nuværende aktiviteter, såsom nedsivning af plantegifte og deres nedbrydningsstoffer, gamle losseplads-ser og bynære indvindinger. Nye, ukendte risici sætter en ramme for vores arbejde, hvor vi skal arbejde for at minimere de risici, der truer det gode liv.

Stigende og mere voldsomme regnmængder betyder, at der er behov for at nytænke strategier, som forebygger, at områder af byen oversvømmes og ejendomme ødelægges. Det betyder, at der bliver behov for investeringer i ændrede anlæg og at etablere samarbejder omkring regnvand som værdi med grundejere, boligselskaber og virksomheder.

Samtidig skal vi sikre vores vandmiljø blandt andet ved at hindre overløb ved voldsom regn. Vel vidende den store værdi vandmiljøet har for det gode liv – og som forudsætning for rekreative aktiviteter, (fiskeri)turisme, lokal jobskabelse og vækst.

Indsatsområder:

- Sikre drikkevandet i dag og i fremtiden
    - Skabe overblik over risici for forurening af vores kildepladser
    - Udvikle metoder til at beskytte dem, f.eks. gennem indgåelse af dyrkningsaftaler, giftfrie haver og skovrejsning
- God badevandskvalitet og et rent vandmiljø
    - Kvalitet i rensning af spildevandet
    - Håndtere skybrud og regn på en måde, så vi minimerer overløb
- Integrere vandet i vores by
    - Synliggøre og indrette os i balance med vandet i åer og vandløb
    - Give regnvand værdi, hvor det falder og designe synligt med det
- Ingen oversvømmelser
    - Håndtere skybrud og regn lokalt i det omfang, det kan lade sig gøre
    - Minimere effekten af grundvandsstigning som følge af klimaforandringer
    - Udvikle kompetencer der fremmer nye løsninger omkring regnvand

KLIMA OG RESSOURCER

Som en del af den grønne omstilling har VA naturligt fokus på at bidrage til at mindske udledningen af drivhusgasser. VA kan bidrage som leverandør af energi, næringsstoffer og råvarer og gennem vores egen praksis ved energioptimering af anlæg, drift og processer.

*

VA medvirker aktivt til at opfylde de forpligtende klimamål, som Svendborg Kommunes kommunalbestyrelse har tilsluttet sig. Det betyder, at vi arbejder for, at vores energiforbrug er omstillet til 100 % vedvarende energi i 2030, og for ambitionerne om en klimaneutral og klimarobust kommune i 2050.

Det skal ske gennem handleplaner for CO_2-reduktion og klimarobusthed ved VA's nuværende aktiviteter, men også gennem udbygning af VE-anlæg, lokalt involvering i og ejerskab af VE-anlæg og etablering af energianlæg på kommunale arealer.
Inden for affalds- og spildevandsområderne vil der de kommende år være yderligere fokus på øget ressourceudnyttelse og cirkulær økonomi: Spildevand ses i stigende grad som ressourcevand, hvorfra der kan hentes energi og værdifulde næringsstoffer. Affald betragtes som råvarekilde og energiressource.
*

Klimaproblematikker kræver samtidig, at vi optimerer vores anlæg, drift og processer i forhold til reduktion af drivhusgasser.

Indsatsområder

- Ressourcegenanvendelse (cirkulær økonomi)
    - Svendborg/Fyn uden affald (øget genanvendelse og direkte genbrug)
    - Øget udnyttelse af energi og næringsstoffer i spildevand (fra energiforbrugende til energiproducerende)
    - Tage stilling til hvordan vi bedst udnytter ressourcerne i vores slam
- Positiv energibalance
    - Energioptimering af eksempelvis bygninger, anlæg, drift og køretøjer
    - Egen produktion af grøn energi

*

Regi	**Målsætninger**
DK2020	Klimaneutral og klimarobust senest i 2050
Fyn2030 – sammen om en bæredygtig fremtid	Målsætning om at reducere CO_2-udledningen med 80% i 2030 for Fyn. Genanvende 80% af plastaffaldet og 70% af det øvrige husholdningsaffald i 2030. Vision om et klimaneutralt Fyn uden affald i 2040.
Svendborg Kommunes Klima- og Energipolitik, 2019	Omstilling af energiforbruget til 100 % vedvarende energi i 2030 for kommunen som virksomhed og i 2040 for kommunen som geografisk enhed

Målsætninger for klima og affald som Svendborg Kommune har tilsluttet sig.
*

FÆLLESSKABER OG SAMARBEJDE

Udfordringerne med klimaforandringer, voldsomme regnskyl og opdagelse af spor efter bl.a. sprøjtegifte i drikkevandet øger vores kunders bevidsthed om behovet for grøn omstilling – og kræver samtidig, at VA styrker samarbejdet med kunder og andre interessenter om udvikling af løsninger.

Udfordringerne er ikke lokale, men i høj grad regionale, nationale og globale. Derfor skal den enkelte i fællesskabet forstå sammenhængen mellem hverdagens adfærd og resten af den verden, vi er en del af – og for den rolle vi alle har i fællesskabet og for bevarelsen af vores livsgrundlag. Her spiller undervisning og kommunikation en vigtig rolle.

Som virksomhed skal vi fortsat indgå i samarbejder på mange niveauer og på tværs af traditionelle skel. Vi skal bruge vores samarbejdserfaringer i nye konstellationer og på nye områder, og i fællesskab med kunder og samarbejdspartnere udvikle og teste nye teknologier. Og vi skal tiltrække medarbejdere, hvis kompetencer matcher de nye krav til samarbejde og videndeling.

I takt med bevidstheden om udfordringernes globale karakter, styrkes nødvendigheden af en lokal, stabil virksomhed, der kan løse opgaverne kompetent og innovativt. Vi har derfor en vigtig opgave i at højne oplevelsen af den lokale værdi af selskabet og at vi ikke er en privat virksomhed, men netop fællesskabets ejerskab.

Indsatsområder

- Synliggøre betydningen af vores kunders rolle og adfærd
    - Synliggøre vores ordninger og udfordringer
    - Kundeinddragelse når det giver mening
    - Ansvarliggøre og hjælpe til ændret adfærd i forhold til LAR, affaldssortering, henkastet affald, kloakker mv.
    - Flytte det gængse *mindset* fra at se spildevand og affald som noget vi skal *af* med til at være en kilde til vigtige og nyttige ressourcer.
- Videndeling
    - Inddrage og skabe alliancer med vores kunder
    - Videndeling med samarbejdspartnere
- Samarbejdsrelationer
    - Søge nye partnerskaber og samarbejdsformer, som eksempelvis fælles fynsk affaldsordning
    - Koordinere og tænke synergier med byens andre aktiviteter
    - Være en aktiv spiller i branchen og med til at påvirke lovgivningen
    - Tiltrække projekter, der kan bidrage til at gøre os attraktive for kompetente medarbejdere
    - Søge samarbejdspartnere blandt eksempelvis leverandører, uddannelsesinstitutioner, kunder, netværk, lokale erhvervsvirksomheder, NGO'er, boligforeninger og kommunale institutioner
    - Være åbne for at bidrage med ydelser, der i dag er placeret andre steder, men relaterer sig til vores anlæg og viden
- En attraktiv arbejdsplads
    - Vi skal udvikle og synliggøre os som en attraktiv arbejdsplads med meningsfulde opgaver inden for grøn omstilling, som forudsætning for at kunne rekruttere og fastholde dygtige medarbejdere
    - Udvikle kompetencer, der matcher bevægelsen fra udelukkende at skulle "drifte" en forsyningsvirksomhed til at kunne samarbejde om løbende udvikling
- Undervisning og formidling
    - Udvikle vores undervisning af og formidling til skoleelever, ungdomsuddannelser, videregående uddannelser, foreninger mv
    - Udvide vores undervisning til nye områder, eksempelvis klimatilpasning
- Udvikling af teknologi og løsninger
    - Involvere kunder i udvikling af strategier, løsninger og teknologi
    - Søge flere og nye samarbejdspartnere i udviklingen af ny teknologi
    - Undersøge betydningen af ny teknologi for vores investeringer – og den nødvendige *know-how*, vi skal have
    - Følge med øget digitalisering og nyeste teknologier

SOCIALT ANSVARLIG VIRKSOMHED

Som en naturlig forlængelse af vores samfundsbevarende rolle og som en virksomhed ejet af fællesskabet skal vi overveje omfanget af vores sociale ansvar. Dette afspejler sig i vores ansættelser, arbejdsmiljø, uddannelsesansvar og socialøkonomiske initiativer.

Vi vil være en virksomhed, der giver vores medarbejdere de bedste muligheder for trivsel og udvikling, ligesom vi arbejder på at skabe bedre forudsætninger for andre både lokalt og internationalt.

Indsatsområder

- VA's sociale ansvar afspejler sig i ansættelser
    - Ansættelse af elever, lærlinge, studerende, praktikanter
    - Mangfoldighed i ansættelser med hensyn til alder, køn, etnicitet, mm.
    - Socialøkonomisk virksomhed
    - Vi øger bevidstheden om vores sociale- og samfundsansvarlighed, internt og eksternt.
- Godt arbejdsmiljø og gennemsigtighed
    - Arbejdsmiljø er i fokus både i dagligdagen og i fokuserede indsatser
    - Vi er en socialt ansvarlig og udviklende arbejdsplads – både menneskeligt og som organisation
    - Intern synlighed af prioriteringer og beslutninger
    - Styrke den interne kommunikation
- Uddannelse og kompetenceudvikling
    - Understøtte initiativer, som sikrer medarbejdes kompetenceudvikling

ØKONOMISK ANSVARLIG VIRKSOMHED

Vi kalder os en miljøforretning. Det betyder, at vi har fokus på bæredygtighed og klima – samtidig med at vi er en økonomisk veldrevet og robust virksomhed, og økonomisk ansvarlighed gennemsyrer vores aktiviteter.

VA er ejet af fællesskabet og derfor ikke sat i verden for at tjene penge, men for at få det bedste ud af de midler, som fællesskabet betror os. Vi har en vigtig opgave i at forvalte fællesskabets ressourcer bedst muligt og synliggøre økonomiske prioriteringer og konsekvenser for vores kunder.

Indsatsområder

- Sund forretning og godt købmandskab
    - Anvende asset-management og udfordre vore reinvesterings- og investeringsbudgetter
    - Udfordre "det rigtige niveau" og koordinere med øvrige aktører, samt have overblik over, hvor det i de tilfælde kan betale sig for os at skifte før fuld afskrivning
    - Synliggøre hvorledes den optimale værdi for fællesskabet på kort og lang sigt skabes. Dvs. redegøre for "Best value"
    - Investere med bevidstheden om, at vi ikke kan spare os til vækst. Håndtere udfordringerne i balancen mellem økonomi og langsigtede løsninger.
    - Have for øje, at økonomisk regulering kan bremse grønne langsigtede løsninger
- Synliggøre økonomiske prioriteringer
    - Synliggøre hvordan vi bruger vores investeringskroner
    - Være tydelig med sammenhængen mellem mål, udfordringer og takster
    - Gøre det synligt for vores kunder, at når de tager ansvar gennem ændret adfærd, er det med til at holde omkostningerne nede. Adfærd har altså en afsmittende effekt på forretningen og fællesskabets økonomi
- Synergier i samarbejde
    - Tydeliggøre gevinsterne ved samarbejder. Eksempelvis økonomiske gevinster, som gør det

muligt at fastholde grundlaget for lokalt ejerskab og lokal værdiskabelse

FRA STRATEGI TIL HANDLING

VA udarbejder virksomhedsplaner for konkrete aktiviteter, der skal understøtte vores strategi. Virksomhedsplanerne evalueres årligt.

RTM
FORSIKRINGSMÆGLER
For ansvarlige beslutninger

International Insurance Brokers and Risk Consultants

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

vand og affald

Erklæring om forsikringsforhold i Vand og Affald

Udarbejdet af:
Karina van der Goot
RTM Februar 2024

Til brug for bestyrelsen og direktionen følger her erklæring om forsikringsforholdene i Svendborg Forsyningsservice Holding A/S (Vand og affald) samt associerede selskaber.
Svendborg Vand og Affald A/S
Svendborg Forsyning A/S
Svendborg Spildevand A/S
Svendborg VE A/S

Forsikringsdækningen er i overensstemmelse med forsikringspolitikken, og Svendborg Forsyningsservice overholder samarbejdsaftalens forpligtelser til rapportering af væsentlige risikoændringer, så forsikringsdækningen er forsvarlig og uden væsentlige fejl og mangler.

Grundlaget for erklæringen
Erklæringen er baseret på indgået samarbejdsaftale mellem Svendborg Forsyningsservice og RTM. Forsikringsprogrammet justeres løbende når Forsikringspolitikken gennemgås med Svendborg Forsyningsservice 1 gang årligt, sidst gennemgået d. 01.06.2023.

Hvert år gennemgås og opdateres risikoen og sammenholdes med den eksisterende dækning, ligesom RTM løbende er i dialog med forsikringsselskaberne omkring forbedringer af vilkår, præmier mv.

Sidste møde er afholdt 01/06/2023 og næste møde er planlagt til marts 2024. Vi afholder gerne møde før, måtte der opstå et behov herfor.

Agenda for næste mødet er

- Tilretning af Forsikringspolitik
- Kort gennemgang af Forsikringsoversigt
- Dialog omkring værdier, summer, omsætningstal og antal ansatte.
- Forberedelse til udbud af forsikringerne, der gennemføres i 2024 – placering af forsikringerne pr. 01.01.2025

Udbud af forsikringsydelser
Vand og affald's forsikringsprogram udbydes med tre års mellemrum, dog med option for to års forlængelse, således, at der kontinuerligt sikres de bedste og billigste produkter på markedet.

Den næste udbudsrunde er planlagt til at finde sted i indeværende år, med placering 01.01.2025.

Svendborg Forsyningsservice har valgt at følge en kvalitativ strategi, hvor der tages hensyn til de risici, der truer virksomheden, men samtidig valgt en selvrisiko så mindre skader afholdes af virksomheden.

De holdende forsikringsselskaber imødekommer i langt overvejende grad de betingelser og krav, der er for Svendborg Forsyningsservice og RTM. Forsikringsprogrammet tilgodeser således Vand og Affalds ønsker til afdækning af risici.

De holdende forsikringsselskaber er alle højt ratede, og RTM indleder kun samarbejde med forsikrings-leverandører, der som minimum er A-rated og godkendt af finanstilsynet.

Svendborg Forsyningsservice har valgt at være u-forsikret for følgende risici:

Udbudsforsikring for SamAqua
Cyber risk (databedrageri, sabotage, virus etc. – cyber crime)
Miljøansvarsforsikring

Ovenstående er ikke udtømmende.

Konklusion

RTM vurderer, at Svendborg Forsyningsservice har en forsikringsdækning på markedskonforme vilkår og til konkurrencedygtige præmier. Der er i vid udstrækning tegnet forsikring for de forsikringsbare risici, trusler og krav, der ville kunne true virksomhedens fortsatte eksistens.

Karina van der Goot – Forsikringsmægler
RTM Greve d. 05.02.2024.
tlf.nr. 43 57 51 11

RTM
FORSIKRINGSMÆGLER
For ansvarlige beslutninger

Forsikrings- og pensionspolitik 2024 / 2025
for
Svendborg Forsyningsservice A/S

vand og affald

INDLEDNING 2

BYGNINGSFORSIKRING 3

LØSØREFORSIKRING 4

PRODUKTIONSUDSTYR/TEKNISK UDSTYR 5

DRIFTSTABSFORSIKRING 6

ANSVAR 7

MOTORKØRETØJ 8

TRANSPORT 9

MEDARBEJDERE 10

PENSION 11

ADMINISTRATION OG ANSVARSOMRÅDE 12

UNDERSKRIFTER 13

Dato for gennemgang af forsikringspoltik
01/06/2023

INDLEDNING

Forsikringspolitikken for Svendborg Forsyningsservice A/S har til formål at fastlægge de overordnede rammer for sikring og forsikring af personer, ting og øvrige interesser, der knytter sig til virksomheden.

Det skal således sikres, at forsikringsbare risici løbende vurderes og sikres og forsikres på en sådan måde, at virksomheden ikke udsættes for alvorlige økonomiske tab i forbindelse med indtrufne skader og erstatningspådragende handlinger.

Denne forsikringspolitik skal ajourføres minimum en gang årligt.

RTM A/S

BYGNINGSFORSIKRING

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger SIKKERHEDSFORSKRIFTER - Gasmotorer-, generatorer- og kedler - Ladesta oner / Anvendelse af motorredskaber, DBI vejl. 21 - Udend rs brandbart oplag - Brandfarlige v sker: - Varmt arbejde - Termografering Aktivliste vil til en hver tid v re g ldende for d kning og summer hvorfor I bedes holde denne opdateret og underrette RTM ved evt. ndringer.
All-risks betingelser				X			
Nyværdi				X			
Dagsværdi		X					
Brand, lynnedslag m.v				X			
Kortslutningsskade				X			
Svampe- og insektskade		X					tilvalg
Anden bygningsbeskadigelse				X			
Udvendigtproduktionsudstyr				X			
Bygningsrelateret udstyr				X			
Skjulte rør incl. stikledninger				X			
Skjulte rør excl. stikledninger		X					
Markiser				X			
Husejeransvar				X			
Restværdi				X			50%
Huslejetab				X			
Oprydningsomkostninger				X			DK 10.000.000
Glas		X					tilvalg
Sanitet		X					tilvalg
Skilte				X			
Lovliggørelse				X			DKK 10.000.000
Ombygning/tilbygning/vedlige				X			
Jordskadedækning				X			DKK 5.000.000
Terrorforsikring				X			Statslig ordning NBCR-terror
Termografering							Skal foretages min. hvet 3 år - El-, styretavler og truckladere
Selvrisiko				X			Generelt 10.000 Se dog police og respektive betingelser
Hærværk		X					tilvalg

LØSØREFORSIKRING

Medforsikret:	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger: Aktivliste vil til en hver tid være gældende for dækning og summer hvorfor I bedes holde denne opdateret og underrette RTM ved evt. ændringer.
All-risks betingelser				X			Anden pludselig skade.
Brand-, tyveri- og vandskade				X			
BRAND							
Indeks- og investering for maskiner/driftsudstyr			X				
Kortslutningsskade				X			
Deklaration på varer/emballage			X				
Oprydningsomkostninger				X			DKK 10.000.000 det m bygning.
Bygningsmæssige forbedringer (bekostet af lejer)				X			Hvis nævnt i aktivlisten
Løsøre under åben himmel				X			brand- og kortslutningsforsikring DKK 2.000.000
Løsøre i skurvogne, container m.v				X			DKK 500.000
TYVERI							
Låseomstilling				X			DKK 50.000
Penge i alm. gemme				X			DKK 5.000
Penge i pengeskab				X			DKK 25.000
Ran og røveri under transport				X			15% af forsikringssummen. høist 250.000
VAND							
Løsøre direkte på kældergulv				X			Skal være hævet min. 40 cm Dog maks 1 mio løsøre dækning, hvis direkte på gulv
ANDET							
Genfremstillingsomkostninger				X			
Udvendigt produktionsudstyr				X			medforsikret under bygning.
Overtid, søn- og helligdage forceringsomkostninger				X			
Utilsigtet underforsikring				X			
Entrepriseforsikring				X			
Akkvisitionsklausul				X			DKK 50.000.000
Varemærkeklausul			X				
Køle/frostvarer			X				
Terrordækning				X			Statslig ordning NBCR-terror
Montageforsikring				X			
Selvrisiko				X			Generelt 10.000 Se dog police og respektive
Subsidiær dækning for 3. mands løsøre				X			hvis med på aktiv listen
Løsøre udenfor forsikringsstedet				X			hvis med på aktiv listen
Byggepladsdækning				X			Se police
Sikringsniveau				X			10 / 20

PRODUKTIONSUDSTYR/TEKNISK UDSTYR

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
AMBULANT							
Overalt i Danmark				X			DKK 2.000.000 - Løsøre i container o.l. DKK 500.000
Overalt i Europa		X					
Overalt i hele verden		X					
EDB ANLÆG							
Kasko excl. brand, indbudstyveri og vandskade		X					
Maskindriftstab		X					
Overtid, søn- og helligdage Forceringsomkostninger		X					
Databærer (Software)		X					
EDB-meromkostningsforsikring		X					
Bærbart EDB udstyr		X					
Selvrisiko		X					
PRODUKTIONSMASKINER							
Kasko excl. brand, indbudstyveri og vandskade				X			for Giant V761Tele (læssemaskine),
Maskindriftstab		X					
Meromkostningsforsikring		X					
Overtid, søn- og helligdage Forceringsomkostninger		X					
Selvrisiko				X			
Montageforsikring		X					
Selvrisiko		X					

DRIFTTABSFORSIKRING

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
All-risks betingelser			X				
Branddriftstab			X				
Dækningsperiode			X				
Tyveri			X				
Vandskade			X				
Direkte løn			X				
Leverandørdriftstab		X					
Aftagerdriftstab		X					
Erstatningsbegrænsning			X				
Restværdidriftstab			X				
Lovliggørelsesdriftstab			X				
Svigtende energiforsyning ved brandskade på værket		X					
Reguleringsaftale			X				
Meromkostning				X			DKK 10.000.000
Avancetabsforsikring		X					
Debitorforsikring		X					
Garantiforsikring		X					
Politisk risiko		X					
Nøglepersonforsikring		X					
Katastrofeplan							

ANSVAR

Medforsikret:	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
Erhvervsansvar				X			
Produktansvar				X			
Ingrediens- og komponentsskade				X			
Ingrediens- og komponenttab				X			
Behandling/bearbejdning				X			
Pludselig forurening				X			
Miljøansvar - Gradvis - Incl. oprydning på egen grund		X					
Fareafværgelse				X			
Genkøb af sum				X			
Retshjælp		X					Tilbudt 2021 KK 136357 - FT takker nej.
Products Recall forsikring		X					
Hus- og grundejeransvar				X			
Graveansvar (inkl. bygning)				X			
Løfteansvar (kran)				X			
Salgs- og leveringsbetingelser				X			
Excess Automobil Liability			X				
Direktions- og bestyrelsesansvarforsikring				X			
Sociale aktiviteter, foreninger				X			
Professionel rådgiveransvar						X	KK 127499 - Indhent tilbud, mindre egenprojektering
Kontamineringsforsikring		X					
Produktsabotage		X					
Kriminalitetsforsikring				X			
Netbankforsikring				X			
Cyber Risks		X					
Projektansvarsforsikring		X					
Installatøransvar		X					
Laboratorieansvar		X					
Indirekte tab (alene)		X					
Selvrisiko				X			
Off-shore/militær/fly		X					

MOTORKØRETØJER

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
FÆLLESPOLICE/ ENKELTPOLICE				X			
PERSONBILER							
Ansvar				X			
Kasko				X			
Glasskader		X					
Friskader		X					
GPS-Sporing				X			Ved nyværdi over 600.000
Bilafsavn		X					
Førerulykke				X			
Selvrisiko				X			
VAREBILER/LASTBILER							
Ansvar				X			
Kasko		X		X			
Glasskader		X					
Friskader		X					
GPS-Sporing				X			Ved nyværdi over 600.000
Bilafsavn		X					
Førerulykke				X			
Selvrisiko				X			
TRAILER/ANHÆNGER							
Kasko				X			Se police for omfattede enheder
ARBEJDSMASKINER							
Ansvar				X			
Kasko				X			Se police for omfattede enheder
Brand				X			Se police for omfattede enheder
Forhandler-/værksted		X					
Selvrisiko				X			

TRANSPORT

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
Fra leverandør		X					
Intern transport		X					
Til aftager		X					
Udstillingsforsikring		X					
Egne instrumenter i egen bil		X					NEJ TAK - 21/06/2021 KK 131676
Egne værktøjer i egne biler		X					NEJ TAK - 21/06/2021 KK 131676
Varer i egne biler		X					NEJ TAK - 21/06/2021 KK 131676
Mellem udenlandske pladser		X					
Returvarer		X					
Varer til forarbejdning		X					
Krigsdækning		X					
Ikke faktureret varer		X					
Under ophold/transit		X					
Imaginær avance		X					
Temperaturskader		X					
Skjulte skader (90 dage)		X					
Uanset forsikringsrådighed		X					
Indbaksning/løftedækning		X					
Varemærkeklausul		X					
Omsætningsbestemt præmieberegning		X					
Transportdrifttab		X					
Fragtføreransvar		X					
Speditøransvar		X					
Stevedoreansvar		X					
Montageforsikring		X					
Selvrisiko		X					

MEDARBEJDERE

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
ARBEJDSSKADEFORSIKRING							
Arbejdssskade ulykke				X			
Arbejdsskade sygdom				X			
Arbejdsledelsessystem							Fx ISO 45001, DS49001, EMAS, ISO 14001, KSM, M System, DAF
KOLLEKTIV ULYKKE							
Kollektiv ulykkesforsikring				X			Alene Ole Stensberg Øgelund
Autoulykkesforsikring				X			
Tandskadeforsikring		X					
REJSEFORSIKRING							
Sygdom/Hjemtransport				X			
Rejseulykke				X			
Bagage				X			
Bagageforsinkelse				X			
Privatansvar				X			
Overfaldsdækning				X			
Erstatningsrejse				X			
Tilkald privat/erhverv				X			
Rejseliv		X					
Sygeledsagelse				X			
Kaution/retshjælp/ sikkerhedsstillelse				X			
Danmarksrejser		X					
Udstationeringsforsikring		X					
Kidnapning/løsepenge							**SKAL** holdes hemmelig
Krigsdækning		X					
Eventforsikring		X					

PENSION

	Ønskes tegnet	Ønskes ikke tegnet	Ikke aktuelt	Er tegnet	RTM anbefaler tegning	Tilbud ønskes	Bemærkninger
FIRMAPENSION							
Opsparing markedsrente							
Opsparing gennemsnitrente							
Opsparing alderspension							
Invaliderente							
Invalidesum							
Præmiefritagelse							
Udbetaling til firma - invaliderente							
Fuld dækning af indtægtstab							
Dødsfaldsdækning							
Kollektiv Børnerente							
Visse Kritiske sygdomme							
Eget risikoregnskab							
Genkøb af pensionsordning							
Fravalg af medarbejdergrupper							
Individuelle rådgivningssamtaler							
Seniorrådgivning							
Sundhedsordning/-forsikring							PensionsDanmark og enkelte i Gjensidige
Helbredstjek							
Kollektiv ulykkesforsikring							
Årligt medarbejdermøde							
Medarbejderforsikring							

ADMINISTRATION OG ANSVARSOMRÅDE

Beslutninger af principiel karakter vedrørende:

- Risk Management og Forsikringspolitik træffes af den forsikringsansvarlige og bør præsenteres for bestyrelsen.

Daglig administration tilrettelægges således:

Alle forsikringsdokumenter, herunder meddelelser og opkrævninger, sendes fra forsikringsgiverne via RTM A/S, der herefter kontrollerer dokumenterne.

Alle præmieopkrævninger afleveres til den forsikringsansvarlige.
Betaling til forsikringsselskabet finder udelukkende sted, når godkendelse foreligger fra RTM A/S.

Direktionen skal tilsikre, at virksomheden lever op til de i denne politik givne retningslinier, herunder:

- Drage omsorg for, at der i virksomheden er udpeget en person, der har ansvaret for forsikringerne og som fungerer som daglig kontakt til RTM A/S.

- Drage omsorg for, at de til grund for forsikringsdækningen liggende risikooplysninger løbende opdateres og skriftligt meddeles til den forsikringsansvarlige.

Ændringer af Risk Management og Forsikringspolitik

- Hvis det i ledelsen findes nødvendigt eller blot hensigtsmæssigt at foreslå ændringer eller tilføjelser til denne politik, bedes der stillet begrundet forslag herom til direktionen.

UNDERSKRIFTER

Nærværende Risk Management & Forsikringspolitik for Svendborg Forsyningsservice A/S er fremlagt på bestyrelsesmødet den _____.

Bestyrelsen:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

RTM
FORSIKRINGSMÆGLER
For ansvarlige beslutninger

Forsikringsoversigt

vand og affald

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Den 05/02/2024

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Protector Forsikring	2305241	All-Risk			01/01	493.477
		Forsikringssteder jvf. aktivlisten				
		Bygning:				
		Allrisk				
		Restværdi ved 50 % skade		10.000		
		Elskade/kortslutning		10.000		
		Anden bygningsbeskadigelse		10.000		
		Udv. rørskade og stikledning		10.000		
		Husejeransvar		10.000		
		Huslejetab 1. risiko	10.000.000	10.000		
		Lovliggørelse 1. risiko	10.000.000	10.000		
		Oprydning 1. risiko	10.000.000	10.000		
		Jordskadedækning 1. risiko	5.000.000	10.000		
		Byggeforsikring (brand & storm)		10.000		
		Løsøre:				
		Allrisk				
		Brand		10.000		
		Tyveri		10.000		
		Vand		10.000		
		El-skade		10.000		
		Låseomstilling 1. risiko	50.000	10.000		
		Overalt i Danmark 1. risiko	2.000.000	10.000		
		Genfremstillingsomkostninger 1. risiko	10.000.000	10.000		
		Løsøre under åben himmel 1. risiko	2.000.000	10.000		
		Lager af væsker i over og underjordiske tanke 1. risiko	250.000	10.000		
		Maskinkasko:				
		Forsikringssum	1.536.288	10.000		

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	1375209	Ansvar			01/01	99.845
		Erhverv og produktansvar	20.000.000	5.000		
		Behandling & Bearbejdning	5.000.000	5.000		
		I/K Skade	20.000.000	5.000		
		I/K Tab	10.000.000	5.000		
		Pludselig forurening	10.000.000	5.000		
		Fareafværgelse	2.000.000	5.000		
		Bygherreansvar	5.000.000	5.000		
		Medforsikrede: Svendborg Vejbelysning A/S Svendborg Spildevand A/S Svendborg Forsyningsservice A/S Svendborg VE A/S Svendborg Affald A/S				
		Omsætningsfordeling Koncern omsætning - 199.670.000				
Gjensidige	1386386	Arbejdsskade			01/01	283.850
		Kontoransatte - 20 Anlæg/Tilsyn - 10 Drift = 56,5 fastansatte Øvrige = 1,6	Jf. Lov			
		I alt 88,1 ansatte				
AIG	50002382	Direktions- og bestyrelsesansvar			01/01	24.362
		Forsikringssum incl. Sagsomkostninger	25.000.000	250.000 pr. skade for krav rejst i USA 0 kr. pr skade for krav i resten af verden		

Oversigten er kun et kortfattet resume. Police og betingelser vil altid være gældende.

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Den 05/02/2024

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	702451	Entreprise/montage			01/01	35.848
		Allrisk for bygge/anlægsarbejde	30.000.000	25.00		
		Allrisk Bestående bygninger	5.000.000	25.000		
		Entrepriseansvar	10.000.000	25.000		
		Allrisk montagearbejde	15.000.000	25.000		
		Allrisk for eksisterende løsøre	5.000.000	25.000		
		Forventet omsætning for 2024 kr. 15.100.000 - afventer regulering for 2023				
Tryg Forsikring	682100006074	Kollektiv ulykke			01/01	3.889
		Invaliditet	3.428.076			
		Død	3.428.076			
		Tandskade	Efter regning			
		Omfatter direktør Ole Stensberg Øgelund				
AIG	52001257	Kriminalitet			01/01	16.402
		Forsikringssum	5.000.000	100.000		
Gjensidige	7842895	Motor			01/01	15.719
		Flådeforsikring for biler og lastbiler for Svendborg Forsyningservice A/S		'		
		Dækninger biler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke v. invaliditet	1.500.000	0		
		Førerulykke v. død	750.000			
		Dækning for lastbiler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		

Oversigten er kun et kortfattet resume. Police og betingelser vil altid være gældende.

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Den 05/02/2024

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Europæiske Rejseforsikring	50020339	Rejse			01/01	1.618
Afventer fornyelse		Akut sygdom og tilskadekomst	Ubegrænset			
		Graviditet og fødsel	Ubegrænset			
		Psykolog eller psykiater	15.000			
		Udgifter til lokaltransport	Ubegrænset			
		Hotelophold og fortæring	Ubegrænset			
		Kompensation ved sygemelding	12.000			
		Smertestillende tandbehandling	Ubegrænset			
		Tandskade	Ubegrænset			
		Fysioterapi og kiropraktik	10.000			
		Lægelig fejlbehandling	1.000.000			
		Krisehjælp	Ubegrænset			
		Hjemtransport	Ubegrænset			
		Begravelsesudgifter i udlandet	Ubegrænset			
		Ledsagelse	Ubegrænset			
		Tilkaldelse	Ubegrænset			
		Bagageforsinkelse	4.000			
		Erhvervsevnetab	Inkluderet			
		Transport hjem-arbejde	10.000			
		Hjælpemidel v. invaliditet	50.000			
		Teknisk ændring af nærmiljø	60.000			
		Genoptræning og omskoling	60.000			
		Koma	100.000			
		Død v. ulykke	849.460			
		Invaliditet v ulykke	1.359.134			
		Bagageforsinkelse	4.000			
		Bagage	36.020			
		Kontanter	5.000			
		Rejsedokumentation	30.000			
		Merudgift til politiraport	15.000			
		Evakuering	Ubegrænset			
		Forlænget ophold pga. tilbageholdelse	50.000			
		Ekstraudgifter ved myndighedsafspærring	6.000			
		Eftersøgning og redning	250.000			
		Gidselkompensation	750.000			
		Privatansvar - personskade	10.000.000			
		Privatansvar - tingskade	10.000.000			
		Global juridisk assistance	250.000			
		Sikkerhedsstillelse/kaution	100.000			
		Rejsedage:				

Oversigten er kun et kortfattet resume. Police og betingelser vil altid være gældende.

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
		Verden - 1				

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	7864884	Motor			01/01	100.238
		Flådeforsikring for biler og påhængsvogne for Svendborg Affald A/S				
		Dækninger biler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke	500.000	0		
		Dækning arbejdsmaskiner:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Brand	Se policen	0		
		Dækning for lastbiler:				
		GMB max 1.500.000				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke:				
		Sum ved invaliditet	1.500.000			
		Sum ved død	750.000			
		Dækning for lastbiler:				
		Egne varer Max 1.400.000				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Den 05/02/2024

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	8540311	Entreprise/montage			01/01	201.320
		Entrepriseforsikring - Ny hovedpumpestation på Svendborg Havn				
		Brand bygge/anlægsarbejde	82.950.000	25.000		
		All Risks for bygge/anlægsarbejder	82.950.000	25.000		
		All Risks for bestående bygninger	1.000.000	25.000		
		Entrepriseansvar	1.000.000	25.000		
		Entrepriseperiode 19.09.2022 - 31.12.2024				
Gjensidige	7866474	Motor			01/01	106.807
		Flådeforsikring for biler og påhængsvogne for Svendborg spildevand A/S				
		Dækninger biler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Dækning påhængsvogne:				
		Kasko	Se policen	10.000		
		Brand	Se policen	0		
		Dækning for lastbiler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke for person/varebiler:				
		Sum ved invaliditet	1.500.000			
		Sum ved død	750.000			

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	7861241	Motor			01/01	40.026
		Flådeforsikring for biler og arbejdsmaskiner -Svendborg Vand A/S				
		Dækninger for bil:				
		Ansvar	Jf.Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke	500.000	0		
		Dækning for lastbil:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Brand	Se policen	0		
		Dækning for påhængsvogn:				
		Kasko	Se policen	10.000		
		Brand	Se policen	0		
		Førerulykke for person/varebiler:				
		Sum ved invaliditet	1.500.000			
		Sum ved død	750.000			

FORSIKRINGSOVERSIGT

Svendborg Forsyningsservice A/S
Ryttermarken 21
5700 Svendborg

Den 05/02/2024

Selskab	Policenr	Forsikringsart/dækning	kr.	Selvrisiko kr.	Hoved-forfald	Årspræmie inkl. afgift
Gjensidige	9615054	Motor			01/01	9.279
		Flådeforsikring for biler og påhængsvogne for *Svendborg Vejbelysning A/S*				
		Dækninger biler:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke	500.000	0		
		Dækning arbejdsmaskiner:				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Brand	Se policen	0		
		Dækning for lastbiler:				
		GMB max 1.500.000				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		
		Førerulykke:				
		Sum ved invaliditet	1.500.000			
		Sum ved død	750.000			
		Dækning for lastbiler:				
		Egne varer Max 1.400.000				
		Ansvar	Jf. Lov	0		
		Kasko	Se policen	10.000		

Oversigten er kun et kortfattet resume. Police og betingelser vil altid være gældende.

Kontrolleret af:
Karina Van Der Goot
d. 05.feb.2024

BusinessGuard
Bestyrelses- og Direktionsansvarsforsikring

Policenummer: 50.0.02.382-12

1. Oplysninger om forsikringstager

Forsikringstager	:	Svendborg Forsyning A/S
Adresse	:	Ryttemarken 21 DK - 5700 Svendborg
CVR nr.	:	33 25 42 88

2. Periode

(a) Forsikringsperioden	:	Fra kl. 00.01 den 01. januar 2024 Er aftale om automatisk fornyelse af tegningsperioden truffet, fornys Forsikringen for 1 år ad gangen, medmindre forsikringen opsiges senest 30 dage før hovedforfaldsdatoen, jf. policetillægget "Automatisk fornyelse".
(b) Hovedforfald	:	01. januar
(c) Kontinuitetsdato	:	01. januar 2012
(d) Retroaktiv dato	:	Der gælder ingen retroaktiv dato.

3. Forsikringsomfang, forsikringssummer og selvrisiko

(a) Forsikringssum	:	DKK 25.000.000 pr. skade og i alt pr. år.
(b) Sagsomkostninger	:	DKK 0,00 i alt pr. år, jf. betingelsernes pkt. 7.3.
(c) Non Executives	:	DKK 0,00 pr. non-excecutive director pr. skade og i alt pr. år. DKK 0,00 i alt pr. år under denne udvidelse.
(d) Udvidelser	:	Følgende undersummer er en del af og ikke i tillæg til forsikringssummen som anført under pkt. 3 (a) ovenfor.

5.1 Udvidet Opdagelsesperiode
Dækket – Fuld forsikringssum

5.2 Livsvarig Opdagelsesperiode for Fratrådte Sikrede
Dækket – Fuld forsikringssum

5.3 Ledelsesansvar udenfor Koncernen
Dækket – Fuld forsikringssum

5.4 Employment Practices Claims
Dækket – Fuld forsikringssum

5.5 Repræsentation ved Undersøgelse
Dækket – Fuld forsikringssum

5.6 Forundersøgelse
Dækket - Undersum DKK 750,000

5.7 Punitive Damage
Dækket – Fuld forsikringssum

5.8 Omkostninger til genetablering af Renommé
Dækket – Fuld forsikringssum

5.9 Nødsituationsomkostninger
Dækket – Undersum 20% af forsikringssummen

5.10 Person- og Tingsskade
Dækket – Undersum 20% af forsikringssummen

5.11 Arbejdsmiljøbegrundede dødsfald
Dækket – Fuld forsikringssum

5.13 Kaution, Frihedsberøvelse og Beslaglæggelse af Aktiver
Dækket – Fuld forsikringssum

5.14 Udleveringsomkostninger
Dækket – Fuld forsikringssum

5.15 Sikredes Bo
Dækket – Fuld forsikringssum

5.16 Sikredes Partner eller Ægtefælle
Dækket – Fuld forsikringssum

(e) Selvrisiko : Koncernens skadesløsholdelse, jf. pkt. 8 i betingelserne:

DKK 250.000 pr. skade for krav rejst i USA.
DKK 0 pr. skade for krav rejst i resten af verden.

4. Vilkår

Forsikringsbetingelser	:	BusinessGuard Bestyrelses- og Direktionsansvarsforsikring 12.2014
Geografisk område	:	Hele Verden
Særlige betingelser	:	Policetillæg nr. 1 Udvidelse for bøder
		Policetillæg nr. 2 Automatisk fornyelse
Lokalpolicer	:	Nærværende forsikring indeholder ikke udstedelse af lokalpolicer.
FOS skatter	:	Det er mellem parterne forstået og aftalt, at denne police ikke indeholder distribuering af FOS skatter.
Forsikringsskatter (generelt udenfor EU)	:	Det er mellem parterne forstået og aftalt, at denne police ikke indeholder distribution af forsikringsskatter udenfor EU.

5. Præmie og provision

Årlig præmie : DKK 24.097 eksklusiv mæglerprovision.

Policens præmie indekseres 1. januar med virkning fra den første forfaldsdag i kalenderåret. Reguleringen beregnes på baggrund af det af Danmarks Statistik offentliggjorte ikke-sæsonkorrigerede ILON2, hvilket offentliggøres august måned året forinden.

Ophører udgivelsen af ovennævnte reguleringsindeks, er selskabet berettiget til at fortsætte reguleringen på baggrund af et af selskabet valgt, tilsvarende indeks fra Danmarks Statistik

6. Udvidet opdagelsesperiode

Udvidet opdagelsesperiode, jf. betingelserne pkt. 5.1.1.

12 måneder for 75% af forsikringspræmien anført under pkt. 5, eller
24 måneder for 125% af forsikringspræmien anført under pkt. 5, eller
36 måneder for 150% af forsikringspræmien anført under pkt. 5, eller
72 måneder for 250% af forsikringspræmien anført under pkt. 5.

7. Skatter og afgifter

Skadeforsikringsafgift : Skadeforsikringsafgiften udgør 1,1% af præmien

Skadeforsikringsafgiften berigtiges i henhold til skadeforsikrings-afgiftsloven.

8. Forsikringsmægler

Forsikringsmægler : RTM

9. Selskab og kontakter

Selskab :
AIG Europe S.A.
Bryggernes Plads 2,
1799 København V
Danmark

Kontakt :
Policeudstedelse m.v.:
cph.fluw@aig.com
Aigdk@aig.com

Skader:
bo.berner@aig.com
anmeldelse@aig.com (brug til anmeldelse af skade)

Dato : 24. november 2023

Bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring

Policetillæg nr. 1

1 Udvidelse for bøder

Dette policetillæg udgør en integreret del af nærværende police udstedt af AIG.

1.1 Uanset betingelsernes undtagelse 6.4 og i tillæg til direkte formuetab er forsikringen udvidet til at dække bøder pålagt en sikret, som følge af en administrativ eller offentlig undersøgelse, granskning eller efterforskning iværksat af en offentlig myndighed i forbindelse med dennes undersøgelse af koncernens forhold, med mindre at:

1. bøden er pålagt i forbindelse med sikredes faktiske forsætlige skadeforvoldelse eller retsbrud; eller
2. bøden er af strafferetlig karakter; eller
3. bøden ikke er forsikringsbar under (a) anvendelse af den lovgivning, policen er underlagt eller (b) i den jurisdiktion eller under anvendelse af lovgivningen i det land eller den stat, hvor bøden er pålagt; eller
4. bøden er pålagt i forbindelse med nogen form for overtrædelse af skatteretlige regler eller regulering

1.2 Det samlede forsikringssum til rådighed for alle bøder pålagt alle sikrede under denne udvidelse er begrænset til en undersum på DKK 15.000.000 pr. skade og i alt pr. år, hvilket er en del af og ikke i tillæg til forsikringssummen jf. pkt. 3 på policen.

Uanset ovenstående skal denne udvidelse ikke omfatte bøder pålagt i eller under anvendelse af lovgivningen i USA.

Alle andre forhold er uændret gældende.

Bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring

Policetillæg nr. 2

1 Automatisk fornyelse

Dette policetillæg udgør en integreret del af nærværende police udstedt af AIG.

Betingelsernes pkt. 16 "Forsikringens ophør" slettes i sin helhed og erstattes af følgende:

1.1 Forsikringsaftalen fornys automatisk for en ny 12 måneders policeperiode, jf. pkt. 2 (a) på Policen, på uændrede betingelser og til uændret præmie, medmindre et af følgende forhold foreligger inden 30 dage forud for hovedforfaldsdato:

1. Der er anmeldt krav eller omstændigheder som kan føre til krav under policen,

2. Der er sket ændring i et lovgrundlag, som forhindrer AIG Europe S.A. i at fortsætte policen på de aftalte betingelser og vilkår,

3. Der er ikke betalt præmie,

4. Forsikringstageren har registreret eller stiftet juridisk enhed i USA eller nogen stat, territorium eller besiddelse herunder,

5. Forsikringstageren er begyndt at drive virksomhed som en Finansiel Institution. Finansiel Institution defineres som: nogen form for bank, forsikringsselskab, og/eller forskelligartet finansiel virksomhed, herunder men ikke begrænset til børsmægler- eller investerings virksomhed,

6. Forsikringstageren eller koncernen udsteder eller registrerer værdipapirer ved offentligt udbud.

7. Der er sket risikoforandringer for forsikringstager, jf. de generelle betingelsers pkt. 14 eller forsikringstager har været i eller er under rekonstruktion, likvidation eller er under konkursforhandlinger eller er gået konkurs.

1.2 Forsikringsaftalen kan af enhver af parterne opsiges med en (1) måneds skriftlig varsel til en hovedforfaldsdato.

Alle andre forhold er uændret gældende.

BusinessGuard
Bestyrelses- og Direktionsansvarsforsikring

Forsikringsbetingelser 12.2014

1 Sikrede

1.1 Sikrede under forsikringen er enhver fysisk person, som er tidligere, nuværende eller kommende medlem af bestyrelse og/eller direktion eller tilsvarende ledelsesorgan i koncernen, herunder de facto medlemmer og shadow directors, samt enhver tidligere, nuværende eller kommende ansat i koncernen, som vil kunne pådrage sig et personligt ledelsesansvar.

Sikrede er også øvrige ansatte i koncernen som medsagsøgte sammen med direktions- og/eller bestyrelsesmedlem i koncernen for et krav, hvilket denne påstås at have assisteret eller medvirket til.

1.2 Som koncern anses forsikringstageren og dennes datterselskaber, hvorved forstås juridiske enheder, hvori forsikringstageren på tidspunktet for forsikringens ikrafttrædelse, jf. pkt. 2 (a) på policen, direkte eller indirekte:

(i) besidder mere end halvdelen af aktiekapitalen/anpartskapitalen; eller

(ii) kontrollerer flertallet af stemmerettighederne; eller

(iii) har ret til at udpege flertallet af bestyrelsesmedlemmerne; eller

(iv) ved vedtægt eller aftale i øvrigt har kontrol over den juridiske enhed, og som er 100 % konsolideret ind i forsikringstagerens koncernregnskab; eller

(v) på grundlag af aftale med andre ejere råder over flertallet af stemmerettighederne, og som er 100 % konsolideret ind i forsikringstagerens koncernregnskab; eller

(vi) øvrige juridiske enheder nævnt under "Øvrige virksomheder", jf. pkt. 1 på policen: "Forsikringstager".

1.3 Som del af koncernen anses tillige alle juridiske enheder, hvori koncernen tidligere har haft en indflydelse, som beskrevet i pkt. 1.2 (i)–(v) ovenfor.

1.4 Forsikringen omfatter automatisk de juridiske enheder som stiftes eller overtages efter forsikringens ikrafttrædelse, jf. pkt. 2 (a) på policen, hvori koncernen får indflydelse, som beskrevet i pkt. 1.2 (i)-(vi), med undtagelse af juridiske enheder der:

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

(i) a. er børsnoteret, men ikke har dets værdipapirer noteret på nogen børs eller marked i USA, eller

b. er registreret eller stiftet i USA, og

har samlede aktiver der overstiger 25 % af de samlede konsoliderede aktiver i koncernen på policens ikrafttrædelsesdato, eller

(ii) har og fortsætter med at have værdipapirer noteret på nogen børs eller marked i USA.

I tilfælde, hvor fremtidige stiftede eller overtagede juridiske enheder efter policeperiodens ikrafttræden, jf. pkt. 2 (a) på policen, falder ind under pkt. 1.4 (i) – (ii) ovenfor, dækkes disse som en del af koncernen i enten 60 dage fra første overtagelse eller stiftelse, eller indtil forsikringsperioden udløber, alt afhængigt af hvilken dato der kommer først.

1.5 Dækning for ethvert krav mod en sikret er betinget af at dette vedrører handlinger eller undladelser begået mens den juridiske enhed var en del af koncernen.

2 Forsikringens omfang

2.1 (i) Forsikringsselskabet vil:

a. betale på vegne af sikrede enhver erstatning for formuetab som følge af krav rejst første gang mod sikrede for personligt ledelsesansvar i forsikringsperioden, i det omfang sikrede ikke er blevet skadesløsholdt af koncernen, eller

b. godtgøre eller betale på vegne af koncernen enhver erstatning for formuetab som følge af krav rejst første gang mod sikrede for personligt ledelsesansvar i forsikringsperioden, i det omfang koncernen eller en juridisk enhed har skadesløsholdt sikrede.

(ii) Ved krav forstås:

a. ethvert søgsmål eller retsskridt rejst mod sikrede med påstand om erstatning, eller

b. ethvert skriftligt krav om erstatning, eller

c. en strafferetlig sigtelse direkte mod sikrede, eller

d. en administrativ eller offentlig proces eller sag vedrørende sikredes handlinger, eller

e. civilretlig, strafferetlig, administrativ eller offentlig undersøgelse, granskning eller efterforskning af en sikret:

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

1. når sikrede skriftligt er identificeret af en undersøgende myndighed som værende genstand for en procedure, som beskrevet ovenfor i pkt. 2.1 (ii) e, eller

2. når sikrede af en international eller lokal myndighed, som regulerer handelen med værdipapirer, har modtaget stævning,

som følge af en faktisk eller påstået ansvarspådragende handling eller undladelse, der medfører ledelsesansvar for sikrede i dennes egenskab af bestyrelsesmedlem, direktionsmedlem eller anden sikret i koncernen, eller for andre forhold, hvor der rejses krav mod sikrede udelukkende på grund af sikredes position som bestyrelsesmedlem, direktionsmedlem eller anden sikret i koncernen.

2.2 Forsikringen betaler rimelige omkostninger til sikredes forsvar i forbindelse med et krav. Omkostningerne betales på vegne af sikrede, efterhånden som de påløber.

Forsvarsomkostninger omfatter også rimelige omkostninger til indhentelse af ekspertudtalelse og –evaluering (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller anden godtgørelse eller andre omkostninger til sikrede), herunder udarbejdelse af rapport, i forbindelse med forberedelse af forsvar af et dækket krav.

Betaling af forsvarsomkostninger er betinget af forsikringsselskabets forudgående skriftlige godkendelse, jf. dog. pkt. 5.9.

3 Forsikringsperioden

3.1 Forsikringen dækker krav, som første gang rejses mod sikrede i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen.

3.2 Krav anses som rejst, når sikrede modtager første skriftlige henvendelse herom. Krav, som er rejst mod sikrede i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen, men som anmeldes senere end 12 måneder efter forsikringsperiodens udløb, dækkes ikke.

3.3 Endvidere dækker forsikringen krav rejst i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen, der udspringer af omstændigheder, der vil kunne give anledning til krav dækket under forsikringen, jf. betingelsernes pkt. 10.3, såfremt sådanne omstændigheder anmeldes indenfor forsikringsperioden, jf. pkt. 2 på policen, med detaljerede oplysninger om grundlaget for erstatningsansvaret.

4 Geografisk område

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

Med mindre andet er anført i pkt. 4 på policen, dækker forsikringen krav rejst i hele verden.

5 Dækningsudvidelser

Forsikringens øvrige vilkår og undtagelser gælder for nedenstående udvidelser i den udstrækning, de ikke specifikt er fraveget.

5.1 Udvidet opdagelsesperiode

5.1.1 Hvis forsikringen ikke fornyes og forsikring, der omfatter bestyrelses- og direktionsansvar eller lignende dækning, herunder nogen anden udvidet opdagelsesperiode, ikke tegnes andetsteds, gælder for nærværende forsikring en opdagelsesperiode på 60 dage efter forsikringens ophør.

Derudover er forsikringstageren berettiget til en udvidet opdagelsesperiode som anført i policens pkt. 6, hvis der fremsættes skriftligt anmodning derom, og den i policens pkt. 6 anførte præmie betales senest 30 dage efter præmiens opkrævning. Præmien er fuldt optjent, når den udvidede opdagelsesperiode er begyndt, og kan ikke refunderes.

5.1.2 Køb af en udvidet opdagelsesperiode berettiger sikrede til at anmelde krav, som rejses i den udvidede opdagelsesperiode, og som vedrører:

(i) ansvarspådragende handlinger eller undladelser begået før udløb af forsikringsperioden, eller

(ii) offentlig undersøgelse, efterforskning eller granskning, udlevering, kaution, frihedsberøvelse og beslaglæggelse af aktiver, som er indtrådt eller vedrører omstændigheder, som er indtrådt før udløb af forsikringsperioden.

5.1.3 I tilfælde af risikoforandringer, jf. betingelsernes pkt. 14, eller i forbindelse med konkurs, likvidation, rekonstruktion eller lignende foranstaltninger i Danmark eller andre jurisdiktioner, bortfalder forsikringstagerens og de sikredes ret til udvidet opdagelsesperiode som beskrevet ovenfor. Dog har forsikringstageren og de sikrede retten til senest 30 dage efter ophøret af forsikringsperioden at anmode forsikringsselskabet om tilbud på en udvidet opdagelsesperiode på op til 72 måneder. Forsikringsselskabet har pligt til at afgive tilbud på den anmodede udvidet opdagelsesperiode på betingelser og vilkår, som forsikringsselskabet finder rimelige.

5.2 Livsvarig opdagelsesperiode for fratrådte sikrede

5.2.1 Forsikringen er udvidet til at omfatte en livsvarig opdagelsesperiode for fratrådte sikrede.

Ved fratrådte sikrede forstås en sikret person, som fratræder sin position som følge af alder, helbredsmæssige årsager, omstruktureringer eller i øvrigt fratræder efter gensidig aftale.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

Denne udvidelse finder ikke anvendelse, hvis:

(i) den eller de sikrede er fratrådt(e) i forbindelse med risikoforandringer, jf. betingelsernes pkt. 14 eller i forbindelse med konkurs, likvidation, rekonstruktion eller lignende foranstaltninger i Danmark eller andre jurisdiktioner.

(ii) forsikringen fornyes, eller forsikring der omfatter bestyrelses- og direktionsansvar eller lignende dækning, herunder afløbsforsikring, tegnes eller placeres andetsteds, medmindre en sådan dækning ikke giver mulighed for en udvidet opdagelsesperiode på mindst 6 år for sådanne sikrede.

Ethvert krav rejst og anmeldt som følge af denne udvidelse behandles efter de bestemmelser og den forsikringssum på den police, som er i kraft på det tidspunkt, hvor kravet anses for at være rejst, eller senest gyldige police herunder afløbspolice.

5.2.2 Denne udvidede opdagelsesperiode omfatter alene krav rejst mod fratrådte sikrede:

(i) der baserer sig på ansvarspådragende handlinger eller undladelser begået forud for udløb af den i policen pkt. 2 (a) fastsatte forsikringsperiode, og som ellers måtte være dækket af forsikringen, eller

(ii) i forbindelse med en offentlig undersøgelse, efterforskning eller granskning, samt ved sager om udlevering, kaution, frihedsberøvelse og beslaglæggelse af aktiver, som er indtrådt eller vedrører omstændigheder forud for policens ophør.

5.3 Ledelsesansvar udenfor koncernen

5.3.1 Forsikringen er udvidet til at dække krav rejst mod personer, som på specifik anmodning af koncernen var, er eller bliver medlem af bestyrelse og/eller direktion eller tilsvarende ledelsesorgan, herunder de facto medlemmer og shadow directors, i en relateret enhed, forudsat at dette krav rejses mod disse personer i deres egenskab af direktions- og/eller bestyrelsesmedlem som beskrevet ovenfor.

5.3.2 Dækning under denne udvidelse skal være subsidiær i forhold til enhver anden bestyrelses- og direktionsansvarsforsikring for den relaterede enhed, samt enhver skadesløsholdelse ydet fra den relaterede enhed eller ethvert andet selskab i koncernen.

5.3.3 Ved relateret enhed forstås enhver juridisk enhed, med undtagelse af:

(i) et datterselskab, eller

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

(ii) nogen form for bank, forsikringsselskab og/eller nogen anden form for finansiel virksomhed, herunder men ikke begrænset til projekt udbyder, børsmægler- eller investeringsvirksomhed, eller

(iii) enhver juridisk enhed der har nogen værdipapirer noteret på nogen børs/marked, og/eller herunder "over-the-counter" i USA eller nogen stat, territorium eller besiddelse herunder, og er genstand for nogen forpligtigelse, jf. Section 13 i den amerikanske U.S. Securities and Exchange Act of 1934.

5.3.4 Dækningen omfatter ikke krav rejst mod personer, der skyldes ansvarspådragende handlinger eller undladelser begået før kontinuitetsdatoen for ledelsesansvar udenfor koncernen, hvis disse personer før eller på denne dato vidste eller burde have vidst, at sådanne ansvarspådragende handlinger eller undladelser ville eller kunne give anledning til krav.

Ved kontinuitetsdatoen for ledelsesansvar udenfor koncernen forstås, i relation til denne udvidelse, den dato, hvor personen første gang tjente som direktions- eller bestyrelsesmedlem eller medlem af tilsvarende organ eller lignende position i en relateret enhed på specifik anmodning af koncernen.

5.4 Employment practices claims

5.4.1 Forsikringen er udvidet til at dække erstatningskrav vedrørende formuetab, der rejses af eller på vegne af ansatte mod sikrede i disses egenskab, som anført i pkt. 5.4.3. I tillæg til formuetab dækkes erstatning for følelsesmæssig forstyrrelse eller psykisk skade.

5.4.2 Krav fra ansatte betyder i denne udvidelse erstatningskrav, som er rejst af en tidligere, nuværende, kommende eller en potentiel ansat i koncernen, som følge af faktisk eller påstået chikane, diskrimination, forskelsbehandling eller lignende, herunder manglende vedtagelse eller fejlagtig gennemførelse af personalepolitik eller procedurer.

5.4.3 Sikrede under denne udvidelse er alle tidligere, nuværende og kommende bestyrelses- og direktionsmedlemmer samt ansatte i koncernen.

5.5 Repræsentation ved undersøgelse

5.5.1 Forsikringen er udvidet til at omfatte rimelige og nødvendige omkostninger (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller andet vederlag til sikrede) forbundet med ethvert pligtig fremmøde for nogen sikrede under enhver offentlig udredning, afhøring, efterforskning eller lignende proces som koncernen eller en relateret enhed har givet anledning til, når meddelelse om sådant pligtigt fremmøde er modtaget i forsikringsperioden, og at omkostningerne på forhånd skriftligt er godkendt af forsikringsselskabet. Dette skal også gælde andet pligtig fremmøde for sikrede på baggrund af sikredes stilling i koncernen.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

5.5.2 Denne udvidelse finder ikke anvendelse på offentlig udredning, afhøring, efterforskning eller lignende proces, der er at anse som et krav i henhold til betingelsernes pkt. 2.1 (ii) d ovenfor.

5.5.3 Denne udvidelse omfatter ikke processer som er foranlediget af omstændigheder, der generelt påvirker den branche hvori koncernen opererer.

5.6 Forundersøgelse

5.6.1 Forsikringen er udvidet til at omfatte rimelige omkostninger (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller andet vederlag til sikrede) forbundet med at engagere juridiske rådgivere, eller til forberedelse af en rapport, herunder supplerende rapporter, til en offentlig myndighed, som er nødvendig i forbindelse med en forundersøgelse til en offentlig undersøgelse, efterforskning eller granskning af sikrede.

5.6.2 Ved en offentlig undersøgelse, efterforskning eller granskning forstås:

(i) et dawn raid eller virksomhedsbesøg i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen, foretaget af en offentlig myndighed, som medfører produktion, gennemgang, kopiering eller konfiskation af dokumenter, eller samtale med sikrede, eller

(ii) en offentlig annoncering af det i pkt. 5.6.2 (i) nævnte, eller

(iii) en offentlig myndigheds formelle krav i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen, om sikredes produktion af dokumenter til, besvarelse af spørgsmål af eller deltagelse i samtale med, denne myndighed.

5.6.3 Forsikringssummen til rådighed for omkostninger under denne udvidelse er begrænset til en undersum, jf. pkt. 3 (d) på policen.

5.7 Punitive damage

Forsikringen er udvidet til i tillæg til formuetab at dække ”aggravated-”, ”punitive-” og ”exemplary damages”, pålagt sikrede hvor ”aggravated-”, ”punitive-” og ”exemplary damages” er forsikringsbare. Rækkeviden af denne dækning skal afgøres efter den lovgivning, der i øvrigt er anvendelig på forholdet, og som i størst mulig omfang tillader forsikringsdækning for ”aggravated-”, ”punitive-” og ”exemplary damages”.

Denne udvidelse skal ikke finde anvendelse på dækning for Employment Practices Claims, jf. pkt. 5.4.

5.8 Omkostninger til genetablering af renommé

5.8.1 Forsikringen er udvidet til at dække sikredes omkostninger til genetablering af renommé, som følge at et dækningsberettiget krav eller ved gennemførelse af en offentlig undersøgelse.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

5.8.2 Med omkostninger til genetablering af renommé forstås rimelige omkostninger (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller anden godtgørelse eller andre omkostninger til sikrede), som sikrede med forsikringsselskabets forudgående godkendelse pådrager sig til konsulentydelser med henblik på at dæmpe den negative eller potentielt negative effekt på sikredes renommé, som følge af et dækket krav eller offentlig undersøgelse.

5.9 Nødsituationsomkostninger

Hvis forsikringsselskabets skriftlige godkendelse af forsvarsomkostninger ikke kan opnås indenfor rimelig tid, er forsikringen udvidet til at dække sådanne omkostninger uden forhåndsgodkendelse, som følge af et under forsikringen dækningsberettiget krav, med den under pkt. 3 (d) på policen anførte undersum.

5.10 Person- og tingsskade

5.10.1 Udover omkostninger som anført i pkt. 2.2, er forsikringen udvidet til at dække rimelige omkostninger til en sikrets forsvar overfor krav, jf. punkt 2.1 (ii), mod den pågældende sikrede i dennes egenskab som nævnt i pkt. 1.1 om erstatning for faktisk eller påstået legemsbeskadigelse, sygdom, lidelse, død, følelsesmæssig forstyrrelse eller psykisk skade eller anden personskade samt erstatningskrav for tingsskade, herunder for mistet brug af ting. Forsikringen yder ikke dækning for selve det fremsatte krav.

5.10.2 Forsikringssummen til rådighed for omkostninger under denne udvidelse er begrænset til en undersum, jf. pkt. 3 (d) på policen.

5.11 Arbejdsmiljøbegrundede dødsfald

5.11.1 Udover omkostninger som anført i pkt. 2.2, er forsikringen udvidet til at dække rimelige omkostninger til en sikrets forsvar overfor krav, jf. punkt 2.1 (ii), mod den pågældende sikrede i dennes egenskab som nævnt i pkt. 1.1 om erstatning for arbejdsmiljøbegrundet dødsfald. Forsikringen yder ikke dækning for selve det fremsatte krav.

5.11.2 Ved arbejdsmiljøbegrundet dødsfald forstås persondødsfald som følge af arbejdsgivers grove sikkerhedsmæssig pligtforsømmelse, herunder men ikke begrænset til krav rejst iht. Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007.

5.12 Non-executive directors

5.12.1 I tillæg til forsikringssummen angivet i pkt. 3 (a) på policen, er forsikringen udvidet til at dække forsikringstagers non-executive directors, som defineret i pkt. 5.12.2, med den i pkt. 3 (c) på policen angivne sum, når følgende er udtømt:

(i) forsikringssummen angivet på policen pkt. 3 (a), og

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

(ii) enhver anden forsikringsdækning for ledelsesansvar til rådighed for non-executive directors, og

(iii) enhver anden mulighed for skadesløsholdelse af non-executive directors.

5.12.2 Ved non-executive directors forstås enhver sikret, der:

(i) besidder bestyrelseshverv hos forsikringstageren i løbet af forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen, og

(ii) ikke besidder eller har besiddet direktionshverv i koncernen, og

(iv) ikke er eller har været ansat i koncernen, og

(iv) ikke direkte eller indirekte modtager eller har modtaget betaling eller anden kompensation fra et selskab i koncernen for ydelser udført som konsulent, rådgiver eller enhver anden servicevirksomhed, der ikke er relateret til bestyrelseshvervet.

5.12.3 Forsikringssummen til rådighed for hver enkelte non-executive director under denne udvidelse, fremgår af tillægssummen anført i pkt. 3 (c) på policen.

5.13 Kaution, frihedsberøvelse og beslaglæggelse af aktiver

5.13.1 Forsikringen er udvidet til at dække rimelige og nødvendige omkostninger (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller anden godtgørelse eller andre omkostninger til sikrede) som sikrede pådrager sig til sit forsvar eller for at opnå frifindelse eller omstødelse af en offentlig myndigheds påbud, der medfører:

(i) frakendelse af en sikrets ret til at besidde embede som medlem af bestyrelse, direktion eller tilsvarende ledelsesorgan i koncernen, eller

(ii) konfiskation, overtagelse af ejerskab og kontrol, suspension eller fastfrysning af ejendomsrettigheder over fast ejendom eller personlige aktiver som tilhører sikrede, eller

(iii) restriktioner over sikredes fast ejendom eller personlige aktiver, eller

(iv) midlertidigt eller permanent forbud mod sikredes besiddelse af embede eller udførelse af arbejde som medlem af bestyrelse, direktion eller tilsvarende ledelsesorgan i koncernen, eller

(v) begrænsning af sikredes personlige bevægelsesfrihed til en specifik privat bolig eller offentlig detention, eller

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

(vi) deportation af sikrede som følge af tilbagekaldelse af gældende og gyldig immigrationstilladelse, medmindre tilbagekaldelsen skyldes at sikrede er dømt skyldig i en strafbar handling.

Dækning under nærværende udvidelse forudsætter forsikringsselskabets forudgående skriftlige godkendelse.

5.13.2 I forbindelse med en offentlig myndigheds påbud i medfør af pkt. 5.13.1 (ii) ovenfor, betaler forsikringen udgifter direkte til sikredes privatskole for umyndige børn, privat bolig, privat husholdning, herunder og begrænset til privat forbrug af vand, elektricitet, gas, telefon og Internet, samt private personforsikringer.

Det er dog en betingelse for dækning, at:

(i) betalingsforpligtelserne er indgået forinden nedlæggelse af offentligt påbud, og

(ii) ethvert anden rådighedsbeløb stillet hertil er opbrugt.

Forsikringssummen til rådighed for disse omkostninger er begrænset til en undersum på DKK 500.000 pr. sikrede, og i alt DKK 1.500.000 pr. forsikringsperiode, og dækker, efter at en 30 dages karenstid er sprunget, indenfor forsikringssummen, indtil påbudets ophævelse, dog maksimalt i 12 måneder.

5.13.3 Forsikringen dækker udgifter til provision, gebyr og andre omkostninger med henblik på at stille kaution eller anden sikkerhed for et idømt eller krævet beløb med hensyn til et krav, som i øvrigt er dækket af forsikringen, såfremt sådan sikkerhed fordres af domstolene i forbindelse med sagsanlæg, appel eller lignende. Dækningen omfatter ikke selve sikkerhedsstillelsen eller pant eller anden sikkerhed, som måtte blive fordret af en kautionist, garant eller lignende som vilkår for at stille sikkerheden.

5.13.4 Såfremt krav om rettighedsfrakendelse m.v., jf. pkt. 5.13.1 ovenfor, rejses under en straffesag eller en anden sag som også angår andre forhold, omfatter omkostningsdækningen kun de omkostninger, som særskilt pådrages som følges af kravet om rettighedsfrakendelse m.v., men ikke sagens øvrige omkostninger.

5.14 Udleveringsomkostninger

Forsikringen er udvidet til at dække rimelige omkostninger (ikke medregnet omkostninger til løn, honorar eller anden godtgørelse eller andre omkostninger til sikrede) som enhver sikrede pådrager sig ved:

(i) enhver anmodning om udlevering af en sikret, herunder ved enhver appelsag, enhver juridisk undersøgelse og/eller prøvelse af anmodningen om udlevering, uanset hvilken konvention eller lov der ligger til grund for anmodningen og hvilken offentlig myndighed der træffer beslutning i sagen, eller enhver ansøgning

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol eller tilsvarende domstol i en anden jurisdiktion, eller

(ii) sikredes direkte engagering af en advokat eller skatterådgiver i forbindelse med en udleveringssag mod denne sikrede, eller

(iii) sikredes engagering af PR konsulenter i forbindelse med en udleveringssag, såfremt de er afholdt med forsikringsselskabets forudgående skriftlige godkendelse.

5.15 Sikredes bo

Ved sikredes død, umyndiggørelse, insolvens eller konkurs, er forsikringen udvidet til at dække krav, der rejses mod sikredes bo, administrator, repræsentant, bobestyrer eller arvinger, dog kun når sådanne krav baseres på sikredes personlige ledelsesansvar.

5.16 Sikredes partner eller ægtefælle

Forsikringen er udvidet til at dække krav rejst mod sikredes registrerede partner, samlever eller ægtefælle, såfremt sådanne krav rejses mod hende eller ham på baggrund af dennes status som sikredes registreret partner eller ægtefælle, dog kun når sådanne krav baseres på sikredes personlige ledelsesansvar.

6 Undtagelser

Forsikringen dækker ikke:

6.1 (i) Krav der skyldes, at sikrede faktisk har opnået uberettiget personlig vinding, eller

(ii) krav der skyldes sikredes faktiske forsætlige skadeforvoldelse eller retsbrud.

Ovenstående undtagelser i pkt. 6.1 (i) og (ii) finder først anvendelse, når det ved dom som ikke kan appelleres, eller anden endelig afgørelse er fastslået, at et undtaget forhold faktisk foreligger eller, hvis sikrede tilstår. At én sikrets handling er omfattet af ovenstående undtagelser i pkt. 6.1 (i) og (ii) påvirker ikke andre sikredes dækning.

6.2 (i) Krav der skyldes eller baseres på nogen tidligere eller verserende retssager per kontinuitetsdatoen, jf. pkt. 2 (c) på policen, eller i det væsentlige samme faktum og kendsgerninger som påstået isådanne tidligere eller verserende retssager, eller

(ii) krav der skyldes eller relaterer sig til faktiske eller påståede forhold, der har været anmeldt til en tidligere forsikringsgiver som omstændigheder, der vil kunne give anledning til krav.

6.3 Krav rejst af eller på vegne af nogen sikret, koncernen eller nogen relateret enhed, hvori sikrede var eller er medlem af bestyrelsen og/eller direktionen eller tilsvarende ledelsesorgan eller position, hvis kravet rejses i eller under

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

anvendelse af lovgivningen i USA eller nogen stat, territorium eller besiddelse herunder. Dog dækkes:

(i) ansættelsesretlige erstatningskrav (Employment Practice Claim) rejst af en sikret, og

(ii) regreskrav rejst af en sikret som følge af et i øvrigt dækningsberettiget krav, og

(iii) afledte aktionærkrav (shareholder derivative actions) rejst eller opretholdt på vegne af koncernen, uden anmodning eller deltagelse af nogen sikret eller koncernen, og

(iv) krav rejst af kurator eller nogen midlertidig bobestyrer som rejses og gennemføres uden anmodning fra eller deltagelse af nogen sikret eller koncernen, og

(v) krav rejst af en tidligere sikret, og

(vi) forsvarsomkostninger, og

(vii) sikrets engagement i enhver beskyttet aktivitet i medfør af 18 U.S.C. 1514(A) (whistleblower-beskyttelse, jf. Sarbanes-Oxley Act of 2002), eller enhver anden beskyttet aktivitet i medfør af enhver anden whistleblower-beskyttelse iht. tilsvarende lovgivning.

6.4 Krav om betaling af bøder, afgifter og skatter, eller andre forhold, som ikke er forsikringsbare i henhold til gældende ret, med undtagelse af sikredes ansvar for koncernens undladelse af betaling af skatter, såfremt ansvaret er pålagt sikrede i henhold til gældende ret i den jurisdiktion hvori kravet er rejst, og forudsat at koncernen eller den relaterede enhed ikke kan betale disse skatter (hverken fuldt eller delvist) på grund af insolvens.

6.5 Krav om erstatning for tab ved faktisk eller påstået legemsbeskadigelse, sygdom, lidelse, død, følelsesmæssig forstyrrelse eller psykisk skade eller anden personskade, eller beskadigelse eller ødelæggelse af fysiske ting, herunder tab af brug af samme. Dog skal undtagelsen for følelsesmæssig forstyrrelse og psykisk skade ikke finde anvendelse på ansættelsesretlige krav (Employment Practices Claims), jf. pkt. 5.4.

Denne undtagelse gælder dog ikke for forsvarsomkostninger ved:

(i) person- og tingsskade, jf. pkt. 5.10, og

(ii) arbejdsrelaterede dødsfald, jf. pkt. 5.11.

6.6 Krav der skyldes eller på nogen måde relaterer sig til tilbud om køb eller salg af, eller køb af eller salg af værdipapirer udstedt af koncernen eller nogen relateret enhed ved offentligt udbud.

Undtagelsen skal omfatte ethvert krav, som er en følge af, hidrører fra eller på nogen måde relaterer sig til urigtige, misvisende eller mangelfulde

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

oplysninger i noget registreringsdokument ("Registration statement"), prospekt, tilbudsdokument ("offering circular"), eller andet dokument eller meddelelse udarbejdet i forbindelse med udbuddet af værdipapirer, samt krav som skyldes eller på nogen måde relaterer sig til manglende registrering af dokumenter hos lokale eller udenlandske myndigheder, når sådan registrering er påkrævet.

Denne undtagelse skal dog ikke finde anvendelse ved:

(i) tilbud om køb eller salg af, eller køb af eller salg af værdipapirer udstedt af koncernen eller nogen relateret enhed før ikrafttrædelsen af denne forsikring, jf. pkt. 2 (a) på policen, eller

(ii) noget krav fra koncernens aktionærer eller indehavere af tegningsrettigheder til koncernens aktier, erhvervet før tilbud om køb eller salg af, eller køb af eller salg af finansielle instrumenter som nævnt i pkt. 6.6 fandt sted, eller

(iii) udstedelse af obligationer udenfor USA/Canada med en nominel værdi under DKK 1.000.000.000, og som udgør under 10% af koncernens samlede gæld på tidspunktet for udstedelsen.

6.7 Forsikringsselskabet er ikke ansvarlig for foretagelse af nogen udbetalinger af erstatning eller kompensation under nogen dækning eller udvidelse til denne forsikring for noget krav eller tab relaterende til borgere, juridiske enheder eller regeringer i territorierne eller jurisdiktionerne for Cuba, Iran Nordkorea, Myanmar, Sudan eller Syrien som anført i Office of Foreign Assets Control-sanktionerne (OFAC), administreret og håndhævet af Amerikas Forenede Staters finansministerium.

Derudover er forsikringsselskabet ikke ansvarlig for foretagelse af nogen erstatningsudbetalinger for noget krav eller tab, hvor begunstiget er en fysisk person, juridisk enhed eller organisation som er erklæret uhjemlet modtager af økonomiske bistand, som følge nogen handels- eller økonomiske sanktioner vedtaget af De Forenede Nationer, Den Europæiske Union eller Amerikas Forenede Stater, eller godtgørelse af en sikret som har kompenseret en sådan begunstiget.

7 Forsikringssum

7.1 Forsikringssummen er den højeste grænse for forsikringsselskabets forpligtelse for samtlige krav, rejst mod sikrede i forsikringsperioden, jf. pkt. 2 (a) på policen.

7.2 For alle dækninger og udvidelser gælder, at disse gives inden for forsikringssummen og ikke i tillæg hertil, med undtagelse af den i afsnit 5.12.3 nævnte tillægssummer for non-executive directors.

7.3 Forsvarsomkostninger dækkes i tillæg til forsikringssummen med det i pkt. 3 (b) på policen fastsatte beløb. Overstiger forsvarsomkostninger det i pkt. 3 (b)

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

fastsatte beløb, vil disse yderligere forsvarsomkostninger blive dækket indenfor forsikringssummen i pkt. 3 (a) på policen.

Renter dækkes ikke i tillæg til forsikringssummen, og skal således indeholdes i forsikringssummen i pkt. 3 (a) på policen.

8 Selvrisiko

Hvis koncernen er forpligtet til eller lovligt kan skadesløsholde sikrede for et krav, der i øvrigt er omfattet af denne forsikring, bærer koncernen selvrisikoen nævnt i pkt. 3 (e) på policen. Enhver betaling af selvrisiko kan ikke pålægges nogen sikret person.

Såfremt koncernen ifølge gældende ret, koncernens vedtægter eller aftale i øvrigt er forpligtet til, eller kan skadesløsholde sikrede, antages dette at være sket i videst mulig omfang.

Selvrisikoen skal forblive uforsikret.

9 Serieskadeklausul

Hvis én eller flere relaterede, gentagne eller ensartede ansvarspådragende handlinger eller undladelser bevirker, at der fremføres flere krav mod sikrede, anses samtlige sådanne krav for rejst på det tidspunkt, hvor det første af disse krav rejses og sådanne krav anses under forsikringen for ét krav.

10 Anmeldelse af skade

10.1 Når sikrede eller forsikringstageren får kendskab til, at der er rejst krav mod sikrede, skal der snarest muligt indgives skriftlig anmeldelse til forsikringsselskabet.

10.2 Krav, der anmeldes senere end 12 måneder efter udløbet af forsikringsperioden eller den udvidede opdagelsesperiode, dækkes ikke.

10.3 Sikrede eller forsikringstager har i forsikringsperioden ret til at anmelde omstændigheder, som med rimelighed kan forventes at give anledning til at krav vil blive rejst. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om omstændighederne og årsagerne til at forvente et sådant krav, med detaljeret information om grundlaget for erstatningspligten. Ethvert krav, der efterfølgende rejses mod sikrede, og som kan tilskrives disse omstændigheder, anses for at være rejst samtidig med, at meddelelsen om at sådanne forventede krav blev givet.

11 Behandling af skade

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

11.1 Forsikringsselskabet har en ret og en pligt til at forsvare sikrede mod krav.

11.2 Sikrede og forsikringstageren er forpligtet til at yde enhver bistand til sagens oplysning og afslutning.

11.3 Såfremt der opstår uenighed mellem sikrede og forsikringsselskabet omkring, hvorvidt et søgsmål mod de sikrede skal bestrides overfor sagsøger, skal hverken sikrede eller forsikringsselskabet være forpligtet til at bestride kravet, medmindre en opmand anbefaler, at kravet bestrides. Opmanden udpeges efter nærmere aftale mellem sikrede og forsikringsselskabet, og omkostningerne til denne opmand bæres af forsikringsselskabet.

11.4 Ved behandling af dækningsberettiget krav under nærværende forsikringen, udbetales i ethvert tilfælde først erstatning til:

(i) sikrede fysiske personer, og dernæst

(ii) indenfor den i policen fastsatte forsikringssum og på skriftlig anmodning fra forsikringstagers administrerende direktør eller tilsvarende ledende medarbejder hos denne, udbetales eller tilbageholdes erstatning til eventuelt andre sikrede på policen.

12 Allokation

12.1 Forsikringen dækker ikke koncernens forsvarsomkostninger eller noget erstatningskrav af nogen art mod koncernen.

12.2 Såfremt et krav involverer såvel dækkede som ikke dækkede forhold eller personer under denne forsikring, skal sikrede og forsikringsselskabet bestræbe sig på at fastslå en rimelige fordeling af formuetabet og forsvarsomkostningerne under forsikringens dækningen, idet der tages hensyn til den relative juridiske og økonomiske risiko, og de relative fordele opnået af de respektive parter.

12.3 Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvilket beløb som på vegne af sikrede skal betales som forsvarsomkostninger, da skal forsikringsselskabet betale det beløb i forsvarsomkostninger, som anses for rimeligt indtil et andet beløb på baggrund af forsikringens vilkår måtte blive fastslået af en opmand. Opmanden udpeges efter nærmere aftale mellem sikrede og forsikringsselskabet, og omkostningerne til denne opmand bæres af forsikringsselskabet.

13 Informationer afgivet ved forsikringens tegning

Forsikringen tegnes og fornyes på grundlag af de oplysninger, som er givet til forsikringsselskabet, da forsikringen blev tegnet og ved efterfølgende fornyelser. Enhver oplysning, som er afgivet ved forsikringens tegning og dens fornyelse, anses tillige for afgivet ved fremtidige fornyelser.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

Oplysningerne fortolkes som afgivet af hver enkelt sikret. Oplysninger afgivet af én sikret, eller en sikredes viden, skal ikke påvirke andre sikredes ret til dækning.

14 Risikoforandringer

Forsikringstageren er forpligtet til at informere forsikringsselskabet ved risikoforandringer. I tillæg til forsikringsaftalelovens almindelige regler om fareforøgelse vil følgende altid være væsentlige risikoforandringer:

(i) forsikringstageren fusionerer med eller sælger alle eller en væsentlig del af sine aktiver til en anden person eller enhed, eller

(ii) nogen person eller enhed opnår kontrol med forsikringstageren gennem besiddelse af mere end 50% af forsikringstagerens aktiekapital eller stemmerettigheder, eller

(iii) forsikringstageren eller noget datterselskab eller selskab eller virksomhed i koncernen udsteder eller registrerer værdipapirer i USA eller nogen stat, territorium eller besiddelse herunder.

I tilfælde af ovennævnte hændelser ændres dækningen under forsikringen til alene at gælde krav baseret på ansvarspådragende handlinger eller undladelser begået før datoen for de i pkt. 14 (i)-(iii) ovenfor nævnte hændelser.

15 Regres

I tilfælde af, at der finder udbetaling sted under denne forsikring, indtræder forsikringsselskabet for dette beløb i alle rettigheder, der tilkommer sikrede. Koncernen og sikrede skal udfærdige alle nødvendige dokumenter og skal gøre alt, hvad der måtte være nødvendigt for at sikre disse rettigheder, herunder udarbejdelse af de dokumenter, der er nødvendige for forsikringsselskabets regres.

16 Forsikringens ophør

Forsikringen tegnes for den i pkt. 2 (a) på policen angivne forsikringsperiode og udløber automatisk ved hovedforfaldsdag.

17 Andre forhold

17.1 Forsikringen dækker ikke i det omfang, sikrede er dækket af anden forsikring. Er det i anden forsikring anført, at dækningen falder bort eller indskrænkes, hvis forsikring er eller bliver tegnet andetsteds, gælder nærværende forsikring med samme forbehold.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

17.2 Forsikringstageren skal optræde på koncernens og de sikredes vegne med hensyn til at afgive og modtage meddelelse om rettigheder og pligter under nærværende forsikring.

17.3 Forsikringen og enhver af de rettigheder, der gælder i henhold hertil, kan ikke overdrages uden forsikringsselskabets skriftlige samtykke.

18 Præmiens betaling

18.1 Første præmie forfalder til betaling ved forsikringens ikrafttræden og senere præmier til betaling på de anførte forfaldsdage.

18.2 Betales præmien ikke rettidigt, sendes påkrav om betaling til den af forsikringstageren opgivne betalingsadresse.

18.3 Betales præmien ikke senest 14 dage efter modtagelse af påkrav, sender forsikringsselskabet 2. påkrav.

18.4 Betales præmien ikke senest 14 dage efter modtagelse af 2. påkrav, bortfalder forsikringsselskabets ansvar.

18.5 Har forsikringsselskabet udsendt 2. påkrav, er forsikringsselskabet berettiget til at opkræve et ekspeditionsgebyr.

19. Klager

Hvis en kunde ikke føler at have fået den ydelse, der er aftalt eller er krav på, eller hvis sagsbehandlingen trækker unødigt i langdrag, er der ret til at klage. Det kan ske ved at ringe eller skrive AIG Europe S.A., Bryggernes Plads 2, 1799 København V. , Danmark. AIG´s regler for klagebehandling kan hentes på vores hjemmeside.

Ankenævn for forsikring

AIG er tilsluttet Ankenævnet for Forsikring, der behandler klager vedrørende egne privat forsikringer og fra forbrugere, der er sikret under en af tredjemand tegnet forsikring. Dersom der opstår uenighed mellem forsikrede og AIG om forsikringens dækning og en fornyet henvendelse til AIG ikke fører til et tilfredsstillende resultat for forsikrede, kan der klages til:

Ankenævnet for Forsikring
Anker Heegaards Gade 2
DK – 1572 København V
Telefon (+45) 33 15 89 00

Ved indgivelse af klage skal der udfyldes et særligt klageskema, og der skal betales et mindre gebyr. Klageskemaet kan rekvireres ved henvendelse til Ankenævnet for Forsikring eller Forsikringsoplysningen på telefonnummer (+45) 41 91 91 91.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

Klage over fastsættelse af ménprocenten

Angår klagen fastsættelse af ménprocent, kan forsikrede anmode AIG om at indsende sagen til:

Arbejdsskadestyrelsen
Sankt Kjelds Plads 11
Postboks 3000
2100 København Ø
Tlf.: 72 20 60 00
www.ask.dk

Mod Forsikredes indbetaling af Arbejdsskadestyrelsens gebyr. Gældende gebyrsatser findes på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside, eller ved telefonisk henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen.

Der kan også rettes henvendelse til Forsikringsoplysningen:

Forsikring og Pension
Forsikringsoplysningen
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Telefon (+45) 41 91 91 91

20. Behandling af personoplysninger

Forsikrede personer gøres udtrykkeligt opmærksom på, at Forsikringstager og Forsikringsgiver foretager elektronisk databehandling af Forsikredes og andre i forsikringsbetingelserne nævnte personers personoplysninger, som indhentes af Forsikringstager, Forsikringsgiver eller Forsikringsgivers skadebehandler vedrørende forsikringsdækningen og behandlingen deraf og af skader omfattet af forsikringen, og Forsikrede erklærer sig ved begæring af eller tilslutning til forsikringen indforstået dermed.

I henhold til Lov om behandling af Personoplysninger nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer gøres forsikrede udtrykkeligt opmærksom på, at afgivelse af personoplysninger er nødvendig for at opnå dækning og for behandling i henhold til forsikringsprogrammet, og at disse Personoplysninger kan blive videregivet til eller behandlet for AIG i lande uden for Danmark og EU.

Disse oplysninger er udelukkende bestemt for Forsikringstager og Forsikringsgiver og deres partnere med henblik på opfyldelse af opgaver i henhold til forsikringsprogrammet og til brug for myndigheders eventuelle tilsynsopgaver.

Personer har krav på indsyn i og anmode om en kopi af de personlige data, der opbevares om dem (for et mindre gebyr), og bede om at eventuelle fejl bliver rettet. Kontakt venligst AIG Europe S.A., Bryggernes Plads 2, 1799 København V. , Danmark. Der henvises til AIG Politik for Anvendelse af Person-oplysninger, som kan hentes på vores hjemmeside eller tilsendes efter skriftlig anmodning.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

21. Værneting og lovregler

For denne forsikring gælder lov om forsikringsaftaler nr. 129 af 15. april 1930 med senere ændringer, medmindre andet følger af nærværende betingelser eller policen.

Tvister vedrørende forsikringsaftalen afgøres efter dansk ret ved danske domstole.

AIG Europe, dansk filial af AIG Europe S.A., Luxembourg, Bryggernes Plads 2, 1799 København V.
CVR-nr. 39475723 | Tlf: (+45) 91375300 | Fax (+45) 33732400

AIG Europe S.A. er et forsikringsselskab med R.C.S. Luxembourg nummer B 218806.
AIG Europe S.A. har hovedkontor på adressen 35 D Avenue J.F. Kennedy, L-1855, Luxembourg.

Aftale om EU's byspildevandsdirektiv på plads: Forureneren skal betale mere

Forurening 29. januar kl. 18:08

Kun få danske renseanlæg kan rense medicinrester på det niveau, der kræves i det kommende EU-direktiv, men det kan ændre sig med en hurtig dansk implementering, vurderer Danva. Illustration: Michael Rothenborg.

Det reviderede direktiv om byspildevand blev ikke så udvandet som frygtet: Medicinal- og kosmetikkoncerner kommer til at betale en større del af regningen for rensning.

Michael Rothenborg
Redaktør, WaterTech

EU-Parlamentet og Rådet blev mandag enige om nye regler for opsamling, behandling og udledning af spildevand; det såkaldte byspildevandsdirektiv, skriver Europa-Parlamentet i en pressemeddelelse.

I Danva vurderer chefkonsulent Susanne Vangsgård, at aftalen kan blive en løftestang for den europæiske vandsektor og fremhæver særligt, at der nu bliver indført et udvidet producentansvar (EPR), der pålægger medicin- og kosmetikindustrien at betale til rensning for miljøfarlige stoffer.

Mindst 80 pct. af finansieringen af det såkaldte 4. rensetrin for miljøfarlige stoffer skal komme fra dette udvidede producentansvar.

»Skal vedtagelsen af dette banebrydende princip have en mærkbar virkning i de danske vandløb, så er det ud fra et Danva perspektiv afgørende, at implementeringen i den danske lovgivning sker snarest,« understreger Vangsgård.

Mere genanvendelse og energineutralitet

De nye regler indebærer, at byspildevand i EU skal overholde langt strengere standarder og underkastes bedre overvågning.

Alle byområder med mere end 1.000 indbyggere skal inden 2035 have sekundær behandling. Større anlæg med minimum 150.000 PE skal inden 2039 være opgraderet til tertiær behandling og i 2045 skal det samme være tilfælde for anlæg med minimum 10.000 PE. I 2045 gælder ydermere, at anlæg over 10.000 PE skal have indført det fjerde rensetrin for at fjerne en bred vifte af mikroforureninger.

Medlemsstater opfordres til at genanvende behandlet spildevand, især i områder med vandknaphed.

Der vil være forbedret overvågning af folkesundhedsparametre, kemiske forureninger og antimikrobiel resistens i spildevandet.

Renseanlæg skal gradvist øge brugen af vedvarende energi og sigte mod energineutralitet inden 2045.

Producenter af lægemidler og kosmetik skal dække omkostningerne ved at fjerne mikroforureninger fra spildevand, mens man undgår at påvirke medicinens pris.

Det er især reglerne om bedre rensning af medicinrester, som Danmark ifølge bl.a. miljøministeren og Miljøministeriet kan få svært ved at leve op til.

MR

Netop spørgsmålet om hvem der skal betale for den yderligere rensning af byspildevandet har været centralt i diskussionerne. Den liberale og den konservative gruppe i EU-Parlamentet insisterede på at sende dele af regningen direkte videre til skatteborgerne og dermed give rabat til de store medicinal- og kosmetikkoncerner, og det var også på tale at gøre finansieringen til et nationalt anliggende.

SPONSERET INDHOLD

Elektronikofficer: Fregatten Absalon har flere elektroniske systemer end DR-byen

Karriere

Danmark var blandt dem, der hældte til at lade medicinalindustrien slippe billigere. Men et flertal af EU's medlemslande var, ligesom Venstrefløjen, ikke indstillede på automatisk at give medicinalgiganterne rabat på regningen.

Det glæder Enhedslistens Nikolaj Villumsen, der som Venstrefløjsgruppens forhandler har været en del af processen siden begyndelsen.

»Det er det hæderkronede princip at forureneren skal betale der her er tale om. Helt praktisk betyder det, at regningen for at fjerne farlig kemi sendes til dem, der er ansvarlige for den,« siger Nikolaj Villumsen i en pressemeddelelse.

Byspildevandsdirektivet er over 30 år gammelt, og det har været drøftet i årtier, om det ikke burde revideres. Men først i oktober 2022 fremlagde Kommissionen et forslag om at revidere direktivet for at opfylde EU's mål om klimaindsats, cirkulær økonomi og forureningssreduktion.

Mere vand i Danmark vil koste samfundet mange penge

5.1.2024 12:30:00 CET | Danva

Del

Vandmasser som følge af klimaforandringerne kommer til at udfordre samfundets økonomiske råderum. Det mener vandsektorens brancheorganisation, DANVA, der imødeser krav om investeringer i milliardklassen for at kunne leve op til samfundets behov for håndtering af vandmasserne.

2023 blev det historisk vådeste år i Danmark, og også starten af 2024 har budt på rekordstore mængder nedbør. De stadig større vandmasser stiller stigende krav til vandselskabernes systemer og metoden til at håndtere vandet på for at holde det ude af kloaknettet og minimere skader som følge af oversvømmelser.

”Fælles håndtering af vand, der er finansieret kollektivt, er til enhver tid bedst og billigst. Men vi skal indstille os på, at samfundets økonomiske råderum de kommende år bliver udfordret gevaldigt på grund af vand, der kommer fra oven, fra neden, inde fra land og ude fra havet. Samfundet står foran milliard store investeringer for at kunne følge med de stigende vandmasser. Derfor skal det sikres, at vandselskaberne har adgang til finansieringen, der både giver mere kapacitet og nye løsninger, så vandet holdes ude af spildevandsystemerne, der ikke er dimensioneret til klimaforandringernes voldsomme regnmængder,” siger direktør i DANVA, Carl-Emil Larsen.

Det er vandkunderne, der kollektivt betaler for vandselskabernes drift og anlæg. I nogle områder er der mere brug for at dæmme op for højtstående grundvand, mens der i andre er behov for ekstraordinære værn mod både skybrud og stormflod.

”Vand kan have en ødelæggende kraft, hvis systemerne ikke er gearet til at kontrollere

det. Vi oplever et stigende krav fra samfundet om at investere i løsninger, der kan minimere de skadelige effekter af klimaforandringerne. Men det er dyrt, uanset om det er statslige midler, der skal finansiere dem, eller de skal tages over vandtaksten. Der er logisk kun en lomme, hvor pengene kan komme fra. Om pengene skal gives til staten eller til vandselskabet, det er sådan set underordnet, for det er stadigvæk den samme lomme. Men vi kan lige så godt se i øjnene, at samlet set vil udgiften komme til at påvirke samfundets råderum," siger Carl-Emil Larsen.

Miljøminister, Magnus Heunicke, præsenterede i efteråret Klimatilpasningsplan 1, som giver vandselskaberne nye muligheder for at håndtere vandmasser. Planen skal udmøntes og have tid til at virke, for der er ingen tvivl om, at de danske byer er presset af de øgede mængder nedbør, stigende grundvand, oversvømmelser fra vandløb og stormflod.

"Vi ved, at der er behov for yderligere tiltag, og dem ser vi frem til. Men det er også vigtigt at få implementeret én plan, før den næste kan prioriteres. Vi ser ind i et klima, hvor vi endnu ikke kender konsekvenserne af ændringerne, så det er en god strategi at implementere løsningerne trinvist," siger Carl-Emil Larsen.

Når regeringens seneste tiltag er implementeret, vil vandselskaberne sammen med de kommunale myndigheder få hjemmel og mulighed for at reducere oversvømmelser i byerne ved at:

- Adskille spildevand og regnvand i kloaksystemerne
- Håndtere regnvand på overfladen
- Afhjælpe områder med højtstående grundvand
- Afskære vandløb opstrøms for byerne (vandparkering)

MORGENAVISEN Jyllands-Posten

★ Måske gemmer vores spildevand på nøglen til grøn transport: »Hvis det lykkes, er der ingen tvivl om, at det skal skaleres op til København, Hamborg, Berlin. The full monty«

Jyllands-Posten, 16. februar 2024, (Erhverv), Side 8, MATHIAS GRAM..., 2121 ord, Id:ea198c7d,

Måske gemmer vores spildevand på nøglen til grøn transport:
»Hvis det lykkes, er der ingen tvivl om, at det skal skaleres op til København, Hamborg, Berlin. The full monty«

3 sider

Efter flere års arbejde i laboratoriet gør raffinaderiet CrossBridge Energy i Fredericia klar til at tage imod den første olie, der er lavet af spildevandsslam. Perspektiverne er enorme, hvis det lykkes at lave til brændstof, mener direktøren - men Greenpeace er forbeholdne.

dag er det et affaldsprodukt. Noget, de fleste af os sandsynligvis helst vil holde lidt på afstand både mentalt og fysisk, og som vi derfor skynder os at brænde af, inden vi sender resterne til eksempelvis Polen.

Men nede i det grødede slam fra vores spildevandsanlæg gemmer sig en vigtig nøgle, der har potentiale til at løse et af vores samfunds allerstørste problemer. Vi har bare ikke vidst, hvordan vi skulle fiske den op. Før nu.

Et hold forskere fra Aarhus Universitet har de seneste år arbejdet på at omdanne slammet til en olie, som kan erstatte fossile olier i vores brændstof.

Et projekt, der er døbt Sludge2Fuel. Og det er de nu så langt med, at de står på kanten af projektets måske mest afgørende fase: at teste resultatet i virkeligheden.

I løbet af 2024 er det derfor planen, at den første tankbil fyldt med slamolie skal køre fra et nyopført anlæg i Fredericia til olieraffinaderiet Crossbridge Energy lidt nord for byen. Her skal det destilleres og opgraderes, inden det sendes ud til tankstationerne - og direktøren bag, Finn Schousboe, kan næsten ikke vente med at komme i gang.

For set fra hans skrivebord er perspektiverne enorme, hvis olien er lige så god i stor skala, som forskningsprojektets resultater tyder på.

»Én ting er Fredericia. Her kan vi få nogle tusind kubikmeter ud af det slam, vi har her. Men prøv at forestil dig Shanghai. Eller New York for den sags skyld. Hvor meget bæredygtigt brændsel kunne man ikke lave ud af spildevandet der?« spørger han retorisk og tilføjer: »Hvis det nu lykkes i Fredericia, så er der ingen tvivl om, at det her skal skaleres op til

København, Hamborg, Berlin. The full monty.« Også på Aarhus Universitet har man store forventninger til brændstoffet. Adjunkt Leendert Vergeynst har været en del af projektet siden 2019, og det er hans forhåbning, at olien på sigt kan ende med at drive vores fly.

»Det langsigtede mål er at bruge det i fly. For olien ser ud til at have en god komposition i forhold til at bruge det indenfor tunge transportformer, der er svære at elektrificere. Vi vil ikke kunne producere nok brændstof til alle biler, men vi kan måske producere en stor del af den olie, der er brug for i fly,« siger han og tilføjer: »Hvis det går godt, vil der også være et stort potentiale i at udvide det her til andre typer organisk materiale som husdyrmøg og madaffald, der også kunne være oplagte at lave olie af.«

Én tønde i timen Der er dog et stykke vej at gå endnu, før vi kan tanke rent slambrændstof på vores fly, påpeger Finn Schousboe. I første omgang er det i stedet planen, at olien skal bruges som såkaldt biodiesel, der blandes i den almindelige diesel.

Som navnet antyder er det brændstof, der ikke stammer fra fossile kilder, men i stedet er produceret af eksempelvis raps, plantedele eller affald fra landbruget. Og det skal allerede i dag udgøre mindst 7 pct. af den diesel, der flyder ud af rørene hos Crossbridge Energy.

Forventningen er, at det nye anlæg kan producere ca. én tønde slamolie i timen, når det er fuldt oppe at køre. Det er nok til at sende én tankbil fra anlægget til Crossbridge Energy om ugen. Til sammenligning kører der hver dag mellem 170 og 180 tankbiler med færdig brændstof fra raffinaderiet - og hertil kommer olie, der sendes med rørledning og skibe.

De tal kan virke mere nedslående, end højtragende fremtidsdrømme. Men på spørgsmålet, om fordelene ved slamolien virkelig står mål med anstrengelserne, hvis olien bare ender som en ganske lille del af det færdige brændstof, falder Finn Schousboes svar dog prompte: »Det synes jeg i høj grad. Når vi sender olien forbi raffinaderiet, sikrer vi jo, at det får en ensartet kvalitet og lever op til de standarder, som benzin, diesel og flybrændstof skal overholde. Skræmmebilledet er jo, at et uensartet flybrændstof kan føre til motorstop, mens flyet er i luften.« Men kunne man ikke bare lave et rent slambrændstof?

»Det kunne du i teorien godt. Men nogle motorer vil måske ikke være klar til at håndtere det. Og dertil kommer, at brændstof jo er et commodity: Du skal kunne levere det samme produkt hver eneste dag, og der er vi ikke endnu med de grønne brændsler.« Direktøren lægger dog ikke skjul på, at han håber, at olien er så god, at den en dag kan bruges i flyindustrien.

»Hvis det viser sig, at det er godt nok til at lave flybrændstof af, så er det meget glædeligt,« siger han og uddyber: »Der er jo ingen tvivl om, at markedet for grønne råstoffer er et

interessant sted at være i fremtiden. Så at finde et råstof, som er egnet til flybrændstof, det vil være et godt sted at være som virksomhed.«

Olie, fosfor og forurenet vand

Metoden, forskerne har brugt til at omdanne slammet til olie, er ikke ny. Den kaldes HTL eller hydrothermal liquefaction og går kort sagt ud på at udsætte slammet for højt tryk og utrolig høj varme - 325 grader for at være præcis.

Når det alligevel har taget forskerne flere år at nå hertil, skyldes det, at HTL-bearbejdningen ikke kun skaber olie.

Den giver også et par biprodukter, heriblandt fosfor og vand, hvor sidstnævnte til at begynde med var meget forurenet. Det fortæller Leendert Vergeynst, der har speciale i at behandle netop forurenet vand.

»Vi har arbejdet på at sikre, at der ikke er noget forurening fra HTL-anlægget, der ender i miljøet,« siger han og uddyber: »Spildevandsanlæg bruger allerede i dag bakterier til at nedbryde organisk materiale, så vi sendte vandet fra HTL-bearbejdningen tilbage til anlægget og fandt ud af, at bakterierne her også formår at nedbryde det forurenede materiale i vandet.« Netop risikoen for, at nogle af slammets forurenede stoffer og tungmetaller ikke kan ødelægges helt ved HTL-bearbejdning, er da også et af de første bekymringspunkter, som Greenpeaces miljøpolitiske leder, Helene Hagel, nævner, da hun bliver præsenteret for projektet.

»Slam fra spildevand er interessant og noget, vi holder øje med. Men der vil formentlig være udfordringer med blandt andet tungmetaller og kontamineret organisk materiale fra slammet,« skriver hun i en mail til Jyllands-Posten og fortsætter:

»Vi mener, at der stadig er en del bekymringer i forskningsmiljøet om, hvad der sker med de forurenende stoffer i slammet. Især metaller og organisk forurenede stoffer.« Leendert Vergeynst understreger dog, at man er nået frem til en løsning, der får bugt med forureningen - i hvert fald i laboratoriet. »På baggrund af vores resultater kan vi konkludere, at spildevandsanlægget kan klare det,« siger han og tilføjer et aber dabei: »I laboratoriet testede vi med 10 liter. Vi har stadig til gode at teste det i stor skala.« Af samme grund er Finn Schousboe heller ikke uden forbehold over for den nye teknologi.

»Jeg kan godt forstå Greenpeaces bekymring.

Den deler jeg sådan set også,« siger han og tilføjer:

»En ting er laboratorieprøver, noget andet er storskala-prøver. Der er ingen tvivl om, at det skal være grønt hele vejen rundt. Det skal ikke bare være fossil carbon substitution, det skal være rigtigt.«

Hvad med energien?

Et andet bekymringspunkt ved den nye teknologi er ifølge Helene Hagel, at det kræver en stor mængde energi at skabe både tryk og varme i HTL-processen.

»Hvor skal denne energi komme fra?,« spørger hun retorisk og fortsætter: »Der skal være virkelig, virkelig stram kontrol med disse processer. Omvendt kan man spørge, om ikke dette er en bedre udnyttelse af spildevandsslam end afbrænding? Det er det formentlig.« I laboratoriet havde den færdige slamolie ifølge Aarhus Universitet et energiindhold, der var over tre gange højere end den energi, det krævede at producere den. Men også på denne front ser Finn Schouboe frem til at se, hvordan teknologien klarer sig i Fredericia.

»Du spørger, om det er netto energiforbedrende.

Og svaret er, at det ved jeg heller ikke endnu. Jeg skal se den samlede energibalance, før jeg endeligt kan sige, at ja, det er et supergodt projekt. Det, jeg har set indtil videre, har været rigtig fint. Men jeg vil se det i stor skala,« siger han.

Når Finn Schousboe ikke skynder sig at lovprise den nye teknologi, hænger det sammen med, at han er fortaler for at få fakta på bordet først. Det gælder også i forhold til hans eget raffinaderi.

»Vi er Europas mest energieffektive raffinaderi, og vi er det næstmest energieffektive i verden målt af en uafhængig tredjepart. Det er ikke bare noget, jeg siger, det har jeg dokumentation for. På samme måde skal jeg dokumentere det her. Vi må ikke bare som samfund blive lullet i søvn af, at det selvfølgelig er bedre at bruge affald til at køre på. Det er det jo ikke, hvis du undervejs har brugt et halvt atomkraftværk til at fremstille det,« siger han og tilføjer: »Så når du spørger mig, om det er Sludge2Fuel, der ender som vinderen, må jeg svare: I don"t know. Men det tegner virkelig positivt.«

Et konkurrenceudsat marked Hos Brancheforeningen for Dansk Luftfart hilser den nytiltrådte sekretariatschef, Mathias Milling, det nye slamolie velkommen. Han håber på lige fod med forskerne og Crossbridge Energy, at det en dag kan finde vej til flybranchen, der i disse år søger med lys og lygte efter grønnere alternativer til flybrændstof.

»Elfly og brintfly ligger stadig langt ude i fremtiden - vi skal i hvert fald på den anden side af 2030-målene, før det bliver aktuelt. Og mig bekendt er der stadig ikke nogen, der er lykkedes med at få de teknologier op i en skala, hvor det er rentabelt for flyselskaberne.

Men det ved vi til gengæld, at vi kan med de bæredygtige brændstoffer,« siger han og tilføjer: »Det kunne også være tilfældet med det her projekt, der udnytter slam. Hvis det viser sig, at man kan udnytte det som alternativt brændstof, så kan vi i luftfartsbranchen kun bakke fuldt op om det.« Et af de helt store benspænd for at få alternative brændstoffer udbredt i flybranchen er ifølge sekretariatschefen, at der lige nu er et meget begrænset udbud af grønne brændstoffer på markedet.

Og det, der er, er dyrt. Det gør det svært at få dem udbredt i en branche, der ifølge sekretariatschefen er »ekstremt konkurrenceudsat«. Da flybranchen for et par år siden blev bedt om selv at løse dén udfordring i de regeringsnedsatte energipartnerskaber, foreslog den at indføre en passagerafgift, der skulle bruges til at dække en del af differencen mellem det billige konventionelle brændstof og det dyre bæredygtige. »Nu har regeringen så valgt at foreslå en passagerafgift i et lidt andet niveau, end vi havde foreslået, og bruge en del af pengene på at finansiere en forhøjet ældrecheck. Der er ikke som sådan noget galt i at øge ældrechecken, men det er problematisk, at det så kun er en lille del af den grønne passagerafgift, der bliver brugt til at skubbe på den grønne omstilling i luftfarten,« siger Mathias Milling.

Der har aldrig været flere fly i luften end nu. Kan du forstå, hvis nogle vil synes, det er helt okay, at branchen selv skal påtage sig lidt mere ansvar for den grønne omstilling? »Det bæredygtige brændstof findes lige nu ikke på markedet i det omfang, som der er brug for. Og du har som sagt at gøre med virksomheder, som opererer på et meget konkurrenceudsat

E marked, som tilmed også er et globalt marked,« siger han og tilføjer: »Men vi kan gå forrest her i Danmark, og vi mener, at vi med vores køreplan fra klimapartnerskabet har vist en farbar vej. Det har regeringen så valgt ikke at lytte til, men i luftfarten er vi i hvert fald klar til at levere på det her.« I Greenpeace vil det kun glæde Helene Hagel, hvis slamolien fra Fredericia ender med at kunne bruges som flybrændstof. Men også her har hun et væsentligt forbehold: »Der er ingen vej udenom at reducere antallet af flyvninger de kommende år og årtier. Hvis vi skal nå 1,5 gradersmålet, skal de årlige flyrejser fra EU falde med 2 pct. - lige nu stiger de. Vi skal udvikle grønne flybrændstoffer, og især e-fuels eller e-kerosene skal spille en rolle i omstillingen af luftfarten. Om slam fra spildevand også skal, handler om, om man kan løse de udfordringer, der vil være forbundet med det,« skriver hun. N

Vi må ikke bare som samfund blive lullet i søvn af, at det selvfølgelig er bedre at bruge affald til at køre på. Det er det jo ikke, hvis du undervejs har brugt et halvt atomkraftværk til at fremstille det. Finn Schousboe, direktør i CrossBridge Energy

Vi mener, at der stadig er en del bekymringer i forskningsmiljøet om, hvad der sker med

de forurenende stoffer i slammet. Helene Hagel, miljøpolitisk leder i Greenpeace

- Det langsigtede mål er at bruge brændstoffet i fly, siger Leendert Vergeynst (th.).Foto: Aarhus Universitet

- Direktør Finn Schousboe håber, at det lykkes at skabe en olie, der er god nok til at bruge i fly. Første skridt er dog at bruge slamolien i biodiesel. Foto: PR

- Vores spildevandsanlæg skaber en del slam, som ofte blot bliver brændt af i dag. Nu kan det tilsyneladende bruges til at lave grønt brændstof. Arkivfoto: Miriam Damsgaard

- Engang i fremtiden kan vi måske tanke vores fly med brændstof lavet af slammet fra spildevandsanlæg. Arkivfoto: Thomas Borberg

Varme fra spildevand kan nu alligevel bruges i radiatoren

6.12.2023 12:00:00 CET | Danva

Del

Det vækker glæde i vandsektoren, at vandselskaber nu kan sende varme fra spildevand ud i danskernes radiatorer og dermed fremme den grønne omstilling. Det sker, efter at klima-, energi- og forsyningsministeren har ændret holdning.

Klimaminister, Lars Aagaard, forsikrer nu, at varme fra renseanlæg alligevel kan bruges i danskernes radiatorer. Ifølge regeringen er der energi nok i spildevand til at opvarme ca. 250.000 danske boliger årligt på en mere bæredygtig måde. Dermed er varme fra spildevand en del af bestræbelserne på at nå Danmarks klimamål i 2030.

”Jeg er glad for, at ministeren har lyttet og ændret den forkerte vurdering. Det kommer os allesammen til gode. Jeg har stor respekt for, at man korrigerer for fejl, der i dette tilfælde ville have spændt ben for meget store CO2-reduktioner og udnyttelsen af den enorme mængde, meget konstante energi, som spildevand indeholder,” siger direktør i DANVA, Carl-Emil Larsen og tilføjer:

”Vandsektoren har efter ministerens nye vurdering nu mulighed for at realisere regeringens målsætning i klimapartnerskabet og skubbe på den grønne omstilling for at

indfri målet med at udfase fossile brændsler."

Problemet begyndte i oktober, da klimaministeren vurderede i et svar på et spørgsmål om fjernvarmeprojekter baseret på spildevand fra klima-, energi- og forsyningsordfører i SF, Signe Munk, at varme fra spildevand opstår i renseprocessen. Det betød, at varmen i spildevand skulle betragtes som et biprodukt og dermed underlægges prisloftet for overskudsvarme.

Til glæde for borgerne

I Aalborg Forsyning ville det ifølge administrerende direktør, Søren Gais Kjeldsen, have gjort det økonomisk umuligt at investere i varmepumpeprojekter baseret på spildevand.

"Heldigvis har ministeren ændret sin vurdering, og derfor kan vi nu fortsætte med vores projekter til glæde for borgerne i Aalborg, der efter planen næste år kan få varme i radiatorerne baseret på renset spildevand. Projektet på Renseanlæg Vest er et af de mest effektive i den grønne omstilling af Aalborg Forsyning, og så vil det tilmed reducere CO2-udledningen med 21.000 ton årligt sammenlignet med den kulbaserede varmeproduktion på Nordjyllandsværket," siger Søren Gais Kjeldsen.

Alene i Aalborg Forsyning har man fjernvarmeprojekter baseret på varme fra spildevand i støbeskeen for knap en kvart milliard kroner.

Spildevand har den samme temperatur ved indgangen til renseanlægget som ved udgangen, nogle gange lavere, da det er opholdstider og ikke processer, der bestemmer temperaturen. Både Aalborg Forsyning, Fjernvarme Fyn og DANVA skubbede efterfølgende på for at få ministeren til revurdere sit svar. 1. december kom det, og her står blandt andet:

"Energistyrelsen er blevet opmærksom på en fejl i ovenstående svar.

Fejlen består i, at varme fra spildevand ikke, som det ellers er angivet ovenfor, i nævneværdigt omfang 'opstår' i selve renseanlægget, men kommer til renseanlægget med det tilledte spildevand.

Fejlen består endvidere i, at det i svaret herefter anføres, at reglerne i overskuds-varmebekendtgørelsen finder anvendelse for varme fra spildevand. Energistyrelsen er imidlertid kommet frem til den vurdering, at varme fra spildevand ikke falder ind under varmeforsyningslovens definition af overskudsvarme og dermed heller ikke er omfattet af reglerne i overskudsvarmebekendtgørelsen."

Fakta:
Temperaturen på lunkent spildevand ligger på 7-14 grader. Ved at hæve temperaturen til 70-80 grader med en varmepumpe kan det benyttes i fjernvarmesystemet og sikre varme til op til 250.000 parcelhuse. Det svarer ifølge Danmarks Statistik til mere end en femtedel af alle landets parcelhuse.

Borgerne kan spare 2,0-2,6 mia. kr. årligt på affaldsområdet

Af Otto Brøns-Petersen (20 92 84 40) og Line Andersen

07-09-2022

Samlet set er der et effektiviseringspotentiale på 2,0-2,6 mia.kr., hvis alle kommuner var lige så effektive som de billigste ti procent. Kommunerne kunne sænke borgernes affaldsgebyrer i en størrelsesorden, der svarer til en nedsættelse af den gennemsnitlige kommuneskat på 0,2-0,25 pct. point. Hertil kommer, at der kan være besparelsesmuligheder også i de billigste kommuner, som kan løfte potentialet yderligere.

- I en gennemsnitskommune koster det 3.434 kr. om året at få hentet affald (ved 52 tømninger om året). Tilsvarende koster det 3.039 kr. om året ved 14-dages tømning.[1] Hvis prisen svarede til niveauet i de billigste kommuner, ville husholdningerne i gennemsnit kunne spare 770- 1.106 kr. eller 22-34 pct. om året.
- I de dyreste kommuner er besparelsespotentialet per husstand op imod 2-3.000 kr. årligt, svarende til en årlig besparelse på 45-67 pct.
- Det anbefales, at der tilrettelægges systematiske udbud af affaldsindsamlingen med fokus på effektivitet og lave omkostninger.

Der er betydelige forskelle på de priser, borgerne betaler for at få hentet affald i landets kommuner. Forskellene kan kun i meget lille grad forklares med forhold, kommunerne ikke er herre over - som f.eks. deres størrelse og befolkningstæthed. Det viser statistiske analyser foretaget af CEPOS (se 'Affaldsanalyse 2022 – teknisk notat').

Samlet set er der et effektiviseringspotentiale på 2,0-2,6 mia.kr., hvis alle kommuner var lige så effektive som de billigste ti procent.

I tabel 1 er opgjort besparelsespotentialet i landets kommuner. Potentialet er opgjort efter almindeligt anvendte metoder (hhv. DEA og multipel regressionsanalyse). Metoderne bygger på lidt forskellige principper og giver derfor lidt forskellige resultater. Der er dog en høj grad af overensstemmelse mellem de beregnede besparelsespotentialer. De fundne besparelsespotentialer svarer desuden i høj grad til potentialerne i en tidligere undersøgelse. Generelt giver DEA analysen, som anses for den mest avancerede, lidt højere potentiale end regressionsestimaterne. DEA-analysen er dog mindre velegnet til at bedømme kommuner med meget stor eller lille befolkning (som mere eller mindre "automatisk" kommer til at fremstå som effektive).

I metoderne er der taget hensyn til, at kommunerne har forskellige forudsætninger, som de ikke selv kan ændre på. Det gælder f.eks. størrelse og befolkningstæthed. Det er dog kun en bemærkelsesværdig lille del af variationen, som kan tilskrives disse udefrakommende faktorer.

Besparelsespotentialerne tager desuden hensyn til, at kommunerne har forskellig tømningshyppighed. I appendiks er analysemetoder og –resultaterne nærmere gennemgået.

Det er ligeledes undersøgt, om udbud af affaldsindsamlingen til private selskaber sænker prisen. Besparelsespotentialet er i gennemsnit 12 pct. lavere i kommuner med privat indsamling, og de

[1] Heri indgår også kommuner med ugentlig sommertømning.

mindste potentialer (bortset fra "hjørnekommuner") findes også i disse kommuner. Der er dog også en del kommuner med udlicitering og relativt stort potentiale. Det understreger betydningen af, at udlicitering tilrettelægges, så der f.eks. er tilstrækkelig konkurrence og fokus på effektivitet. Det er velkendt fra den faglige litteratur, at utilstrækkelig fokuseret udlicitering kan fjerne de omkostningsfordele, der ellers kan være ved udlicitering.[2]

Det store potentiale for at sænke borgernes affaldsgebyrer bør få kommunerne til at have betydeligt større fokus på omkostningerne. Det er vigtigt, at opgaven sendes i udbud, så det mest effektive selskab får opgaven. Selv i de tilfælde, hvor kommunerne umiddelbart har lavt potentiale, bør det testes ved systematisk at afholde udbud, så det bekræftes, om kommunen rent faktisk er billigst. Analysen viser også, at det er vigtigt at tilrettelægge udbuddet med tilstrækkeligt fokus på effektivitet og lave omkostninger. Ikke alle udbud har resulteret i lavere priser for borgerne.

For at styrke konkurrencen bør der samtidig indføres frit valg for borgerne, så f.eks. grundejerforeninger kan fravælge kommunens selskab, hvis de kan finde et billigere alternativ.

Affaldsindsamling og håndtering er ikke det eneste forsyningsområde med betydeligt effektiviseringspotentiale. Regeringen har tidligere offentliggjort analyser, som peger på et samlet potentiale på 5-7 mia.kr. om året. CEPOS har offentliggjort en række analyser, som peger på, hvordan en række af potentialerne kan realiseres.

Bilagstabeller

1. Besparelsespotentiale med laveste og højeste for hver kommune

Tabel 1

Besparelsespotentiale for alle kommuner

Kommune	Besparelsespotentiale per husstand i kr.	Samlede besparelsespotentialer i mio. kr.
Hillerød	2.166 - 2.967	48,8 - 66,9
Halsnæs	2.242 - 2.803	32,0 - 40,1
Albertslund	1.979 - 2.625	24,5 - 32,5
Køge	1.986 - 2.579	53,6 - 69,6
Herlev	1.415 - 2.501	19,0 - 33,5
Fredericia	1.310 - 2.355	32,7 - 58,8
Kolding	1.432 - 2.325	62,1 - 100,9
Kerteminde	2.040 - 2.298	23,1 - 26,0
Roskilde	1.360 - 2.174	55,3 - 88,3
Sønderborg	1.089 - 2.090	39,2 - 75,2
Ringsted	1.582 - 2.089	24,5 - 32,4
Assens	1.644 - 2.073	31,2 - 39,4
Hjørring	1.262 - 2.069	39,2 - 64,2
Lyngby-Taarbæk	1.119 - 2.048	30,6 - 56,0
Næstved	1.104 - 2.037	43,7 - 80,6
Gladsaxe	1.102 - 1.952	35,3 - 62,5
Egedal	1.209 - 1.941	21,1 - 33,9
Middelfart	1.275 - 1.893	23,1 - 34,2

[2] Andersson, & Jordahl, H. (2011). Outsourcing Public Services: Ownership, Competition, Quality and Contracting. IDEAS Working Paper Series from RePEc.

Aabenraa	1.114 - 1.867	31,0 - 52,0
Slagelse	1.040 - 1.815	40,1 - 69,9
Solrød	1.201 - 1.784	11,5 - 17,1
Hvidovre	1.016 - 1.627	24,5 - 39,1
Holbæk	781 - 1.613	25,7 - 53,1
Horsens	875 - 1.594	37,3 - 68,0
Haderslev	801 - 1.553	21,3 - 41,3
Svendborg	562 - 1.537	15,9 - 43,5
Greve	884 - 1.511	18,9 - 32,2
Frederikssund	753 - 1.466	15,3 - 29,7
Vesthimmerlands	976 - 1.465	16,9 - 25,4
Vordingborg	739 - 1.425	16,7 - 32,3
Vallensbæk*	1.345 - 1.393	8,9 - 9,2
Ishøj*	1.340 - 1.466	12,9 - 14,2
Faxe	795 - 1.328	13,3 - 22,2
Allerød*	1.313 - 1.456	13,9 - 15,5
Hedensted	488 - 1.302	9,9 - 26,5
Varde	801 - 1.301	18,1 - 29,4
Viborg	598 - 1.263	26,9 - 56,7
Vejen	703 - 1.253	13,5 - 24,0
Nyborg	740 - 1.243	11,4 - 19,1
Frederikshavn	434 - 1.240	12,9 - 37,0
Tårnby*	1.218 - 1.377	23,0 - 26,0
Rødovre*	1.093 - 1.245	20,8 - 23,7
Odense	682 - 1.050	69,1 - 106,3
Mariagerfjord	442 - 1.047	8,8 - 20,8
Holstebro	276 - 1.023	7,5 - 27,8
Randers	183 - 1.000	8,7 - 47,6
Skive	318 - 995	7,1 - 22,1
Ikast-Brande	456 - 993	8,4 - 18,4
Kalundborg	428 - 973	10,0 - 22,7
Faaborg-Midtfyn	259 - 963	6,2 - 23,0
Aalborg	673 - 934	74,6 - 103,4
Silkeborg	219 - 931	9,4 - 39,9
Gribskov	272 - 894	4,8 - 15,9
Thisted	385 - 887	7,9 - 18,2
Stevns*	849 - 872	8,8 - 9,0
Sorø	428 - 838	5,9 - 11,5
Skanderborg	50 - 830	1,3 - 21,7
Ballerup*	827 - 1.030	19,0 - 23,6
Syddjurs	214 - 820	4,2 - 16,1
Lejre	637 - 819	7,3 - 9,4
Hørsholm	757 - 817	8,7 - 9,4
Guldborgsund	26 - 816	0,8 - 25,0
Herning	-133 - 751	-5,5 - 31,0
Norddjurs	200 - 743	3,7 - 13,6

Brønderslev*	742 - 911	12,4 - 15,2
Odsherred	366 - 738	6,0 - 12,1
Nordfyns	545 - 712	7,3 - 9,6
Bornholm*	702 - 991	14,2 - 20,1
Brøndby*	668 - 811	10,4 - 12,7
Esbjerg	82 - 647	4,6 - 36,4
Glostrup*	605 - 691	6,7 - 7,7
Lolland	-28 - 599	-0,6 - 12,8
Furesø	349 - 514	6,0 - 8,9
Rudersdal*	467 - 713	11,8 - 18,1
Billund	269 - 453	3,3 - 5,5
Favrskov*	429 - 717	8,8 - 14,7
Helsingør*	423 - 924	12,5 - 27,4
Høje-Taastrup*	342 - 418	7,6 - 9,2
Ringkøbing-Skjern	6 - 283	0,2 - 7,3
Fredensborg*	171 - 251	3,1 - 4,5
Rebild*	155 - 520	2,0 - 6,8
Morsø*	90 - 119	0,9 - 1,2
Odder	-65 - 83	-0,7 - 0,9
Aarhus*	0 - 162	0,0 - 27,4
Dragør	-6 - 0	0,0 - 0,0
Frederiksberg*	0 - 429	0,0 - 23,1
Gentofte*	0 - 191	0,0 - 6,4
Jammerbugt*	0 - 140	0,0 - 2,5
København*	0 - 1.196	0,0 - 375,2
Langeland*	0 - 1.010	0,0 - 6,7
Lemvig*	0 - 155	0,0 - 1,5
Struer	-99 - 0	-1,0 - 0,0
Tønder*	0 - 1.269	0,0 - 22,6
Vejle*	0 - 1.158	0,0 - 61,8

Note: Et negativt tal indikerer, at prisen kan være højere end den er i dag.
DEA metoden giver det største besparelsespotentialer for de fleste kommuner. En '' indikerer, at besparelsespotentialet er størst ved regressionsanalysen.*
Kilde: CEPOS' egne beregninger baseret på indsamlet data fra kommunerne

2. Affaldsgebyrer på standardløsningerne.

Tabel 2

Faktisk pris inkl. moms

Kommune	Pris (kr./husstand)	Tømninger pr. år
Albertslund	4365	26
Allerød	4182	52
Assens	3977	26
Ballerup	3608	52
Billund	2575	26

Bornholm	3568	52
Brøndby	3390	52
Brønderslev	3495	52
Dragør	2818	52
Egedal	3495	26
Esbjerg	2219	32,5
Favrskov	3284	52
Faxe	3070	26
Fredensborg	2892	52
Fredericia	3724	26
Frederiksberg	3131	52
Frederikshavn	2650	26
Frederikssund	3026	26
Furesø	3230	52
Faaborg-Midtfyn	2482	26
Gentofte	2850	52
Gladsaxe	3312	26
Glostrup	3353	52
Greve	3219	26
Gribskov	2555	26
Guldborgsund	2223	32,5
Haderslev	3023	26
Halsnæs	4548	26
Hedensted	2910	26
Helsingør	3480	52
Herlev	3903	26
Herning	2193	32,5
Hillerød	4443	26
Hjørring	3469	26
Holbæk	2973	26
Holstebro	2480	26
Horsens	3025	26
Hvidovre	3330	26
Høje-Taastrup	3150	52
Hørsholm	3561	52
Ikast-Brande	2700	26
Ishøj	4100	52
Jammerbugt	2715	52
Kalundborg	2731	26
Kerteminde	4374	26
Kolding	3766	26
København	3579	52
Køge	4278	26
Langeland	3432	26
Lejre	3026	26
Lemvig	2515	26

Lolland	2223	32,5
Lyngby-Taarbæk	3414	26
Mariagerfjord	2700	26
Middelfart	3554	26
Morsø	2460	26
Norddjurs	2470	26
Nordfyns	2919	26
Nyborg	3034	26
Næstved	3441	26
Odder	2274	32,5
Odense	2731	26
Odsherred	2737	26
Randers	2496	26
Rebild	3149	52
Ringkøbing-Skjern	2218	32,5
Ringsted	3871	26
Roskilde	3560	26
Rudersdal	3374	52
Rødovre	3828	52
Silkeborg	2378	30
Skanderborg	2274	32
Skive	2560	26
Slagelse	3204	26
Solrød	3741	26
Sorø	2740	26
Stevns	3303	26
Struer	2240	32,5
Svendborg	2950	26
Syddjurs	2470	26
Sønderborg	3450	26
Thisted	2628	26
Tønder	3525	26
Tårnby	3951	52
Vallensbæk	4150	52
Varde	3029	26
Vejen	2942	26
Vejle	3579	52
Vesthimmerlands	3244	26
Viborg	2751	26
Vordingborg	2977	26
Aabenraa	3318	26
Aalborg	2719	26
Aarhus	2160	32,5

Kilde: CEPOS

Ole Steensberg Øgelund

Fra: Brancheforeningen Cirkulær <cirkulaer@cirkulaer.dk>
Sendt: 8. februar 2024 14:49
Emne: Brancheforeningen: CEPOS og indstilling om volumen
Vedhæftede filer: 20.12.23 - FU HH indstilling - sendt til MIM.docx; Afrapportering JHN Processor Final.pdf; 01 Bemærkninger til CEPOS analyse.pdf

Kære ledelseskreds

Hermed lige en opdatering på to aktuelle sager. Først en træls tilbagevendende begivenhed, men herefter heldigvis også en god nyhed.

CEPOS udgiver igen gebyranalyse
Som mange af jer helt sikkert har set, udgav CEPOS i går igen en analyse af de kommunale affaldsgebyrer. Der er tale om en tilbagevendende begivenhed. Da CEPOS senest udgav analysen, igangsatte vi flere tiltag. Først og fremmest tog vi et møde med dem for at afklare misforståelser i analysen. Vi fik desværre ikke et indtryk af, at CEPOS var særligt interesserede i at forstå nuancerne eller anerkende problemerne med deres metode. Herudover gik vi i rette med dem flere steder i pressen. Se bl.a. vores svar her. Se også vores svar her, da CEPOS senest brugte analysen som løftestang til at foreslå en total konkurrenceudsættelse. Slutteligt lavede vi vedhæftede notat med spørgsmål til analysen.

Herunder tre eksempler på problemerne med CEPOS' analyse:

- Det er umuligt at gennemskue, hvilket data-input, der bruges om ordninger og økonomi.
- Det er umuligt at gennemskue, hvordan de beslutter, hvilke kommuner der er sammenlignelige.
- De sammenligner kommuner med et forskelligt serviceniveau og forskellige forhold – afstande mellem husstand og omkostninger til at drive genbrugspladser for nu bare at nævne to ting.

Det er vores klare vurdering, at analysen ikke får stor national omtale, hvorfor vi blot risikerer at kaste benzin på bålet, hvis vi går hårdt ud.

Vi er dog fuld klar over, at der kan opstå lokale diskussioner, hvorfor vi opfordrer til at holde sig til ovenstående tre punkter samt eventuelt de spørgsmål, der rejses i vedhæftede dokument. Slutteligt er det vigtigt at huske, at gebyrerne i de kommende år kommer under en skærpet kontrol fra Forsyningstilsynet, hvorfor CEPOS's analyse blot bliver endnu mere irrelevant.

Producentansvar for emballager - fælles indstilling fra forhandlingsudvalget for emballager i husholdningsaffald - serviceniveauets normalområde
I forbindelse med implementeringen af producentansvaret for emballager nedsatte Miljøministeriet i starten af 2023 et forhandlingsudvalg, der fik til opgave at lave en fælles indstilling til *"et serviceniveau for kompensation af kommunernes indsamling af husholdningsemballageaffald i fraktionerne plast, metal, mad- og drikkevarekartoner, glas, pap og papir"*. Forhandlingsudvalget består af tre kollektive ordninger (VANA, Emballageretur og ERP) og en kommunale gruppe bestående af KL, Sønderborg, Faaborg-Midtfyn, København, Randers, Varde og Brancheforeningen Cirkulær. Miljøstyrelsen har været sekretariat for udvalget. Forhandlingsudvalget er nu kommet frem til en fælles indstilling (vedlagt).

Indstillingen indeholder en række anbefalinger angående blandt andet serviceniveau, data, kompensation, producentgebyr og klageprocesser. Indstillingen omfatter alene emballageaffald, der indsamles ved husstanden.

Miljøstyrelsen skal lave et "fagligt tjek" af indstillingen, hvor det primære formål er at vurdere, hvorvidt det anbefalede serviceniveau gør, at EU målsætningerne for genanvendelse af emballageaffald kan opfyldes. Dette inkluderer et tjek af den statistiske metode, der er brugt til at beregne det spænd i volumen, der anbefales af

forhandlingsudvalget (afsnit 2.1 i indstillingen). Dernæst skal Miljøministeriet vurdere, om indstillingen ligger inden for den politiske aftale om producentansvar, der blev indgået i august 2022, herunder også om indstillingen anbefalinger kan implementeres i lovgivningen (en juridisk vurdering). Vi er endnu ikke bekendt med, hvornår der foreligger en endelig vurdering af indstillingen.

Det mest interessante det afsnit, hvor normalspænd i volumen beskrives. Spændet er det, som kommunerne skal stille til rådighed for at være sikker på at opnå fuld økonomisk kompensation. Spændet er fastlagt på baggrund af data, der er indsamlet af JHN Processor samt Brancheforeningen Cirkulær, og den efterfølgende databehandling er udført af JHN Processor. JHN Processors præsentation af data og resultater er vedlagt. Det er blandt andet den statistiske metode JHN Processor har anvendt, som Miljøstyrelsen skal vurdere. Vi har anbefalet, at de lader en ekstern part med statistisk ekspertise vurdere metoden.

Vi er rigtig godt tilfredse med, at det er lykkes at få forhandlet os frem til en volumen-løsning. Vi mener, det er en lille sejr, da vi på denne måde styrer udenom diskussionen om spande og antallet af disse. Vi har herved sikret, at der fortsat er en stor grad af frihed til at fastlægge affaldsordninger, som man lokalt finder mest hensigtsmæssigt. De rammer, der er lagt for den økonomiske kompensation, vil langt hen ad vejen sikre, at kommunernes omkostninger til emballageaffald dækkes, og det gælder omkostninger til såvel affaldshåndtering som al tilhørende administration og kommunikation.

Vi afventer nu, at indstillingen endeligt godkendes af Miljøstyrelsen.

Med venlig hilsen

Jens Bomann Christensen
Direktør

+45 2810 4976
jbc@cirkulaer.dk

Cirkulær

Brancheforeningen Cirkulær
Vester Farimagsgade 1, 5.
DK-1606 København V
www.cirkulaer.dk

affald 2024
Cirkulær økonomi
imellem vision og praksis
22. – 23. maj i Aarhus Congress Center

Tilmeld dig her >

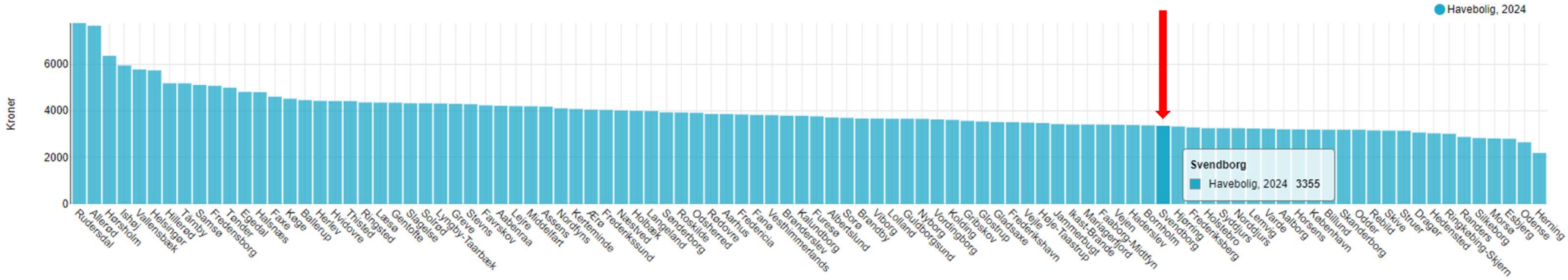
Sammenligning af takster for affaldshåndtering 2024

Der er etableret en opsamling og sammenligning af affaldstakter på tværs af landets kommuner.
Kilden til denne sammenligning er hjemmesiden Affaldsviden.dk, som er skabt af JHN Processor, en konsulentvirksomhed, som både Miljøstyrelsen og Brancheforeningen Cirkulær samarbejder med.
Sammenligning er altid vanskelig, da der er tale om kommuner med forskelligt forudsætninger, herunder serviceniveau, geografi, lønniveau og andet.

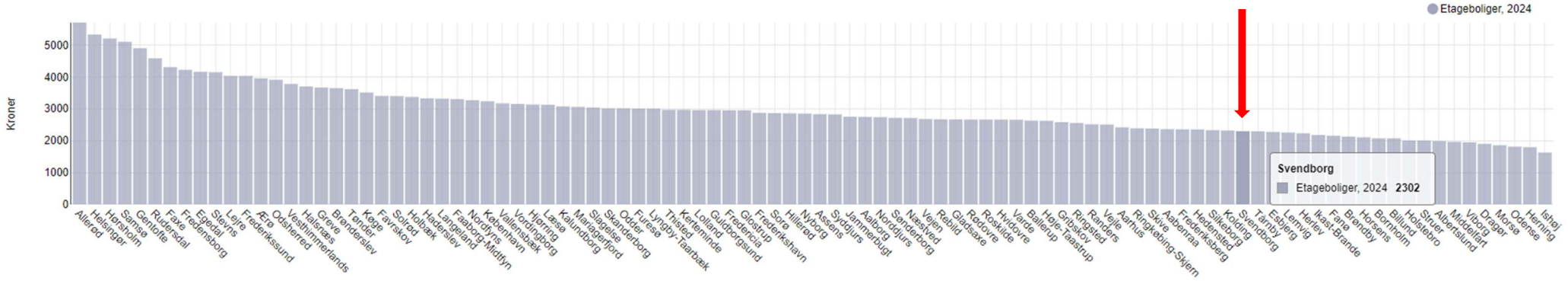
Data i nedenstående oversigter stammer fra kommunernes takstblade, som er offentligt tilgængelige.
De enkelte Affaldsselskaber indberetter/kvalitetssikrer løbende data.

De viste takster er de hyppigst forekommende samlede omkostning til affaldsindsamling for hhv. havehus (parcel- og rækkehuse), etageboliger og sommerhuse.

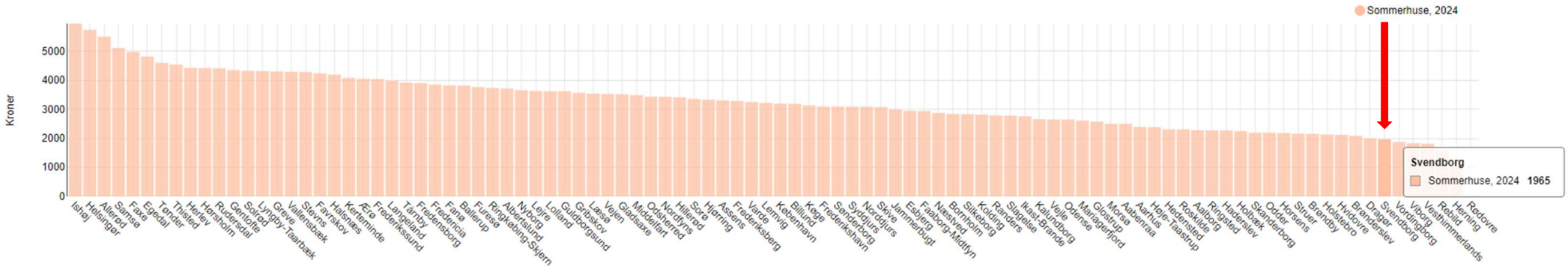
Havehuse (parcel- og rækkehuse)

Etageboliger

Sommerhuse

Sommerhuse, 2024
Kroner
5000
4000
3000
2000
1000
0
Svendborg
Sommerhuse, 2024 1965